UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK
WUPPERTAL

BERGISCHE
UNIVERSITÄT
WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Scholia graeca in Aristophanem

Dübner, Friedrich

Parisiis, 1842

Εἰρήνη

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-5255

Visual Library

ΕΙΡΗΝΗ.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

I.

(Τρυγαῖος ἄγροικος πρεσβύτης Ἀθήνησιν ὀχούμενος ἐπὶ κανθάρου ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρεται. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν τοῦ Διὸς οἰκίαν ἐντυγχάνει τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἀκούει ὅτι μετοικισαμένων τῶν θεῶν εἰς τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀνωτάτω διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀλληλοκτονίαν, ἐνοικισάμενος ὁ Πόλεμος εἰς ἄντρον τὴν Εἰρήνην εἶρξας λίθους ἐπιφορήσειε, καὶ νῦν μέλλει τὰς πόλεις ἐμβαλὼν ἐν θυείᾳ τρίβειν. καὶ μέχρι μέν τινος ἐναγώνιος γίνεται· ἐπεὶ δὲ μεταπεμπομένου τοῦ Πολέμου παρὰ Ἀθηναίων δοίδυκα Κλέωνα καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων Βρασίδαν ἑκάτεροι χρήσαντες ἀπολωλεκέναι εἰς Θρᾴκην ἔφασαν, ἀναθαρρεῖ· καὶ ἐν ᾧ περὶ κατασκευὴν δοίδυκος ὁ Πόλεμος γίνεται, κηρύττει τοὺς δημιουργούς, ἔτι δὲ καὶ ἐμπόρους ἅμα μοχλοὺς καὶ σχοινία λαβόντας παραγενέσθαι. συνδραμόντων δὲ πολλῶν ἐν χοροῦ σχήματι προθύμως ἀφέλκει τε τοὺς λίθους ἀπὸ τοῦ ἄντρου, καὶ καθικετεύσας τὸν Ἑρμῆν συλλαβέσθαι ἐξάγει πρὸς τὸ φῶς τὴν Εἰρήνην. ἀσμένως δὲ τῆς θεοῦ πᾶσιν ὀφθείσης, καὶ παρ' αὐτὴν εὐθέως Ὀπώρας τε καὶ Θεωρίας ἀναφανεισῶν, συμπαρὼν ὁ Ἑρμῆς ἀνιστορούσης τι τῆς Εἰρήνης καὶ πυνθανομένης τὰ περὶ τὸν Τρυγαῖον διασαφεῖ τὰ δέοντα· πάλιν ἀποφαινομένης πρὸς τοῦτο μηνύει, προδιελθόντος αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου καὶ δι' ἃς αἰτίας συνέστη, Φειδίου τε καὶ Περικλέους μνησθέντος. τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος ἐπὶ τῆς γῆς ἤδη περαίνεται, καὶ ὁ μὲν χορὸς περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ τέχνης χἀτέρων τινῶν πρὸς τοὺς θεατὰς διαλέγεται, ὁ δὲ Τρυγαῖος, καθὰ συνέταξεν ὁ Ἑρμῆς, τὴν μὲν Θεωρίαν τῇ βουλῇ συνέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν Ὀπώραν γαμεῖν διαγνοὺς τὴν Εἰρήνην ἱδρύεται, καὶ οὖσα ἐν τῷ προφανεῖ πρὸς εὐωχίαν τρέπεται. τοὐντεῦθεν οἵ τε τῶν εἰρηνικῶν ὅπλων δημιουργοὶ χαίροντες καὶ οἱ τῶν πολεμικῶν τοὔμπαλιν κλάοντες. εἰσάγεται δὲ καὶ ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου παιδία τινὰ τῶν κεκλημένων ἐπὶ τὸ δεῖπνον λέγοντα ῥήσεις γελωτοποιούς. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν ἄγαν ἐπιτετευγμένων. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς κωμῳδίας ἐστὶ τοῦτο· συμβουλεύει Ἀθηναίοις σπείσασθαι πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. οὐ τοῦτο δὲ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης Ἀριστοφάνης τὸ δρᾶμα καθῆκεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἀχαρνεῖς καὶ τοὺς Ἱππέας καὶ Ὁλκάδας, καὶ πανταχοῦ τοῦτο ἐσπούδακεν, τὸν δὲ Κλέωνα κωμῳδῶν τὸν ἀντιλέγοντα καὶ Λάμαχον τὸν φιλοπόλεμον ἀεὶ διαβάλλων. διὸ καὶ νῦν διὰ τούτου τοῦ δράματος εἰρήνης αὐτοὺς ἐπιθυμεῖν ποιεῖ, δεικνὺς ὁπόσα μὲν ὁ πόλεμος κακὰ ἐργάζεται, ὅσα δὲ ἀγαθὰ ἡ εἰρήνη ποιεῖ. οὐ μόνος δὲ περὶ εἰρήνης συνεβούλευσεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ποιηταί. οὐδὲν γὰρ συμβούλων διέφερον· ὅθεν αὐτοὺς καὶ διδασκάλους ὠνόμαζον, ὅτι πάντα τὰ πρόσφορα διὰ δραμάτων αὐτοὺς ἐδίδασκον. ἐνίκησε δὲ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς ἐπὶ ἄρχοντος Ἀλκαίου ἐν ἄστει. πρῶτος Εὔπολις Κόλαξι, δεύτερος Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ, τρίτος Λεύκων Φράτορσι. τὸ δὲ δρᾶμα ὑπεκρίνατο Ἀπολλόδωρος, ἡνίκα ἑρμῆν λοιοκρότης.)

II.

Ἤδη τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ κεκμηῶτας τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς σύμπαντας Ἕλληνας Ἀριστοφάνης ἰδών, ἱκανὸς γὰρ διιππεύκει πολεμούντων αὐτῶν χρόνος, τὸ δρᾶμα συνέγραψε τοῦτο, προτρέπων τὰς πόλεις καταθέσθαι μὲν τὴν πρὸς αὑτὰς φιλονεικίαν, ὁμόνοιαν δὲ καὶ εἰρήνην ἀντὶ τῆς πρότερον ἔχθρας ἑλέσθαι. παρεισάγει τοίνυν γεωργόν, Τρυγαῖον τοὔνομα, μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιούμενον. ὃς ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ πολέμῳ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν ἐβουλεύσατο πρὸς τὸν Δία, πευσόμενος παρ' αὐτοῦ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐκτρύχει τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, τοσοῦτον ποιήσας πόλεμον αὐτοῖς. ὃν δὴ διαποροῦντα τίνα τρόπον τὴν εἰς οὐρανὸν πορείαν ποιήσει, παρεισάγει τρέφοντα κάνθαρον ὡς ἀναπτησόμενον εἰς οὐρανὸν δι' αὐτοῦ, Βελλεροφόντου δίκην. προλογίζουσι δὲ οἱ δύο θεράποντες αὐτοῦ, οἷς καὶ ἐκτρέφειν προσετέτακτο τὸν κάνθαρον, δυσφοροῦντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ σιτίοις. ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐκ μέρους μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ μέρους δὲ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων ἀνδρῶν Ἀττικῶν γεωργῶν.

III.

Φέρεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις δεδιδαχὼς Εἰρήνην ὁμωνύμως ὁ Ἀριστοφάνης. ἄδηλον οὖν, φησὶν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν, ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σῴζεται. Κράτης μέντοι δύο οἶδε δράματα γράφων οὕτως « ἀλλ' οὖν γε ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν, ἢ « Βαβυλωνίοις, ἢ ἐν τῇ ἑτέρᾳ Εἰρήνῃ. » καὶ σποράδην δέ τινα ποιήματα παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένῃ οὐκ ἔστιν.

IV.

(ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ.

Τῷ Διὶ φράσαι σπεύδων τὰ κατ' ἀνθρώπους * *
Τρυγαῖος θέλων * * ὡς τοὺς θεοὺς
ἐξέτρεφεν ὄρνιθας· ὡς δ' ἀνέπτη, κατέλαβεν
Ἑρμῆν μόνον ἄνω. κᾆτ' ἐπιδείκνυσιν φράσας
τὸν πόλεμον βρύθηται ἀπηρτημένον
ἀέριος ἕτοιμόν τ' ὄντα πρὸς κακουχίαν,
τὴν πρότερον Εἰρήνην δὲ κατορωρυγμένην
ἱκέτευσαν οἱ κατ' ἀγροὺς ἀνάπαλιν ποεῖν.
τὸ μέλ βαδ' ἐπένευσε, καὶ τότε
ἀπάγουσιν αὐτὴν τὴν ἐκ βερέθρου καὶ τἀγαθά.)

SCHOLIA IN PACEM.

[[Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἐξ ἰαμβείων π' συνήθων. τὸ μέντοι ξ' μονόμετρον ἀκατάληκτον. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι καὶ τῷ τέλει παράγραφος.]]

Τοῦ δράματος πρῶτοι τρίμετροι ἴαμβοι ἀκατάληκτοι π', ὧν τελευταῖος «ἱππηδὸν ἐς τὸν ἀέρ' ἐπὶ τοῦ κανθάρου.» μετὰ δὲ πεντήκοντα ὀκτὼ ἔστι προαναφώνημα τὸ ἔα ἔα, καὶ τὰ ἑξῆς ἰαμβικά. V.

1. αἶρε ἀντὶ τοῦ φέρε. καὶ παρ' Ὁμήρῳ [Il. ζ, 264] ἀξιοῦσι τὸ αἶρε ἀντὶ τοῦ διδόναι καὶ προσφέρειν λέγεσθαι ἐν τῷ « μή μοι οἶνον ἄειρε. » R. V. δύο δέ εἰσιν οἰκέται. ὧν ὁ μὲν τρέφει τὸν κάνθαρον, ὁ δὲ ἕτερος μάττει. ὁ τρέφων οὖν λέγει πρὸς τὸν μάττοντα. — ἐπαναδίπλωσις δὲ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου· δὶς γὰρ τῇ αὐτῇ λέξει κέχρηται. V.

μᾶζαν : Μᾶζα κυρίως ἡ τροφὴ ἡ ἀπὸ γάλακτος καὶ σίτου, παρὰ τὸ μάζεσθαι. τὸ δὲ μᾶζαν προπερισπαστέον, τουτέστι τροφήν. καταχρηστικῶς δὲ τῇ λέξει κέχρηται· οὐ γὰρ τὴν ἐξ ἀλφίτων φυραθεῖσαν νῦν θέλει δηλοῦν· οὐ γὰρ αὕτη κανθάρων τροφή· ἀλλὰ τὸ ἀποπάτημα, λέγω δὴ τὴν κόπρον· τοιαύτη γὰρ ἡ τῶν κανθάρων τροφή. πίτυρα δέ τινα ῥυπαρὰ μάττουσιν οἱ οἰκέται. κόπρον γὰρ φυρᾶν ἀπίθανον.

ὡς τάχιστα : Ἦ τάχος, ἢ διὰ ταχέων. — διὰ δὲ τοῦ σπουδαίου τοῦ παρὰ τῶν οἰκετῶν πρὸς τὸν κάνθαρον ἐμφαίνει τὴν περὶ αὐτὸν τοῦ δεσπότου μεγίστην φροντίδα. R. V. κάνθαρος δὲ εἶδος ζῴου παρὰ τὰς σίλφας τὸ μέγεθος. — ἀναβιβαστέον δὲ τὸν τόνον· οὕτω γὰρ Ἀττικοί. R. V.

2. (ἰδοὺ : Παρεπιγραφή· ὁ γὰρ ἕτερος τῶν οἰκετῶν τὸ προσταχθὲν ποιῶν αὐτῷ παραφέρει καὶ ἐπιδίδωσι τὴν τροφήν.

τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ : Διὰ γὰρ τὸ ἀνάγκην ἔχειν ἅπτεσθαι καὶ ψηλαφᾶν τῆς κόπρου ἀπεχθάνεται πρὸς τὸν κάνθαρον.)

3. μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν : Οὐχ ὡς ὄντως τρώγοντος, ἀλλὰ πρὸς τὸ μυθευόμενον ἔπαιξεν. ὡς ἐπίτηδες γὰρ πεπλασμένα ἐστὶ τὰ τῶν ὄνων ἀποπατήματα.

5. νῦν δὴ : οὕτως Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως. (ἐν ἐρωτήσει τὸν λόγον νῦν προσάγει. ἐκείνου γὰρ αἰτήσαντος μᾶζαν ἑτέραν, φησὶν αὐτὸς, ἣν γὰρ νῦν αὐτῷ προσέφερες οὐ κατέφαγεν; ὥστε πῶς; διόπερ ἐκείνου ἀρνουμένου μὴ βεβρωκέναι τὸν πρότερον πέλεθον, τὸν κάνθαρον προστίθησι καὶ τὴν αἰτίαν, ὡς περικυλίσας ἐνέκαψεν.)

6. ἄλλο φαγεῖν καὶ ἄλλο καταφαγεῖν καὶ ἄλλο καταπιεῖν. φαγεῖν μὲν γὰρ τὸ τάξει, καταφαγεῖν δὲ τὸ ἀθρόως, καταπιεῖν δὲ τὸ μηδὲ μασώμενον ἐσθίειν. τὸ οὖν ἀδηφάγον τοῦ ζῴου δεικνὺς λέγει ὅτι οὐ κατέφαγεν ἀλλὰ κατέπιεν μηδὲ μασησάμενος.

7. περικυλίσας : (Περιελκύσας καὶ περισύρας. ἔθος δὲ τοῖς κανθάροις τὰς ὀνίδας περικυλίειν.) λέγεται ὁ κάνθαρος εἰς ὄνθον ἀποσπερματίζειν καὶ οὕτω περιστρέφειν τοῖς ποσὶν, ἕως ὅταν ἐγγυμνασθὲν τὸ σπέρμα ἀποδοθῇ καὶ ἐγγεννήσῃ. θῆλυς γὰρ κάνθαρος οὐ γίνεται, ἀλλὰ πάντες ἄρρενες γεννῶνται.

τοῖν ποδοῖν : Πρὸς τὴν τάξιν τῶν ποδῶν ἀκολούθως τὸ δυϊκόν. — καὶ ἐν Νεφέλαις [150] ἐπὶ τῆς ψύλλης « ἐνέβαψεν εἰς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε. » καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ τεσσάρων ἵππων ὄντων τῷ Ἕκτορι, δύο μὲν δεξιῶν, δύο δὲ ἀριστερῶν, πρὸς σύνταξιν ἀκολούθως ἐπήνεγκε [Il. Θ, 189] « νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον. » R. V.

9. (κοπρολόγοι : Τοῦτο ἤτοι πρὸς τοὺς ἄλλους ῥήτορας καίτοι χαριεντιζόμενος ἀποτείνεται, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς μυσαροὺς καὶ λοιδόρους, ἢ διότι τὰς κόπρους τοῖς οἰκέταις προσετέτακτο βαστάζειν εἰς τροφὴν τοῦ κανθάρου. τοὺς συνεργοὺς οὖν τῶν ὁμοδούλων εἰς ἐπικουρίαν καλεῖ.

προσλάβεσθε : Βοηθήσατε. συνέχει γὰρ τῇ μιᾷ τὴν ῥῖνα, τῇ δὲ ἑτέρᾳ μάττει. ζητεῖν οὖν ἔοικε τοὺς διαδεξομένους.)

10. ἀποπνιγέντα : Συνέχει γὰρ τὰς ῥῖνας διὰ τὸ φυρᾶν τὴν κόπρον ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀδωδέναι αὐτῷ. μήτε οὖν διεξιόντος ἔτι τοῦ πνεύματος μήτε τοῦ ἔξωθεν ἀέρος σπωμένου, ἀλλ' ἀποκεκλειμένων τῶν ῥινῶν τῇ θλίψει τῶν δακτύλων, ἀνάγκη στενοχωρουμένου τοῦ πνεύματος πνίγεσθαι αὐτόν.

11. ἑτέραν ἑτέραν : (Οἱ Ἀττικοὶ καὶ ἐπὶ πολλῶν λέγουσι τὸ ἑτέραν. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ δευτέρας μόνης.) ἐπὶ τῆς τρίτης ἑτέραν εἶπεν. (ὅλως δὲ ἡ παρατετηρημένη ἐπί τε τοῦ ἑτέρου καὶ ἄλλου διαφορὰ παρ' Ἀττικοῖς οὐκ ἔστιν.)

ἡταιρηκότος : Ἐπειδὴ ἐκείνων δοκεῖ ἡ κόπρος τετρίφθαι ὡς ἡταιρηκότων. ἐκ δὲ τοῦ ἑτοίμως καὶ προχείρως προσενεγκεῖν διαβάλλει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς πολλῶν καὶ ποιούντων [[τοιαῦτα]] παρ' αὐτοῖς καὶ πασχόντων.

ἴσως ἵνα τοῦ τρίβειν ἀπαλλαγῇ διὰ τὸ τὴν τῶν παίδων τετριμμένην εἶναι καὶ ἑτοίμην ἐκ τῶν χρωμένων. R. V.

13. (ἑνὸς μὲν ὦνδρες ἀπολελύσθαι : Τοῦ τρίβειν καὶ φυρᾶν τὴν κόπρον. ἐκέρδανα, φησὶ, διὰ τὸ μὴ ἴσως χρῄζειν ἔτι τοιούτου πόνου τὴν τοῦ ἠταιρηκότος τούτου παιδὸς κόπρον, ἀλλ' ὥσπερ ἑτοίμην καθεστηκέναι τρίβειν καὶ ἀνατετρῖφθαι ὑπὸ τῶν χρωμένων.)

(14). οὐδεὶς φαίη : Οὐ γὰρ ἄν τις ὑποπτεύσειε διὰ τὸ φυρᾶν ἐμὲ ἤδη καὶ τὴν κόπρον ἐσθίειν. — δυοῖν οὖν ὄντων τῶν περὶ ἐμὲ δυσχερῶν, τῆς τε δυσωδίας ἣν ἀπὸ τοῦ μαλάσσειν καὶ φυρᾶν τὴν κόπρον συνέβαινε πάσχειν, καὶ τῆς περὶ τῆς τροφῆς ὑποψίας, ἤδη φανερῶς τοῦ ἑνὸς ἀπαλλαγεὶς, τοῦ μηκέτι καταναγκάζεσθαι φυρᾶν τὴν κόπρον, ἡγοῦμαι ἀπηλλάχθαι φησὶ καὶ τῆς ὑπονοίας τῆς ἐπὶ τῇ τροφῇ· οὐδένα γὰρ ὑμῶν πιστεύειν οἴομαι ὅτι ἔτι μάττων καὶ φυρῶν ἤδη καὶ ἐσθίω. δῆλον δὲ ὅτι πίτυρα ἦν· ἀπίθανον γὰρ κόπρον μάττειν. Ἄλλως. V. εἰώθασι γὰρ ἅμα τῷ μάττειν ἐσθίειν· — ἀφ' οὗ καὶ τὴν παυσικάπην ἐπενόησαν, τροχοειδές τι, δι' οὗ τὸν τράχηλον εἶρον πρὸς τὸ μὴ δύνασθαι τὴν χεῖρα προσάγειν. μέμνηται δὲ ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης· « παύσειν ἔοιχ' ἡ παυσικάπη κάπτοντά σε. » V.

17. ὑπερέχειν : Ἀντὶ τοῦ ἀντέχειν καὶ περιγίνεσθαι τῆς ὀσμῆς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλοίων, ἅπερ κινδυνεύει τῆς ἀντλίας πληρωθείσης. βούλεται δὲ εἰπεῖν ὅτι νικῶμαι μάττων. — Ἄλλως. μεταφορικῶς ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς νεὼς ἐξ οὗ τὸ ὕδωρ ἀρύουσιν. φησὶν οὖν ὅτι οὐ δύναμαι ὑποφέρειν, ὡς καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος ὑπεράνω μου γεγενημένου. διὰ δὲ τούτου τὴν ἀδηφαγίαν τοῦ κανθάρου δηλοῖ, ὡς ὑπερκεράσαντος ὕδατος τῆς ἀντλίας. V.

18. ἀντὶ τοῦ τὴν σκάφην. ταῦτα δὲ εἰπὼν προσφέρει τὸ ἀγγεῖον ἔνθα ἔφυρα. R.

19. ἀπόφερε τὴν ἀντλίαν καὶ σεαυτόν. R. V.

20. (ὑμῶν δέ γ' εἴ τις : Πρὸς τοὺς ἀκροατὰς τὸν λόγον ὁ ποιητὴς ἄγαν εὐφυῶς ποιεῖται.)

21. μὴ τετρημένην : Διὰ τὸ μὴ ὀσφραίνεσθαι τῆς κόπρου τῶν μυκτήρων ἀποκεκλεισμένων.

24. ὗς καὶ κύων. κοπροφάγα τὰ ζῷα. R.

ὥσπερ ἂν χέσῃ τις : Ἀντὶ τοῦ ἄτριπτον. ἀνθρώπων δηλονότι. ὥσπερ ἂν χέσῃ τις, φησὶν, οὕτως ἐσθίει τὰ ἀποπατήματα καὶ ὗς καὶ κύων, μὴ δεόμενοι τοῦ μάττεσθαι αὐτά.

25. φαύλως ἐρείδει : ἁπλῶς καὶ ἀπεριέργως μασᾶται. (ἢ συντόνως ἐσθίει. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεττόντων καὶ ἐπερειδομένων ταῖς κώπαις. ἐρείδειν δέ φασιν οἱ Ἀττικοὶ πᾶν ὁτιοῦν συντόνως γινόμενον. τὸ δὲ βρενθύεται,) ἀντὶ τοῦ σεμνύνεται καὶ ἐπαίρεται (Ald. V. μέγα φρονεῖ.) — οἱ μὲν ἀπὸ βρένθους τοῦ φυτοῦ, οἱ δὲ μύρου εἶδος, ᾧ χρίονται αἱ γυναῖκες καὶ ἐπ' αὐτῷ μέγα φρονοῦσιν. V.

28. ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην : Αἱ γὰρ γυναῖκες, ἵνα μὴ δοκοῖεν πολυφάγοι εἶναι, ἐκ τῆς πυκνότητος τῆς μάζης, μικρᾶς εἶναι δοκούσης, ὀλιγοφαγίας δόξαν ἐμφαίνουσι, στρογγύλας αὐτὰς ποιοῦσαι τὰς μάζας. (γογγύλη δὲ παρείκασεν αὐτὰς, ἐπειδὴ καὶ αἱ γογγύλαι στρογγύλαι παρ' αὐτοῖς. ἔστι δὲ λαχάνου εἶδος, ὃ παρά τισι ῥάφανον καλεῖται. — Ἄλλως. ὡς τῶν γυναικῶν ἑαυταῖς ἐπιμελέστερον τριβουσῶν, ὥστε μὴ διακεχύσθαι τὴν μᾶζαν διὰ τὸ ἄτριπτον εἶναι, ἀλλὰ συνεστράφθαι. παρατετήρηκε δὲ ταῦτα καὶ Σώφρων καὶ Καλλίμαχος. V. γόγγυλος ἐστὶ λίθος.)

(29). ἀλλ' εἰ πέπαυται : Εἰ τῆς τροφῆς ἐπαύσατο δηλονότι κορεσθεὶς ὑπ' αὐτῆς. — νῦν δὲ τῇ ἐδωδῇ ἐχρήσατο παρὰ τὸ ὀδωδέναι τὴν κόπρον. πρὸς τὸν κάνθαρον λέγει πιθανῶς διὰ τὸ θαυμάζειν μὴ ὁρῶσι τοῖς θεαταῖς παρίστησι. V. παρὰ τὸ ὀδωδέναι ἐχρήσατο. R.

30. (παροίξας : Ὀλίγον διανοίξας τὴν θύραν, ὥστε ἰδεῖν μὲν τὰ ὑπ' αὐτοῦ πραττόμενα, μὴ ὁραθῆναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τοῦτο παρεπιγραφή ἐστι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἠρέμα ἀνοῖξαι καὶ κατανοῆσαι εἴτε ἐσθίει ὁ κάνθαρος εἴτε πέπαυται.)

31. ἔρειδε : Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐρεττόντων, ὅταν προσερείδωσι σφοδρῶς τῇ θαλάττῃ τὰς κώπας. V.

32. τέως ἕως : Ὅτι ἐκ παραλλήλου κεῖται τὸ ἕως καὶ τέως, καὶ ὅτι εἰς ὑπόδειγμα χρήσιμον. Ἄλλως. παρατηρητέον ὅτι ἐνταῦθα διαφόρως ἐχρήσατο τέως καὶ ἕως. ἔστι δὲ χρήσιμα εἰς ὑπόδειγμα. V.

33. οἷον δὲ κύψας : Οἷον ἐγκύψας. διὰ δὲ τοῦ σχήματος τὴν ἀδηφαγίαν αὐτοῦ δηλοῖ. — καὶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θρεμμάτων οἱ μάλιστα τοῖς ἐδέσμασιν ἐγκεκυφότες καὶ προσκείμενοι δοκοῦσιν ἀπλήστως καὶ περισπουδάστως ἐσθίειν. V.

34. (ὥσπερ παλαιστὴς : Τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο καὶ διὰ τὸ τοὺς κανθάρους μιμεῖσθαι τοὺς παλαιστὰς διαιρουμένους ἐν τῷ κυλίειν τὴν κόπρον. — Ἄλλως. ὁμοῦ μὲν ὡς τῶν παλαιστῶν ἀδηφαγούντων, ὁμοῦ δὲ τὸ ἐπιφερόμενον οἰκείως τῶν παλαιστῶν ἐμνημόνευσε καὶ τῇ εἰκόνι ἐχρήσατο. δοκοῦσι γὰρ οἱ κάνθαροι, ἐπειδὴ ἐφέλκονται τὰς κόπρους, τῶν παλαιστῶν μιμεῖσθαι τὸ σχῆμα, ᾧ ἐν ἀρχῇ χρῶνται τῆς πάλης. V. παραβαλὼν δὲ) ἀντὶ τοῦ χαλάσας τοὺς ἐμπροσθίους ὀδόντας, ὥσπερ καὶ χαλάσαι κώπην λέγουσι παραβαλεῖν.

36. ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία : (Οὕτως ἐστὶ, φησὶ, κινούμενος, ὥσπερ οἱ ἐργαζόμενοι τὰ σχοινία τὰ μεγάλα τῶν πλοίων, ὅτι ἐργαζόμενοι τῷ σώματι καὶ ὅλῃ τῇ ψυχῇ καὶ τῇ δυνάμει ἐργάζονται ἐν τῷ πλέκειν· οὕτως ὅλῃ τῇ δυνάμει ὁ κάνθαρος, φησὶν, ἐσθίει κινούμενος. Ἄλλως. ἐπεὶ οἱ σχοινοπλόκοι συμπεριάγονται τῇ τῶν σχοινίων συμπλοκῇ διὰ τῆς τροχιλίας. παρέλκων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι δεῦρο κἀκεῖ ἐν τῇ πλοκῇ περιφέρουσι τὴν κεφαλήν. Ἄλλως.) κινῶν γὰρ καὶ μεταβάλλων ἐσθίει ὁ κάνθαρος, ὥσπερ οἱ τὰ ὄργανα στρέφοντες τῶν σχοινίων. V. R.

τὸν αὐτὸν τρόπον, ἢ οὕτως, ὁμοίως ἑλίσσων τὰς χεῖρας.

διὰ δὲ τὸ ἐφέλκεσθαι αὐτοὺς τὰς κόπρους ἀνάγκη τὸ σχῆμα τοῦτο ποιεῖν καὶ ἑνὶ παρ' ἑνὶ ἐφέλκεσθαι τῶν ποδῶν. χεῖρας δὲ ἐκάλεσε τοὺς ἐμπροσθίους πόδας. V.

(37). συμβάλλοντες : Συμπλέκοντες (συνδέοντες V.). τούτους δὲ ἐκάλουν καὶ σχοινιοσυμβόλους (σχοινιοσυνδέτας V.).

38. καὶ κάκοσμον : Δικαίως τὰ τοιαῦτα ἐστιώμενα κάκοσμά ἐστι. — βορόν : οὕτως ὀξυτόνως ἀντὶ τοῦ ἀδηφάγον. R. V.

39. χώτου ποτ' ἐστὶ : Ἐπεὶ ἐν ἕκαστον τῶν ὀρνέων ἀνάκειται θεῷ τινὶ, ὡς ἀετὸς τῷ Διὶ καὶ ἡ γλαὺξ τῇ Ἀθηνᾷ, (τίνος οὗτός ἐστιν;) οὐκ ἔστιν οὖν, φησὶ, τῆς Ἀφροδίτης, ἐπεὶ αὕτη μὲν μύροις χαίρει, ὁ δὲ δυσώδης ἐστίν.

ἀναφρόδιτον γὰρ τὸ ζῷον. V.

προσβολὴ : Ἡ ζημία, ἡ τοῦ δαίμονος ὀργή. ἀντὶ τοῦ ζῷον εἰπεῖν, ζημίαν εἶπε, καταρώμενος ἑαυτῷ.

40. μύροις μὲν γὰρ ἡ θεὸς ἥδεται. διὸ καὶ τοὺς ὗς ἀλλοτρίους εἶναί φαμεν τῆς θεοῦ, βορβορώδεις γὰρ, προσφιλεῖς δὲ τὰς πελειάδας διὰ τὸ τιθασὸν καὶ καθαρὸν αὐτῶν. R. V.

41. ἑξῆς δὲ μετὰ τὴν Ἀφροδίτην τῶν Χαρίτων ἐμνημόνευσε. δοκεῖ γάρ πως κοινωνία εἶναι τούτων τῶν θεῶν· οὐδὲν γὰρ ἐπαφρόδιτον, ὃ μή ἐστι Χαρίτων. V. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ καὶ Χαρίτων πολλὴ κοινωνία. R.

τίνος ἄρα. V.

42. Διὸς καταιβάτου : Ἀντὶ τοῦ Διὸς ἂν εἴη. καταιβάτης δὲ τιμᾶται ὁ Ζεὺς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, παρὰ τὸ καταβιβάζειν τοὺς κεραυνούς. ἢ ἀπὸ τῶν κεραυνῶν τῶν ἄνωθεν πιπτόντων. ἢ ἀπὸ τοῦ καταβαίνειν δι' ἔρωτα τῶν χθονίων γυναικῶν. παίζει δὲ καταιβάτην αὐτὸν καλῶν, ἐπεὶ σκάτοις τρέφεται ὁ κάνθαρος.

43. οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν : Ἐνταῦθα θέλων τὴν ὑπόθεσιν δηλῶσαι, σκώπτει τοὺς Ἀθηναίους ὡς φιλολοιδόρους. φησὶ γὰρ, πάντως τις τῶν θεατῶν βλέπων τὸν κάνθαρον, ἀνίσταται λέγων πρός τι τὸν κάνθαρον πεποίηκεν Ἀριστοφάνης; (εἶτα ἄλλος ἐλλόγιμος εἶναι δοκῶν, λέγει, πάντως τὸν Κλέωνα θέλει σκῶψαι ὁμοίως ὄζοντα αὐτῷ. ταῦτα δὲ λέγει τοὺς θεατὰς διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους πρὶν μαθεῖν τὴν ὑπόθεσιν. ἰστέον δὲ ὡς βυρσοπώλης ἦν ὁ Κλέων, αἱ δὲ βύρσαι δύσοσμοι.)

45. πρὸς αὐτόν τις. V.

46. Ἑλληνικὸς, Ἀθηναῖος. Ἴων γὰρ ἀρχαῖος Ἀθηναῖος. R.

47. διὰ τὸ δύσοσμον. καὶ γὰρ αἱ βύρσαι δύσοσμοι. βυρσοπώλης δὲ ὁ Κλέων. ἐπειδὴ οἱ βυρσοδέψαι κάκιστον ὀδώδασιν. αἰνίττεται δὲ ἀντὶ τοῦ δηλοῖ. ἰδίως δὲ τὸ αἰνίττεσθαι δηλοῖ τὸ λεληθότως περί τινος λέγειν. R. ἐξ ἀφορμῆς θέλει εἰπεῖν τὴν ὑπόθεσιν διὰ τὸ δύσοσμον. καὶ γὰρ αἱ βύρσαι δύσοσμοι. βυρσοπώλης δὲ ὁ Κλέων. V.

48. τὴν σπατίλην ἐσθίει : Ἀντὶ τοῦ ἤσθιεν· ἀποθανὼν γὰρ ἦν ὁ Κλέων· σπατίλη δὲ λέγεται ἡ ἀνθρωπίνη κόπρος. διαβάλλει οὖν τὸν Κλέωνα ὡς σκατοφάγον. Ἄλλως. τὰ μικρὰ ξύσματα τὰ ἐκβαλλόμενα ὑπὸ τῶν σκυτέων. πῶς δὲ ἤσθιεν ὁ Κλέων ἤδη τεθνηκώς; Ἐρατοσθένης γὰρ ἐπὶ Θρᾴκης τὸν θάνατον Βρασίδου καὶ Κλέωνος ὀκτὼ μησὶ προγεγονέναι φησί· καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τούτοις [v. 269] φησίν « ἀπόλωλεν Ἀθηναίοις ἀλετρίβανος. » ῥητέον οὖν ὅτι τὸ ἐσθίει ἀντὶ τοῦ ἤσθιεν. Ἄλλως. σπάτος τὸ δέρμα, σπατίλη δὲ ὁ ῥύπος τοῦ δέρματος. V.

49. οὐχ ὡς πίνοντος τοῦ κανθάρου, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ἱπποτροφίας. R.

52. τοῖς ὑπερβαίνουσι τὴν τῶν ἀνδρῶν ἡλικίαν. ἢ τοῖς ὑπερηφάνοις. ἢ τοῖς τούτων ἰσχυροτέροις καὶ μᾶλλον ἀκμάζουσι. καὶ Ὅμηρος ἠνορέῃ. V.

55. οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς : Διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μαινομένους μανίαν δικανικήν.

59. τὸ κόρημα : Τὸ κόσμητρον, τὸ σάρον, (ᾧ εἰώθασιν ἀποκαθαίρειν τὸ πλῆθος τῶν ἐν τοῖς οἴκοις ῥύπων). μηκκόρει δὲ ἀντὶ τοῦ παῦσαι ἔρημον οἰκητόρων ποιῶν διὰ τῶν πολέμων. — ἦν δὲ καὶ ἀρά τις αὕτη τοῖς ἀρχαίοις, ὥς που καὶ ὁ Μένανδρός φησι « πολλάκις ἐκκορηθείης σύ γε, » βουλόμενος τὸ ἄρδην ἀπολέσθαι σημᾶναι. R. V.

62. τί δρασείεις : Ἀντὶ τοῦ δρᾶν διανοῇ. [εἰσιὼν δὲ ταῦτά φησιν ὁ Τρυγαῖος. τοῦτο δὲ ὄνομα κύριον, ὃ ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς προπερισπᾷ, οἱ δὲ λοιποὶ ὡς τὸ Τίμαιος προπαροξύνουσι.]

Τρύγαιος (ὄνομα κύριον) ἀπὸ ῥήματος τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων. καὶ προαναπέμπει τὸν τόνον. ὡς ἀπὸ τοῦ τιμῶ Τίμαιος, οὕτως ἀπὸ τοῦ τρυγῶ Τρύγαιος. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς προπερισπᾷ τὸ Τρυγαῖος. R. V.

63. λήσεις σεαυτὸν : Ἀντὶ τοῦ, ἀγνοεῖς τέλεον ἀπολέσας τὰς πόλεις. ἐκκοκκίσας δὲ ἀντὶ τοῦ ἐρημώσας καὶ ἀφανίσας. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥοιῶν τῶν τοὺς κόκκους ἐκβαλλουσῶν. — ὥσπερ (γὰρ) αἱ πόλεις σκέπαι τῶν ἀνθρώπων εἰσὶν, οὕτω καὶ αἱ ῥοιαὶ τῶν κόκκων. καλῶς οὖν ἐχρήσατο τῇ μεταφορᾷ, καὶ μάλιστα ἀγροῖκος ὢν (ὡς πρέπον ἑαυτῷ τοῦτο εἴρηκεν). R. V. (Τρυγαῖος δέ ἐστιν ὁ ταῦτα λέγων ἄνθρωπος γεωργός.)

65. τῶν μανιῶν : Ἀντὶ τοῦ, τῆς μανίας. — καὶ ἐν Νεφέλαις [832] « σὺ δ' εἰς τοσοῦτον τῶν μανιῶν ἐλήλυθας. » R. V. (λέγεται δὲ καὶ ἑνικῶς ἡ μανία μ' ἐπέρχεται, ὡς ἐπιτοπλεῖστον δὲ πληθυντικῶς.)

68. εὐθὺ τοῦ Διός : Ἀντὶ τοῦ πρὸς τὸν Δία. καὶ διὰ τούτου τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ δηλοῖ. — οὐκ ἀρκεῖ ὅτι ἐπὶ κανθάρου ἐπιβῆναι τοῦ οὐρανοῦ προσδοκᾷ, ἀλλὰ καὶ εὐθὺ τοῦ Διὸς ἐβούλετο ἐλθεῖν, ὅ ἐστι πρὸς τὸν Δία, ὥσπερ εἰς ὡρισμένον τινὰ διατρίβοντος αὐτοῦ τόπον καὶ μὴ πάντα πληροῦντος τὸν οὐρανόν. R. V.

70. [ἀνερριχᾶτο : Τὸ πρὸς τοίχους ἀναβαίνειν καὶ χερσὶ καὶ ποσὶν, ἀναρριχᾶσθαι φασί. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἀράχνης ἀραχνιῶ, καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ ἀναρριχῶ.]

πρὸς τὸ ὕψος ἀνέβαινε. πρὸς δένδρα καὶ τοίχους ἢ σχοίνιον ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ποσὶν ἀναρριχᾶσθαι λέγε-

ται. (φησὶ δὲ Ἐρατοσθένης Κυρηναίους οὕτω λέγειν.) εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν ἀρρίχων· εἶδος γάρ ἐστι κοφίνων, οὓς εἰώθασι διὰ σχοινίων ἀνιμᾶν. ἢ ἀπὸ τῶν ἀραχνῶν, καὶ ἔστιν οἷον ἀραχνᾶσθαι. αἱ δὲ ἀράχναι πολλάκις νήθουσι κατὰ τὰς ἐναερίους ὁδούς. R. V. Ἄλλως. καὶ τὸ ἀναρριχᾶσθαι δὲ τοῖς Ἀττικοῖς παρὰ τὸ ἀρχαῖόν ἐστι γενόμενον ἀραχνιῶ, καὶ ἐν ὑπερθέσει τῶν στοιχείων ἀναρριχῶ, τοῦ μὲν ν εἰς τὴν χώραν τοῦ ρ τεθέντος, τοῦ δὲ ι ἀμοιβαίως, καὶ τοῦ ρ εἰς τὴν χώραν τοῦ ν, τοῦ δὲ χ πλησίον τοῦ ω. ταῦτα Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ ς' τῆς καθόλου. Ἄλλως. τὸ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς ποσὶ βιαζόμενον εἰς ὕψος ἀναβαίνειν ἀναρριχᾶσθαι ἔλεγον. Ἑλλάνικος « ἀναρριχῶνται δὲ ὥσπερ οἱ πίθηκοι ἐπ' ἄκρα τὰ δένδρα. » Ἄλλως. ἀνιέναι ἐπειρᾶτο εἰς τὸν οὐρανόν. ἐναργεῖ δὲ λέξει ἐχρήσατο τῷ ἀναρριχᾶται, ἐπεὶ διὰ τῶν χειρῶν δοκοῦσι μάλιστα ἀνέρχεσθαι ἐρειδόμενοι αὐταῖς καὶ ἑλισσόμενοι οἱ διὰ κλιμάκων τὴν ἄνοδον ποιούμενοι. V.

71. τῆς κεφαλῆς : Παρατετήρηται τοῦτο πολλάκις τὸ σχῆμα· Ἀττικοὶ γὰρ ἐπὶ γενικῆς τάττουσιν. V.

72. ἐκφθαρείς : Ἐξελθών. οὕτω δὲ ἔλεγον τὸ ἐπὶ κακῷ ἐξελθεῖν που.

(73). Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον : Ὑπερμεγέθη· μέγιστον γὰρ ὄρος ἡ Αἴτνη. ἢ ὅτι διάφοροι κάνθαροι ἐκεῖ εὑρίσκονται. — Ἄλλως. μεγάλοι λέγονται εἶναι κατὰ τὴν Αἴτνην κάνθαροι. μαρτυροῦσιν δὲ οἱ ἐπιχώριοι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἡρακλεῖ τῷ ἐπὶ τὸν ζωστῆρα « Πυγμαρίων λοχαγὸς ἐκ τῶν κανθάρων τῶν μειζόνων, « οὕς φασι τὴν Αἴτνην ἔχειν. » τρόπον δέ τινα καὶ Αἰσχύλος ἐπιχώριος· λέγει δὲ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ « Αἰτναῖός ἐστι κάνθαρος βίᾳ πόνων. » Σοφοκλῆς Δαιδάλῳ « ἀλλ' οὐ μὲν δὴ κάνθαρος τῶν Αἰτναίων πάντως. » λέγει δὲ πάντως εἰκάζων εἰς μέγαν. Πλάτων ἐν Ἑορταῖς « ὡς μέγα μέντοι πάνυ τὴν Αἴτνην ὄρος εἶναί φασι « τεκμαίρου, ὅθεν τρέφεσθαι τὰς κανθαρίδας τῶν ἀν- « θρώπων ἐστὶν λόγος οὐδὲν ἐλάττους. » V. ἢ ἀντὶ τοῦ μέγαν ὡς τὴν Αἴτνην. ἢ ὅτι οἱ Αἰτναῖοι ἵπποι διαβόητοι καὶ τὸν δρόμον ἀξιόλογοι καὶ τὰ ζεύγη ἐπαινετοί. — καὶ Πίνδαρός φησιν [fr. 33] « ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀγλαοκάρπου Σικελίας ὄχημα. » V.

75. καταψῶν : (Καταπραΰνων, ὥσπερ πῶλον καταψῶντες ταῖς χερσὶν ὁμαλίζομεν.) — ἀντὶ τοῦ κολακεύων, πραΰνων. R.

πωλίον : (Πῶλος καὶ ἵππος. πῶλοι δὲ κυρίως τὰ γεννήματα τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄλλων κτηνῶν. ἅπερ ἔθος ἔχομεν ψηλαφᾶν καὶ κολακεύειν οἱ ἄνθρωποι.) — ὑποκοριστικῶς. R.

76. ὦ Πηγάσιον : Παρὰ τὰ ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου. ἐκεῖνος γὰρ διὰ Πηγάσου τοῦ πτερωτοῦ ἐπεθύμει εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν. « ἄγ' ὦ φίλον μοι Πηγάσου πτερόν. »

διὰ τούτων τὴν περὶ τὸν δεσπότην πλέον ἄνοιαν καὶ μανίαν δείκνυσι, τιμίῳ ἵππῳ παραβάλλοντα αὐτὸν ἀποφαινόμενος τὸν κάνθαρον. καὶ χάριν περιποιεῖ πολλὴν τῷ ποιήματι. V.

78. (διακύψας ὄψομαι : Βούλεται παραγενέσθαι καὶ θεάσασθαι. δῆλον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ παρακῦψαι καὶ ἰδεῖν τὸ λοιπὸν μετέωρον αἰρόμενον πρὸς τὸν δεσπότην ταῦτά φησιν ὡς φοβούμενος.)

80. μετέωρος δὲ αἴρεται ἐπὶ μηχανῆς. τοῦτο δὲ καλεῖται ἐώρημα. ἐν αὐτῇ δὲ κατῆγον τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἐν ἀέρι λαλοῦντας. V.

81. ἐπὶ τοῦ κανθάρου : Τῇ ἐπαγωγῇ τοῦ κανθάρου τὸ γελοῖον μᾶλλον ἔδειξε καὶ τὸ ἀπίθανον ἤλεγξεν· οὐ γὰρ οἷόν τε ἱππεύειν ἐπὶ κανθάρου.

82. [ἥσυχος : Τὰ ἑξῆς ιθ' κῶλα ἀναπαιστικά, πλὴν τοῦ ι', δίμετρα ἀκατάληκτα. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. ὁ δὲ Τρυγαῖος ἐπιβεβηκὼς τῷ κανθάρῳ ταῦτά φησιν.]

διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον ἀναπαιστικὴν τῶν ὑποκριτῶν Τρυγαίου καὶ τοῦ οἰκέτου ἐννεακαιτριακοντάμετρον εἴκοσι κώλων. ἔχει μονόμετρον τὸ δέκατον. Ἄλλως. V. ἀναγκαίως αὐτῷ παραινεῖ μὴ διώκειν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τὰ μετέωρα τῶν ἀερίων, ἀλλ' ἱδρώσαντα πρῶτον, ἵνα τὸ πυρῶδες κατάστημα τοῦ αἰθέρος ὑπομεῖναι δυνηθῇ τῇ νοτίδι παραμυθούμενος. R. V.

ἠρέμα κάνθων : (Κάνθων κυρίως ὁ ὄνος, νῦν δὲ ὑποκοριστικῶς ὦ κάνθαρε. ὁ Τρυγαῖός ἐστιν ἔνδοθεν ταῦτα λέγων καὶ παρακελευόμενος, ἐπιβεβηκὼς ἤδη τῷ κανθάρῳ καὶ μετέωρος ἀρθείς, ὥσπερ εὐλαβούμενος μὴ ἐξαρπάσῃ αὐτόν. καὶ τοῦτο δὲ γελοίου χάριν παρείληπται τῷ ποιητῇ. φησὶν οὖν ἀτρέμα μοι πέτου, ὦ κάνθων, ὡς δεδιώς. κάνθωνας δὲ ἔλεγον τοὺς ὄνους, νῦν δ' ἔπαιξε τὸ κάνθων παρὰ τὸν κάνθαρον.) κάνθαρος λέγεται παρὰ τὸν κάνθωνα, τουτέστι τὸν ὄνον καὶ παρὰ τὸν θορὸν τουτέστι τὸ σπέρμα. φασὶ γὰρ ὅτι ὁ κάνθαρος οὕτω τίκτεται· ἐπὰν εὕρῃ ὄνου κόπρον στρογγύλην, μένει κυλίων τοῖς ποσὶ καὶ ἐν τῷ κυλίειν ἀποσπερμαίνει, καὶ ἐκ τούτου ὁ κάνθαρος ζῷον γίνεται. — ὅθεν καὶ τὴν ὀνομασίαν ἔχει παρὰ τὸν κάνθωνα τὸν ὄνον καὶ παρὰ τὸν θορὸν τὸ σπέρμα, κάνθορός τις ὤν. ἢ παρὰ τὸν θορόν, ὃ δηλοῖ τὸ σπέρμα. ἢ ὁ θορὼν παρὰ τὸν κάνθωνα ἀντὶ τοῦ παρὰ τὴν κόπρον τοῦ ὄνου. ἢ ἐκ τοῦ κάνθωνος θρούων.

83. μή μοι σοβαρῶς : (Μὴ ἐκθύμως ἄγαν μηδὲ σπουδαίως. τὰ δὲ τῶν ἵππων πλεονεκτήματα περιτίθησι τῷ κανθάρῳ· ἁβρύνεσθαι γὰρ καὶ γαυριᾶν αὐτόν, ὃ μάλιστα τοῖς καλλιστεύουσι τῶν ἵππων ἔθος.) — Ὅμηρος [Il. Z, 506] « ὡς δ' ὅτε ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ » καὶ [509] « κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει. » οὕτως οἱ σοβαροὶ θέουσιν ἵπποι. τοῦτο καὶ ἱππικῆς ἔμπειρος οὐ βούλεται αὐτὸν ἀθρόως διαδραμεῖν. V. ἐπιβεβηκὼς τῷ κανθάρῳ τοῦτο λέγει. τὸ δὲ εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς λέγει ὡς ἵππους ἔμπειρος οὐ βούλεται αὐτὸν ἀθρόως διαδραμεῖν. R.

σοβαρῶς : Σεσοβημένος βαρέως. καὶ ἐν Νεφέλαις [406] ἐπὶ τοῦ κεραυνοῦ « σοβαρῶς χωρεῖ διὰ τὴν πυκνότητα. » V.

85. πρὶν ἂν ἰδίῃς : Ἀντὶ τοῦ πρὶν ἱδρώσῃς. Ὅμηρος [Od. Υ, 304] — « ἴδιον ὡς ἐνόησα. » καὶ τὸ καῦμα ἰδάλιμον, ἱδρῶτος περικαυστικόν. V. οἱ γὰρ ἵπποι ἐν μὲν τῇ ἀρχῇ οὐκ εἰσὶν ὀξεῖς ἐν τῷ δρόμῳ. καμόντες δὲ καὶ ἱδρώσαντες διαλυθέντων τῶν μελῶν ὀξύτεροι γίνονται. — τὸ δὲ σοβαρῶς μὴ ἄγαν σπουδαίως πέτου. R.

87. καὶ μὴ πνεῖ μοι : Μὴ βδέσῃς. ἐκ γὰρ τῆς ἄνω πνοῆς καὶ τοῦ ἱδρῶτος ἡ δυσωδία μᾶλλον ηὔξετο τοῦ κανθάρου. (δῆλον δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ πρὸς τὰς τροφὰς αἰνίττεται.)

90. ὦ δέσποτ' ἄναξ : Διὰ τὸ μετάρσιον αὐτὸν ἦρθαι καὶ προσδοκᾶν ἐπιβήσεσθαι τοῦ οὐρανοῦ θειοτέρᾳ αὐτὸν ἐτίμησε φωνῇ ἄνακτα εἰπών.

92. μετεωροκοπεῖς : (Ποῦ δὴ) περὶ τὰ μετέωρα πέτει, καὶ μάτην καὶ ὡς ἔτυχε κάμνεις. μετεωροκοπεῖν δέ ἐστι κυρίως τὸ τῷ πλάτει τῆς κώπης ματαίως τὴν θάλατταν τύπτειν. — ἔφη δὲ καὶ ἐν ταῖς Νεφέλαις [360] μετεωρολέσχας τοὺς φιλοσόφους, ὅτι τὰ οὐράνια περινοοῦσιν. μετενήνεκται δὲ ἡ λέξις παρὰ τὸ [Eq. 830] « τί θαλασσοκοπεῖς καὶ πτερυγίζεις; » V.

94. (παλαμησάμενος : Μηχανησάμενος καὶ ἐγχειρήσας, ἀπὸ τῆς παλάμης, ᾗ τὰ πολλὰ κατασκευάζομεν.)

95. τί πέτει : Παρὰ προσδοκίαν, ὡσανεὶ ἔλεγε τί κάμνεις. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ μάτην, ἵν' ᾖ τί μάτην πέτει.

96. φλαῦρον : Ἀντὶ τοῦ φλύαρον, ἀηδές, δύσφημον.

97. ὀλολύζειν : Τὸ μετὰ κραυγῆς εὔχεσθαι. — Ὅμηρος [Il. Z, 301] « αἳ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι. » Ἄλλως. εὔχεσθαι. καὶ Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ « ὀλολύζετ', ὦ γυναῖκες, ὡς ἔλθῃ θεὰ χρυσῆν ἔχουσα γοργόν' ἐπίκουρος πόλει. » V.

99. λαύρας : Λαύρας ἐκάλουν τὰς στενὰς ῥύμας, ἔνθα πᾶσα ἀκαθαρσία ἐστίν, ἢ τοὺς ῥυπαροὺς τόπους. ἀποφράξαι οὖν παρακελεύεται καὶ πάντας τοὺς κοπρῶνας, ἵνα μὴ προσπνέοντα ἐρεθίσωσι τὸν κάνθαρον. μετέωρος δὲ ὢν ἐπὶ τοῦ κανθάρου ταῦτά φησι.

102. ⟦οὐκ ἔσθ' ὅπως : Τὰ ἑξῆς ιϐ' ἰαμβεῖα, ὧν ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.⟧

107. γράψομαι : Ἀντὶ τοῦ κατηγορήσω. παίζει δὲ διὰ τὸ φιλόδικον τῶν Ἀθηναίων, λέγων καὶ τοῦ Διὸς κατηγορήσω ὡς προδιδόντος τὴν Ἑλλάδα τοῖς Πέρσαις. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι Λακεδαιμονίοις ἐβοήθουν οἱ Πέρσαι ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Πελοποννησιακῷ. — ταῦτα δ' ἂν εἴη λέγων διὰ τοὺς αὐτομολοῦντας τῷ Μήδῳ καὶ ἀπαγγέλλοντας τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα, οὓς καὶ λαμβάνοντες ἐκόλαζον. R. V.

(108). Μήδοισιν αὐτὸν : Λεληθότως τῶν Ἑλλήνων καθάπτεσθαι βούλεται, ὡς συνορώντων μὲν τὴν βλάβην, καὶ ὅτι ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἐστὶ, διαφθείρεσθαι δὲ αὐτοὺς ἐώντων. ἄλλως τε καὶ φοβεῖν αὐτοὺς βούλεται, δεικνὺς ὅτι ἐφεδρεύοντας ἔχουσι πολεμίους τοὺς βαρβάρους, — καὶ ὅτι περ μετὰ πολλῶν χρημάτων καὶ πόνων ποιεῖν ἐκείνους ἔδει, ὥστε ἐμβαλεῖν εἰς φιλονεικίαν καὶ διάστασιν τὸ Ἑλληνικὸν, ταῦτα ἐπ' οὐδενὶ κέρδει ποιοῦσιν ἑαυτοῖς. ἃ γὰρ ὑπὲρ τῶν πολεμίων πράττεται, ταῦτα οὐκ ἄδηλον ὅτι κατὰ τῶν πραττόντων γίνεται. V.

109. (οὐδέποτε ζῶντος ἐμοῦ : Οὔτε πορεύσῃ οὔτε γράψῃ ζῶντος ἐμοῦ.)

111. (οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτα : Οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι, εἰ μὴ ἀνελθεῖν εἰς οὐρανούς.)

110. ⟦ὦ παιδία : Διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον.⟧

(ἀπέρχεται : Δηλονότι ἀπέπτη. ὁ δὲ οἰκέτης πρὸς τοὺς παῖδας ἐκείνου λέγει, πῶς καὶ αὐτοὶ δυνηθεῖεν πεῖσαι τὸν πατέρα μὴ ἀναπτῆναι.)

114. ὦ πάτερ : Σύστημα ἕτερον εἰς δύο διῃρημένον περιόδους. ἔστι δὲ τετράκωλον, καὶ ἕκαστον δακτυλικὸν, τὸ μὲν πρῶτον καὶ δεύτερον καταληκτικὸν, τὸ δὲ τρίτον καὶ τέταρτον ἀκατάληκτον. ἀναπαιστικὸν δὲ αὐτὸ οὔ φαμεν, ἐπεὶ ἀπό τινος τύχης οὐδὲ ἀνάπαιστον ἔσχεν, ἀλλὰ πάντας δακτύλους πλὴν τριῶν συλλαβῶν. V. ⟦καὶ εἰσὶ τῆς μὲν πρώτης περιόδου δακτυλικὰ τετράμετρα τέτταρα, καὶ ἐν ἐκθέσει ἐπικὸν ἓν, μεθ' ὃ τὰ τῆς δευτέρας περιόδου ὅμοια πέντε. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος.⟧ τὰ τοιαῦτα παραχορηγήματα καλοῦσιν, οἷα νῦν τὰ παιδία ποιεῖ καλοῦντα τὸν πατέρα. εἶτα πρὸς οὐδὲν ἔτι τούτοις χρήσεται. — τὸ δὲ ἦ ῥ' ἔτυμός γε εἴρηται παρὰ τὰ ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου « ἆρ' ἔτυμον φάτιν ἔγνων, Αἴολον εὐνάζειν τέκνα φίλτατα. » R. V.

117. ἐς κόρακας : Δέον εἰπεῖν εἰς οὐρανόν. οἱ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ τῶν ὀρνέων. ἅμα δὲ καὶ ἐφ' ὕβρει. ἐδόκει γὰρ ἀνωφελῶς ἀπιέναι, ὥσπερ οἱ εἰς τὸ σκότος ἀπιόντες. — Ἄλλως. πολλάκις εἴπομεν ὅτι εἰς κόρακας ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἱστορίαν διηγησάμενοι [ad Nub. 133]. ἀστείως δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ νῦν ἀναπτῆσθαι αὐτοῖς. τὸ δὲ μεταμώνιος οἱ μὲν ἐξεδέξαντο ματαίως καὶ πρὸς οὐδὲν χρήσιμον, οἱ δέ φασιν ἰδίως μεταμώνιον τὸν ἑτέρωθεν μετέωρον σημαίνειν, πιστούμενοι τοῦτο παρὰ Σιμωνίδου οὕτως εἰπόντος « κονία δὲ παρὰ τροχὸν μεταμώνιος ἠέρθη. » V. ματαίως, πρὸς οὐδὲν χρήσιμον. παρὰ τὴν ὑπόνοιαν δὲ ἐπήγαγεν. R. Ἄλλως. γελοίως, ἐπειδὴ ἤμελλε πρὸς τοὺς ὄρνιθας πορεύεσθαι. V. R. μεταμώνιος : Μάταιος ἀνεμοφόρητος, ἀχρεῖος. *Vict.*

119. καὶ τοῦτο πρὸς τὸ ἐξ Αἰόλου Εὐριπίδου ἔπος « δοξάσαι ἔστι, κόραι· τὸ δ' ἐτήτυμον οὐκ ἔχω εἰπεῖν. » R. V. δοξάσαι οὖν ἀντὶ τοῦ ὑπονοῆσαι, εἰκάσαι.

121. ψακὰς : Τὸ σμικρότατον, ὃ καὶ νιφὰς καλεῖται. Ἄλλως. μηδὲ ὀβολοῦ ὄντος ἡμῖν διὰ τὸν πόλεμον. — γεωργὸς γάρ ἐστι· διὸ καὶ τῇ ψακάδι ἁρμοδίως ἐχρήσατο. R. V.

(123). κολλύραν : Κολλύρα τὸ ἔλαττον τοῦ ἄρτου, [τινὲς δὲ τὴν κολλύραν εἶδος ἄρτου], ὃ τοῖς παιδίοις διδόασιν. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ λεγόμενον « εἰ δὲ οἶνον αἰτεῖ, κόνδυλον αὐτῷ δὸς, » ὑπὲρ τοῦ ἐθίζειν τοὺς παῖδας μηδέν τι περιττὸν ζητεῖν. — καὶ πρὸς τῇ κολλύρᾳ ἀντὶ τοῦ ὄψου κόνδυλον. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ λεγόμενον. Ἄλλως. V. φαίνεται τὸ ἐπὶ τῶν παιδίων λεγόμενον ἀρχαῖον ὄν· ἣν δ' οἶνον αἰτῇ, κονδύλους αὐτῷ δίδου, ὑπὲρ τοῦ ἐθίζειν τοὺς παῖδας μηδέν τι περιττὸν αἰτεῖν.

(Δημήτριος ὁ Ζηνοδότειος μεταγράφει κάνδυλον.) εἶδος δέ ἐστι πλακοῦντος. ἀλλὰ διὰ τὸ ὄψον περιττὴ ἡ μεταγραφή. R. V.

124. ⟦καὶ τίς πόρος σοι : Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας ἰαμβείων λ' διπλῇ ἔξω νενευκυίᾳ περατουμένων.⟧

διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς στίχους ἰαμβικοὺς τριμέτρους ἀκαταλήκτους κε'. V. πόρος ἀντὶ τοῦ διάβασις. R.

125. ναῦς μὲν γὰρ : Ἀμηχανοῦμεν, φησὶν, ἐνθυμούμεναι πῶς εἰς οὐρανὸν παραγενήσῃ· οὐ γὰρ νεὼς ἐπιβὰς εἰς οὐρανὸν ἀνέλθῃς.

ὁ λόγος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. τινὲς δὲ οἴονται ἐκ Βελλεροφόντου παρῳδῆσαι. ἔστι δὲ ἐν Σθενεβοίᾳ παρὰ [τῷ] τραγικῷ οὕτως « πέλας δὲ ταύτης δεινὸς ἵδρυται κράτος ἔνθηρος ἣ ληστὴς φρουρεῖται κλύδωνι δεινῷ καὶ βροτοστόνῳ βρέμει πτηνὸς πορεύσει. » V.

126. οὐ ναυσθλώσομαι : Οὐ νεὼς ἐπιβήσομαι. κυρίως δὲ τὸ ναῦν μισθώσασθαι. (λέγεται δὲ καὶ πετεινὸν καὶ πτηνόν. πῶλον δὲ λέγει τὸν κάνθαρον.) — διχῶς δὲ ἡ ἀνάγνωσις. ἢ ἀρνητικῶς, οὐ πλεύσομαι· ἢ οὕτως, ποῦ δὲ περαιωθήσομαι, ὡς εἰς ναῦν. R. V.

129. (ἐν τοῖσιν Αἰσώπου : Τοῦ μυθοποιοῦ. φέρεται γὰρ αὐτοῦ μῦθος, ἐχθρεῦσαι ἀετὸν καὶ κάνθαρον ἐκ τοῦ ἑκάτερον αὐτῶν θατέρου τὰ ᾠὰ διασπᾶν.)

130. μόνος πετεινῶν : Ὁ λόγος τοιοῦτός ἐστιν. ἁρπάζοντος τοῦ ἀετοῦ τοὺς νεοττοὺς τοὺς τοῦ κανθάρου, καὶ ὁ κάνθαρος τὰ ᾠὰ τοῦ ἀετοῦ ἐκκλέψας ἐξεκύλισεν ἕως τοσούτου, ἕως ἦλθε πρὸς τὸν Δία. κατηγοροῦντος δὲ τοῦ ἀετοῦ προσέταξεν ὁ Ζεὺς τῷ ἀετῷ ἐν τῷ αὐτοῦ (τοῦ Διὸς) κόλπῳ νεοττεύειν. ἐπειδὴ δὲ τὰ ᾠὰ εἶχεν ὁ Ζεὺς, περιίπτατο τὸν Δία ὁ κάνθαρος, ὁ δὲ ἐκλαθόμενος ἀνέστη ὡς σοβήσων ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτὸν, καὶ κατέαξε τὰ ᾠά. — ὁ δὲ λόγος πρὸς τοὺς ἀδίκους ἐστὶν, ὅτι οὐδεμία ἐστὶν αὐτοῖς ἀσφάλεια, οὐδ' ἂν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Διὸς καταφύγωσι, διαφεύξονται τὴν τιμωρίαν. R. V.

134. (ὤ' : Τὸ πλῆρες ᾠά.

κἀντιτιμωρούμενος : Ὁ κάνθαρος· πρῶτος γὰρ ὁ ἀετὸς ἠδίκησεν αὐτὸν φαγὼν τὰ νεοττία.)

136. τραγικώτερος : Πρακτικώτερος ἢ ἀξιοπιστότερος, [ἢ ἀτυχέστερος]. αἰνίττεται δὲ εἰς τὸν Πήγασον καὶ τὸν Βελλεροφόντην Εὐριπίδου.

137. ὦ μελέα : Δυϊκῶς. λέγει δὲ πρὸς ἄμφω τὰ παιδία. — τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι εἰ εἶχον τὸν Πήγασον, δύο τροφῶν εἶχον φροντίζειν, τῆς τε ἐκείνου καὶ τῆς ἐμῆς. τὰ γὰρ ἐμὰ ἀφοδεύματα ἐσθίων τρέφεται ὁ κάνθαρος. V.

141. ἐξολισθεῖν : ⟦Πῶς διανήξασθαι δυνήσεται,⟧ ἐπεὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων ἐμπεσόντα εἰς ὕδωρ ἐννήχεσθαι οὐ δύναται. — διὰ τοῦτο καὶ τὰ πλεῖστα οὐ κολυμβᾷ. — Ἄλλως. τοὺς τραγικοὺς παίζει διὰ τὰ περὶ Ἰκάρου λεγόμενα. ἢ ἐπεὶ δοκεῖ ὁ Βελλεροφόντης τὴν τοῦ Προίτου γυναῖκα μετὰ τὴν τῆς Χιμαίρας ἀναίρεσιν ἐπανελθὼν εἰς Κόρινθον ἀπατῆσαι ὡς ἕξων γυναῖκα, καὶ ἐπιβιβάσας τοῦ Πηγάσου εἰς μέσην ῥῖψαι τὴν θάλασσαν. V.

142. πηδάλιον : Τὸ αἰδοῖον δείκνυσι παίζων. — πηδάλιον δέ ἐστι τὸ νῦν καλούμενον αὐχένιον. R. V.

143. Ναξιουργὴς κάνθαρος : Στοχάσασθαι ἔστιν οὐδὲν πλέον ἢ ὅτι πλοῖα ἦν οὕτω λεγόμενα, κάνθαροι, ἐν Νάξῳ γινόμενα, ὡς νῦν σίλφας τινὰ λέγουσιν ἀκατίων εἴδη. ἀλλὰ καὶ Σαμιακὸν τρόπον φησὶν ὁ Κρατῖνος. καὶ ὅτι θαλασσοκρατοῦντές ποτε Νάξιοι ἐχρῶντο αὐτοῖς τοῖς κανθάροις ἐπὶ πλέον. μᾶλλον δὲ οὕτω δεκτέον. κάνθαρον μὲν πρὸς τὰ προκείμενα εἴρηκεν, τὸ δὲ Ναξιουργὴς οὕτως. τῶν γὰρ πλοίων τὰς εὑρούσας πόλεις τὰς ἀρχιτεκτονίας ἐκάλουν οἱ πρότεροι ἐπωνύμους, οἷον τοὺς νῦν λέμβους Ναξιουργεῖς ὠνόμαζον. ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ εἶναι καὶ τὸ Κνιδιουργεῖς καὶ τὸν κέρκυρον ἀπὸ Κερκύρας καὶ τὸν πάρωνα ἀπὸ Πάρου. ἄντικρυς δὲ Μένανδρος ἐν Ναυκλήρῳ κάνθαρον εἶπε πλοῖον εἶναι. ἔστι δὲ καὶ εἶδος ποτηρίου. — Ἄλλως. V. εἶδος πλοίου ὁ κάνθαρος, ὡς αἱ τριήρεις. διὰ τούτων δὲ βούλεται δεῖξαι ὡς πανταχοῦ χρειώδης αὐτῷ ὁ κάνθαρος. R. V.

145. ἐν Πειραεῖ : Ἀπὸ Κανθάρου ἐπιχωρίου ἥρωος οὕτω λιμὴν ἐκαλεῖτο ἐν τῷ Πειραεῖ. ἔχει δὲ Πειραεὺς λιμένας γ'. R. (ὁ Πειραεὺς λιμένας ἔχει τρεῖς, πάντας κλειστούς.) εἷς μὲν οὖν ὁ Κανθάρου λιμὴν (οὕτω) καλούμενος (ἀπό τινος ἥρωος Κανθάρου), ἐν ᾧ τὰ νεώρια, εἶτα τὸ Ἀφροδίσιον, εἶτα κύκλῳ τοῦ λιμένος στοαὶ ε'. — μέρος τοῦ Πειραιῶς, ὡς Καλλικράτης φησὶν ἢ Μενεκλῆς ἐν τῷ περὶ Ἀθηνῶν γράφων οὕτως « ἔχει δὲ ὁ Πειραιεὺς λιμένας τρεῖς, πάντας κλειστούς. εἷς μέν ἐστιν ὁ Κανθάρου λιμὴν καλούμενος, ἐν ᾧ τὰ νεώρια ἑξήκοντα, εἶτα Ἀφροδίσιον, εἶτα κύκλῳ τοῦ λιμένος στοαὶ πέντε. » Ἄλλως. μήποτε ὅπου ἡ τῶν τοιούτων πλοίων στάσις ἦν, οὕτως ἐκράτησε καλεῖσθαι. τῷ ὄντι γὰρ ἔστιν ἐν τῇ Ἀττικῇ κώμη λεγομένη οὕτως, κανθάρου λιμὴν, οὐχὶ κάνθαρος, ὡς Φιλόχορος ἱστορεῖ, ἀπὸ ἥρωος ἐπιχωρίου τινός. οἰκείως δὲ τούτου ἐμνημόνευσε, καίτοι πλέονας λιμένας ἔχοντος τοῦ Πειραιῶς, διὰ τὸ ζῷον ᾧ ἐπωχεῖτο. V.

147. πρὸς τοὺς θεατὰς ὁ λόγος. V. λόγος ἡ ὑπόθεσις. λέγει δὲ περὶ Φιλοκτήτου (καὶ Βελλεροφόντου). κωμῳδεῖ δὲ τὸν Εὐριπίδην ὡς χωλοποιόν. R. V. — Ἄλλως. τοῦτο πρὸς Εὐριπίδην ἀποτείνεται, ἐπειδὴ ἐκεῖνος δρᾶμα ἐποίησε τὸν Βελλεροφόντην, ἐν ᾧ χωλὸν εἰσήγαγεν αὐτὸν διὰ τὸ πεπτωκέναι ἀπὸ τοῦ Πηγάσου, βουλόμενον εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν. δεῖ σε οὖν, φησὶ, προσέχειν μὴ πεσὼν διαθραυσθῇς καὶ γένῃ τραγῳδία.

152. ὀσφρήσεται : Διασύρων τὴν ὅλην τοῦ κανθάρου πραγματείαν τοῦτό φησι. ποῖαι γὰρ ῥῖνές εἰσι κανθάρου, ἵνα καὶ ὀσφρανθῶσιν; R. V.

153. κατωκάρα : ⟦Κατωφερῶς.⟧ ὅτι τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πεσεῖν οὕτω λέγουσιν Ἀττικοὶ, (οὐ διῃρημένως ἀλλ') ὑφ' ἕν. — Πίνδαρος [fr. 134] « οἱ μὲν κατωκάρα δεσμοῖσι δέδενται. » — Ἄλλως. ἐπίρρημά ἐστι σύνθετον, καὶ σὺν τῷ ι γράφει Ἡρωδιανός. οἱ δὲ, τὴν κεφαλὴν κάτω ποιήσας ῥίψει με βουκοληθεὶς καὶ δελεασθεὶς τῇ ὀδωδῇ τῶν ἀποπατημάτων. τοῦτο δὲ ἀπὸ τῶν ἵππων εἴληπται·

πολλοὶ γὰρ αὐτῶν τὸν τρόπον τοῦτον εἰώθασι ποιεῖν, ἀποσείεσθαι τοὺς ἐπιβάτας. V.

(154). ἀλλ' ἄγε Πήγασε : Μετὰ τὸ παρακελεύσασθαι τῷ ὄχλῳ καὶ τοῖς ἑαυτοῦ παιδίοις κατὰ μηδὲν ἐρεθίσαι τὸν κάνθαρον, τότε παρακελεύεται αὐτῷ. — καὶ τάδε ἐκ τοῦ Βελλεροφόντου « ἴθι χρυσοχάλιν', αἴρων πτέρυγας. » τὸν κάνθαρον τῷ Πηγάσῳ ἀπεικάζων. διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον ἀναπαιστικὴν τοῦ πρεσβύτου ὀκτωκαιτριακοντάμετρος ιθ' κώλων. V. [εἴσθεσις δὲ τῆς διπλῆς ἐκ στίχων ἀναπαιστικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων, πλὴν τοῦ τελευταίου. τοῦτο γὰρ ἐφθημιμερές. ὑφ' ὃ αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβεῖα ζ'. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.]

155. ψαλίων : Τῶν χαλινῶν. — στομίων, χαλινῶν. R.

156. (φαιδροῖς ὠσὶν : Πραέσι, μὴ ὀρθοῖς. τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ ἵπποι, ὥσπερ παροξυνόμενοι εἰς ἄκρατον δρόμον.)

159. ῥύμας, τόπους. R.

162. κάκκης : Ἀντὶ τοῦ κακίας. ἔχει καὶ τὸ κακέμφατον. παρατηρητέον δὲ ὅτι καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἀκαθαρσίαν κάκκην ἔλεγον, καὶ μάλιστα τὸ δύσοσμον ἀποπάτημα.

163. ἀντὶ τοῦ θνητῶν καὶ ἐπιγείων πάντων. R.V.

165. παρὰ ταῖς πόρναις : Πορνεῖον γὰρ ἦν ἐκεῖσε. ἐμπόριον γάρ ἐστιν, καὶ διὰ τὸ κατωφερὲς τῶν ναυτῶν ἐκεῖσε ἔτρεχον αἱ πόρναι.

166. οὐ κατορύξεις : Ἀντὶ τοῦ οὐ συγχώσεις καὶ ἀποκρύψεις (τὴν σαυτοῦ κόπρον). — ἐπιφορήσεις δὲ, ἐπάξεις καὶ ἐπιβαλεῖς. λείπει κόνιν. R. Ἀττικῶς ἐν σχήματι εἶπεν. ἢ λείπει κόνιν. V.

168. ἕρπυλλον : Εἶδος ἄνθους σαμψύχῳ ὅμοιον. μάλιστα δὲ παρὰ τοῖς ὕδασι θάλλει. — μέμνηται καὶ Θεόφραστος. R.V. Ἄλλως. βοτάνη εὔοσμος, ἣν εἰώθασι παρὰ τοὺς τάφους φυτεύειν. Ἄλλως. εἶδός τι πολύρριζον φυταρίου. τοῦτό φασι καὶ λέγεσθαι ἕρπυλλον παρὰ τὸ ἕρπειν ταῖς ῥίζαις. τοῦτο δὲ συμβουλεύει ἐπιφυτεῦσαι τῷ ἀποπατήματι ὡς δυνάμενον διὰ τῶν ῥιζῶν περικαλύψαι αὐτὸ καὶ ἀφανίσαι τὴν δυσωδίαν ὑπὸ τῆς εὐωδίας. ἐστὶ γὰρ καὶ εὐωδές. V.

169. καὶ μύρον ἐπιχεῖς : Καὶ ἐπιβάλλεις μύρον εἰς αὔξησιν. διὰ τὸ τελέως ἀφανισθῆναι τὴν ὀσμήν. — παρείληφε τοῦτο, διόπερ οὐδ' ἀτελῶς ἠρκέσθη ὀλίγον τῆς γῆς ἐπιβαλεῖν, ἀλλ' ἐπήγαγεν ἐκ πολλῶν. V.

171. ἡ πόλις ἡ Χίων : Ἅμα μὲν ὡς Χίων διὰ μαλακίαν εὐρυτέρων ὄντων καὶ ἑτοίμων πρὸς τὸ ἀποπατεῖν, ἅμα δὲ ὡς ἐκ πάσης προφάσεως τῶν Ἀθηναίων συκοφαντούντων καὶ ζημιούντων τὰς πόλεις, καὶ λεγόντων ὅτι Χῖος ἦν ὁ ἀποπατῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κάνθαρος ἔπεσεν ἐπὶ τὴν ὀσμήν. ἢ μᾶλλον αὐτὸς κωμῳδεῖ διὰ τὸ ὑπονοεῖν αὐτοὺς ἀποστήσεσθαι τῶν Ἀθηναίων. — Ἄλλως. τούτους ὡς ἀκρασίαν μαλακίας ἔχοντας σκώπτει. καὶ οἱ πάντες δὲ Ἴωνες τοιοῦτοί εἰσιν, οἱ δὲ Χῖοι ἐξαιρέτως. V.

174. πρόσεχε τὸν νοῦν : (Τουτέστιν ἀληθῆ λέξω, ἐπεὶ τὰ πρῶτα διασύρων δοκεῖ τὸν Βελλεροφόντην.) πρὸς δὲ τὸν ἐν τῷ θεάτρῳ μηχανοποιόν φησι.

175. γρ. καὶ πρᾶγμα. λέγει δὲ τὴν γαστέρα. R.V.

180. [πόθεν βροτοῦ : Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις ἀμοιβαία ἐξ ἰαμβείων νς'. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.]

διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἰάμβους τριμέτρους ρκς', ὧν τὸ τελευταῖον « καὶ νησιῶτας· δεῦρ' ἴτ' ὦ πάντες λεῴ. » ἐπ' ἐνίοις δὲ ἀντιγράφοις μετὰ στίχους να' ἐστὶ κωλάριον τόδε « τί φησι; » καὶ μετ' ἄλλους λη' [v. 268] τόδε « ἰὴ ἰή. » V.

πόθεν βροτοῦ με : (Ἀντὶ τοῦ αἴσθησις ἀνθρώπου εἰσελήλυθεν, ἡ ὀσμὴ, ἡ φωνὴ, ἐλλειπτικῶς κατὰ τοὺς Ἀττικούς. ὁ δὲ Ἑρμῆς ἐστιν ὁ ταῦτα λέγων, ἤδη Τρυγαίου προσπεπελακότος τῷ οὐρανῷ.) — θεασάμενος τὸν κάνθαρον ὁ Ἑρμῆς καὶ ἐκπλαγείς φησι τὸ ἄναξ Ἡράκλεις. λείπει ὀσμὴ ἢ φωνή. R.V.

181. ἱπποκάνθαρος : Ἔπαιξε παρὰ τὸ ἱπποκένταυρος. R.V.

185. τοῦτο μάλιστα μὲν πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ εἰρημένον « ὦ μίαρε καὶ παμμιαρὲ καὶ μιαρώτατε » δοκεῖ ἐξ ἐκείνων λελέχθαι, τὸ δὲ ἀληθὲς τὴν ἀφορμὴν ἐκ τοῦ Σκείρωνος παρ' Ἐπιχάρμου ἔχει, ἐπεὶ κἀκεῖνος πεποίηκε τὸν φορμὸν ἐρωτηθέντα « τίς ἐστι μήτηρ » ἀποκρινόμενον ὅτι σηκὶς, καὶ « τίς ἐστι πατήρ » εἰπόντα σηκὶς, καὶ « τίς ἀδελφός » ὁμοίως σηκίς. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἔδοξε πρὸς τὸ ἐρωτώμενον καὶ τὸ ἑξῆς ἀποκρίνεσθαι· ἔστι γάρ τις τοῖς φορμοῖς συγγένεια πρὸς τὰς σηκίδας. ἐνταῦθα δὲ οὐκέτι κατὰ τὸ συγγενὲς οὗτος ἀπεκρίθη. V.

190. Τρυγαῖος Ἀθμονεὺς : Τὸ μὲν ὄνομα Τρυγαῖος παρὰ τὸ τρυγᾶν πεποίηται, ἁρμόζον γεωργῷ. τὸ δὲ Ἀθμονεὺς ἀπὸ δήμου Ἀττικῆς. — οἱ δὲ τῆς Ἀτταλίδος φυλῆς, οἱ δὲ τῆς Κεκροπίδος. V.

δεξιὸς : Ἐδόκουν γὰρ οἱ γεωργοὶ καὶ μάλιστα οἱ δεξιοὶ, ἀπραγμοσύνην ἀσπάζεσθαι.

192. τὰ κρέα : Ὅτι κατὰ συστολὴν ἔλεγον, οὐ μόνον, ὥς φασί τινες, ἐν ἐκτάσει τὰ κρέα. ὡς πρὸς λίχνον δὲ τὸν Ἑρμῆν ταῦτα λέγει.

193. δειλακρίων : Ἀπὸ τῶν κρεῶν συνῆψε τὸ ὄνομα, οἷον ὦ ἄκρως δειλὲ, ἤγουν ἐπίπονε. (ἰδὼν γὰρ τὰ κρέα καὶ λαβὼν αὐτὰ εὐθὺς κατακέκλασται, καὶ τὴν ὀργὴν μεταβαλλόμενος ἐλεεῖ αὐτόν.) — συνέπλεξεν οὖν τοῖς κρέασι τὸ δειλόν. ἀπὸ τῶν κρεῶν. V.

γλίσχρον : ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμητὰ, ἀπὸ τοῦ γλίχεσθαι. (γλίσχρωνας δὲ τοὺς ἀτυχεῖς εἰώθασι λέγειν, καὶ γλισχρίαν τὴν ἀτυχίαν, [καὶ γλίσχρως ὀλισθηρῶς]. νῦν οὖν ἀντὶ τοῦ ἐπίπονε.)

194. ὡς οὐκέτ' εἶναί σοι δοκῶ : Ὅτι φιλοτίμως εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέβην.

195. ἰὴ ἰὴ ἰὴ : Τὸ μῆκος σημαίνων τοῦτό φησι. πρόσφθεγμα δέ ἐστι καταφρονοῦντος.

196. ὅτ' οὐδὲ μέλλεις : Οὐ μόνον, φησὶν, οὐκ εἶ πλησίον τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέλλεις. μετῴκησαν γὰρ δι' ὑμᾶς, (ὅτι οὐ βλέπετε εἰρήνην).

198. ἰδοὺ γῆς : Χλευάζων φησὶν ὅτι εἶπε ποῖ γῆς, ἐν οὐρανῷ αὐτῶν οἰκούντων.

199. κύτταρον : (Κυττάρους καλοῦσι τὰς τῶν σφηκῶν κατατρήσεις. μεταφορικῶς δὲ τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον εἶπε τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ λόγος εἰς τὰ ἔσχατα καὶ ἀπόκρυφα μέρη τοῦ οὐρανοῦ.) — τινὲς δὲ κύτταρόν φασι τὸ ὑψηλότατον τοῦ οὐρανοῦ. λέγουσι γὰρ κοῖλον εἶναι τὸν οὐρανὸν ὥσπερ τοῦ ᾠοῦ τὴν λεπίδα. R. V. Λυκόφρονά φησιν Ἐρατοσθένης τὸ κύτταρον λέγειν ἐν ᾧ αἱ φηγοὶ ἐγκάθηνται, οὐκ ὀρθῶς. κυττάρους γὰρ καλοῦσι τὰς τῶν κηρίων καὶ σφηκῶν κατατρήσεις, ὡς καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶν [1111] εἴρηκεν « ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι. » Θεόφραστος δὲ [H. Pl. 3, 3, 8] κυρίως λέγει προάνθησίν τινα τῆς πεύκης καὶ τῆς πίτυος, ἥτις ἐστὶν ὥσπερ στάχυς μικρὸς ἐκ μεγάλων πυρῶν ξηραινόμενος δὲ θυλακοῦται καὶ ἀποπίπτει. οἷον οὖν ἀγγειῶδες. κύτταρον δὲ οὐρανοῦ λέγοι ἂν νυνὶ μεταφορικῶς τὸ κοιλότατον καὶ μυχαίτατον· προεῖπε γὰρ ὅτι πόρρω πάνυ ἀπῳκισμένοι εἰσὶν οἱ θεοί. ὁ δὲ λόγος, εἰς τὰ ἔσχατα καὶ ἀπόκρυφα μέρη ἀπεληλύθασι τοῦ οὐρανοῦ. V.

202. χυτρίδια : Καὶ ταῦτα γελοίου χάριν. (καὶ ἐπιδιασύρων ταῦτά φησιν.) — μέγας γὰρ δὴ πλοῦτος, εἰ ἐν σκευαρίοις ἐστὶ τοῖς θεοῖς ἡ περιουσία. R. V. — ἀμφορεῖς δὲ ἐκάλουν τὰ μέτρα.

205. (ἵν' ἦσαν αὐτοὶ : Ὅπου ᾤκουν πρότερον καὶ διέτριβον οἱ θεοὶ, κατῴκισαν τὸν πόλεμον.)

206. τῷ πολέμῳ δηλονότι. R.

207. (ἀνῳκίσαντο : Ἀντὶ τοῦ ἀπῳκίσαντο καὶ ἀνεχώρησαν, ὡς ἂν μὴ παρεῖεν αὐτοῖς τὰ δυσχερῆ.)

ἀνωτάτω : Ἀντὶ τοῦ ἁπάντων ἀνωτάτω ὅσον δυνατὸν ἦν.

210. (τοῦ δ' εἵνεχ' ἡμᾶς : Τίνος χάριν καθ' ἡμῶν τοσαύτην ἔσχον ὀργήν.)

211. ἐκείνων πολλάκις : (Τῶν θεῶν ἢ) τῶν Λακεδαιμονίων. (ὅτι πολλάκις Λακεδαιμόνιοι βουλόμενοι εἰρήνην ἦλθον καὶ οὐκ ἐδέξασθε.)

212. σπονδὰς ποιούντων : (Τῶν θεῶν πρυτανευόντων ὑμῖν τὴν εἰρήνην ἀεί. — σφόδρα δὲ Ὁμηρικῶς τῶν μὲν ἀγαθῶν καὶ τῆς εἰρήνης δοτῆράς φησι τοὺς θεοὺς, τοῦ δὲ πολέμου οὐκέτι. [Od. A, 32 :] « οἷον δὴ νῦν βροτοὶ θεοὺς αἰτιῶνται· ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν. » V. ἢ ἐπειδὴ ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐπιμαρτύρονται τοὺς θεούς. R. V. οἱ λακωνικοὶ : Ὡς φιλοπολέμων ὄντων τῶν Λακωνικῶν καὶ τὴν εἰρήνην οὐ προσιεμένων πρώτων ἐμνήσθη.

ἐκ πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων δῆλον ὅτι παρὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον συνετάχθη τοῦτο τῷ ποιητῇ τὸ δρᾶμα· δῆλον δὲ μάλιστα τοῦτο πεποίηκε νῦν φανερῶς τοῦ πολέμου τούτου μνημονεύσας. χρησίμως δὲ τῶν Λακώνων πρῶτον εἰς ἀδικίαν ἐμνημόνευσεν ὡς φιλοπολέμων ὄντων ἐκείνων ἀεὶ καὶ τὴν εἰρήνην οὐ προσιεμένων. εἰ γὰρ ἔτυχε τοὺς Ἀθηναίους προτάξας, πρῶτον μὲν εὐθὺς ἀπήχθετο τοῖς ἀκούουσιν, ἔπειτα διαβολὴν ἂν ἀπειργάσατο κατὰ τῆς πόλεως οὐ τὴν τυχοῦσαν. καὶ γὰρ εἰ μετὰ ταῦτα μνημονεύει καὶ τῶν Ἀθηναίων ὡς καὶ αὐτῶν ἀποπεμπομένων τὴν εἰρήνην, ὁπότε κρατήσειαν, ἀλλ' οὖν ἧττων ἡ διαβολὴ, μάλιστα τῷ τὸν πρῶτον λόγον λεχθέντα τῶν ἀκουόντων πλήττειν τὰς ἀκοάς. ἔπειτα τὸ ἀμύνεσθαι τοῖς ἴσοις τοὺς προηδικηκότας συγγνωστὸν παρὰ πᾶσι, κἂν τούτῳ τὴν αἰτίαν δικαίως ἀποφερομένων τῶν προηδικηκότων. τὸ αὐτὸ δὲ δὴ καὶ τὸ « Θουκυδίδης συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Πελοπον« νησίων καὶ Ἀθηναίων, » ἵνα αὐτῶν μᾶλλον τὸ ἔργον ᾖ. V.

214. ναὶ τὼ σιώ : Τοὺς Διοσκούρους οἱ Λακεδαιμόνιοι σιοὺς ἔλεγον, ὡς Ἀθηναῖοι θεὼ Δήμητραν καὶ Περσεφόνην. — ἔθος δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τοῦ νὴ τὼ θεὼ τρέπειν τὸ θ εἰς τὸ σ καὶ τὸ ε εἰς τὸ ι. R. V.

(νῦν ἀττικίων : Ἀντὶ τοῦ τοιοῦτό τι ἔλεγον. ἐὰν μὲν γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι μικρὸν ἐν τῇ μάχῃ κρατήσωσιν, εὐθέως λέγουσι, νὴ τοὺς θεοὺς, νῦν οἱ Ἀθηναῖοι δώσουσι δίκας. καὶ πάλιν ἐὰν οἱ Ἀθηναῖοι νικήσωσιν, εἶτα Λακεδαιμόνιοι ἔλθωσιν εἰρήνην ποιῆσαι βουλόμενοι, εὐθέως ἀντιλέγουσιν Ἀθηναῖοι, ἐξαπατῆσαι ἡμᾶς βούλονται, ἵνα ποιήσωμεν εἰρήνην, ἐπειδὴ νικῶμεν· διὸ οὐ δεῖ πεισθῆναι ἡμᾶς. σκώπτει δὲ τὸ ὑπερήφανον τῶν Ἀθηναίων.)

215. (ἀττικωνικοί : Οὕτως ἔλεγον ἐνυβρίζοντες καὶ εὐτελίζοντες καὶ εἰς ἧττον φέροντες ὑποκοριστικῶς τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῷ ὀνόματι, ἐν ᾧ καὶ Ἴωνες ἔγκεινται. παίζει δὲ, ἐπειδὴ εἶπεν ἄνω Λακωνικοὶ ὑποκοριστικῶς· διὰ τοῦτο καὶ Ἀττικωνικοί.)

218. (νὴ Δί' οὐχὶ πειστέον : Ἐχρῆν μᾶλλον αὐτοὺς τὴν πάτριον ὀμόσαι, λέγω δὲ τὴν Ἀθηνᾶν· καὶ γὰρ τοὺς Λακεδαιμονίους τοὺς πατρίους αὐτῶν ἐποίησεν ὀμόσαντας θεούς. πλὴν εἰδέναι δεῖ, διὰ τοῦτο πεποίηκεν ὀμνύντας αὐτοὺς διὰ τὸ αὔξειν καὶ ἀποσεμνύνειν τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα καὶ ἐν τούτῳ ἐπαίρων τοὺς Ἀθηναίους, ὡς οὐκ Ἀθηνᾷ μόνῃ χρήσαιντο συμμάχῳ, ἀλλὰ καὶ Διί.)

219. κἢν ἔχωμεν τὴν πόλιν : Οἱ μὲν πολλοὶ ταύτην ἐξέβαλον τὴν ἀνάγνωσιν, ἵν' ᾖ δηλούμενον, καὶ πάλιν ἥξουσι τῆς εἰρήνης δεόμενοι τυχεῖν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐὰν ἀσφαλῶς κατέχωμεν τὴν πόλιν. ἔστι δὲ ἀμφίβολος ἡ ἐξήγησις αὕτη, ποίαν πόλιν βούλεται, πότερον τῶν Λακεδαιμονίων ἢ τὰς Ἀθήνας. ἐν ἀντιγράφῳ δὲ εὗρόν ποτε « ἢν ἔχωμεν τὴν Πύλον, » καὶ οὐκ ἄκαιρος αὕτη ἡ γραφὴ, ἐπεὶ καὶ ἀληθείας ἔχεται κατὰ πάντα, καὶ διὰ τοὺς ληφθέντας τριακοσίους ἐν Σφακτηρίᾳ, καὶ διὰ τὸ ἐπιτείχισμα ὅπερ Ἀθηναῖοι κατέστησαν ἐν Πύλῳ, καὶ ὅτι ληφθείσης αὐτῆς περὶ εἰρήνης πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους ἐπρέσβευσαν. Ἄλλως. οὐχ ὡς ὡρισμένην τινὰ πόλιν, ἀλλ' ὡς, ἐπειδὰν πόλιν τῶν Πελοποννησίων προσκείμενοι πιέζωσι, ταῦτα λεγόντων αὐτῶν. V.

220. ἡμεδαπὸς ἀντὶ τοῦ ἡμέτερος. R.

225. ἐπέβαλεν, ἐπεσώρευσεν. δῆλον γὰρ πολέμου καὶ ὁ λίθος. R. ἐπεφόρησεν, ἐπεσώρευσεν.

228. θυεία ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντες τινὰ (ἀρτύματα) τρίβομεν καὶ λειοῦμεν. — τὸ δὲ τρίβειν ἀντὶ τοῦ ἐν πολέμῳ βούλεται τὰς πόλεις ἐπὶ πολὺ διατρίβειν, καὶ ἅμα μὲν παρὰ τὸ τρίβειν ἐν θυείᾳ μυττωτόν, ἅμα δὲ παρὰ τὸ ἐπιτρίβειν καὶ ὥσπερ αὐτοὺς δαπανᾶν. R. V.

232. καὶ γὰρ ἐξορμᾶν κατ' ἐμὴν γνώμην καὶ ὡς οἴομαι ἑτοίμως ἔχει. εἰώθασι γὰρ καὶ πληθυντικῶς τῇ συντάξει χρῆσθαι ταύτῃ· καὶ γὰρ ἐξιέναι μέλλει κατὰ γνώμας τὰς ἐμάς. V.

234. φέρ' αὐτὸν ἀποδρῶ : Νοεῖν δεῖ τὸν Τρυγαῖον ἀποβεβηκότα τοῦ κανθάρου ἐπὶ τῆς σκηνῆς ταῦτα λέγειν. — ἔστι δέ τι καὶ ἄντρον ἐπὶ τῆς σκηνῆς. R.

235. θυείας : Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σάλπιγγος, θυείας εἶπεν.

236. ἰὼ βροτοὶ : [Κορωνὶς ἑτέρα ἑτέρων εἰσιόντων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι ὅμοιοι τοῖς προφθάσασι ξγ'. καὶ ἐν ἐκθέσει τροχαϊκοὶ τοῖς ἑξῆς ὅμοιοι δύο. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν.] ὁ Πόλεμος ἐξέρχεται θέλων τρῖψαι μυττωτόν. σκευὴ δὲ αὕτη ἐκ τυροῦ καὶ σκορόδου καὶ μέλιτος (καὶ πράσου). — τινὲς δέ φασι τὸν Δία ταῦτα λέγειν. V.

237. τὰς γνάθους ἀλγήσετε : Ἢ τριβόμενοι ἐν τῇ θυείᾳ, ἢ τὸν μυττωτὸν ἐσθίοντες, ὃν τρίβειν παρασκευάζεται ὁ Πόλεμος. ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐσθίουσιν, (πολέμου δὲ ὄντος ἀργεῖ τὰ δικαστήρια. λέγει οὖν ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λιμώττοντες). — διὰ τὸν πόλεμον τοῦτό φησιν· ἐν γὰρ τῷ πολέμῳ λιμώττουσι καὶ διὰ χρόνου ἐσθίουσι, καὶ συμβαίνει ἐκ τῆς ἀργίας τοῦ μὴ ἐσθίειν πάσχειν αὐτοὺς τὰς γνάθους ὕστερον ἐσθίοντας. V.

241. ὁ δεινὸς : Συμβολικὸν ἀπὸ τῶν διὰ δειλίαν ἀποπηδώντων. ταῦτα δέ φησι θεασάμενος τὸν Πόλεμον μείζονα τὴν ὑπόνοιαν ἔχοντα τῆς πείρας τῆς διὰ τῆς ὄψεως.

(ταλαυρίνος : Ὑπομονητικὸς, καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ.)

242. Πρασιαὶ : Πόλις Λακωνική. ἅμα δὲ πράσα ἐμβάλλων ταῦτά φησιν. — ἔστι δὲ καὶ τῆς Ἀττικῆς ἐπίνειον, ὥς φησι Θουκυδίδης [7, 18; 8, 95] καὶ Φιλόχορος. μή ποτε δὲ οὐχ οὕτως ἔχον· οὐκ ἂν γὰρ ἔλεγεν ἑξῆς « οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς αἱ Πρασιαί. » V.

πεντάκις : Ἀντὶ τοῦ πολλάκις. V.

245. οὐδὲ ἡμῖν πρᾶγμα : Πρὸς τὴν ὁμωνυμίαν φησὶ τῶν ἐν τῇ Λακωνικῇ Πρασιῶν, ὅτι ἡμεῖς τοῦ κακοῦ τούτου ἀλλότριοι ἐσμέν.

246. ὦ Μέγαρα : (Σκόροδα ἐμβάλλων ταῦτά φησιν.) ἡ γὰρ Μεγαρικὴ γῆ σκοροδοφόρος. σύμμαχοι δὲ Λακεδαιμονίων Μεγαρεῖς. καὶ ὅτι πᾶσα ἡ τοῦ πολέμου πρόφασις δι' αὐτοὺς δοκεῖ γεγονέναι (χάριν τοῦ τὸ πινάκιον συνθέντος τὸ κατ' αὐτῶν εἰς τὴν Περικλέους χάριν, ὥστε μήτε γῆς μήτε λιμένων Ἀττικῶν ἐπιβαίνειν τοὺς Μεγαρεῖς. εἰκότως οὖν εἰς τὸ κεχαρισμένον τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς τούτων ἐχθροὺς παρεισάγει ἐκ τοῦ πολέμου συντριβομένους εἰς τέλεον.) ἅμα δὲ ταῦτα λέγων ὁ Πόλεμος, σκόροδα βάλλει εἰς τὴν θυείαν, ὅθεν καὶ τὸ ἑξῆς οἰκείως ἐπαχθήσεται, τὸ ἁπαξάπαντα (καταμεμυττωτευμένα).

248. βαβαὶ βαβαιὰξ : Σχετλιαστικὸν ἀντὶ τοῦ φεῦ φεῦ. δέον δὲ εἰπεῖν τὰ σκόροδα, παρ' ὑπόνοιαν εἶπε τὰ κλαύματα.

249. κλαύματα : Ἀντὶ τοῦ σκόροδα. (οὕτω δὲ εἶπε προσκαταρώμενος.) τοῖς δὲ ἐσθίουσι τὰ σκόροδα δάκρυα ἔπεισι διὰ τὴν δριμύτητα. διό φησιν « ὡς δριμέα τοῖσι Μεγαρεῦσι. »

250. Σικελία : Ταῦτα πάντα παρεπιγραφή ἐστι. τυρὸν δὲ ἐμβάλλων Σικελίας μέμνηται· πολὺς γὰρ ἐκεῖ τυρός. οὐκ ἄδηλον δὲ ὅτι καὶ ταύτης τὸ πλέον μέρος πολέμιον ἦν τοῖς Ἀθηναίοις. ἔνθα καὶ τὴν μεγάλην ἐδυστύχησαν ἧτταν.

251. ὅτι πόλιν εἶπε τὴν Σικελίαν νῆσον οὖσαν. καὶ Ὅμηρος πολλάκις τὰς νήσους πόλεις καλεῖ, ὡς τὸ [Il. Ξ, 230] « Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε πόλιν θείοιο Θόαντος. καὶ Πίνδαρος δὲ [Nem. 7, 13] περὶ τῆς Αἰγίνης « ἃ μὲν πόλις Αἰακιδᾶν. » καὶ Εὐριπίδης [Ion. 297] Εὔβοι' Ἀθήναις ἐστί τις γείτων πόλις. » V.

διακναισθήσεται : Ἀντὶ τοῦ διαφθαρήσεται. (ὡς ἐπὶ τυροῦ τοῦτο. Ὅμηρος [Il. Λ, 639] « ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν κνήστι χαλκείῃ. ») διακναίειν δέ ἐστι κυρίως τὸ ξύειν τυρὸν τῇ κνήστιδι. — δεῖ δὲ νοεῖν ὅτι πάλιν ἐνταῦθα τυρὸν ἐπιξύων καὶ εἰς τὴν θυείαν ἐμβάλλων ταῦτα λέγει. V.

252. φέρ' ἐπιχέω : Εὐφυέστατα τοῖς Ἀθηναίοις χαρίζεται, σεμνολογῶν τὰ κατ' αὐτούς. ὅσῳ γὰρ μέλι τιμιώτερον τῶν σκορόδων καὶ τῶν πράσων, τοσούτῳ ἀμείνων καὶ ἡ τοῦτο γεωργοῦσα γῆ. εἰπὼν δὲ τοῦτο ὁ Πόλεμος μέλι εἰς τὴν θυείαν βάλλει. — Ἄλλως. θέασαι ὅτι καὶ ἡμεῖς εὐφυῶς, εἴγε μὴ σφαλῶμεν, παρετηρήσαμεν ἐν τοῖς προλαβοῦσι τὴν ἐξήγησιν, εἴγε μειοῦν μὲν ἐν παντὶ σπουδάζει τὰ Λακωνικά, αὔξειν δὲ τὰ Ἀττικά. ἀμέλει κἀνταῦθα ποιῶν τοῦτο φαίνεται. διὸ τοῖς τε Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ἐκείνων συμμάχοις ἐπαρώμενός τι φαῦλον, οἷον ἐπὶ μὲν τῶν Πρασιῶν « ἰὼ Πρασιαὶ τρισάθλιαι καὶ πεντάκις καὶ πολλάκις, ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον, » καὶ ἐπὶ τῶν Μεγάρων « ὡς ἐπιτρίψεσθε αὐτίκα » καὶ « ἰὼ Σικελία καὶ σὺ δὲ ὡς ἀπόλλυσαι » καὶ « οἷα πόλις τάλαινα διακναισθήσεται· » ὁπότε περὶ Ἀθηνῶν δὲ λέγει, μηδὲν δυσχερὲς μηδὲ βλάσφημον ἐπήγαγέν τι, ὁποῖον περὶ ἐκείνων φασὶν αὐτὸν εἰρηκέναι. V.

253. παραινῶ σοι : Ἐν πολλοῖς κεῖται τὸ σοί. τάχα δὲ οὐκ ὠφελεῖ διὰ τὸ μέτρον εἶναι, εἰ μὴ ἄρα τὴν αι κοινὴν λάβοιμεν. V.

254. (τετρώβολον : Ἀντὶ τοῦ πολυτίμητον. οὕτω δὲ λέγουσι τὸ τετρωβολιαῖον, τουτέστι τὸ τετρωβόλου πωλούμενον.)

(φείδου τἀττικοῦ : Οἷον φειδώ τινα καὶ πρόνοιαν ποίει

τοῦ Ἀττικοῦ.) — τουτέστι συντήρει καὶ διαφύλαττε τὸ Ἀττικόν. οὐκ ὀκνεῖν γὰρ ἔδει καὶ δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. V.

256. (οὑτοσὶ γὰρ κόνδυλος : Παρεπιγραφή· ἅμα γὰρ τῷ εἰπεῖν δίδωσιν αὐτῷ τὸν κόνδυλον.)

258. ἀντὶ τοῦ δριμύ. R.

(259). ἀλετρίβανον : Οἱ μὲν δασέως παρὰ τὸ τοὺς ἅλας τρίβειν, οἱ δὲ ψιλῶς παρὰ τὸ ἀλεῖν. [καὶ δοῖδυξ μὲν Ἀττικὸν, ἀλετρίβανος δὲ Ἀσιανόν. λέγεται δὲ καὶ ἀλότριψ, ὡς ἐν ἐπιγράμματι (Aristonis Anth.Pal.6, 306) « καὶ τοῦτον δικάρανον ἀλότριβα. » καὶ ἀλετρὶς ἡ μυλωθρὸς παρὰ Καλλιμάχῳ (fr. 232).] — Κράτης παρατηρεῖν ἀξιοῖ πρὸς τοὺς λέγοντας ὅτι ὁ μὲν δοῖδυξ Ἀττικὸς, ὁ δὲ ἀλετρίβανος Ἀσιανὸς, καὶ σκυτοδέψης μὲν Ἀττικὸς, βυρσοδέψης δὲ Ἀσιανός. V.

260. χθὲς εἰσῳκίσμεθα : Συμβαίνει γὰρ τοῖς νεωστὶ εἰσῳκισμένοις μὴ εὐπορεῖν πάντων τῶν ἀναγκαίων.

261. οὐκοῦν παρ' Ἀθηναίους : Πάλιν λεληθότως σεμνολογεῖ τοὺς Ἀθηναίους ὡς αὐτόχθονας (καὶ γηγενεῖς), ἐκ τοῦ εὑρίσκεσθαι παρ' αὐτοῖς τὰ τῶν πάλαι εἰσῳκισμένων, ὧν ἠπόρουν οἱ νεωστὶ εἰσῳκισμένοι.

263. (ἀνθρώπια : Ὑποκοριστικῶς. τοῦτο πρὸς τὴν παροῦσαν συμφορὰν μειῶν αὐτούς.)

267. ἀλλ' ὦ Διόνυσ' : Ὡς οἰκείῳ θεῷ εὔχεται τῆς Ἀττικῆς, καὶ κυρίῳ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τῶν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀγομένων.

268. (τὸ δεῖνα γὰρ ἀπόλωλ' : Διὰ τούτου τὸ ῥηθησόμενον ἀηδὲς ἐκφεύγει εὐθέως λέγειν. ὅτε γάρ τι δυσχερὲς μέλλομεν λέγειν, εἰώθαμεν τοῦτο προτάσσειν, ὡς μὴ εὐθυρημονοῦντες.)

270. ὁ βυρσοπώλης : (Τοῦτο αἰνίττεται πρὸς τὸν Κλέωνα, καὶ) ὅτι μετὰ τὴν Κλέωνος τελευτὴν εἰσῆκται τὸ δρᾶμα· ἤδη γὰρ τεθνήκει. (ὡς δὴ αἴτιον τοῦ πολέμου καὶ ὡς αὐτὸν συνέχοντα τὸν πόλεμον, ὡς καὶ Θουκυδίδης ἱστορεῖ.)

271. εὖ γ' ὦ δέσποινα : (Οὕτως τὴν θεόν. τὰς δὲ γυναῖκας Ἀττικὰς, ἵνα μὴ ὁμωνύμως. Ἄλλως. ταύτῃ εὔχεται ὅτι τῶν Ἀθηναίων ἱερὰ ἡ θεός.) τὸ δὲ ἑξῆς, εὖ γε ποιῶν ἀπώλετο ἐκεῖνος, εἴπερ πρὸ τοῦ ἀπολέσαι τὰ πράγματα ἡμῶν ἀπώλετο.

272. τῷ χρησίμῳ τῇ πόλει. R.

273. ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν : Ἀντὶ τοῦ πρὶν ἡμῖν τὸν πόλεμον ἐπεγεῖραι. ὡς αἴτιον δὲ αὐτὸν τοῦ πολέμου διαβάλλει. — ὡς καὶ Θουκυδίδης ἱστορεῖ. R.

275. (ἀνύσας τι : Ἀπελθὼν ὁ Κυδοιμὸς ἐπανῆλθε, καὶ οὕτως τὴν ἐρώτησιν αὐτῷ προσφέρει ὁ Πόλεμος.

ἀνύσας τι : Ἀντὶ τοῦ ἤνυσάς τι καὶ διεπράξω καὶ φέρων ἥκεις.)

276. τί πεισόμεσθα : Τί ἄρα παθεῖν μέλλομεν. ἢ ἐν ποίῳ κινδύνῳ καθεστήκαμεν.

277. ἐν Σαμοθρᾴκῃ : Ἐν Σαμοθρᾴκῃ ἦσαν τελεταί τινες, ἃς ἐδόκουν τελεῖσθαι πρὸς ἀλεξιφάρμακά τινα κινδύνων. ἐν δὲ τῇ Σαμοθρᾴκῃ τὰ τῶν Κορυβάντων ἦν μυστήρια καὶ τὰ τῆς Ἑκάτης. καὶ διαβόητον ἦν τὸ Ζήρινθον ἄντρον, ἔνθα τὴν Ἑκάτην ὀργιάζειν ἐλέγετο, καὶ τελετὰς ἦγον αὐτῇ τινὰς καὶ κύνας ἔθυον. (καὶ ὁ τὴν Ἀλεξάνδραν πεποιηκὼς [v. 77] μέμνηται « Ζήρινθον ἄντρον καὶ κυνοσφαγοῦς θεᾶς λιπὼν ἐρυμνὸν κτίσμα Κυρβάντων Σάον. » ἐν κινδύνοις δὲ γενόμενοι ἐπεκαλοῦντο τοὺς δαίμονας, οἷς ἐδόκουν μεμυῆσθαι, ἐπιφανῆναι καὶ ἀλεξῆσαι.)

278. μεμυημένος : Τὰ μυστήρια τῶν Καβείρων. δοκοῦσι δὲ οἱ μεμυημένοι ταῦτα (δίκαιοί τε εἶναι καὶ) ἐκ δεινῶν σώζεσθαι καὶ ἐκ χειμώνων.

279. ἀποστραφῆναι : (Ὃ ἡμεῖς) διαστραφῆναι (λέγομεν. ἀντὶ τοῦ) κλασθῆναι τοῦ μετιόντος τὸν δοίδυκα. — Ἄλλως. ἐναντίαν αὐτῷ τὴν εἰς τὸ δεύτερον γενέσθαι ὁδὸν, ὥστε μηκέτι αὐτὸν ὑποστρέψαι. Ἄλλως. εὐξώμεθα οὖν, φησὶ, τοῦ Κυδοιμοῦ τοὺς πόδας, ὥστε μὴ δυνηθῆναι ἐπανελθεῖν αὐτὸν μηδὲ χωλεύοντα, μηδὲ κομίσαι τὸν ἀλετρίβανον. V.

280. καὶ πάλιν. ἦλθεν γὰρ μηδὲν ἀγόμενος, δι' ὃ ἀσχάλλει. R. V.

282. καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισιν : Ὁ Βρασίδας ὁ Τέλλιδος παῖς, ὃς ἦν Λακεδαιμονίων στρατηγός. καὶ οὗτος δὲ ἀνθίστατο τῇ εἰρήνῃ. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Θρᾴκῃ.

283. (εἰς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία : Καὶ γὰρ εἰς συμμαχίαν πεμφθεὶς ὁ Βρασίδας ἐπὶ Θρᾴκην, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Κλέωνι τελευτᾷ.)

284. χρήσαντες : Ἐν Ἀμφιπόλει γὰρ τῆς Θρᾴκης μονομαχήσαντες ὅ τε Κλέων καὶ ὁ Βρασίδας ἀλλήλους ἀνεῖλον.

285. Διοσκόρω : Οὗτοι παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐτιμῶντο. διὸ νῦν αὐτῶν μέμνηται, ὅτι Βρασίδου τοῦ Λακεδαιμονίου ἐμνήσθη, ἐπὶ δὲ Κλέωνος τῆς Ἀθηνᾶς.

288. ἐγὼ δὲ δοίδυκ' εἰσιὼν : Ἐγὼ ἀλετρίβανον εἰσιὼν ποιήσομαι.

289. τὸ Δάτιδος μέλος : Δᾶτις σατράπης Περσῶν, εὐδοκιμήσας κατά τινα χρόνον (πολεμῶν), ἑλληνίζειν δὲ βουλόμενος εἶπεν ἥδομαι καὶ χαίρομαι, καὶ ἐβαρβάρισεν· ἔδει γὰρ εἰπεῖν χαίρω. ἅμα δὲ οὗτος εἶπε πρὸς τὸ ὁμοιοκατάληκτον. [[οὐκ εἴρηται δὲ τὸ χαίρομαι· αὐτὸ γὰρ τὸ χαίρω αὐτοπαθὲς ὂν προϋφήρπασεν αὐτοῦ τὸ σημαινόμενον. λέγεται δὲ τὸ τοιοῦτο δατισμός.]] — στοχάζεται ὅτι εἴη ἂν διαμνημονευόμενος περὶ Δάτιδος τοῦ Πέρσου, ὅτι εἶπέ ποτε παρά τινα συνουσίαν ἥδομαι καὶ χαίρομαι, ἑλληνίσαι τι θέλων. καὶ γὰρ καὶ παρὰ παλαιοτέρου τινὸς ἐμφαίνεται. εἴη δὲ ὕπαρχος τοῦ βασιλέως τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Μαραθῶνα, ὃν καὶ φυγεῖν φασὶ πολὺν χρυσὸν καταλιπόντα. Ἄλλως. Δᾶτις τῶν ἐν Μαραθῶνι παραταξαμένων Ἀθηναίοις στρατηγὸς Δαρείου, ὅν φασιν ἀντιποιήσασθαι τῆς Ἀττικῆς ὡς ἰδίας· ἀπὸ Μήδου γὰρ τοῦ Μηδείας καὶ Αἰγέως ἐδόκει εἶναι. Ἄλλως. Δᾶτις σατράπης Περσῶν βασιλέως, ὅστις συνεχέστερον πρεσβευόμενος εἰς Ἀθήνας ἠράσθη τῆς αὐτῶν πολιτείας, καὶ μείνας ἐκεῖ ἐβούλετο ἑλληνίζειν τῇ ὁμιλίᾳ, καὶ ἐβαρβάριζεν καὶ τοὺς τρόπους καὶ τοὺς λόγους. V. τι-

νὲς (δὲ) Δᾶτιν λέγουσι τὸν τραγικὸν, κακῶς ὑπονοοῦντες· ἐκεῖνος γὰρ υἱὸς ἦν Καρκίνου οὗτος δὲ ὕπαρχος Περσῶν. R. V.

295. ἀντὶ τοῦ στρατηγόν. R.

296. καλῶς τοὺς χρῄζοντας τῆς εἰρήνης καλεῖ εἰς συμμαχίαν. δημιουργοὶ δὲ λέγονται κοινῶς οἱ δημόσιά τινα ἐργαζόμενοι· νῦν δὲ τοὺς ἀρχιτέκτονας λέγει, ἵνα ἐντέχνως ἑλκυσθῇ ἡ Εἰρήνη. Ἄλλως. V. πάντες γὰρ οὗτοι τῶν ἔργων ἐκωλύοντο πολέμου ὄντος καὶ ἠδικοῦντο, οἱ μὲν γεωργοὶ κωλυόμενοι γεωργεῖν, οἱ δὲ ἔμποροι ὑφ' ὧν ἂν περιέτυχον πονηρῶν, οἱ δὲ τέκτονες ἀναγκαζόμενοι ναυπηγεῖν τριήρεις, οἱ δὲ δημιουργοὶ στρατεύεσθαι καὶ φρουρεῖν ἀναγκαζόμενοι, οἱ δὲ μέτοικοι εἰσπραττόμενοι μετοίκιον, καὶ οἱ ξένοι ἀπελαυνόμενοι, καὶ οἱ νησιῶται τοὺς φόρους εἰσπραττόμενοι καὶ ναῦς παρέχοντες. ἢ οὖν τούτων χάριν ἐμνημόνευσεν αὐτῶν, ἢ βουλόμενος δεῖξαι ὅτι ἐπιβλαβὴς καθόλου ὁ πόλεμος. R. V.

299. ἐργαλείων ἐμνημόνευσεν ἐπίτηδες εἰς τὸ ἀνελκύσαι τοὺς λίθους τοὺς ἐπὶ τῷ ὀρύγματι, ἐν ᾧ ἦν Εἰρήνη, ὡς ἔφη ὁ Ἑρμῆς, (ἵνα ἐλευθερώσῃ αὐτήν). R. V. (ἅμας δὲ τὰς πυράμας. ἐργαλεῖά τινα ἐπιτήδεια πρὸς τὸ ἀνορύττειν.) [καὶ παροιμία « ἅμας ἀπῄτουν, οἱ δ' ἀπηρνοῦντο σκάφας. »]

(300). ἀγαθοῦ δαίμονος : Φασὶ γὰρ ὅτι δειπνήσαντες μὲν ἐπερρόφουν ἀγαθοῦ δαίμονος, ἀπαλλάττεσθαι δὲ μέλλοντες ἔπινον Διὸς σωτῆρος. ὡσεὶ ἔλεγε, νῦν γὰρ σπεῖσαι ἢ πιεῖν πάρεστιν ἡμῖν ἀγαθοῦ δαίμονος πόμα. — Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ νῦν γὰρ ἔστιν ἡμῖν ὑπὲρ ἀγαθῆς τύχης καμεῖν καὶ ἁρπάσαι τὴν Εἰρήνην. V.

301. [δεῦρο πᾶς χώρει : Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λη'. καὶ ἡ ἔκθεσις ταύτης κώλων ὁμοίων τροχαϊκῶν ζ'. ὧν τὰ ε' δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ς' παρατέλευτον. τὸ ζ' ἐφθημιμερὲς ἰαμβικόν. ὑφ' ὃ αἱ συνήθεις δύο διπλαῖ.]

διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς στίχους τροχαϊκοὺς τριμέτρους καταληκτικοὺς β', οὓς ἔτι ὁ πρεσβύτης λέγει. ὑφ' οὓς κορωνὶς τοῦ χοροῦ εἰσελθόντος, καὶ στίχοι ὁμοίως τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ λς', ὧν τελευταῖος « μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδύς. » V.

302. ὦ Πανέλληνες : Λεληθότως εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς περιάγει, (ὁμοφρονῆσαι πάντας τοὺς Ἕλληνας ἀξιῶν καὶ ὁμοθυμαδὸν τῆς εἰρήνης ἀντιλαβέσθαι. διὰ τοῦτο καὶ μιᾷ προσηγορίᾳ αὐτοὺς περιέλαβε, δηλῶν τὸ συγγενὲς, καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς ὡς οὐδὲ τῇ ὀνομασίᾳ διακεκριμένοι πολεμοῦσι πρὸς ἑαυτούς.)

(303). καὶ κακῶν φοινικικῶν : Οἷον αἱματωδῶν, ἀπὸ τῆς τοῦ αἵματος χροιᾶς. Ὅμηρος « φοινίσσετο δ' αἵματι γαῖα. » λείπει δὲ τὸ ἡσυχάσομεν. Ἄλλως. τῶν πολεμικῶν· φοινικὶς δὲ χλαμὺς πολεμική. — ἢ ἀντὶ τοῦ ναυμαχικῶν· Φοίνικες γὰρ λέγονται κρατεῖν ἐν ταῖς ναυμαχίαις. V.

304. μισολάμαχος : Ἀλλοτρία τῶν Λαμάχου τρόπων· φιλοπόλεμος γὰρ οὗτος, ὡς καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσί φησιν. V.

308. φιλαμπελωτάτην : Συντόμως ἐκ τῆς ἀμπέλου τὴν περὶ τὰς γεωργίας ἐπιμέλειαν ἐδήλωσεν εἰρήνης οὔσης· πολέμου γὰρ ὄντος τὸ ἐναντίον ἠμελοῦντο. R. Ven.

310. ἐκζωπυρήσετε : Ἀντὶ τοῦ ἀνάψετε τὸν πόλεμον ἤδη κατεσβεσμένον. ἐκζωπυρῆσαι δέ ἐστι κυρίως τὸ ἐκ μικροῦ πυρὸς φυσῶντα μεγάλην φλόγα κινῆσαι. — (Ἄλλως. ἀνεγείρητε.) ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀνθράκων· καὶ ὁ πόλεμος γὰρ καυστικός. R. V.

312. οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν : Οὐ γὰρ, φησὶ, πολεμικὸν ἦν τὸ κήρυγμα, ἀλλ' εἰρηνικόν. ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος δὲ τὸν πόλεμον δηλοῖ. — ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν. οἱ γὰρ πολεμοῦντες πρὸς τρεῖς ἡμέρας λαμβάνουσι σιτία εἰς τὸν πόλεμον. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς στρατηγοῖς ἀναλογιζομένοις πόσας ἡμέρας ἔμελλον πολέμῳ σχολάζειν καὶ ἔξω κατέχειν τὸν στρατὸν, κηρύσσειν τοσούτων ἡμερῶν σιτία ἐπάγεσθαι, τριῶν μόνων ἡμερῶν ἐκ δημοσίων αὐτοῖς χορηγούντων. R. V.

313. (εὐλαβεῖσθε : Νῦν πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχετε, φησὶ, καὶ δεδίττεσθε τὸν Κλέωνα, μὴ ἐμποδὼν τῇ εἰρήνῃ γένηται.) — καὶ Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς Κέρβερον αὐτὸν ὠνόμασεν. V.

φασὶ χωρὶς τοῦ ν τὸ κάτωθεν ἐπίρρημα λέγεσθαι, ἵνα ᾖ Δωριέων μᾶλλον οἰκεῖον. χρῆται δὲ τῷ ὁμοίῳ καὶ Πίνδαρος [Pyth. 4, 180] « ἄντροθε γὰρ νέομαι παρὰ Χαρικλοῦς καὶ Φιλίνας. » V.

314. μὴ παφλάζων : Παφλάζειν ἐστὶ τὸ λαλοῦντά τινα κρατεῖσθαι καὶ ἀνακόπτεσθαι. ὡς οὖν τοῦ Κλέωνος οὕτω διαλεγομένου τοῦτό φησιν. ἢ διὰ τὸ ταραχῶδες τοῦ Κλέωνος ἐχρήσατο τῷ παφλάζειν, κυρίως σημαίνοντι τὴν κεκινημένην θάλατταν.

ἐνθάδ' ἦν : Τουτέστιν ὅτε ἔζη, (ὁπηνίκ' ἦν σὺν ἡμῖν).

315. μὴ ἑλκύσαι : Ὅτι περιττὸν τὸ μή. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐμποδὼν γένηται ὥστε ἐξελκύσαι. ὅμοια καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπαγορεύω σοι μὴ ἐξιέναι.

317. [ἰοὺ ἰοὺ : Ἡδομένων ἐστὶ τοῦτο, διὸ περισπᾶται. ὡς τοῦ χοροῦ τοῦτο λέγοντος.]

τὸ ἰοὺ ἰού τινες τοῦ χοροῦ φασὶν εἶναι, κατὰ στίχον εἶναι φάσκοντες τὸ ἀμοιβαῖον· καὶ οὕτω καὶ τῶν ἡδομένων ἐστὶ τὸ λέγειν αὐτό. ἐὰν οὖν εἴη τοῦ χοροῦ, περισπᾶται. R. V.

324. οὐ σχηματίζειν : Οὐ κατὰ τὴν ἐμὴν προαίρεσιν, φησὶν, ἡ ὄρχησις γίνεται, ἀλλ' ἤδη διὰ τὴν ἄσχετον ἡδονὴν αὐτόματα χορεύει μου τὰ σκέλη. — χρησίμως δὲ πρὸς τὸ πεῖσαι αὐτοὺς τὴν εἰρήνην ἑλέσθαι οὕτως ὑπεράγαν αὐτῇ χαίροντα πεποίηκε τὸν χορόν. R. V.

328. (ἓν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον : Ἓν σκέλος, δεικτικῶς. ὑφ' ἡδονῆς δὲ ὁ χορὸς εἰς ὄρχησιν ἐτράπη. ἓν μόνον, φησὶν, ἔασόν με σχῆμα ποιῆσαι.)

333. (ὥστε μὴ λυπεῖν : Ἐμὲ δηλονότι. συγχωρῶ,

φησὶ, τοῦτε ὑμῖν, ὥστε μετὰ τοῦτο μηκέτι ἐνοχλεῖσθαί μοι.)

335. πέπορδα : Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄνων· χαίροντες γὰρ πέρδονται.

336. ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς : Ἥδομαι, φησὶν, ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα ἢ ἐκδὺς τὸ γῆρας. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὄφεων.

342. (ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν : Πέμπεσθαι θεωροὺς ἐς τὰς πανηγύρεις. θεωροὺς δὲ ἐκάλουν τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων δημοσίως ἐκπεμπομένους συνθύσοντας καὶ συμπανηγυρίσοντας.)

343. κοτταβίζειν : (Παίζειν. εἰς χαλκᾶς δὲ φιάλας, αἳ καλοῦνται λάταγες, ἀνέρριπτον ἐμβάλλοντες τὸ πόμα. καὶ εἰ ἐγένετο μείζων ψόφος, ἐδόκουν ὑπὸ τῶν ἐραστῶν ἐρᾶσθαι. — κότταβος λέγεται τὸ λεῖμμα τοῦ ποτηρίου, ὃ ἐμβάλλουσιν εἰς τὰς λάταγας. V. Ἄλλως. κότταβος) παίγνιον ἦν παρὰ Ἀθηναίοις τοιοῦτον. ῥάβδος ἦν μακρὰ πεπηγμένη ἐν τῇ γῇ, καὶ ἑτέρα ἐπάνω αὐτῆς κινουμένη ὡς ἐπὶ ζυγίου. εἶχε δὲ πλάστιγγας δύο ἐξηρτημένας καὶ κρατῆρας δύο ὕδατος ὑποκάτω τῶν πλαστίγγων, καὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἀνδριὰς ἦν χαλκοῦς κεχρυσωμένος. τοῦτο δὲ ἦν ἐν τοῖς συμποσίοις. καὶ πᾶς τῶν παιζόντων ἀνίστατο ἔχων φιάλην γέμουσαν ἀκράτου, καὶ μηκόθεν ἱστάμενος ἔπεμπεν ὅλον τὸν οἶνον ὑπὸ μίαν σταγόνα εἰς τὴν πλάστιγγα, ἵνα γεμισθεῖσα βαρυνθῇ καὶ κατέλθῃ καὶ κατελθοῦσα κρούσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ ὑπὸ τὸ ὕδωρ κεκρυμμένου, καὶ ποιήσῃ ἦχον. καὶ εἰ μὲν μὴ ἐκχυθῇ ἐκ τοῦ οἴνου, ἐνίκα καὶ ᾔδει ὅτι φιλεῖται αὐτὸς ὑπὸ τῆς ἐρωμένης· εἰ δὲ μὴ, ἡττᾶτο. ἐλέγετο δὲ ὁ ἀνδριὰς ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ κεκρυμμένος μάνης.

344. συβαρίζειν : Ἀντὶ τοῦ τρυφᾶν, ἀπὸ τῆς Συβαριτικῆς τρυφῆς· (φασὶ γὰρ τοὺς Συβαρίτας πολυτελέσι χρῆσθαι τραπέζαις. ἔστιν οὖν ἀντὶ τοῦ τρυφᾶν. ἢ παρὰ τὰ Συβάρεια ἐπιφθέγματα, ἅπερ ἐστὶ παρ' Ἐπιχάρμῳ.) — Καλλίστρατος τρυφᾶν, ἀπὸ τῆς Συβαριτικῆς τρυφῆς· Ἀρτεμίδωρος ἁπλῶς θορυβεῖν. καὶ Φρύνιχος « πολὺς δὲ συβαρισμὸς αὐλητῶν ἦν. » φασὶ δὲ τοὺς Συβαρίτας εἰς τοσοῦτον τραπέζῃ πολυτελεῖ χρῆσθαι, ὥστε καὶ εἰς παροιμίαν φέρεσθαι ἐκνενίκηκεν ἡ Συβαριτικὴ τράπεζα, ἡ πολυτελὴς καὶ δαψιλής. V.

(346). εἰ γάρ μοι γένοιτο : [Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ στίχων καὶ κώλων ιε'. ὧν ὁ πρῶτος τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικός. τὸ β' ἐφθημιμερές. ὁ τρίτος παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος ἐκ παιώνων καὶ κρητικῶν. καὶ ὁ ι' καὶ ιγ'. οἱ ἑξῆς δύο ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὸ ς' δὲ καὶ η' τῷ β'. τὸ ζ' παιωνικὸν δίρρυθμον. καὶ τὸ θ' καὶ τὸ ιβ' καὶ ιδ'. τὸ δὲ ια' δίμετρον τροχαϊκόν. τὸ τελευταῖον παιωνικὸν τρίρρυθμον. ὑφ' ὃ κορωνίς.] — διπλῆ καὶ εἴσθεσις τῶν ὁμοίων ἑκκαίδεκα κώλων, ὧν ὁ μὲν πρῶτός ἐστι στίχος τροχαϊκὸς ἐκκείμενος, καὶ δεύτερος ἐν ἐκθέσει κώλων παιωνικῶν τετράρρυθμος ἀκατάληκτος, κἂν ἐπεκθέσει τροχαϊκοὶ β' τετράμετροι καταληκτικοὶ κῶλα ς', ὧν τὰ β' παιωνικὰ δίρρυθμα, τὸ δὲ τρίτον τροχαϊκὸν ἐφθημιμερὲς, τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς τρισὶν ὅμοια ἕκαστος ἑκάστῳ. εἶτα ἐν ἐκθέσει στίχος τροχαϊκὸς ὁ « ἐς Λύκειον κἀκ Λυκείου σὺν δορὶ σὺν ἀσπίδι, » κἂν ἐκθέσει κῶλα δ' παιωνικὰ τρίμετρα δίρρυθμα, τὸ δὲ δ' τρίρρυθμον τὸ « εἵλετ' ἀγαθή τις ἡμῖν τύχη. » διπλῆ· ἕπεται γὰρ μέλος, οὗ ἡ μὲν προῳδός ἐστιν ἐκ διστιχίας ὁμοίως ἐκκειμένης καὶ ἐν ἐκθέσει κώλων λζ' τροχαϊκῶν μετὰ διμέτρων ἀκαταλήκτων ε'. καταληκτικὰ δὲ τὰ τελευταῖα, μονόμετρον δὲ τὸ τελευταῖον. ἔστι δὲ τὸ τέλος « ἰοὺ ἰοὺ κεχραγέ« ναι. » V.

εἰκότως εἰπὼν ὅσα αὐτοῖς ἀγαθὰ ἐκ τῆς εἰρήνης ὑπάρχει, πάλιν ἐπανέδραμεν εἰς τὰ τοῦ πολέμου δυσχερῆ, προτρεπόμενος αὐτοὺς εἶξαι τῷ Τρυγαίῳ. V.

(347). στιβάδας ἃς ἔλαχεν : Ἰδίως στιβάδας τὰς χαμευνίδας ἐκάλουν οἱ παλαιοί. ὅπερ ἦν πάσχειν ἐπάναγκες τοῖς πολεμοῦσιν, ὑπαιθρίους ταλαιπωρεῖν καὶ χαμαικοιτεῖν. στιβάδας οὖν, ἐπεὶ οἱ στρατιῶται χαμαικοιτοῦσι. λέγεται δὲ ὁ Φορμίων νικῆσαι ναυμαχίαις β' Λακεδαιμονίους στρατηγήσας. λιτὸς δὲ οὗτος καὶ στρατιωτικός. τὸ δὲ ἃς ἔλαχεν, ἀντὶ τοῦ ἃς ὑπέμεινε Φορμίων. — φιλοπόλεμος γὰρ καὶ αὐστηρὸς ὁ Φορμίων. στιβάδας δὲ, ἐπεὶ οἱ στρατιῶται χαμαικοιτοῦσιν. ἀναγράφεται δὲ ὁ Φορμίων δυσὶ ναυμαχίαις νικῆσαι Λακεδαιμονίους στρατηγήσας. λιτὸς δὲ οὗτος καὶ στρατιωτικός. διὸ καὶ στιβάδας εἶπε Φορμίωνος. οἱ γὰρ τὰ πολεμικὰ ἐξασκησάμενοι ὑπὸ γυμνασίων καὶ πόνων εἰώθασι χαμαικοιτεῖν. καὶ Διονύσιος ἐν Ταξιάρχοις παρ' Εὐπόλιδι μανθάνων παρὰ τῷ Φορμίωνι τοὺς τῶν στρατηγῶν καὶ πολέμων νόμους φησὶν, « ὡς οὐκέτ' ἂν * * φάγοιμι στιβάδας ἐξ ὅσου 'φυγον. » ὁ Φορμίων δὲ οὗτος Ἀθηναῖος τῷ γένει, υἱὸς Ἀσωπίου, ὃς καθαρῶς στρατηγήσας πένης ἐγένετο. ἀτιμωθεὶς δὲ τῷ μὴ δύνασθαι τὰς ρ' μνᾶς τῆς εὐθύνης ἀποδοῦναι, ἐν ἀγρῷ διέτριβεν, ἕως Ἀκαρνᾶνες στρατηγὸν αὐτὸν ᾔτουν. ὁ δὲ οὐχ ὑπήκουσε, φάσκων μὴ ἐξεῖναι τοῖς ἀτίμοις. ὁ δὲ δῆμος βουλόμενος λῦσαι τὴν ἀτιμίαν ἀπεμίσθωσεν αὐτὸν τῶν ρ' μνῶν τοῦ Διονυσίου, ὡς Ἀνδροτίων ἐν γ' Ἀττικῶν. αὐτοῦ μέμνηται ὁ κωμικὸς ἐν Ἱππεῦσι [565] καὶ Νεφέλαις [Lysistr. 804] καὶ Βαβυλωνίοις, Εὔπολις Ἀστρατεύτοις. ὁ δὲ δεύτερος ἦν κωφός· μέμνηται καὶ Στράττις Ἀταλάντῃ. τρίτος μοιχός· Κρατῖνος * * *. τέταρτος Κροτωνιάτης ἀρχαῖος· Κρατῖνος Τροφωνίῳ. πέμπτος ἀρχαῖος Ἀθηναῖος, μετὰ Σόλωνα ἄρξας· Εὔπολις ἐν Δήμοις. Ἄλλως. ἃς ὑπέμεινε Φορμίων. πολλάκις δὲ εἴρηται περὶ τούτου ὅτι ἀγαθὸς ἐγένετο στρατηγός. ἐν δὲ τοῖς Ταξιάρχοις φέρεται ὡς ἐπίπονος. V.

352. (πολὺ νεώτερον : Ἐπειδὴ γέρων ὁ χορὸς, οἱ δὲ γέροντες πραγμάτων καταδεέστεροι. λέγει δὲ ὅτι πολὺ νεώτερον ἔχοντα τρόπον θεάσῃ με, ὅ ἐστι παίζοντα.)

353. ἱκανὸν χρόνον : ιγ' γὰρ ἔτη εἶχον πολεμοῦντες. (πολλὴν, φησὶ, θλίψιν ὑπεμείναμεν εἰς τὸ Λύκειον

εἰσιόντες καὶ συναγόμενοι, καὶ πάλιν ἐξιόντες ἐκ τοῦ Λυκείου καὶ ἀπιόντες εἰς τὸν πόλεμον.) τὸ Λύκειον δὲ γυμνάσιον Ἀθήνησιν, ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου ἐδόκουν γυμνάζεσθαι. — πρὸ γὰρ τῶν ἐξόδων ἐξοπλίσεις τινὲς ἐγίνοντο ἐν τῷ Λυκείῳ διὰ τὸ παρακεῖσθαι τῇ πόλει καὶ ἀποδείξει τῶν μᾶλλον πολεμικῶν ἀνδρῶν. R.V. τὸ δὲ σὺν δόρει σὺν ἀσπίδι Ἀχαιοῦ ἐστιν ἐκ Μώμου. οὐδὲν δὲ χεῖρον ὁλόκληρον θεῖναι τὸ ἰαμβεῖον, ὅπερ οὕτως ἔχει « Ἄρης ὁ λῃστὴς σὺν δόρει σὺν ἀσπίδι. » V.

361. [φέρε δὴ κατίδω : Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων κδ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.]

362. ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ : Ὁ Ἑρμῆς ἐλθὼν καὶ καταλαβὼν τὴν Εἰρήνην ὡς δῆθεν ἀνασπωμένην καὶ ἐπὶ τούτῳ χαλεπαίνων λέγει τί τοῦτο τολμᾷς;

363. Κιλλικῶν : [Τὴν νῆσον Μίλητον τοῦτόν φασι προδεδωκέναι τοῖς Πριηνεῦσι. πυνθανομένων δὲ πολλάκις αὐτοῦ τινῶν τί μέλλει ποιεῖν, ἔλεγε πάντα ἀγαθά. Θεαγένη δέ τινα ἄνδρα Σύριον τῆς νήσου ταύτης ὑπὸ Κιλλικῶντος προδοθείσης, μετοικήσαντα εἰς τὴν Σάμον κρεοπωλεῖν. ἐπιστάντος οὖν τοῦ Κιλλικῶντος ὠνήσασθαι παρ' αὐτοῦ κρέας, δοῦναι κρατεῖν αὐτῷ, ἵνα ἀποκόψῃ τὸ περιττὸν, καὶ ἀποτεινάμενον τὴν κοπίδα κόψαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ Κιλλικῶντος, καὶ εἰπεῖν ὡς ταύτῃ τῇ χειρὶ ἑτέραν οὐ προδώσεις πόλιν.]

Οὐκ οἶδ' ὅπως φησὶν οὐδὲν πονηρὸν ποιεῖν ταῦτα πράττειν εἶναι ἅπερ καὶ Κιλλικῶν. ὁ γάρ τοι Κιλλικῶν ἐπὶ πονηρίᾳ διαβόητός ἐστι. φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ μὲν Σάμον ἢ Μίλητον προδοῦναι Πριηνεῦσι. Θεόφραστος [Theopompus] δὲ ἐν τῷ ιγ' τῶν ἱστοριῶν τῶν ἑαυτοῦ Σύρον φησὶν αὐτὸν τὴν νῆσον προδεδωκέναι Σαμίοις. πυνθανομένων δὲ πολλάκις αὐτοῦ τινῶν τί μέλλοι ποιεῖν, ἔλεγε πάντα ἀγαθά. πάντα οὖν ἀγαθά φησι ποιῶν, ὡς ἔφη καὶ Κιλλικῶν. τῆς δὲ προδοσίας τοιαύτην ὑποσχεῖν τιμωρίαν. Θεαγένην τινὰ ἄνδρα Σύριον, τῆς νήσου τῆς ὑπὸ τοῦ Κιλλικῶντος προδοθείσης πολίτην, πρὸ πολλοῦ μετοικήσαντα εἰς τὴν Σάμον κρεοπωλεῖν καὶ οὕτως ἀπάγειν τὸν ἑαυτοῦ βίον. ἀγανακτήσαντα δὴ ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ τῆς πατρίδος, ἐπιστάντος τοῦ Κιλλικῶντος ὠνήσασθαι παρ' αὐτοῦ κρέας, δοῦναι κρατεῖν αὐτῷ, ἵνα ἀποκόψῃ τὸ περιττόν. τοῦ δὲ πεισθέντος καὶ κρατοῦντος, τοῦ Κιλλικῶντος, προφάσει τοῦ πλεονάζον ἀποκόψαι τὸ κρέας, ἐπανατεινάμενον τὴν κοπίδα κόψαι τὴν χεῖρα τοῦ Κιλλικῶντος, καὶ εἰπεῖν ὡς ταύτῃ τῇ χειρὶ ἑτέραν οὐ προδώσεις πόλιν. μέμνηται δὲ Καλλίμαχος [fr. 227] « μή σύ γε, Θειόγενες, κόψῃς χεῖρα Κιλλικόωντος. » ἱστορεῖ δὲ καὶ Λέανδρος ἐν δευτέρῳ Μιλησιακῶν προδοῦναι Μίλητον, καὶ ὅτε ἀνέῳξε τὰς πύλας, τῶν πολεμίων πυνθανομένου τινὸς ὅτι τοῦτο ἐποίησεν, ἀποκρίνασθαι ἀγαθὰ Κιλλικῶν. Ἄλλως. παρὰ τὴν πονηρίαν· ἐπὶ γὰρ πονηρίᾳ διαβάλλεται. Ἀπολλώνιος δὲ ὄνομα μὲν αὐτῷ φησὶν εἶναι Ἀχαιὸν παρωνύμως Κιλλικῶντα, τὸ γένος Μιλήσιον. οὗτός ἐστιν ὁ προδοὺς Μίλητον Πριηνεῦσιν. Ἄλλως. οὗτος Ἀχαιὸς ἐκαλεῖτο, Μέροπος υἱὸς, Μιλήσιος γένος, προδοὺς τὴν πατρίδα τοῖς Πριηνεῦσι. Κιλλικῶν δὲ ἐκλήθη ἀπὸ Κιλίσσης τροφοῦ. Ἄλλως. V. ὅτι πονηρός. ἄδηλον δὲ πότερον κύριον ὄνομα ἢ ἐπώνυμον. Ἀμμώνιος δὲ ὄνομα ἀναγράφει, καί φησιν ὅτι Λάκων καὶ Κιλλικῶν ἐκαλεῖτο, ὃς προδέδωκε Σάμον· οἱ δὲ Μίλητον. εἰπὼν δὲ οὐδὲν πονηρὸν, παρὰ προσδοκίαν ἐπήγαγε τὸ ἀλλ' ὅπερ καὶ Κιλλικῶν, ὡς εἰ εἶπεν οὐδὲν κακὸν ποιῶ ἀλλ' ἱεροσυλῶ. R. V.

364. οὐκοῦν ἢν λάχω : (Παίζει πρὸς τὸν Ἑρμῆν, ἐπειδὴ ὅτε πολλοὺς κατεδίκαζον οἱ Ἀθηναῖοι ἀποθανεῖν, οὐκ εἰς μίαν ἡμέραν πάντες ἐφονεύοντο, ἀλλ' ἕκαστος ἐκληροῦτο καθ' ἡμέραν, καὶ τῷ κληρωθέντι θάνατος ἐπῄει. καθ' ἡμέραν οὖν εἷς μόνος ἐτελεύτα. ἔστι γὰρ ὅτε μετεμελοῦντο καὶ τοὺς λοιποὺς ἔσωζον. ἐπεὶ οὖν οἱ κλῆροι Ἑρμοῦ, παίζων τοῦτο λέγει. — παίζει λέγων ἀποθνήσκω, ἐὰν λάχῃ μοι, ὡς ἐπὶ τῶν καταδικαζομένων. οἶδα γὰρ ὅτι ὡς Ἑρμῆς ὑπάρχων ποιήσεις με κληρῶσαι. R. V.

365. (Ἑρμῆς γὰρ ὤν : Εἰ ὥρισται, φησί, πάντως ἀποθανεῖν, κληρωθῆναι πρότερόν με δεῖ. οἱ γὰρ κλῆροι τοῦ Ἑρμοῦ ἱεροὶ δοκοῦσιν εἶναι, ὅθεν καὶ τὸν πρῶτον κληρούμενον Ἑρμῆν φασι δεῖν καλεῖν.)

367. (ἡμπόληκά πω : Ἐνεπορευσάμην. ἐμπολὴ δὲ φορτίον, ἢ τὸ τῆς πραγματείας κέρδος, ἢ συναγωγὴ τοῦ κέρδους. τὸ δὲ ῥῆμα ἐμπολᾶν.)

368. ὡς ἀπολούμενος : (Ὅρα ὅτι οὕτως ὑπήκουσεν ὡς εἰρηκότος αὐτοῦ ὅτι στρατεύει ἢ ἀποδημεῖς. οὐδὲν οὖν, φησίν, ὠνησάμην ὡς ἀποδημήσων. Ἄλλως.) ὡσεὶ ἔφη, ἀποδημῶν ἢ στρατευόμενος. χαριέντως δὲ καὶ παρ' ὑπόνοιαν εἶπε τὸ ὡς ἀπολούμενος. οἱ γὰρ στρατευόμενοι τυρὸν καὶ ἄλφιτα ἑαυτοῖς ὠνοῦντο.

369. ἐπιτέτριψαί γε : (Τοῦτο) τὸ ἐπιτέτριψαι ποτὲ μὲν ἐπὶ ὑπερηφανίᾳ τάττεται, ποτὲ δὲ ἐπὶ κατάρᾳ, ἐφ' ᾗ καὶ νῦν.

370. οὐκ ᾐσθόμην : (Πάλιν ἐνταῦθα τῇ ἀστειότητι ἐχρήσατο, καὶ ὥσπερ χαριεντίζεται τὸν θεὸν, τῷ γελοίῳ αὐτοῦ τὴν ὀργὴν καταπραΰνειν πειρώμενος. παίζων οὖν εἶπεν τὸ ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών.) — πάλιν ἀστεϊεύεται τοῦ θεοῦ τὴν ὀργὴν καταπραΰναι διὰ τούτου βουλόμενος. R.

371. (ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεύς : Ἀντὶ τοῦ ὥρισε. κατ' ἐρώτησιν.)

374. ἐς χοιρίδιον : Ὅτι ἡ Δημήτηρ χοιροκτόνος ἦν, ἢ ὅτι τοῖς μυουμένοις ἐστὶν ἔθος χοιρίδιον θύειν ἐξ ἀνάγκης, ἐπεὶ δοκοῦσιν οἱ μεμυημένοι ἐν Ἅδου πλέον ἔχειν τῶν ἀμυήτων. ὥσπερ οὖν κἂν τοῖς Βατράχοις [454] αὐτὸ λέγει· πρὶν μὲν οὖν ἀποθνήσκειν μυηθῆναι βούλομαι. καὶ πολλοὶ καὶ τοῦτο ἱστοροῦσι. V. ἢ ὅτι Δημήτηρ χοιροκτόνος, ἢ ἐπεὶ οἱ μυούμενοι χοῖρον ἔθυον. δοκοῦσι δὲ οἱ μυούμενοι εἰς τοὺς εὐσεβεῖς τάττεσθαι, ὡς καὶ ἐν Βατράχοις λέγει. R.

376. ὦ Ζεῦ κεραυνόβροντα : Τοῦτο ὁ Ἑρμῆς φησὶν ἐπιβοώμενος τὸν Δία διὰ τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβεῖν τοὺς ἀνασπῶντας τὴν Εἰρήνην.

378. ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν : Γέλωτος χάριν τοῦτο, ἵνα δείξῃ καὶ τοὺς θεοὺς ἡττωμένους ὑπὸ λήμματος.

380. ἀμαλδυνθήσομαι : Εἰ μὴ κατείπω ταῦτα τὰ πραττόμενα οὕτως ὑμῖν καὶ διαβάλω. τορῶς γὰρ, σαφῶς καὶ ἀκριβῶς. ἐπίτηδες δὲ τραγικαῖς λέξεσιν ἐχρήσατο, τῷ τετορήσω καὶ λακήσομαι. τὸ δὲ ἀμαλδυνθήσομαι ἀντὶ τοῦ ἀφανισθήσομαι. παρατηρητέον οὖν πρὸς τοὺς παρ' Ὁμήρῳ [Il. M, 32] ἐξηγουμένους « τεῖχος ἀμαλδύνας, » ἀντὶ τοῦ ὁμαλίσας.

383. [εἰπέ μοι : Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἑτερόστροφα καὶ εἰσὶ στίχων καὶ κώλων ιζ'. ὧν οἱ πρῶτοι δύο καὶ ὁ τῆς στροφῆς α' τροχαϊκοὶ τετράμετροι ἀκατάληκτοι. τὸ β' παιωνικὸν δίμετρον καταληκτικόν. ὁ γ' παιωνικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος. ὁ δ' καὶ ὁ ἑξῆς καὶ οἱ α', ς' τῆς δευτέρας στροφῆς ὅμοιοι τῷ πρώτῳ. τὰ δ' ἄλλα παιωνικὰ δίρρυθμα. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τελευταίῳ κώλῳ, τῷ « δέσποτ' ἀγαλοῦμεν ἀεί, » δύο διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος.]

Διπλῆ καὶ ἐν ἐκθέσει στίχων τροχαϊκῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων β', ὑφ' οὓς διπλαῖ β'. ἕπεται γὰρ ἡ ἀντιστρέφουσα τῇ ἑκκαιδεκακώλῳ, ἧς πρῶτος « μηδαμῶς ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ. » τέλος δὲ « ἀγαλοῦμεν ἡμεῖς. » V.

384. ὦ πόνηροι : Ὦ ἐπίμοχθοι. ἐπιτιμᾷ δὲ αὐτοῖς ὡς νῦν σιωπῶσι, δέον αὐτοὺς ἐν καιρῷ λαλεῖν.

386. (εἴ τι κεχαρισμένον : Παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν [Il. A, 39] « εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα. »)

387. τοῦτο μὴ φαῦλον : (Μὴ εὐτελὲς νομίζων τοῦ χοιριδίου τυχεῖν) ἐν τῷ λαβεῖν (ἡμᾶς) τὴν εἰρήνην.

389. μὴ γένῃ παλίγκοτος : Ἀντὶ τοῦ ἐναντίος. μὴ ἐξ ὑποστροφῆς ὀργισθῇς πάλιν καὶ μετανοήσῃς, ἐφ' οἷς ἡμᾶς εὐεργετῆσαι προθυμῇ τε καὶ διανοῇ.

394. εἴ τι Πεισάνδρου : Ἴσως εἰρωνεύεται. ἐπὶ δειλίᾳ γὰρ ἐσκώπτετο παρὰ πολλοῖς. — οὗτος φιλοπόλεμος ἦν καὶ πολεμοποιὸς κερδῶν ἰδίων ἕνεκεν. ἦν δὲ δειλὸς καὶ μέγας, καὶ ἐκαλεῖτο ὀνοκίνδιος. ἐχρῆτο δὲ τριλοφίᾳ καὶ ὅπλοις ἐπισήμοις ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ἀνδρεῖος εἶναι μὴ ὤν. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ἐπαχθῶς αὐτοῦ ἐπιλαμβάνεται. R. V.

398. (ἀγαλοῦμεν ἡμεῖς ἀεί : Ὅτι περισσὸν τὸ ἀεί, ἤρκει γὰρ εἰπεῖν τὸ διὰ παντός. ἀγαλοῦμεν δὲ, ἐπικοσμήσομεν. ἴσως δὲ ταυτολογίᾳ ἐχρήσατο, τὴν ἀείμνηστον εὐεργεσίαν δεῖξαι θέλων.)

400. [ἴθ' ἀντιβολῶ σε : Σύστημα ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἐκ στίχων ἰαμβείων κς'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.]

(ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα : Ἀντὶ τοῦ ἐποίκτειρον αὐτῶν τὰς εὐχὰς καὶ τὰς λιτὰς, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ὦ φιλανθρωπότατε.)

402. κλέπται γὰρ νῦν εἰσιν : Παρ' ὑπόνοιαν. ἔπαιξε δὲ ὡς τοῦ Ἑρμοῦ χαίροντος ταῖς κλοπαῖς. οὕτως γοῦν σε τιμῆσαι προαιρούμεθα, φησὶν, ὅτι ζηλωταὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσόμεθα τῶν σῶν, καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον ἐν ταῖς κλοπαῖς προσέξομεν. ἐν δὲ τῷ προσθεῖναι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ, ἐπ' ἀμφοτέροις διέβαλεν, ὅτι καὶ πρότερον ἔχαιρον καὶ νῦν ἐπιδώσουσι μᾶλλον. Ἄλλως. αἰνίττεται εἰς τοὺς Ἀθηναίους ὡς πολλὰ κλέπτοντας.

404. τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται : Ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς θεοῖς βουλεύεται.

406. ἡ γὰρ Σελήνη χὠ πανοῦργος : (Τοῦτο λέγει) διὰ τὰς ἐκλείψεις καὶ τὰς ἄλλας διοσημίας τὰς κατὰ τὸν πόλεμον τὸν Πελοποννησιακὸν γενομένας. — βαρβάροισι δὲ, εὐφυῶς πάλιν εἰς ὁμόνοιαν αὐτοὺς προτρεπόμενος δείκνυσιν ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ τοὺς Ἕλληνας διὰ τὰς στάσεις ἀλλήλους διαφθείρειν. R.

407. (ταῖς βαρβάροισι προδίδοτον : Δοκοῦσι γὰρ οἱ βάρβαροι τούτους μάλιστα θεραπεύειν τῶν θεῶν. σοφῶς δὲ ὑποβολῇ προσώπων εἰς ὁμόνοιαν προσάγει τοὺς ἀκούοντας. λεληθότως δὲ δείκνυσι πάλιν ὅτι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐστὶ τὸ τοὺς Ἕλληνας τῇ οἰκείᾳ διαφθείρεσθαι στάσει.)

410. τούτοισι δὲ : Οἱ βάρβαροι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην τιμῶσιν, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. ἐπιεικῶς δὲ οἱ βάρβαροι τόν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην θεῶν μᾶλλον πάντων σέβουσι. διὰ τοῦτο καὶ τὴν Δῆλον καὶ τὴν Ἔφεσον οὐ διελυμήναντο· ὁ μὲν γὰρ ἥλιος Ἀπόλλων ἐνενόμιστο, ἡ δὲ Ἄρτεμις σελήνη.

413. ἵνα τὰς τελετὰς αὐτοὶ λάβοιεν : Ἡμῶν ἀπολλυμένων καὶ τῶν βαρβάρων αὐτοῖς θυόντων. (παρατηρητέον δὲ ὅτι ἀντὶ τοῦ τὰς θυσίας κεῖται τὸ τελετάς.)

414. ταῦτ' ἄρα πάλαι : (Συντίθεται ὁ Ἑρμῆς, καὶ φησὶν ὅτι ὁ μὲν ἥλιος παρέκλεπτε τῶν ἡμερῶν, ἡ δὲ σελήνη τοῦ κύκλου.) ἐπὰν γὰρ ἴσαι αἱ ἡμέραι καὶ οἱ μῆνες γένωνται, ἔκλειψις γίνεται. τὸ φύσει οὖν γινόμενον κλέπτετον εἶπε παίζων.

415. ὑφ' ἁρματωλίας : (Οὕτως ἡ γραφή. μέμνηται Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ ια' καὶ Φρύνιχος ἐν τῇ σοφιστικῇ παρασκευῇ οὕτω τίθησι τὴν λέξιν. δέον δὲ εἰπεῖν ὑπὸ ἁμαρτίας, ἀντὶ τοῦ ἁμαρτάνοντες, εἶπεν ὑφ' ἁρματωλίας, ἀντὶ τοῦ φειδόμενοι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν. Ἄλλως.) τῆς τῶν ἁρμάτων ἡνιοχείας.

418. καὶ σοὶ τὰ μεγάλα : Οὐχ ὡς καὶ μικρῶν ὄντων τοῦτό φησιν, ἀλλ' αὔξων τὴν χάριν. τῇ δὲ Ἀθηνᾷ ἤγοντο διὰ πέντε ἐτῶν, ὅτε καὶ ἡ ναῦς ἐπὶ γῆς πλέει παρ' αὐτοῖς. (σοὶ, φησὶν, ἄξομεν τὰ Παναθήναια) καὶ οὐ τῇ Ἀθηνᾷ, ἐὰν τῆς εἰρήνης τύχωμεν διὰ σοῦ.

419. (πάσας τε τὰς τελετὰς : Καὶ τοῦτο πρὸς τὰς ἄλλας τελετάς. σαφέστερον δὲ ἐν τούτοις μᾶλλον, ὅτι οὐ περιγεγραμμένως ἐπὶ τῶν θυσιῶν εἴρηκε.)

τὰς τῶν θεῶν : Τὰ τῇ Δήμητρι καὶ Κόρῃ ἀγόμενα οὐκέτι ταύταις, φησὶν, ἄξομεν, ἀλλὰ σοὶ, ὥσπερ καὶ τὰ Παναθήναια. (Διπόλεια δὲ ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἐν ᾗ Πολιεῖ Διὶ θύουσι σκιρροφοριῶνος τετάρτῃ ἐπὶ δέκα. ἔστι δὲ ἀπομίμημα τῶν περὶ τῶν πελάνων καὶ τὰς βοῦς συμβάντων.)

420. τὰ Διπόλεια : Τὰ Διπόλεια τῷ Διὶ, τὰ Ἀδώνια τῷ Ἀδώνιδι καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ.

421. (ἄλλαι τέ σοι πόλεις : Τοῦτο φησὶν, ἵνα μὴ δόξῃ καταισχύνειν τὸ ἀξίωμα τῶν Ἀθηναίων, ὡς διὰ τὸ ἀποκαμεῖν μόνων ἐρώντων τῆς εἰρήνης. οὐ μόνοι γὰρ αὐτοὶ, φησὶ, τὸν Ἑρμῆν τιμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις τῆς εἰρήνης τυγχάνουσαι, διὰ τὸ χρησιμεύειν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων.)

422. (ἀλεξικάκῳ : Καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Ἡρακλεῖ μόνῳ σοὶ ἐπιθήσομεν. ἀλεξίκακος γὰρ Ἡρακλῆς παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐτιμᾶτο. Ἄλλως. καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἡρακλέα ἀλεξικάκους τιμῶσι. φησὶν οὖν, οὔτε Ἀπόλλωνι οὔτε Ἡρακλεῖ θύσομεν ὡς ἀλεξικάκοις, ἀλλὰ σοί.)

424. (δῶρον δίδωμι : Τοῦτο παρεπιγραφή. τοῦτο γὰρ εἰπὼν φιάλην χρυσῆν δίδωσιν αὐτῷ.)

425. οἴμ' ὡς ἐλεήμων : Δέον εἰπεῖν ἥττων, φησὶν ἐλεήμων. χρυσίδα δὲ τὴν φιάλην. παρ' ὑπόνοιαν δέ. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τῆς πόλεως εἰμὶ ἀεὶ ἐλεήμων, ἢ τῆς Ἑλλάδος, ἢ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε τῶν χρυσίδων, διὰ τὴν χρυσῆν φιάλην.

426. ὑμέτερον ἐντεῦθεν : (Διπλῆ καὶ ἐν εἰσθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. εἶτα ἐν ἐκθέσει παρὰ τοῖς τετραμέτροις στίχοις ἰαμβικοὶ β', κἂν ἐπεκθέσει κῶλα β', ὧν τὸ μὲν ἐκ διπλοῦ σπονδείου, τὸ δὲ ἐκ τοῦ δευτέρου τροχαίου, καὶ αὐτοῦ διπλοῦ. τὰ δὲ ἑξῆς ἰαμβεῖα μέχρι τοῦ « ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλως. » ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. ὁ Ἑρμῆς δὲ ταῦτα παρακελεύεται. ταχέως δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μεταβαλλόμενον τὴν προαίρεσιν, ἵνα μᾶλλον αὐτὸν δείξῃ ἥττονα τοῦ λήμματος.) — ἄμη γεωργὸν ὄργανον. R.

429. δημιουργικῶς : Ἀντὶ τοῦ τεκτονικῶς· τοὺς γὰρ τέκτονας δημιουργοὺς ἔλεγον.

431. ἄγε δὴ σὺ ταχέως : Ἄγε, φησὶ, πρότερον σπεῖσον τοῖς θεοῖς, ἵνα οὕτω τοῦ ἔργου ἐξώμεθα.

432. ἔργῳ φιαλοῦμεν : (Οἷον, ἐπιθῶμεν τῇ φιάλῃ ἐπὶ τῶν ἔργων, ἢ) ἔργῳ ἐπιβαλοῦμεν, ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσομεν. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ [1339]. (παίζει δὲ παρὰ τὴν φιάλην τὴν δῶρον αὐτῷ δοθεῖσαν. ἢ ὅτι φιάλλειν κυρίως ἐστὶ τὸ ἄρχεσθαι πράγματος. Ἄλλως. τοῦ ἔργου ἐπιλαβώμεθα καὶ προθυμηθῶμεν, ἢ ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσωμεν καὶ σπείσωμεν καὶ εὐφρανθῶμεν.)

433. σπονδὴ σπονδή : Τοῦτο ἀξιοῦσι τὸν Ἑρμῆν λέγειν σπένδοντα.

435. (σπένδοντες εὐχώμεσθα : Δοκεῖ διὰ τούτων αἰνίττεσθαι τὴν ὑπὸ Μελησίππου λεχθεῖσαν ἀπειλήν. ἐν ἀρχῇ γὰρ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου πεμφθεὶς πρεσβευτὴς ὁ Μελήσιππος ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς οὐχ ὑπήκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἠξίου ἀπαλλαττόμενος λοιπὸν καὶ γενόμενος ἐπὶ τοῖς ὁρίοις εἰπεῖν ὡς ἥδε ἡ ἡμέρα πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν τοῖς Ἕλλησιν ἄρξει. ἐπεὶ οὖν τῶν τοῦ πολέμου κακῶν λοιπὸν ἀπαλλαχθήσεσθαι ἔμελλον, εἰς τοὐναντίον πάλιν ὁ ποιητὴς μετέστρεψε τὸν λόγον τὸν ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα. διπλῆ δὲ καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι κδ', ὧν τελευταῖος « ὑπότεινε δὴ πᾶς. »)

437. ξυλλάβοι τῶν σχοινίων : Ἀντιλάβοιτο. σχοινίοις γὰρ αὐτὴν καταχωσθεῖσαν ἀνεῖλκον.

438. μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα : (Μηκέτι πανοπλίαν βαστάσαι.) ἀντὶ τοῦ ἀπεῖναι τῶν κακῶν τοῦ πολέμου. (χρησίμως δὲ νῦν ἀντιπαρατίθησι τοῖς τοῦ πολέμου δυσχερέσι τὰ τῆς εἰρήνης ἡδέα, προτρεπόμενος καὶ εἰς ἔρωτα αὐτῆς φέρων αὐτούς.)

440. καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας : Ἀντὶ τοῦ, ζωπυροῦντα τοὺς ἄνθρακας, (οἷον ἐν ἀγρῷ διατρίβοντα. ἐπεὶ οὗτοι ὀπτῶσι βαλάνους καὶ σκαλεύουσι τοὺς ἄνθρακας ἐν τῷ ὀπτᾶν.) ἢ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ἄνθρακα εἶπεν.

441. ὅστις δὲ πόλεμον : Δύο πρόσωπα ταὐτά φησιν, ὧν ὁ μὲν εὔχεται, ὁ δὲ ἕτερος ἀκόλουθα τῇ εὐχῇ καταρώμενος λέγει.

443. ἐκ τῶν ὀλεκράνων : (Ὀλέκρανον) τινὲς τὸν ἀγκῶνα, οὐκέτι δὲ τὸ ἐν τῇ καμπῇ τῆς χειρὸς ὀξύ. ἐπώδυνος δὲ ὁ τόπος οὗτος τοῖς τρωθεῖσιν εἰς αὐτόν. (Ἄλλως. ἀκίδας τὰ βέλη λέγει. ἐπιστῆσαι δὲ ἄξιον τί ποτε αὐτῷ ταῦτα βούλεται· οὐ γὰρ τοξόται οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ τῇ συστάδην μάχῃ μᾶλλον χαίροντες. ὀλέκρανα δὲ λέγονται τὰ τῶν ὠλένων κρανία, τουτέστι τῶν χειρῶν. δῆλον οὖν ὅτι τὸ ὀξὺ καὶ ἐπικαμπὲς τῶν χειρῶν λέγει, ὃν ἀγκῶνα φαμέν.)

444. (κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν : Οἱ πρότεροι στίχοι πρὸς τὴν ἄνω κατάραν λέγονται. εἶθ' ἕτερον συνάπτει, πάσχοι γε τοιαῦτα. ὥστε καὶ παραγραφὴν εἶναι, ὥστε ἐκείνου προειπόντος κατάραν, ὁ ἕτερος τὸν λόγον ἐκδεξάμενος ἐπιφέρει, ὅπερ καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς κατάραις σαφέστερον φησίν.)

446. Κλεώνυμος : Τουτέστιν ἀσχημονοίη ῥίπτων τὴν ἀσπίδα. ῥίψασπις γὰρ ὁ Κλεώνυμος, ὡς καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ [19] λέγει φανερώτατα.

447. κάπηλος ἀσπίδων : Οὐκ αὐτὸς ἀσπίδας ποιῶν, ἀλλὰ παρ' ἄλλων λαμβάνων καὶ πωλῶν. καπήλους γάρ φασι πάντας τοὺς μεταβόλους.

448. (ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον : Ἵνα πιπράσκῃ πλείονος. ἢ ἵνα πορίζῃ πλεῖον. συνήθως δὲ νῦν τὸ ἐμπολᾷ ἀντὶ τοῦ πωλεῖ. πολλάκις δὲ ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν, ὡς ἑξῆς « ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον. » τὸ δὲ κριθὰς μόνας, ἀντὶ τοῦ μὴ ἄλφιτα, ἀλλ' αὐτὰς τὰς κριθάς.)

450. κεἴ τις στρατηγεῖν : Δοκεῖ ταῦτα εἰς Ἀλκιβιάδην αἰνίττεσθαι, ὥς πού φησι καὶ Θουκυδίδης [6, 12] ἐν τῇ Νικίου δημηγορίᾳ (καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ Ἀλκιβιάδου, τὸν μὲν Νικίαν παραινοῦντα τοῖς Ἀθηναίοις ποιῶν, μὴ πειθομένους αὐτῷ πόλεμον ἄρασθαι τοσοῦτον, οὕτως λέγων « εἴτε τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς, παραινεῖ ἐκπλεῖν ὑμῖν ταὐτοῦ μόλις σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ἔτι ὢν εἰς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ πολυτέλειαν καὶ ὠφεληθῇ, ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ τούτῳ παράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἀπολαμπρύνασθαι. » αὐτὸν δὲ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅτι βούλεται στρατηγεῖν μὴ ἀρνούμενον διὰ τούτων [ib. 16] « καὶ προσῆκόν μοι μᾶλλον ὦ Ἀθη-

« αἰσὶ ἑτέρων ἄρχειν· ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, « ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο· καὶ ἄξιος νομίζω εἶναι. »)

451. ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν : Πάλιν πρὸς Ἀλκιβιάδην, ἐπεὶ πρὸς Λακεδαιμονίους φυγὼν αἴτιος ἐγένετο τοῦ Δεκέλειαν αὐτοὺς ἐπιτειχίσαι, διὸ καὶ δοῦλον αὐτὸν καλεῖ, (διὰ τὴν Κοισύραν, ἥτις δούλη ἦν, ὥς φησιν ἐν Νεφέλαις.)

452. ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο : Οἱ γὰρ δοῦλοι σφαλλόμενοι ἐπὶ τροχοῦ δεσμούμενοι καὶ συρόμενοι ἐτύπτοντο ἀνακλώμενοι ἐν αὐτῷ.

453. [ἰὴ παιών : Ἐφύμνιον εἰς Ἀπόλλωνα. τὴν δὲ αἰτίαν Καλλίμαχος ᾖσε διὰ τούτων· « Πυθῶ τοι κατιόντι συνήντετο δαιμόνιος θήρ, αἰνὸς ὄφις, τὸν μὲν « σὺ κατήναρες, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ βάλλων ὠκὺν ὀϊστόν, « ἐπηΰτησε δὲ λαός, ἰὴ ἰὴ Παιῆον, ἵει βέλος. »]

454. ἐπεὶ ἐν τῷ παιὼν ἔγκειται τὸ παίειν. R.

456. Ἑρμῇ, χάρισιν, ὥραις : Δικαίως προέταξε τὸν Ἑρμῆν ὡς αἴτιον τῆς ἀναγωγῆς τῆς Εἰρήνης. καὶ τῶν ἑξῆς δὲ εἰκότως ἐμνήσθη ὡς ἁρμοδίων αὐτῇ· ἐν γὰρ τῇ εἰρήνῃ τούτων ἀπολαύουσι πάντες. (Ὥραις δὲ ταῖς τοῦ ἔτους, ὧν οὐδεὶς ἐν πολέμῳ ἀπολαύει, καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἔργων.)

457. Ἄρει δὲ : Πρὸς τοὺς οἰομένους τῶν νεωτέρων τὸν αὐτὸν εἶναι Ἄρεα καὶ Ἐνυάλιον, κατ' ἐπίθετον. τινὲς δὲ Ἄρεως καὶ Ἐνυοῦς τὸν Ἐνυάλιον. οἱ δὲ Κρόνου καὶ Ῥέας. (Ἀλκμᾶνα δὲ λέγουσιν ὁτὲ μὲν τὸν αὐτὸν λέγειν, ὁτὲ δὲ διαιρεῖν. εἰκότως δὲ τούτοις μὴ δεῖν θύειν μετὰ τὴν εἰρήνην· ὑπεναντίοι γὰρ καὶ ἀλλότριοι τῆς εἰρήνης.) — ἀντὶ τοῦ οὗτοι ἐναντίοι εἰσὶ τῇ εἰρήνῃ. Rav.

459. ὦ εἶα : (Διπλῆ καὶ εἴσθεσις ἀμοιβαίων τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ ἐν ἐπεκθέσει καὶ παρεκθέσει. Ἄλλως. ἡ ἀμοιβαία αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ ιδ', ἔχει δὲ ἑξῆς καὶ ἀντιστροφὴν ἐξ ὁμοίων ἀρχομένην κώλων. καὶ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον τρισύλλαβον κατὰ παλιμβάκχειον. τὸ δὲ β' παίων πρῶτος. τὸ δὲ γ' ὅμοιον τῷ πρώτῳ. τὸ δὲ δ' ἤτοι δακτυλικὸν διπλοῦν, ἢ τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς εἴη ἄν, ἢ ἡμιόλιον ἐκ παίωνος· τὸ μέντοι τῆς ἀντιστροφῆς κρητικὸν ἔχει. τὸ ε' διπλοῦς παλιμβάκχειος. τὰ ς', ζ' ἀναπαιστικὰ δίμετρα. τὸ η' ἑφθημιμερὲς ὅμοιον. τὰ θ', ι' παιωνικὰ μονόμετρα ἐκ κρητικῶν. τὰ ια', ιβ', ιγ' ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἐπιμεμιγμένα ἰάμβοις, τὰ δὲ τῆς ἀντιστροφῆς καὶ δακτύλοις. τὸ ιδ' ὅμοιον ἑφθημιμερές. ὑφ' ὃ ἡ ἔσω διπλῆ διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν.) τὸν Ἑρμῆν καὶ ταῦτα ἐξάρχειν θέλουσι. μιμεῖται δὲ τοὺς βαρβαριστὶ ἐξέλκοντας. δεῖ οὖν νοεῖν ὅτι ταῦτα ἀνὰ μέρος λέγεται, τὸ μὲν τοῦ Ἑρμοῦ κελεύοντος καὶ ἕλκοντος, τὸ δὲ τῶν ἑλκόντων ὑπακουόντων. (Ἄλλως. ὁ Ἑρμῆς ἐπιτάττει τοῖς ἕλκουσι, καὶ ἅμα τοῖς μὴ ἕλκουσιν ἐπιτιμᾷ. οἱ δὲ χαίροντες τῇ εἰρήνῃ ἀποκρίνονται.)

462. ἔτι μάλα : Ἔτι σφοδρότερον ἢ προθυμότερον.

464. οὐχ ὁμοθυμαδὸν ἕλκουσι. V.

465. οἵ' ὀγκύλλεσθ' : (Οἷα, φησίν,) ἐπερείδεσθε μὲν τῷ σχοινίῳ προσποιούμενοι ἕλκειν, οὐχ ἕλκετε δέ. ἢ τὸν ὄγκον παραβάλλεσθε καὶ ἀλαζονεύεσθε καὶ ὑπερηφανεύεσθε. ἢ ὡς φιλοπόλεμοι δὲ οὐχ εἷλκον (ἢ ὡς ἔκσπονδοι).

466. οἰμώξεσθ' : Ὅτι μηδὲν αὐτοῖς μέλει τῆς εἰρήνης. ἐπὶ γὰρ Ἀλκαίου σπονδάς φησι γεγονέναι Φιλόχορος πεντηκονταετεῖς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πλὴν Βοιωτῶν καὶ Κορινθίων καὶ Ἠλείων.

(469). ἄγετον, ξυνέλκετον : [Ὁ χορὸς] πρὸς τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸν Τρυγαῖον.

470. ἕλκω κἀξαρτῶμαι : Ἔμφασιν πολλὴν ἔχουσιν οἱ λόγοι αὐτοῦ, ἐμφαίνοντες τὴν σπουδὴν τὴν περὶ τὸ ἕλκειν, ὅπου γε καὶ συναρτᾶσθαί φησι τῷ ἔργῳ, ἀντὶ τοῦ ἐμπεπάρθαι.

472. πῶς οὖν οὐ χωρεῖ : Ὁ Ἑρμῆς τοῦτό φησιν ἀπελέγχων αὐτούς, ὅτι λέγουσιν ἕλκειν καὶ οὐχ ἕλκουσιν.

473. [ὦ Λάμαχ' ἀδικεῖς : Διπλῆ καὶ στίχοι τρίμετροι ἰαμβικοὶ ιγ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος.]

474. τῆς σῆς μορμόνος : Παρὰ τὴν Μορμὼ καὶ παρὰ τὴν Γοργόνα, ἣν εἶχεν ὁ Λάμαχος (ἐπίσημον). οὕτως δὲ ἔλεγον τὸ ἐκφόβητρον, καὶ τὰ προσωπεῖα τὰ αἰσχρὰ μορμολύκεια, ἀφ' οὗ καὶ τὰ τραγικὰ καὶ τὰ κωμικά. (καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ « ἀφ' οὗ κωμῳδικὸν μορμολύκειον ἔγνων. ») — περὶ δὲ Λαμάχου εἴρηται πολλάκις ὅτι φιλοπόλεμος ἦν. V.

475. (οὐδὲν Ἀργεῖοι : Ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτεριζόντων μήποτε δοκοίη αὐτοῖς. διὸ καὶ Φιλόχορός φησι πολεμοῦντας πάλιν πρὸς Κορινθίους προσλαμβάνεσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους.)

476. ἀλλ' ἢ κατεγέλων : (Ἐπεὶ Ἀργεῖοι κατεγέλων Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων ἀλλήλοις μαχομένων, ἐπείπερ παρ' ἀμφοτέρων λαμβάνοντες χρήματα ἐπολέμουν.) ἐνετρύφων οὖν τοῖς ἐκ τοῦ πολέμου διαφθαρεῖσιν. αἰνίττεται δὲ εἰς τοὺς Ἀργείους, ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ἐμαμφοτερίζοντας· διὸ καὶ πολλὰ ἐκωμῳδοῦντο.

477. διχόθεν : Ὡς τῶν Ἀργείων ἐπαμφοτεριζόντων, καὶ ἀποκλινόντων, ὁπότε δοκοίη αὐτοῖς, καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους. — καὶ ὁ Φιλόχορός φησι, πολεμοποιοῦντας πάλιν τοὺς Κορινθίους προσλαμβάνεσθαι καὶ τοὺς Ἀργείους. R. V. ἀπεμφαίνει οὖν καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες. (ἥρμοττε γὰρ μᾶλλον οὕτως εἰπεῖν, ὅτι οὐ προθυμοῦνται πρὸς τὴν εἰρήνην, καὶ ταῦτα μάλιστα πάντων τρυχόμενοι ἐν τῷ πολέμῳ. μή τι οὖν ἐν ἴσῳ τούτων εἴρηκε, διὰ τὸ διχόθεν μισθοφορεῖν. περὶ δὲ Ἀργείων καὶ Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις « οὗτοι γὰρ « ἡμῖν οἱ κακῶς ἀπολούμενοι | ἐπαμφοτερίζουσ' ἐμπο« δὼν καθήμενοι. »)

479. ἄρ' οἶσθ' ὅσοι γ' αὐτῶν : Καὶ ὁ Θουκυδίδης [4, 117] ἱστορεῖ, λέγων μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιεῖσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ τοὺς ληφθέντας αὐτῶν ἐν Σφακτηρίᾳ. λέγει γὰρ οὕτως « τοὺς γὰρ δὴ ἄνδρας περὶ πλείονος ἐποιοῦντο κομίσασθαι, ἕως ὅτε ὁ Βρασίδας εὐτύχει. » καὶ ἐν ἄλλοις [5, 15], (« ταῦτα οὖν ἀμ-

φοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἡ ξύμβασις, καὶ οὐχ ἧττον τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι. ἦσαν γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται αὐτῶν πρῶτοί τε καὶ ὁμοίως σφίσι συγγενεῖς. ἤρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῶν πράσσειν. ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι μὲν οὔπω θέλοντες ἐξυφαιρουμένοις ἐπὶ τῇ ἴσῃ καταλύεσθαι, μάλιστα δὲ οἱ τῶν δεδεμένων συγγενεῖς ἐνῆγον καὶ ἐσπούδαζον, ὡς ἂν εἰρήνη γένηται. » Ἄλλως.) ταῦτα οὐ μόνον διὰ τὸ κεκμηκέναι τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ τριακοσίους τοὺς δεδεμένους τῷ ξύλῳ τῆς ποδοκάκης τοῦ νῦν καλουμένου κούσπου.

480. ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ : Ὅτι ἐδέδεντο καὶ περιέκειντο αὐτοῖς πέδαι.

481. οὐδ' οἱ Μεγαρῆς : Ὡς καὶ τούτων βαρέως φερόντων ὅτι ἔκσπονδοι ἐγένοντο, βουλομένων δὲ τὴν εἰρήνην διὰ τὸ μάλιστα πεπιέσθαι τῷ λιμῷ καὶ τῷ πολέμῳ. (τοῦτο δὲ οἱ καλῶς ἐξηγούμενοι τοῦ Τρυγαίου φασίν.)

482. γλισχρότατα : Ὅτι γλίσχρος ἐπὶ δυστυχίᾳ ἐλέγετο. σαρκάζοντες δὲ, ἤτοι ἐξισχνούμενοι καὶ ἠτονηκότες καὶ διὰ τὸν λιμὸν ἕλκοντες μόλις, (ἢ οὕτως, ἕλκοντες κατὰ τὸν τῶν κυνιδίων τρόπον, οἳ τὰ ὀστέα περιτρώγοντες καὶ οὐκ ἔχοντες ἐμφορηθῆναι ὑπ' αὐτῶν τῷ δοκεῖν ἐσθίουσι. φανερὸν δέ ἐστιν ὅτι ἐπίτηδες χαριζόμενος πάλιν τοῖς Ἀθηναίοις διέσυρεν οὕτως τοὺς Μεγαρεῖς, πρῶτον μὲν αὐτοὺς κυσὶ παραβαλὼν, ἔπειτα τῷ ὑποκοριστικῷ καὶ τῇ σμικρότητι τῶν κυνιδίων εἰς πλείονα καταγαγὼν ταπεινότητα. πάνυ γὰρ καὶ διαπρυσίως ἐμισοῦντο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων δι' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον. καλῶς δ' ἂν ἔχοι τοῦτο τηρῆσαι πρὸς τὸ Ἱππωνάκτειον οὕτως ἔχον « σαρκῶν κύων λιμῷ. » οὐ γάρ ἐστι τῶν σαρκῶν, ὥσπερ ἀξιοῦσι τῶν ἐξηγησαμένων τινές. παντάπασι γὰρ ἂν εἴη αὐτὸ ὑπεναντίον ἑαυτῷ. ἔργον γὰρ τοῦ λιμοῦ οὐ σάρκας ἐμποιεῖν, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀπισχνοῦν τὰ σώματα καὶ τῶν σαρκῶν παραιρεῖσθαι τὸν ὄγκον.)

σαρκάζοντες : Οἷον ὑποσεσηρότες καὶ διανοίγοντες, ὥσπερ τὰ κυνίδια, ὅταν προσλιπαρῇ τινὰ καὶ ἀφέλκῃ τοῖς ὀδοῦσι. τὸ δὲ « ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ ἐξολωλότες, » ὅτι ὡς λιμώττοντες ἀεὶ Μεγαρεῖς παίζονται. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τοὺς παῖδας ἐπίπρασκον τοὺς ἑαυτῶν. καὶ ἐπεθύμουν μὲν τῆς εἰρήνης, διὰ δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἀνεβάλλοντο αὐτὴν, ὥς φησι Θουκυδίδης.

483. (ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ : Λιμώττειν αὐτοὺς λέγει, ἐπειδὴ ὅτε μὲν εἰρήνη ἦν, εἰσήρχοντο εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀπετρέφοντο διὰ τὸ πωλεῖν καὶ συναλλάσσειν· νῦν δὲ πολέμου ὄντος ἐφοβοῦντο εἰσελθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἀγοράσαι ὧν ἔχρῃζον· ἐξ αὐτῶν γὰρ ἐγένετο ἡ αἰτία τοῦ πολέμου. ἐξ Ἀττικῆς δὲ ὠνοῦντο τὰς τροφὰς διὰ τὸ καὶ πλησιάζειν αὐτῇ, καὶ διὰ τὸ ὀλίγην παντάπασιν ἔχειν χώραν τὴν γεωργουμένην. εἰκὸς οὖν ἦν τοὺς Ἀθηναίους ἐπεξιόντας αὐτοῖς κωλύειν τὴν παρ' αὐτοῖς γῆν γεωργεῖν. ἢ ὅτι εἰς πολιορκίαν κατέστησαν αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Νισαίαν τειχίσαντες, — ὅπερ πρὸς τῇ θαλάττῃ τῶν Μεγαρέων ἐπίνειον ἦν, ἀπέχον οὐ πολὺ διάστημα ἀπὸ τῆς τῶν Μεγαρέων πόλεως. ἐπάναγκες οὖν αὐτοὺς λιμώττειν. σαρκάζειν δέ ἐστι κυρίως τὸ τὸν κύνα πεινῶντα τὰ λεπτὰ τῶν σαρκῶν τοῦ ὀστέου ἀπογλύφειν. V.)

484. ἅπαντας δεῖ ὁμονοεῖν. V.

485. ὦ εἶα : [Ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἀντιστροφὴ τῆς ῥηθείσης ἐστὶ στροφῆς, καὶ εἰσὶ τὰ κῶλα καὶ ταύτης ὅμοια ἐκείνοις· ἔν τισι δὲ καὶ ἑτέρους δέχεται πόδας τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὄντος. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ.] δύο διπλαῖ· ἕπεται γὰρ ἡ ἀντίστροφος τῇ προτέρᾳ περικοπῇ ἀμοιβαία δ' κώλων, ἔχουσα καὶ τὴν εἰς τὰ πρόσωπα διαίρεσιν ὁμοίαν, οὗ ἡ ἀρχὴ « ὦ εἶα, » τέλος δὲ « ἀλλ' εἴσ' οἳ κωλύουσιν. » V.

492. οὐ δεινὸν καὶ ἄτοπον τοὺς μὲν ἐξ ἡμῶν τῆς εἰρήνης ὀρέγεσθαι διὰ τοῦτο, τοὺς δὲ ἀντιπράττειν. καλῶς δὲ τοῖς ὀνόμασιν ἐχρήσατο, τῷ τείνειν καὶ τῷ ἀντισπᾶν. V. ἀντὶ τοῦ ἐναντιοῦσθαι. R.

493. ἐπειδὴ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν μισθὸν ἐλάμβανον καὶ κατετέλουν. R. V.

496. ὡς κακόνοι τίνες εἰσιν ἐν ὑμῖν : Οἷον ἐχθροὶ καὶ κακὸν νοῦν ἔχοντες πρὸς τὴν εἰρήνην.

497. κιττῶντες : Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυουσῶν γυναικῶν. ἤγουν ἐπιθυμοῦντες, καὶ ἐπειδὴ ἀδηφάγον καὶ παμφάγον ὄρνεον ἡ κίττα, περίεργον δὲ καὶ εἰς ἐπιθυμίαν. κιττᾶν οὖν τὸ ἐπιθυμεῖν. ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἐν ἐπιθυμίᾳ γινομένων ἐδεσμάτων τινῶν μετὰ τὸ συλλαβεῖν.

500. [ἄνδρες Μεγαρῆς : Ἕτερον σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς ἰαμβείων η'. καὶ ἐν εἰσθέσει ἕτερον ἀμοιβαῖον στίχων ὁμοίων καταληκτικῶν τετραμέτρων δ'. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος.]

οὐκ ἐς κόρακας : Ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς βαδίσετε. πολλάκις δὲ εἰρήκαμεν ὅτι ἐπὶ κατάρας τίθεται τὸ ἐς κόρακας.

502. τοῖς σκορόδοις : (Ἀντὶ τοῦ δριμύτητι, ὅτι πολλὰ σκόροδα παρὰ Μεγαρεῦσι.) αἰτίαν εἶχον οἱ Μεγαρεῖς ὡς ἀρχηγοὶ γενέσθαι τοῦ πολέμου διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῶν πορνῶν Ἀσπασίας καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις ὀργὴν Περικλέους καὶ τὸ ψήφισμα, ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσι [527] φησίν.

504. ἐντεῦθεν : Ἐκ τούτου τοῦ μέρους. λέγει δὲ τοῦ μὴ θέλειν ποιεῖν τὴν εἰρήνην.

505. οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε : Παρὰ προσδοκίαν εἶπεν οὐ πρὸς τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ πρὸς τὸ φιλόδικον αὐτῶν. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν φωνεῖτε οὐδὲν ἕλκοντες. Ἄλλως. οὐδὲν πρὸς τὴν εἰρήνην τοῦτο, ἀλλ' εἰς φιλονεικίαν αὐτοὺς διαβάλλει. φησὶν οὖν ἐν οὐδενὶ ἱκανοί ἐστε πλὴν ἐν τῷ δικάζειν. καλῶς δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἀπέσκωψεν, ἵνα μὴ τὸ πᾶν διαβάλῃ ποίημα ὡς ἐν πᾶσιν αὐτοῖς χαρίζεσθαι προαιρούμενος καὶ ἀποκρύπτων αὐτῶν τὰς αἰτίας, ὅπερ ἂν ἔδοξε ποιεῖν μηδὲ χαριεντισάμενος καὶ πρὸς αὐτούς.

ὅρα τοίνυν πῶς ἀμφότερα διαπράττεται, καὶ τὸ ἀδιάφορον τῶν σκωμμάτων ἀποκρύπτων τὰ μείζονα· ἐπεὶ εἴγε καὶ αὐτῶν καθάπτεσθαι ἐβούλετο, εἰ καὶ μηδὲν ἕτερον εἶχε κατὰ τῶν Ἀθηναίων εἰπεῖν, ἐγγύθεν γοῦν ἠδύνατο ἀπὸ τῶν Μεγαρέων λαβεῖν, μνημονεύσας τοῦ κατ' αὐτῶν ψηφίσματος, ὅπερ μετ' ὀλίγον ποιήσει. ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς ἐκεῖνα γενώμεθα, τὴν ἀρετὴν τοῦ ποιητοῦ δείξομεν, λέγοντες τὴν αἰτίαν, δι' ἣν οὐ νῦν ἐμνημόνευσεν, ἀλλὰ τότε. V.

507. πρὸς τὴν θάλατταν : (Ἴσως διὰ τούτου τῆς πρὸς τοὺς Πέρσας νίκης ὑπομιμνήσκει αὐτούς, ἀναφέρων ὡς ὅτι καὶ ἐπ' ἐκείνων τῶν χρόνων ἐθαλασσοκράτουν Ἀθηναῖοι. Ἄλλως.) καθ' ὃ ἐπιβαίνοντες ἔτεμνον τὴν Λακωνικὴν καὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον. ἀποχωρεῖτε οὖν, φησί, καὶ ἀποπλέετε εἰς τὰ ἴδια καὶ ὀλίγον τῆς κατὰ θάλατταν βίας ἔνδοτε. ἐθαλασσοκράτουν γὰρ τότε. — Ἄλλως. ἐπειδὴ γὰρ Ἀθηναῖοι πρὸς τῇ θαλάσσῃ εἰσίν, ἐκώλυον τοῖς μεσογείοις ἔχειν τὰ ἀναγκαῖα. φησὶ δὲ ὅτι, εἰ θέλετε εἰρηνεῦσαι πρὸς τὴν ἑαυτῶν χώραν καὶ τὸν ἴδιον τόπον καὶ τὸν παρὰ θάλατταν, ὑποχωρήσατε καὶ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιεῖσθε· τῶν μεσογείων δῆλον ὅτι ἤθελον καὶ τῆς γῆς κρατεῖν. V.

509. χωρεῖτε : Τοὺς μὲν ἄλλους πάντας τοῦ ἕλκειν ἀπέστησεν ὁ Ἑρμῆς, τοῖς γεωργοῖς μόνοις ἐπιτρέψας ἕλκειν. διό, φησί, νῦν προκόπτει τὸ ἔργον.

512. ἄγε νῦν : [Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων η'. ὧν τὸ μὲν α' ἀναπαιστικὴ βάσις. τὸ δεύτερον ὅμοιον δίμετρον. τὰ γ', δ', ς' ἰαμβικὰ δίμετρα. τὸ ε' ὅμοιον ἐφθημιμερές. τὸ ζ' παιωνικὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον ἐκ παλιμβακχείων καὶ κρητικῶν. τὸ η' δίμετρον ὑπερκατάληκτον ὅμοιον. ὑφ' ὃ κορωνίς.] διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς περίοδον κώλων η' ἀμοιβαίων τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ. τὸ πρῶτον ἀναπαιστικὸν διπλοῦν. τὸ β' ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. τὸ γ' καὶ τὸ δ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ζ' καὶ η' ὁμοίως. καὶ μὴν ὁμοῦστιν ἤδη ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. R.

515. ἀντὶ τοῦ ἕλκωμεν. R.

517. ὦ εἶα ὦ εἶα : Ἀνηνέχθη ἡ Εἰρήνη. οὕτω δὲ εἰώθασιν οἱ ἐπιστατοῦντες ἐπέχειν τὴν ὁρμὴν τῶν ἑλκόντων.

520. [ὦ πότνια : Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας στίχων να'. ὧν οἱ μὲν λγ' ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. οἱ δὲ ἑξῆς ιη' τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει ἡ ἔξω διπλῆ.]

(βοτρυόδωρε : Βότρυς δωρουμένη. ὦ εὐφραντοποιέ. ἐπεὶ ἐν εἰρήνῃ φύονται αἱ ἄμπελοι. οἰκεῖον δὲ τοῖς γεωργοῖς καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐπίθετα, βοτρυόδωρε καὶ μυριάμφορε, οἷον βότρυς δωρούμενον. μυριάμφορον δέ, τίμιον καὶ πολυπληθῆ, μυρίων ἀμφορέων ἄξιον. ἢ μυρία κεράμια χωρῆσαι δυνάμενον. ἀπὸ δὲ τῶν ληνῶν καὶ πίθων τῇ μεταφορᾷ ἐχρήσατο.)

522. οὐ γὰρ εἶχον οἴκαθεν : Ἄξιον σοῦ ἐπαίνου οὐκ εἶχον οἴκοι. ἐπαύξησις δὲ τῶν παρελθόντων κακῶν, εἴ γε μέχρι καὶ τῶν τοιούτων ἐστέρηται ῥημάτων.

523. χαῖρ' ὀπώρα : Ὡς καὶ τούτων σὺν τῇ Εἰρήνῃ ἀνελθουσῶν. ὑποτίθεται δὲ αὐτὰς ὡς πόρνας.

526. ἀστρατείας : Ἀντὶ τοῦ εἰρήνης, ἐπεὶ ἐν εἰρήνῃ οὐ στρατεύονται. θέλων δὲ εἰπεῖν εὐωδίας ἢ ἄλλου τοιούτου, τοῦτο παρ' ὑπόνοιαν εἶπε.

527. γυλίου : [Ἀγγεῖον στρατιωτικόν, εἰς ὃ τὰς τροφὰς ἄγονται οἱ στρατιῶται.] πλέγματος στρατιωτικοῦ σκευοφόρου πρὸς τὸ μὴ κατάγνυσθαι. φησὶν οὖν ὅτι οὐ ταυτὸν ὄδωδεν ὁ γύλιος καὶ ἡ θεωρία. καὶ διὰ τούτων δὲ σύγκρισιν ποιεῖται τῶν τῆς εἰρήνης καλῶν καὶ τῆς ἐν τῷ πολέμῳ ταλαιπωρίας. πλέγμα τι στρατιωτικόν, ἐν ᾧ ἀπετίθεντο τυρὸν καὶ ἐλαίας καὶ κρόμμυα. ἔστι δὲ καὶ ζῷον, οὗ μέμνηται Σώφρων Ἡράκλεις πνῖγος γυλιόν τι. ἔστι δὲ ὁ καλούμενος ὑπό τινων χοιρογρύλλιος.

528. πλέκος : Ἐσχημάτισται ὡς ἀπὸ τοῦ βλέπω βλεπτός καὶ Ἀττικῶς βλέπος, καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ ῥέω ῥέος. ἔστι δὲ Εὐριπίδου ἐκ Τηλέφου τὸ « ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον τέκος. » V.

529. κρομμυοξυρεγμίας : Ἀπεψίας· (δριμεῖα γὰρ καὶ ἀηδὴς ἡ τοιαύτη ἐρυγή. ἀπὸ δὲ τῶν κρομμύων καὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς ἐρυγῆς συνέθηκε τὴν λέξιν. ταῦτα γὰρ εἰώθασι κομίζειν εἰς τὸν πόλεμον.) — ἐξ ὧν δυσώδης καὶ ὁ γύλιος. ἢ καὶ ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐγκαλυπτόμενος ὁ γύλιος ἐκ τῶν διαφόρων ὄψων τε καὶ ζωμῶν ὀξίδος σύμμικτόν τινα ὀσμὴν ὄδωδεν, οὐχ ὡς ἡ Θεωρία. V.

530. Διονυσίων : Ἀντὶ τοῦ πλήθους καὶ πολλῶν Διονυσίων. ἐν γὰρ εἰρήνῃ συνεχῶς ἦν ἡ θέα.

531. αὐλῶν, τραγῳδῶν : Ἐπεὶ καθόλου μὲν ὁ αὐλὸς ἐν εὐωχίαις ἀεὶ καὶ θαλίαις ἐξετάζεται. ἐν δὲ τοῖς ἱσταμένοις χοροῖς, οὓς συνίστασαν οἱ χορηγοὶ διὰ τῶν Διονυσίων, πάντως καὶ αὐλητὰς ἔδει προσιέναι, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου [p. 520] μαρτυρεῖ οὕτως λέγων· « εἰ μὴ Τηλεφάνης ὁ αὐλητὴς ἀνδρῶν βέλτιστος περὶ ἐμὲ ἐγένετο. »

(Σοφοκλέους μελῶν : Ὅτι ἡδέα τὰ μέλη Σοφοκλέους. — περιέργως δέ τινες εἰς τὰ ἐν τῷ Ἰνάχῳ περὶ τοῦ ἀρχαίου βίου καὶ τῆς εὐδαιμονίας. « εὐδαίμονες οἱ τότε γέννας ἀφθίτου θείας λαχόντες. » V. θέασαι δὲ πῶς τὸν μὲν Σοφοκλέα καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἐπαίρει, τὸν δὲ Εὐριπίδην σμικρύνει, ἐκεῖ μὲν λέγων Σοφοκλέους μελῶν, ἐνταῦθα δὲ ἐπυλλίων Εὐριπίδου.)

κιχλῶν : Αἱ κίχλαι εἶδος στρουθῶν. δοκοῦσι δὲ πρὸς τρυφὴν ἐκ τῶν ἄλλων πτηνῶν περισπούδαστοι εἶναι μᾶλλον. ἀεὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα σεμνολογεῖν βούλεται, οὐ φιλῶν αὐτὸν ὅσον Εὐριπίδην μισῶν. τὸ κάλλιστον οὖν τῶν ἐδεσμάτων μετὰ τὴν ἐκείνου μνήμην εὐθὺς ἐπήγαγεν, ἐνδεικνύμενος ὡς πάντων τῶν ἄλλων ἀναγκαιότερα τὰ αὐτοῦ ποιήματα τῇ χρήσει τῶν κιχλῶν παραβαλλόμενα.

534. (δικανικῶν : Τοιαῦτα γάρ· δικανικώτερα τὰ Εὐριπίδου, ἔχοντα πεύσεις καὶ ἀποκρίσεις. ἢ ἐπεὶ τὰ

Εὐριπίδεια ἀντιλογίας πολλὰς ἔχει καὶ δικαζομένους εἰσάγει.)

535. τρυγοίπου : Διυλιστῆρος ἢ πλέγματος, ἔνθα ἐκ τοῦ ληνοῦ εἰώθασιν ἐκπιέζειν. καὶ ἔστιν ἡ εὐθεῖα τρύγοιπος προπαροξυτόνως, οὐχ ὁ τρυγοίπης, ὡς οἴονταί τινες. V.

(προβατίων βληχωμένων : Πάλιν ἐπὶ τὰ τῆς θεωρίας ἐπανέδραμεν ἐγκώμια. δεῖ οὖν ἀπὸ κοινοῦ νοεῖν ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων προεῖπε καὶ τοῦ ὅδωδεν.)

536. (κόλπου γυναικὸς : Ἐπεὶ ὅταν πολὺ σταῖς κομίζωσιν, ὀλίγον τι κολπώσασαι τοῦ χιτῶνος ἐκ περιζώματος ἐκεῖ ἐντιθέασιν. Ἄλλως. πολλάκις γὰρ ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ κόλπους φέρουσί τι, καὶ πάλιν εἰρήνης οὔσης αἱ γυναῖκες ἀδεῶς εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐξέρχονται καὶ ἀνθολογοῦσιν. γράφεται εἰς ἰπνόν· ἰπνὸς δέ, ὃ ἡμεῖς καμίνιον καλοῦμεν.)

537. δούλης μεθυούσης : Ὑπερβολὴ εὐωχίας ὅτι καὶ οἱ δοῦλοι μεθύουσιν (ἐν εἰρήνῃ).

ἀνατετραμμένου χοὼς : ἀνακαμφθέντος ἢ κενωθέντος εἰς γῆν, ὡς οἱ ἐν τοῖς πότοις σφαλλόμενοι ὑπὸ μέθης ἐν τῷ ὑπηρετεῖν ἢ παίζειν τὰ τοιαῦτα εἰώθασι ποιεῖν.

538. (ἄλλων πολλῶν : Μετὰ τὸ κατὰ μέρος πάντα εἰπεῖν ἐπήγαγε καὶ τὸ γενικόν, ἵνα καὶ ἄλλων πολλῶν δόξαν παράσχηται.)

539. ἁπλουστέρως ἐκδεκτέον τοῦτο· ἔστι γὰρ ἐν οὐρανῷ τὰ πράγματα. V.

541. (ὑπωπιασμέναι : Σφοδρῶς πληγεῖσαι ὑπὸ τοῦ πολέμου περὶ τὰ ὑπώπια, ἅ ἐστιν ὑπὸ τῶν ὄψεων τὰ ὀγκώματα καὶ κρούσματα, ἅπερ κορδύλας φασίν.) — διὰ τοῦ ἁπαξάπασαι πάλιν τοὺς Ἀθηναίους θεραπεύει, ἵνα μὴ οὗτοι μόνον ἀλλὰ καὶ πάντες ἐπαινέσαι δόξωσιν, ἄλλως τε καὶ αὔξησις τοῦ κακοῦ, εἰ μὴ μέρος ἔβλαψε τῶν Ἑλλήνων ὁ πόλεμος, ἀλλ' ἁπλῶς εἰπεῖν ἁπάσας τὰς πόλεις. V.

542. καὶ κυάθοις : Τοῖς κυάθοις προσθλῶσι τὰ ὑπώπια. ἐπεὶ ἐν ὀξυβάφοις χαλκοῖς τὰ ὑπώπια ἀνατρίβοντες ἢ τοιούτοις τισὶν ἀφανῆ ποιοῦσι. — καὶ Ἀπολλοφάνης ἐν Ἰφιγέροντι « κύαθον λάβοιμι τοῖς ὑπωπίοις. » R. V. (Ἄλλως. ὀξύβαφα χαλκᾶ πυρώσαντες καὶ ἐπιθέντες ἐθεράπευον τοὺς ἐκ τῶν πληγῶν μώλωπας.)

(544). ἵνα γνῷς : Ἵνα [διαγνῷς καὶ] διακρίνῃς ἐκ τοῦ ἱλαροὺς εἶναι καὶ κατηφεῖς, ποίαν τις αὐτῶν τέχνην μεταχειρίζεται. οἱ μὲν γὰρ τὰ πολεμικὰ ἀσκοῦντες ἀχθόμενοι τοῖς παροῦσιν, καὶ ὅτι ἀργοὶ ἔσονται, στυγνοί εἰσιν ἢ κατηφεῖς, οἱ δὲ τὰ εἰρηνικὰ ἱλαροί.

546. τίλλονθ' ἑαυτὸν : Τίλλειν ἑαυτὸν λέγεται τὸ τῶν ἑαυτοῦ τριχῶν ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ σπαράττειν τὰς κόμας. προσφορώτατα οὖν τὸν λοφοποιὸν τῇ κεφαλῇ καὶ ταῖς θριξὶν αὐτοῦ ἐποίησε λωβώμενον, ἐπεὶ καὶ ὁ λόφος τῆς κεφαλῆς ἐστι σκεπαστήριον.

549. ἐσκιμάλισε : Τῷ μέσῳ δακτύλῳ συναρμόσας τὸν μέγαν καὶ πλήξας ἐφυβρίζει. (Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ κατεδακτύλισε· σκιμαλίσαι γάρ ἐστι κυρίως τὸ τὸν δάκτυλον εἰς τὸν πρωκτὸν τοῦ ὀρνέου βαλεῖν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὅταν βουλόμενοι ἐφυβρίσαι τινὰ τὸν μέσον δάκτυλον ἐντείνοντες καὶ τοὺς λοιποὺς συνάγοντες δείξωσιν αὐτῷ.)

553. (ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου : Παρὰ τὰ τοῦ πολέμου κακά. πρώην γὰρ οὐδεὶς δίχα σιδήρου ἐξῄει εἰς τὸν ἀγρὸν ὑφορώμενος τοὺς πολεμίους· νῦν δὲ εἰρήνης οὔσης παρακελεύεται μὴ βαστάσαι σίδηρον.)

554. σαπρᾶς : Παλαιᾶς καὶ ἀρχαίας. (κυρίως μὲν σαπρὸν οἱ παλαιοὶ ἔλεγον τὸ σεσηπὸς διὰ τὸν χρόνον. χρῶνται δὲ αὐτῷ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου καὶ παλαιοῦ.)

555. παιωνίσας : Εὐξάμενος καὶ τοῖς θεοῖς χάριν ὁμολογήσας. παιὼν γάρ ἐστιν ὕμνος εὐχαριστήριος.

556. (ὦ ποθεινὴ : Οἱ γεωργοὶ ταῦτά φασι πεισθέντες τῷ κηρύγματι.)

558. ἃς ἐγὼ 'φύτευον νεώτερος : Περισπούδαστα γὰρ πᾶς ἡγεῖται ἅπερ ἂν αὐτὸς ἐργάσηται. διὰ τούτου δὲ τὸν πολὺν τοῦ πολέμου χρόνον δηλοῖ, ὅτι νεώτερος ὢν ἐφύτευσε τὰς συκᾶς, ἃς οὐκ εἶδε γηράσας. καὶ οὐκ ἀρκεσθεὶς τούτῳ ἐπήγαγε πολλοστῷ χρόνῳ.

561. τὰς γοργόνας : (Πᾶν σκεῦος ἁρμόζον ἐν πολέμῳ.) — ταῦτα πάλιν εἰς τὸν Λάμαχον αἰνίττεται. R. V.

562. εἶθ' ὅπως λιταργιοῦμεν : (Εἶτα μετὰ τὸ εὔξασθαι τῇ θεῷ.) ἀντὶ τοῦ συντόνως δραμούμεθα. (παρὰ τὸ λίαν ἀργόν.)

563. ἀγοράσαντες χρήσιμόν τι. R.

564. ὦ Πόσειδον : Ὁ Ἑρμῆς ὁρῶν τοὺς ἀγροίκους εἰς ἀγρὸν ἐξιόντας φησὶ τὸ ὦ Πόσειδον.

565. (καὶ γοργὸν : Ἐπεὶ διὰ χρόνου ἐξιόντες ἔσπευδον.)

μᾶζα καὶ πανδαισία : Πανδαισία ἡ δαψιλὴς καὶ παντοία εὐωχία. μᾶζα δέ ἐστιν ὁ στρυφνὸς ἄρτος. Ἄλλως. ὅταν γὰρ εἰς κοινὸν ἑστιῶνται, ἑκάστου φέροντος ἑαυτῷ δεῖπνον, πυκνὰ (πάντα) φαίνεται, τῇ μὲν τὰ προσφάγια φερόντων, τῇ δὲ αὐτῶν ἑστιωμένων. Ἄλλως. φασὶ γὰρ πᾶν δεῖπνον, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῷ κομίζων εἰς κοινὸν κατατίθεται καὶ πάντες πάντων μετέχουσι. (τὸ δὲ στῖφος αὐτῶν εἰκάζει ἀλφίτοις καὶ μάζῃ διὰ τὸ πυκνόν. καὶ ἐπειδὴ πυκνοῦνται, ὅπου μὲν τὰ ἄλφιτα, ὅπου δὲ οἱ ἑστιώμενοι. πανδαισίαν δὲ τὴν ποικίλην καὶ ἐκ διαφόρων ὄψων εὐωχίαν, ὅταν ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ ὄψα ἀνενέγκῃ καὶ καθῆται εἰς τὸ κοινόν, ἢ ὅταν πολλῶν προκειμένων ἐδεσμάτων λάβῃ τις ὃ θέλει. οἱ δὲ πανδαισίαν λάχανόν τι, ἔχον παντοῖον ἔδεσμα. τὸ δὲ ὅλον, πυκνὸν οὖν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία.)

566. ἡ γὰρ σφῦρα : Νοῆσαι δεῖ τὸν χορὸν σφύρας ἔχοντα, αἷς βωλοκοποῦσι, καὶ θρίνακας καὶ σκεύη ἄλλα γεωργικά, δι' ὧν τὰς βώλους τῆς γῆς ἔμελλον θραύσειν.

567. θρίνακες : Τὰ πτύα, (ἐργαλεῖον ᾧ ἀποχωρίζουσι τῶν σπερμάτων τὰ ἄχυρα.) [παρέοικε δὲ ἐν ταῖς ἅλωσι πρὸς τὸν ἄνεμον. ἐπαίρουσι δὲ τὰ ἄχυρα ὑπὲρ τοῦ ἀποπτῆναι καὶ καθαρισθῆναι τὸν πυρὸν ἢ τὰς κριθὰς ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων γεννημάτων.]

568. μετόρχιον : Τὸ μεταξὺ τῶν ὄρχων. ὄρχοι δὲ καλοῦνται τὰ μέσα τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν ἀμπέλων. Ἀλ-

λως. μετόρχιόν ἐστι τὸ μεταξὺ τῶν συμφύτων πεδίον, ἐν ᾧ ἢ σῖτος ἢ ἄλλο τι ἔσπαρται. παίζων οὖν εἶπεν ὅτι ἠδύνατό τις διασχίσας αὐτοὺς ποιῆσαι μετόρχιον, ἐπειδὴ πολλοὶ εἰσὶ μεταξὺ, ἵνα αὐτοὶ ἀντὶ τῶν φυτῶν γένωνται. Ἄλλως. τινὲς τὸ ὄρχιον τὸ μεταξὺ τῶν φυτῶν. Ἄλλως. μετόρχιον τὸ μεταξὺ τῶν χωρίων, ὅπερ λέγεται ὄρχος. καλῶς ἄν τις, φησὶ, μεταστήσειε τὰ φυτὰ ἀπὸ τῶν ἀρουρῶν τῶν σπειρομένων.

570. διὰ χρόνου γήδιον : Ὑποκοριστικῶς ἀντὶ τοῦ τὴν γῆν. τριαινοῦν δὲ ἠρέμα σκάπτειν καὶ ἐπισύρειν τὰς βώλους ὑπὲρ τοῦ κατακρύπτειν τὰ σπέρματα.

571. (ἀλλ' ἀναμνησθέντες : Διπλῆ καὶ μέλος ἀμοιβαῖον. τὸ μὲν, τοῦ ὑποκριτοῦ, δεκακώλῳ τροχαϊκῷ. οὗ ἐν εἰσθέσει ἐννέα ἀκατάληκτα, δίμετρα τὰ ὀκτὼ, μονόμετρον δὲ τὸ παρατέλευτον. καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί.) [Ἄλλως. ἡ ἔκθεσις αὕτη τῆς διπλῆς κώλων ἐστὶν ὁμοίων τροχαϊκῶν ιαʹ. ὧν τὸ ηʹ μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ τελευταῖον ἑφθημιμερές. ὑφ' ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ.]

574. παλασίων : Τῶν πεπατημένων ἰσχάδων. τινὲς δὲ τῶν παλάθων· παλάθη δὲ εἶδος βοτάνης.

576. ἀντὶ τοῦ νέου οἴνου. R.

577. τῆς ἰωνιᾶς : Ἰωνιὰ λέγεται ἡ φυτεία τῶν ἴων, ὡς καὶ ἡ τῶν ῥόδων ῥοδωνιὰ, ὅπου τὰ ῥόδα φύεται. Ἄλλως. ἄνθος ἐστὶ τὸ ἴον, διάφορον μορφὴν ἔχον· ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστι πορφυρᾶ, ἃ δὲ λευκὰ, ἃ δὲ μέλανα. καὶ ἐν τούτῳ τῶν ἴων τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι τῇ ποικιλίᾳ τῆς ὄψεως αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δύναται λειμῶνα πληροῦν.

578. τῶν τ' ἐλαῶν : Παρατηρητέον ὅτι τῶν ἄλλων καρπῶν καὶ φυτῶν ἁπλῶς μνημονεύσας, ἐπὶ τῶν ἐλαῶν ἐπήγαγε τὸ ὧν ποθοῦμεν. καὶ ἴσως ἢ ἐπεὶ δῶρον τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ ὅτι εὔφορός ἐστιν ἡ Ἀττικὴ ἐξαιρέτως εἰς τὸν τῆς ἐλαίας καρπόν.

582. χαῖρε, χαῖρ' ὦ φίλτατε : [Κορωνὶς καὶ εἴσθεσις χοροῦ μονοστροφικὴ κώλων καʹ. ὧν τὰ αʹ, ζʹ, ιεʹ τροχαϊκὰ ἑφθημιμερῆ. τὰ βʹ, ϛʹ, ιδʹ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ γʹ, ηʹ ὅμοια, Ἰωνικὰ μέντοι ἀπὸ μείζονος. τὰ δʹ, θʹ, ιηʹ δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. τὰ εʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιϛʹ, ιζʹ παιωνικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα. τὸ ιʹ ὅμοιον, ἰαμβικὸν μέντοι. τὸ ιγʹ παιωνικὸν ἑφθημιμερές. τὸ ιθʹ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. ὁ κʹ, καʹ. ἐν ἐκθέσει στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ὅμοιοι τοῖς ἐν τῇ εἰσθέσει τῆς διπλῆς ἀμοιβαίας μηʹ. ἐπὶ τῷ τέλει τῶν μὲν τοῦ χοροῦ κορωνὶς, τῆς δὲ διπλῆς ἡ ἔξω διπλῆ. ἐπὶ μέντοι ταῖς ἀποθέσεσιν ἡ συνήθης παράγραφος.] διπλῆ καὶ τοῦ χοροῦ κῶλα γʹ τροχαϊκά. ἔστι δὲ τὸ ὅλον τροχαϊκὸν ἑξάμετρον. τινὲς γράφουσιν ἐδάμημεν καί φασι τὰ μὲν βʹ τροχαϊκὰ ἀκατάληκτα, τὸ δὲ γʹ τροχαϊκὸν καταληκτικόν. εἶτ' ἐν ἐκθέσει παιωνικὸς τετράμετρος καταληκτικὸς καὶ ἐν ἐκθέσει τετράμετρος καταληκτικὸς τροχαϊκός. εἶτα ἐν ἐκθέσει δʹ κῶλα, ὧν τὰ γʹ παιωνικὰ δίρρυθμα, τὸ δὲ παρατέλευτον ἰαμβικὸν δίμετρον.

φιλτάθ' : Τὸ τέλειον φιλτάτη, σκληρῶς τοῦ η συναλειφθέντος. R. V.

583. ὅτι ἀπὸ πλήθους εἰς ἑνικὸν ἦλθεν. V.

584. δαιμονίως, σφοδρῶς. R.V.

585. (ἀνερπύσαι : Ἀπελθεῖν. ἰδίως δὲ ἕρπειν τὸ τῇ γαστρὶ εἰλεῖσθαι, ὅθεν καὶ ἑρπετόν.)

586. ἦσθα γὰρ τὸ μέγιστον : Ἐπεὶ ἡ εἰρήνη πλείω πάντων τοῖς γεωργοῖς συμφέρει.

593. κάδάπανα καὶ φίλα : Ἐκ τῶν ἀγρῶν γὰρ οὗτοι πάντα εἶχον αὐτόματα. ἐν δὲ τῷ πολέμῳ ὠνοῦντο καὶ ἐδαπάνων. (τινὲς δὲ γράφουσι μετὰ τοῦ ι, ἵνα τὸ νοούμενον ᾖ, δαπάνῃ τε τρυφῶμεν. βέλτιον δὲ χωρὶς τοῦ ι ἀναγινώσκειν, ἵν' ᾖ λέγων μηδὲν ἀναλίσκοντες, διὰ τὸ ἔχειν πάντα ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἢ ὅτι ἐν τῇ εἰρήνῃ πολλὰ πάνυ καὶ τιμῆς ἐλαχίστης εὑρίσκεται.)

595. χίδρα : Χίδρον τὸ ἀπὸ ἐλύμου γινόμενον ὄσπριον, ἔδεσμα περὶ Καρίαν, ἤτοι τὸ ἀπὸ χλωρῶν κριθῶν, οἱ δὲ εἶδος βοτάνης. ἐκ δὲ τούτου δηλοῖ τὴν εὐετηρίαν. (Ἄλλως. ἐρεικτὰ ἐκ κριθῆς νέας γινόμενα.) — Ἄλλως. νῦν ἁπλῶς εὐκαρπία. οὕτω καὶ καλοῦσι τὸ ἐκ πυρῶν ἀληλεσμένων βρῶμα καὶ τὰ ἐκ νεαρῶν κριθῶν ἄλευρα. V.

603. τἀμὰ δὴ ξυνίετε : Πρὸς ταῦτα καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ πεποίηκεν (« ὦ λιπερνῆτες πολῖται, τἀμὰ δὴ ξυνίετε. » ἔστι δὲ πρὸς τὰ Ἀρχιλόχου « ὦ λιπερνῆτες πολῖται, τἀμὰ δὴ ξυνίετε ῥήματα. » ὁ Ἑρμῆς δέ ἐστιν ὁ λέγων πρὸς τὸ ἐρωτηθὲν ὑπὸ τοῦ χοροῦ, δι' ἣν αἰτίαν τοσοῦτον ἀπέστη αὐτῶν ἡ θεὸς χρόνον. καὶ φησὶ πρῶτον αἴτιον γεγονέναι Φειδίαν.)

605. Φειδίας : Φιλόχορος ἐπὶ Θεοδώρου ἄρχοντος ταῦτά φησι. καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ χρυσοῦν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστάθη εἰς τὸν νεὼν τὸν μέγαν, ἔχον χρυσίου σταθμὸν ταλάντων μδʹ, Περικλέους ἐπιστατοῦντος, Φειδίου δὲ ποιήσαντος. καὶ Φειδίας ὁ ποιήσας, δόξας παραλογίζεσθαι τὸν ἐλέφαντα τὸν εἰς τὰς φολίδας, ἐκρίθη. καὶ φυγὼν εἰς Ἦλιν ἐργολαβῆσαι τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ λέγεται, τοῦτο δὲ ἐξεργασάμενος ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠλείων ἐπὶ Πυθοδώρου, ὅς ἐστιν ἀπὸ τούτου ἕβδομος, περὶ Μεγαρέων εἰπὼν, ὅτι καὶ αὐτοὶ κατεβόων Ἀθηναίων παρὰ Λακεδαιμονίοις, ἀδίκως λέγοντες εἴργεσθαι ἀγορᾶς καὶ λιμένων τῶν παρ' Ἀθηναίοις. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ταῦτα ἐψηφίσαντο Περικλέους εἰπόντος, τὴν γῆν αὐτοὺς αἰτιώμενοι τὴν ἱερὰν τοῖς θεοῖς ἀπεργάζεσθαι. λέγουσι δέ τινες ὡς Φειδίου τοῦ ἀγαλματοποιοῦ δόξαντος παραλογίζεσθαι τὴν πόλιν καὶ φυγαδευθέντος, ὁ Περικλῆς φοβηθεὶς διὰ τὸ ἐπιστατῆσαι τῇ κατασκευῇ τοῦ ἀγάλματος καὶ συνεγνωκέναι τῇ κλοπῇ, ἔγραψε τὸ κατὰ Μεγαρέων πινάκιον καὶ τὸν πόλεμον ἐπήνεγκεν, (ἵνα ἀπησχολημένοις Ἀθηναίοις εἰς τὸν πόλεμον μὴ δῷ τὰς εὐθύνας, ἐγκαλέσας Μεγαρεῦσιν ὡς τὴν ἱερὰν ὀργάδα ταῖν θεαῖν ἐργασαμένοις. ἄλογος δὲ φαίνεται ἡ κατὰ Περικλέους ὑπόνοια, ἑπτὰ ἔτεσι πρότερον τῆς τοῦ πολέμου ἀρχῆς τῶν περὶ Φειδίαν γενομένων. ὁ Φειδίας, ὡς Φιλόχορος φησὶν, ἐπὶ Θεοδώρου ἄρχον-

τος τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς κατασκευάσας ὑφείλετο τὸ χρυσίον ἐκ τῶν δρακόντων τῆς χρυσελεφαντίνης Ἀθηνᾶς, ἐφ' ᾧ καταγνωσθεὶς ἐζημιώθη φυγῇ· γενόμενος δὲ εἰς Ἦλιν, καὶ ἐργολαβήσας παρὰ τῶν Ἠλείων τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, καὶ καταγνωσθεὶς ὑπ' αὐτῶν ὡς νοσφισάμενος ἀνῃρέθη.)

606. (εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς : Εἶτα ὁ Περικλῆς δεδιὼς μὴ τῆς τύχης κοινωνήσῃ αὐτῷ, τουτέστιν εὐλαβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ζημιωθῇ φυγῇ. ἐδόκει γὰρ ὁ Περικλῆς συνεγνωκέναι τῇ κλοπῇ, ἐπεὶ καὶ ἐργεπιστατεῖν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων κεχειροτόνηται. φοβηθεὶς οὖν αὐτοῦ διελεγχθῆναι τὰς κλοπὰς, ἐκίνησε τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐλπίσας ταραχῆς γενομένης καὶ περὶ τὸν πόλεμον ἀπασχοληθέντων τῶν Ἀθηναίων εὐθύνας μὴ παρασχεῖν.) — τοῦ Φειδίου. R.

607. τὸν αὐτοδὰξ : Τὸν ἐμπεσόντα καὶ δάκνοντα, αὐθάδη, ὀργίλον. ἐπεὶ οἱ ὀργίλοι δάκνουσι τοῖς ὀδοῦσι. (οὐδὲν ἢ δάκνειν βλέποντα.)

609. ἐμβαλὼν σπινθῆρα : Ἐπεὶ ψήφισμα περὶ τῶν Μεγαρέων ὁ Περικλῆς ἔγραψε, μήτε γῆς μήτε λιμένων αὐτοὺς ἐπιβαίνειν Ἀττικῶν, εἰ δὲ μὴ, τὸν ληφθέντα ἀγώγιμον εἶναι. (ἐφ' ᾧ κινηθεῖσα πᾶσα ἡ Ἑλλὰς τὸν πόλεμον ἐποίησε. τινὲς δέ φασιν ὅτι ἔπλεξεν αὐτοῖς, καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν ὡς ἁρπασάντων γυναῖκας Ἀθηναίων ἐν ἑορτῇ, συμβουλεύσας πολεμεῖσθαι.)

610. ἐξεφύσησε γὰρ : Ἐξεκίνησεν, ἐτάραξεν. ἑξῆς δὲ ἀπὸ τοῦ σπινθῆρος τὸ φυσῆσαι ἔλαβε. καπνῷ δὲ τροπικῶς εἰπὼν, ἐπέμεινε διόλου τῇ τροπῇ.

612. (ὡς δ' ἅπαξ τὸ πρῶτον : Οἰκείως πρὸς τοὺς γεωργοὺς λέγων τοιαύταις τροπαῖς ἐχρήσατο· συμβαίνει γὰρ ἐν τῇ συνθέσει τῶν πίθων ἕνα διαρραγῆναι, καὶ τούτου τὰ ὄστρακα πλησιάζοντα διαρρῆξαι ἕτερον, καὶ τοῦτον πάλιν τὸν ἐγγὺς, ὥστε πολλὴν γενέσθαι τὴν βλάβην. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἅπαξ ἐκινήθη καὶ συνεταράχθη τὰ πράγματα τοῦ πολέμου γενομένου, οὐκέτι ἦν οὐδὲ εἷς ὃς ἠδύνατο αὐτὰ παῦσαι, καὶ οὕτως ἡ εἰρήνη παραπώλετο.)

613. (καὶ πίθος πληγεὶς : Τοῦτο λόγον οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ δηλοῖ τοὺς πίθους ὑπὸ τῶν πολεμίων κατάγνυσθαι.)

616. (προσήκοι : Συγγενὴς εἴη. τὸ γὰρ προσήκοι λέγεται ἐπὶ τῶν συγγενῶν. διὰ τοῦτο ἐπήνεγκεν, οὖσα συγγενὴς ἐκείνου. συγγενῆ δὲ αὐτόν φησιν, ἐπεὶ ἅμα τῷ φυγεῖν αὐτὸν ἡ εἰρήνη ἀνεχώρησεν.)

618. (οὖσα συγγενὴς : Ἐπεὶ προεῖπεν, « οὐδ' ὅπως αὐτῇ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόειν, » πρὸς τὸ προσήκοι τὸ συγγενὲς ἐπήγαγε· προσήκοντες γὰρ λέγονται οἱ συγγενεῖς. τὸ δὲ ἠκηκόειν, οὕτω διὰ τοῦ η Φρύνιχος ἀναγινώσκει, συγγενῆ δὲ εἶπε τὸν Φειδίαν τῆς εἰρήνης, καθὸ τεχνίτης ὁ Φειδίας, εὔμορφος δὲ εἰσάγεται ἡ Εἰρήνη οὖσα. ὡς πρὸς τὸν Φειδίαν οὖν ἡ καλὰ ξόανα ποιοῦσα.)

619. (κἆτ' ἐπειδὴ ἔγνωσαν : Ὅρα τοῦ ποιητοῦ τὴν οἰκονομίαν, καὶ ἐκπλαγήσῃ αὐτόν. πάντα γὰρ τρόπον ἦλθεν ἐν ἀρχῇ τοῦ ποιήματος μὴ προσκροῦσαι τοῖς Ἀθηναίοις, φάσκων ἑτέρους εἶναι τοῦ πολέμου αἰτίους, Βοιωτούς τε καὶ Μεγαρεῖς, οἵ, φησὶ, πρῶτοι τὴν εἰρήνην ἐσκορόδισαν. νῦν δὲ πάλιν τοὺς Ἀθηναίους ἀποφαίνεται αἰτιωτάτους τοῦ πολέμου, δι' ὧν τὸν Περικλέα φησὶ γράψαι τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, καὶ ἀδικουμένους τοὺς συμμάχους εἰς ἀπόστασιν κεχωρηκέναι. τί οὖν ἡ τοῦ ποιητοῦ τέχνη; ὅτε μὲν δέος ἦν τῆς εἰρήνης αὐτοὺς ἐπιτυχεῖν, ἐπὶ τοὺς ἄλλους ἀνήνεγκε τὴν αἰτίαν· ὅτε δὲ αὐτοῖς λοιπὸν κατὰ γνώμην προκεχώρηκε τὰ πράγματα, φήμη δὲ τὸ τῆς εἰρήνης τυχεῖν, ἤδη καὶ πρὸς αὐτοὺς παρρησιάζεται, οὐκ ὀνειδίσαι βουλόμενος αὐτοῖς, ἤδη γὰρ ἔγνωσαν ὄντως εἶναι αἴτιοι, ἀλλ' ἀποστῆσαι προαιρούμενος αὐτοὺς τῶν τοιούτων ἐθῶν, ὡς ἂν μὴ τοῖς αὐτοῖς ἐμμένοντες δύσνους ἔχωσι τοὺς ὑπηκόους.)

620. (σεσηρότας : Ἀπὸ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορά· ὅταν γὰρ ὀργίζωνται, σεσήρασιν ἀλλήλοις.)

621. (τοὺς φόρους : Ἐδόκουν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου ἀπηνεῖς εἶναι πρὸς τοὺς φόρους οὓς ἐτέλουν οἱ ὑπήκοοι.)

622. (αἰσχροκερδεῖς : Ὅτι αἰσχροκερδεῖς καὶ σμικρολόγοι οἱ Λάκωνες, πρόδηλον καὶ ἐκ τοῦ χρησμοῦ, « ἁ φιλοχρηματία Σπάρταν ὀλεῖ, ἄλλο δὲ οὐδέν. » ἦσαν δὲ καὶ περὶ τοὺς ξένους ἀπάνθρωποι, καὶ οὐκ ἐξῆν ξένῳ τινὶ ἀεὶ τῆς Σπάρτης ἐπιβαίνειν, ἀλλ' ὡρισμέναις ἡμέραις.

διειρωνόξενοι : Ἐξαπατῶντες τοὺς ξένους, καὶ ψευδόμενοι δι' εἰρωνείας καὶ ὑποκρίσεως. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἐνταῦθα ἐποίουν, παρ' οἷς καὶ ὁ τῆς ξενηλασίας κεῖται νόμος.)

627. (τὰς κράδας κατήσθιον : Καὶ αὐτοὶ ἀντέκοπτον τὰς συκᾶς, ὥσπερ ἐκεῖνοι τὰς ἀμπέλους ἡμῶν. Ἄλλως. κράδη εἶδος συκῆς. ἔστι δὲ καὶ μηχανή. κατήσθιον δὲ ἀντὶ τοῦ κατέκοπτον.)

628. τὴν χορώνεων : Κορώνεως ὡς φιβάλεως. ἔστι δὲ εἶδος συκῆς. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι [802]. ταύτην δὲ καὶ κοράκειον λέγουσιν· ὁ γὰρ καρπὸς αὐτῆς κόρακι ἔοικε κατὰ τὸ χρῶμα.

629. (ἐξεθρεψάμην : Ὡς ἐπὶ παιδίου εἶπεν ἢ ἀνθρώπου τὸ ἐξεθρεψάμην, ἐφ' ᾧτε ἱκανὴν διάθεσιν καὶ στοργὴν ἐμποιῆσαι. ἢ ἵνα φαίνηται ἀγανακτῶν ἐν λόγοις.)

631. (ἑξμέδιμνον κυψέλην : Ἓξ μεδίμνους χωροῦσαν κυψέλην. ἔστι δὲ εἶδος ἀγγείου ἢ μέτρου δεκτικὸν πυρῶν ἢ κριθῶν. οὕτως δὲ εἴρηται διὰ τὸ κεκρύφθαι αὐτοῦ τὴν ἕλην· ἔστι γὰρ σκοτεινόν. διαφέρει δὲ πρὸς τὴν κυψελίδα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος. οὐ μόνον δὲ πλεκταὶ ἦσαν αἱ κυψέλαι, ἀλλὰ καὶ κεραμέαι. διὸ λίθῳ φησὶν αὐτὴν κλασθῆναι.)

632. οὑργάτης λεὼς : Διὰ γὰρ τὰς συνεχεῖς τῶν πολέμων εἰσβολὰς ἐσκευαγωγήσαντο εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν.

633. πωλούμενος οὐκ ἐλάνθανεν : Ἐὰν μὲν ᾖ οὐκ

ἐλάνθανε, σεμνολογεῖ λεληθότως αὐτοὺς ὡς μᾶλλον συνιέναι δυναμένους τὰς κατὰ τῆς πόλεως βλάβας τῶν ἐν τῇ πόλει τραφέντων, καὶ ταῦτα ἀγροίκους ὄντας. ἐὰν δὲ οὐκ ἐμάνθανε, φησὶν ὅτι οὐδὲ ὁ ἄγροικος λεὼς μετοικισθεὶς εἰς τὰς πόλεις συνίει τῆς τῶν προδιδόντων πονηρίας, ἀλλ' ἠγνόησεν ὑπὸ τῶν πολιτευομένων πωλούμενος. καθάπερ οἱ συνήθως ἀπ' αὐτῶν ἀπατώμενοι.

634. ἄνευ γιγάρτων : [Τῆς σταφυλῆς. διὰ τὸ ἀποστερεῖσθαι τῆς συνήθους διαίτης, καὶ ἀνακεχωρηκέναι ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ ἐπιθυμεῖν αὐτῶν.] ἐξ ἀμφοτέρων δηλοῦται ἀπεστερημένος τῶν ἀγρῶν καὶ ἐπιθυμῶν αὐτῶν. οἱ γὰρ ἀγροῖκοι κόπτοντες τὰ γίγαρτα μετὰ τῶν ἰσχάδων ἐσθίουσιν.

636. ἀσθενοῦντας : Ἀντὶ τοῦ ἐν ἐνδείᾳ ὄντας. τὴν γὰρ τύχην ἰδίως νόσον καλοῦσι.

κἀποροῦντας ἀλφίτων : Φαίνονται ὅτι συνελθόντες εἰς τὸ ἄστυ ἐπένοντο μὴ γεωργοῦντες.

637. δικροῖς : (Δικράνοις. [Callimach. fr. 246 :] « δίκρανον ἤρυγε φιτρὸς ἐπαιρόμενον. » ἔδει δὲ εἰπεῖν) ξύλοις, ὁ δὲ εἶπε κεχράγμασιν, ἐπειδὴ οἱ ῥήτορες δημηγοροῦντες τῇ κραυγῇ ἔπειθον μὴ ποιῆσαι εἰρήνην. (Ἄλλως. ξύλοις ἀπώθουν τὴν Εἰρήνην καὶ ἐξέβαλον. κατασκευάζεται δὲ τὰ τοιαῦτα ξύλα, ἃ καλεῖται δίκρανα, ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ, δύο χηλὰς ἔχοντα παρεοικότα τοῖς ξυλευομένοις. τοιούτοις οὖν, φησὶ, δικροῖς τὴν Εἰρήνην ὤθουν.)

638. πολλάκις φανεῖσαν : Μετὰ γὰρ τὰ ἐν Πύλῳ ἐπρέσβευσαν περὶ διαλλαγῶν οἱ Λακεδαιμόνιοι· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι οὐ προσεῖχον.

640. τὰ Βρασίδου : Ἀντὶ τοῦ τὰ Λακεδαιμονίων. ἅμα δὲ ὅτι ἐπὶ αὐτοῦ πολλοὶ τῶν ὑπηκόων προσεχώρουν.

642. (ὠχριῶσα : Οὐ παρὰ τὸ φοβουμένη ὠχριῶσα, ἀλλ' ἴσον τῷ ἀσθενοῦσα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νοσούντων. οὕτω γὰρ εἶπε φοβουμένη· τὸ γὰρ ἑξῆς τοῦτο δηλοῖ.)

643. ἅττ' ἂν διαβάλοι : Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν παραβάλοι, ὡς ἐπὶ τροφῆς, διαβάλοι εἶπε διὰ τοὺς διαβάλλοντας.

644. οἱ δὲ τὰς πληγὰς : Τὸ ἑξῆς, οἱ δὲ ξένοι ὁρῶντες τὰς πληγὰς ἃς ἐτύπτοντό τινες τῶν δημοτῶν (παρὰ τῶν δημαγωγῶν), χρυσίον προσέφερον τοῖς ταῦτα ποιοῦσι. λέγει δὲ τοῖς ῥήτορσιν.

645. ἐβύουν : Ἀντὶ τοῦ ἐπλήρουν, ἔφραττον.

648. ὁ βυρσοπώλης : (Ἐπεὶ μάλιστα ὁ Κλέων ἐνίστατο τῇ εἰρήνῃ. σεσημείωται δὲ ὅτι νεκροὺς κωμῳδεῖ. διὸ, ἐπειδὴ ἐμνήσθη αὐτοῦ ὁ Ἑρμῆς, παῦε παῦε φησὶν ὁ Τρυγαῖος.) ἀποθανὼν γὰρ ἦν, καὶ οὐκ ἦν ἐξὸν τεθνηκότας κωμῳδεῖν.

650. σὸς : Ὅτι χθόνιος ὁ Ἑρμῆς καὶ καταιβάτης παρὰ Ῥοδίοις καὶ Ἀθηναίοις.

651. (ἅττ' ἂν οὖν λέγῃς : Διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς μέλος τροχαϊκὸν, οὗ πέντε μέν ἐστι κῶλα δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ ς' ἐφθημιμερές. ἐν ἐκθέσει δὲ ἰαμβεῖον. ὑφ' ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ.)

652. (εἰ πανοῦργος ἦν : Λεληθότως κωμῳδεῖ αὐτὸν ὡς τοιοῦτον πάλιν, καὶ ταῦτα παραινῶν ἐκεῖνον μὴ λοιδορεῖν αὐτόν.)

657. ἀλλ' ὅτι σιωπᾷς : Πρὸς τὴν Εἰρήνην φησί· κωφὸν γὰρ εἰσάγει τὸ πρόσωπον.)

658. (ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι : Διπλῆ καὶ εἴσθεσις παρὰ τὸ τετράμετρον εἰς ἰαμβικὰ τρίμετρα οϐ'. μετὰ δὲ τὰ λε' ἔστι προαναφώνημα τὸ ὦ ὤ.)

659. (ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς : Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ὀργίζεται. λείπει δὲ ἡ ὑπέρ, ὑπὲρ ὧν ἔπαθεν.)

662. μισοπορπακιστάτη : Ἀντὶ τοῦ μισοπόλεμε, παρὰ τὸν πόρπακα. πόρπαξ δὲ κατά τινας μὲν ὁ ἀναφορεὺς τῆς ἀσπίδος, ὡς δέ τινες, τὸ διῆκον μέσον τῆς ἀσπίδος σιδήριον, ᾧ κρατεῖ τὴν ἀσπίδα ὁ στρατιώτης.

663. (εἶεν, ἀκούω : Ὡς τῆς Εἰρήνης καλεσάσης τὸν Ἑρμῆν καὶ λαλησάσης αὐτῷ. τὸ δὲ ἐπικαλεῖς ἀντὶ τοῦ ἐγκαλεῖς.)

665. ἐλθοῦσά φησι : Φιλόχορός φησιν οὕτως « Λακεδαιμόνιοι περὶ διαλύσεων ἔπεμψαν πρέσβεις πρὸς « Ἀθηναίους, σπονδὰς ποιησάμενοι πρὸς τοὺς ἐν Πύλῳ, « καὶ τὰς ναῦς αὐτῶν παραδόντες οὔσας ξ'. Κλέωνος « δὲ ἀντειπόντος ταῖς διαλύσεσι, στασιάσαι λέγεται τὴν « ἐκκλησίαν. ἐρωτῆσαι δὲ συνέβη τὸν ἐπιστάτην. ἐνί« κησαν δὲ οἱ πολεμεῖν βουλόμενοι. » (Ἄλλως.) μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ. ἐπὶ Κλέωνος γὰρ πρεσβευσαμένων Λακεδαιμονίων, ἐστασίασαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Φιλόχορός φησι. (μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους οὓς ἔλαβεν ὁ Κλέων, ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ἀθηναίους ἐπαγγελλόμενοι δώσειν τὰς τριήρεις ἃς εἰλήφεσαν τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ πολέμῳ, ἅμα δὲ καὶ περὶ εἰρήνης καὶ σπονδῶν. ἀντεῖπεν οὖν τότε Κλέων, καὶ τοῦ ἐπιστάτου τρίτον ἐρωτήσαντος τὴν βουλὴν τί βούλεται, εἰρήνην ἢ πόλεμον, εἵλετο ἡ βουλὴ τὸν πόλεμον συνεστάναι.)

666. (κίστην πλέαν : Πλήρη κυτίδα. κυτίδας δὲ ἐκάλουν τὰς κίστας. πλέαν δὲ προσέθηκεν, ὅτι ἐξῆν τοῖς Ἀθηναίοις τότε ἐκ περιουσίας τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, οὕτω λαμπρῶς τῷ πολέμῳ κεκρατηκόσι.)

667. ἀποχειροτονηθῆναι τρὶς : Ὡς τρὶς ἀποχειροτονηθείσης. καὶ διὰ τούτων δὲ σεμνύνει τοὺς Ἀθηναίους, ὡς ἐξουσίαν ἐσχηκότας ποιῆσαι εἰρήνην.

669. ἐν τοῖς σκύτεσι : (Διὰ τὴν δειλίαν. παροιμία « ἐπὶ σκύτη βλέπει. » ἢ σκύτη ἀντὶ τοῦ πρὸς τὰ πολεμικά. ἢ πρὸς τὸν Κλέωνα, ὅτι σκυτεὺς ἦν.) ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κλέωνος (ὁ νοῦς ἦν ἡμῶν).

673. εὐνούστατος μὲν ἦν : Ὅτι ῥίψασπις καὶ δειλὸς ἦν.

675. ψυχήν γ' ἄριστος : Τοῦτο μετὰ εἰρωνείας, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἑξῆς, καὶ ὅτι κατέλιπε τὸν λόγον μηδὲν αὐτῷ ἐπαγαγών.

676. οὐκ ἦν ἄρ' οὗπέρ φησιν : Οὔτε γνήσιος ἦν τῷ

πατρὶ, ἀλλὰ καὶ ῥίψασπις ἦν. τὰ δύο οὖν αὐτῷ προστρίβεται.

678. ἀποβολιμαῖος : Ἅμα καὶ παρὰ τὸ ἀποβαλεῖν τὰ ὅπλα, καὶ παρὰ τὸ ὑποβολιμαῖος εἶναι.

680. [ὅστις κρατύνει. τοῦ λίθου δὲ] ἀντὶ τοῦ βήματος. ὅστις νῦν διέπει τὰ τῆς πολιτείας καὶ διαπρέπει. πύκνα δέ φησι τὸ ἐν τῇ Ἀττικῇ δικαστήριον. R. V.

681. Ὑπέρβολος νῦν : Ὅτι μετὰ τὸν Κλέωνα Ὑπέρβολος ἐπολιτεύσατο. (Χρέμητος δὲ υἱὸς ἦν Ὑπέρβολος, ἀδελφὸς δὲ Χάρωνος, λυχνοπώλης, φαῦλος τοὺς τρόπους. οὗτος μετὰ τὴν τοῦ Κλέωνος δυναστείαν διεδέξατο τὴν δημαγωγίαν. ἀπ' αὐτοῦ δὲ πρώτου ἤρξαντο Ἀθηναῖοι φαύλοις παραδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὴν δημαγωγίαν, πρότερον δημαγωγούντων πάνυ λαμπρῶν πολιτῶν. προείλετο δὲ τοὺς τοιούτους ὁ δῆμος, ἀπιστῶν διὰ πόλεμον τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους τοῖς ἐνδόξοις τῶν πολιτῶν, μὴ τὴν δημοκρατίαν καταλύσαιεν. ἐξωστρακίσθη δὲ οὗτος, οὐ διὰ δυνάμεως φόβον καὶ ἀξιώματος, ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύνην τῆς πόλεως. ἐν Σάμῳ δὲ διατρίβων, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐχθρῶν ἐπιβουλευθεὶς ἀπέθανε, καὶ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ εἰς σάκκον βαλόντες ἔρριψαν εἰς τὸ πέλαγος.)

682. περιάγεις : Ἀποστρέφεται ἀκούσασα τοῦ Ὑπερβόλου τὸ ὄνομα ἡ Εἰρήνη, ἀχθεσθεῖσα ἐπ' αὐτῷ, ὅτι καὶ αὐτὸς κακὸς ἦν. R. V.

684. ἐπεγράψατο : Ἀντὶ τοῦ ἐχειροτόνησε, κατέστησεν. (ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μετοίκων τοὺς προστάτας προγραφόντων ἑαυτοῖς.)

686. (γυμνὸς ὤν : Προεστῶτος δηλονότι.)

688. (περιεζώσατο : Οἱ γὰρ γυμνοὶ ἐπιθυμοῦσι κἂν περιζώματος τυχεῖν. ὁ δὲ νοῦς, δι' ἀνάγκην τέως τοῦτον ἐζώσατο μὴ ἔχουσα πολυτελέστερον.)

689. (πῶς οὖν ξυνοίσει : Ἐν ἴσῳ εἴρηκε τοῦτο τῷ πῶς ταῦτα ἡ πόλις οἰκονομήσει καὶ θήσεται. τὸ δὲ ἑξῆς, πῶς συνοίσει τῇ πόλει ταῦτα; ἐρωτᾷ.)

691. (ἐψηλαφῶμεν : Ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος εἴληφε τὸ ἐψηλαφῶμεν· οἱ γὰρ ἐν σκότῳ ζητοῦντες, τοῦ ζητουμένου τὴν ἀκριβῆ ὄψιν οὐχ ὁρῶντες, ψηλαφῶντες ἀνευρίσκουσιν αὐτό.)

692. πρὸς λύχνον βουλεύσομεν : Ὅτι λυχνοπώλης ὁ Ὑπέρβολος. τινὲς δέ φασιν αὐτὸν Σύρον. καὶ Κρατῖνος δὲ ἐν Πυτίνῃ « Ὑπέρβολον δ' ἀποσβέσας ἐν τοῖς λύχνοισι γράψον. »

695. ὅ τι πράττει Σοφοκλῆς : Γελοῖα ταῦτα. ὡς γὰρ περὶ σπουδαίων τὴν ἔμφασιν ποιούμενος ἐπήνεγκεν, ὅτι περὶ Σοφοκλέους ἐπύθετό μου.

697. ἐκ τοῦ Σοφοκλέους γίνεται : (Ὅτι ἐπὶ μισθῷ ἔγραψε τὰ μέλη. καὶ γὰρ) Σιμωνίδης δοκεῖ πρῶτος σμικρολογίαν εἰσενεγκεῖν εἰς τὰ ᾄσματα καὶ γράψαι ᾆσμα μισθοῦ. τοῦτο δὲ καὶ Πίνδαρος ἐν τοῖς Ἰσθμιονίκαις [2, 1] φησὶν αἰνιττόμενος· (« οἱ μὲν πάλαι, ὦ « Θρασύβουλε, φῶτες, οἳ χρυσαμπύκων ἐς δίφρον Μοι« σᾶν ἔβαινον, κλυτᾷ φόρμιγγι συναντόμενοι, ῥίμφα « παιδείους ἐτόξευον μελιγάρυας ὕμνους. ἁ μοῦσα γὰρ « φιλοκερδής οὔ ποτ' ἦν οὐδ' ἐργάτις, οὐδ' ἐπέρναντο « γλυκεῖαι ποτὶ Τερψιχόρας ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα « μαλθακόφωνοι ἀοιδαί. ») τὸ μέντοι περὶ κιβωτῶν ἐπὶ Σιμωνίδου λεγόμενον, ὅτι παρακειμένας εἶχε δύο, τὴν μὲν κενὴν, τὴν δὲ μεστὴν, καὶ τὴν μὲν κενὴν χαρίτων ἔλεγεν εἶναι γνώριμον, πλὴν τοῦτο λέγω περιφερόμενον εὑρίσκεται. καθ' ἱστορίαν γὰρ οὐδεὶς εἴρηκεν. (Ἄλλως.) ὁ Σιμωνίδης διεβέβλητο ἐπὶ φιλαργυρίᾳ. καὶ τὸν Σοφοκλέα οὖν διὰ φιλαργυρίαν ἐοικέναι τῷ Σιμωνίδῃ. λέγεται δὲ καὶ ὅτι ἐκ τῆς στρατηγίας τῆς ἐν Σάμῳ ἠργυρίσατο. (χαριέντως δὲ πάνυ τῷ αὐτῷ λόγῳ διέσυρε β. . . . . τοῦ ἰαμβοποιοῦ, καὶ μέμνηται ὅτι σμικρολόγος ἦν· ὅθεν Ξενοφάνης κίμβικα αὐτὸν προσαγορεύει. καὶ Σοφοκλέα καὶ Σιμωνίδην διέσυρεν ὡς μικρολόγους. ἀλλὰ μήποτε ἐδόκει Σοφοκλῆς περὶ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς νεμήσεις ὀψέ ποτε φιλοτιμότερος γεγονέναι.)

698. γέρων ὤν : (Ἀρχαῖος καὶ παλαιός. οἷον γηράσας φιλάργυρος ἐγίνετο.) — μετὰ τὰ ζ' ἔτη βεβίωκεν. πῶς οὖν γέρων; R.

699. κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι : Ἀντὶ τοῦ φρυγάνου, (ψιάθου. λέγοιτο δ' ἂν ἐπὶ φιλοκερδεῖ. λέγεται δὲ καὶ ἄλλως « θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις. » ῥὶψ δέ ἐστιν ἱμαντῶδες φυτὸν, παρὰ τὸ ῥέπω ῥὲψ καὶ ῥὶψ, καὶ ῥίπεσι τοῖς τῆς ἰτέας κλάδοις.)

701. (ἐνέβαλον : Ἀντὶ τοῦ ἐπῆλθον τῇ πόλει.)

702. (ὠρακιάσας : Οἷον ὠχριάσας, ἢ ἐκλυθεὶς, ἢ λιποψυχήσας, ἢ ἀθυμήσας. ὡς φιλοπότην δὲ διαβάλλει πάλιν τὸν Κρατῖνον, μετὰ ἐκλύσεως ἐσκοτωμένον. ᾧ ἴσως ἀκολουθεῖ καὶ τὸ ὠχριᾶν. τοιοῦτοι δὲ οἱ λιποψυχοῦντες· τρέπεται γὰρ αὐτῶν ἡ χροιά. Ἄλλως. Λυκόφρων τὸ ὠρακιᾶν ἀντὶ τοῦ ὠχριᾶν. Ἐρατοσθένης δὲ τὸ ὑπὸ ἐκλύσεως ἐσκοτῶσθαι, ᾧ ἴσως ἀκολουθεῖ τὸ ὠχριᾶν. ὅτι δὲ φίλοινος ὁ Κρατῖνος, καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Πυτίνῃ σαφῶς λέγει.)

704. χἄτερα πόσ' ἄττ' οἴει : Ὥσπερ ἐκπλαγείσης τῆς εἰρήνης ἐπήγαγε τὸ καὶ ἕτερα τοιαῦτα γεγονέναι ἐν τῇ πόλει.

706. ἴθι νυν : Μίαν τῶν συνανελθουσῶν τῇ Εἰρήνῃ πρὸς γάμον αὐτῷ δίδωσι. προειρήκαμεν δὲ ὅτι συνανειλκύσθησαν αὐτῇ ἥ τε Ὀπώρα καὶ ἡ Θεωρία. ἦσαν δὲ ἑταῖραι.

708. (ἐκποοῦ σαυτῷ : Οὐκ εἶπε τοὺς παῖδας, ἀλλὰ τοὺς βότρυς διὰ τὴν Ὀπώραν.)

710. διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ : Ὅτι οἱ διὰ χρόνου ἐσθίοντες ὀπώραν πολλὴν βλάπτονται, καὶ οἱ συνουσιάζοντες συνεχῶς. ἐπεὶ οὖν ἐδόκει Ὀπώρα εἶναι καὶ ἡ πόρνη, πρὸς ἀμφότερα ἔπαιξεν.

711. κατελάσας : Συνουσιάσας. *Vict.*

712. βληχωνίαν : Βλήχωνά φασιν Ἀττικοὶ διὰ τοῦ β, οὐχὶ διὰ τοῦ γ. οἱ δὲ πολλὴν ὀπώραν ἐσθίοντες, ἐὰν κυκεῶνα βληχωνίαν πίνωσιν, οὐ βλάπτονται. βρέχοντες οὖν γλήχωνα ἐπιπίνουσι, διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ὀποῦ τὴν καρδίαν κατεσθίεσθαι. ἵνα οὖν ἡ δριμύτης ἀποστυφῇ, γλήχωνα ἐλάμβανον. (Ἄλλως. οἱ ὀπώραν πολλὴν

ἐσθίοντες κυκεῶνα πίνουσιν ὑπὲρ τοῦ πῆξαι τὴν τροφὴν καὶ μὴ ναυτιᾶν· καὶ γὰρ τὸ πολὺ τῆς ὀπώρας προσίσταται τῷ στομάχῳ. Ἄλλως. τοὺς ὑπὸ τῆς ὀπώρας βαρυνομένους ἰᾶσθαί φασιν, εἰ ἀποβρέξαντες γλήχωνα εἰς ὕδωρ πίοιεν· ἰᾶσθαι γὰρ οὕτω τοὺς τῆς καρδίας πόνους.)

713. (τὴν Θεωρίαν : Τοῖς μὲν γεωργοῖς φέρουσα τὴν Ὀπώραν ἔδωκε, τῇ δὲ βουλῇ τὴν Θεωρίαν ἀπένειμεν· ἐδόκει γὰρ ἡ βουλὴ τῆς θεωρίας.)

715. τῆς θεωρίας : Ἡ γὰρ βουλὴ τὰς θεωρίας ἐξέπεμπε. — λείπει δὲ τὸ ἕνεκεν. R. (τινὲς δὲ στίζουσιν εἰς τὸ βουλὴ, καὶ συνάπτουσι τὸ σὺ τῆς Θεωρίας ὅσον ζωμὸν ῥοφήσεις ἡμερῶν τριῶν, ὡς ψηφιουμένης τῆς βουλῆς θῦσαι βοῦς ἐπὶ τούτοις.)

716. (ἡμερῶν τριῶν : Ἐπὶ γ′ γὰρ ἡμέρας ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ βοῦς θύειν. ἀφ' ὧν καὶ ἕτερα ζῷα.)

717. χόλικας : Τὰ τῶν βοῶν παχέα ἔντερα· ταῦτα γὰρ οὐχ ἱεροῦντο, ὡς τὸ ἄλλο σῶμα. τινὲς δὲ χόλικάς φασιν εἶδος ἰχθύος.

722. (ἀστραπηφορεῖ : Ὁ στίχος ἐκ Βελλεροφόντου Εὐριπίδου. παρὰ τὸ ἀστραπαῖς ὑπηρετεῖν.)

724. τὴν τοῦ Γανυμήδους : Ἀντὶ τοῦ τὴν κόπρον. ὅτι οὗτος μόνος θνητὸς ἐν θεοῖς. τινὲς δὲ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ [11] ῥηθῆναι αὐτῷ « ἑτέραν ἑτέραν παιδὸς ἡταιρηκότος· » ἐδόκει γὰρ καὶ ὁ Γανυμήδης ἐρώμενος εἶναι Διός.

726. (παρὰ τὴν θεὸν : Τινὲς οὐ παρὰ τὴν Εἰρήνην, λέγουσι γὰρ ἐν τῷ οὐρανῷ μεῖναι καὶ ἐκεῖθεν ἐνεργεῖν, ὥσπερ καὶ τὸν Πόλεμον· οὐδαμοῦ γὰρ αὐτῆς μέμνηται ἐν τοῖς ἑξῆς ὡς κατελθούσης. παρὰ τὴν θεὸν οὖν τὴν Ἀθηνᾶν· ἄγαλμα γὰρ ἦν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἀθηνᾶς.)

δεῦρ' ὦ κόραι : Τῇ Εἰρήνῃ καὶ τῇ Θεωρίᾳ καὶ τῇ Ὀπώρᾳ λέγει.

727. (ἕπεσθον ἅμ' ἐμοὶ : Κατέλυσε τοῦ οὐρανοῦ τὴν ὑπόκρισιν. κάτεισι γὰρ ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν κλίμαξιν. ἐχόμενος δὲ τῆς Εἰρήνης καταβαίνει ὁ πρεσβύτης ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν. ἴσως δὲ καὶ ὁ χορὸς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἀναγωγὴν τῆς Εἰρήνης.)

728. (ἐστυκότες : Ἔδει εἰπεῖν ἑστῶτες. τὸ δὲ ἐστυκότες ἐχρήσατο διὰ τὴν Εἰρήνην, ὥσπερ διὰ τὸ γαμηθῆναι αὐτῶν τὴν μὲν τῷ Τρυγαίῳ, τὴν δὲ τῇ βουλῇ. πόρναι γάρ εἰσιν ἐσκευασμέναι.)

729. (ἀλλ' ἴθι χαίρων : Ὁ χορὸς μένων ποιεῖ παράβασιν οὐ τελείαν, ἀλλὰ κομμάτιον μέν ἐστι τοῦ χοροῦ. ὧν τετράμετρα καταληκτικὰ τέσσαρα μὲν ἐν ἐκθέσει παρὰ ταύτας. ὅτι εἰσὶν ἀναπαιστικοὶ τελευταῖοι τροχαϊκοὶ κάτισοι τοῖς ἄλλοις. Ἄλλως. ἡ παράβασις αὕτη οὐκ ἔστι τελεία. τοῦ γὰρ ἐπιρρήματος καὶ ἀντεπιρρήματος ἐστέρηται. ἔστι τοίνυν τὸ μὲν κομμάτιον στίχων ἀναπαιστικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε′. τὸ δὲ μακρὸν στίχων ὁμοίων λγ′. ἡ δ' ἔκθεσις κώλων δέκα διμέτρων πλὴν τοῦ τελευταίου καταληκτικῶν. ἐπὶ πᾶσι παράγραφος.)

(τὰ σκεύη : Τὰς ἅμας, τὰ σχοινία. γυμνὸν γὰρ ποιοῦσι τὸν χορὸν οἱ κωμικοὶ ἀεὶ, ἵνα ὀρχῆται.)

730. (κυπτάζειν : Κρυφιμαίως διατρίβειν καὶ κρύπτεσθαι.)

733. χρῆν μὲν τύπτειν : (Νῦν παραβάσει κέχρηται ὁ χορὸς, μηδὲν περὶ τοῦ προκειμένου λέγων ἢ τὸν ποιητὴν ἐπαινῶν. παράβασιν ἐκάλουν ἀπὸ τοῦ παραβαίνειν τὸν χορὸν ἀπὸ τῆς νενομισμένης στάσεως εἰς τὴν καταντικρὺ τοῦ θεάτρου ὄψιν, ὁπότε ἐβούλετο ὁ ποιητὴς διαλεχθῆναί τι ἔξω τῆς ὑποθέσεως ἄνευ τῶν ὑποκριτῶν πρὸς τὸ θέατρον διὰ τοῦ χοροῦ. ἐστρέφετο δὲ ὁ χορὸς καὶ ἐγίνοντο στοῖχοι δ′. εἶτα διελθόντες τὴν καλουμένην παράβασιν ἐστρέφοντο πάλιν εἰς τὴν προτέραν στάσιν. δῆλον δὲ ποιοῦσιν αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ, τὸ στρέφεσθαι σημαίνοντες καὶ τὸ παραβαίνειν. Πλάτων ἐν τῷ Παιδαρίῳ « εἰ μὲν μὴ λίαν ὦ 'νδρες ἠναγκαζό- « μην | στρέψαι δεῦρ', οὐκ ἂν παρέβην εἰς λέξιν τοιάνδ' « ἐπῶν, » ἄμφω σημάνας, καὶ τὸ στρέφεσθαι καὶ τὸ παραβαίνειν. Κρατῖνος δὲ ἐν τῇ Πυλαίᾳ δηλοῖ ὅτι ἓξ ἐστι ζυγὰ τοῦ χοροῦ. ὁ δὲ νοῦς,) ἐχρῆν μὲν, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς ἑαυτὸν ἐπῄνει παραβάσει χρώμενος, τοὺς ῥαβδούχους ἐκείνους τύπτειν αὐτὸν ὡς ἀπρεπές τι μεταχειριζόμενον. εἰ δὲ πρέπον ἐστὶν, ὦ Μοῦσα, ἑαυτὸν ἐπαινέσαι τινὰ, φησὶν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, τουτέστιν ὁ Ἀριστοφάνης, ἄξιος εἶναι πολλῆς τιμῆς, ὅστις, Ἀριστοφάνης, ἄριστος γεγένηται. ἦσαν δὲ ἐπὶ τῆς θυμέλης ῥαβδοφόροι τινὲς, οἳ τῆς εὐκοσμίας ἐμέλοντο τῶν θεατῶν. ἢ ῥαβδούχους εἶπε τοὺς κριτὰς τοῦ ἀγῶνος, οὓς ὁ ποιητὴς αἰσυμνήτας εἶπεν.

735. παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις : Πᾶσαν παρέκβασιν ἀναπαίστους λέγει.

736. παρὰ τὰ Σιμωνίδου ἐκ τῶν ἐλεγείων· « εἰ δ' ἄρα τιμῆσαι, θύγατερ Διὸς, ὅστις ἄριστος δήμῳ Ἀθηναίων ἐξετέλεσσα μόνος. » V.

740. ἐς τὰ ῥάκια : Ὡς τοιαῦτα εἰσαγόντων τῶν ἄλλων κωμικῶν, (ῥακοφοροῦντας). αἰνίττεται δὲ εἰς Εὔπολιν.

καὶ τοῖς φθειρσὶν : Ἀντὶ τοῦ εὐτελεῖς ἄνδρας καὶ ἀδόξους.

741. τούς θ' Ἡρακλέας : (Μάττειν τὸ πολλὰ ἐσθίειν. ἀπὸ τῆς ματτομένης ζύμης. αἰνίττεται δὲ ταῦτα εἰς Εὔπολιν, ὃς ἐποίησεν Ἡρακλέα πεινῶντα καὶ Διόνυσον δειλὸν καὶ Δία μοιχὸν καὶ δοῦλον κλαίοντα. τινὲς δέ φασιν εἰς Κρατῖνον αἰνίττεσθαι, ὡς τοιαῦτα ποιοῦντα δράματα. ἐπεπόλασε δὲ ταῦτα τότε τὰ λήμματα. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοφάνης ὡς γαστρίμαργον τὸν Ἡρακλέα κωμῳδεῖ καὶ ἐν Ὄρνισι καὶ ἐν Αἰολοσίκωνι. καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ [60] περὶ τούτων φησὶ, τοῦ τε Ἡρακλέους καὶ τοῦ δούλου. ἐπεπόλαζε γὰρ τότε ταῦτα, Ἡρακλῆς πεινῶν καὶ Διόνυσος δειλὸς καὶ μοιχὸς Ζεὺς,) ὥστε καὶ αὐτοὺς (δοκεῖν) ἄχθεσθαι. Κρατῖνος « ὑπὸ δ' Ἡρα- « κλέους πεινῶντος ἄγει καὶ σκώπτοντες ταῦτα οὐ « βιωτόν ἐστι. » περὶ δὲ τῶν δούλων καὶ ἐν Βατράχοις φησίν.

745. ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας : Ἀντὶ τοῦ, καὶ τούτους τοὺς δούλους ἐξέφερον κλάοντας τούτου ἕνεκα, ἵνα ὁ σύνδουλος χλευάζων ἀνέρηται αὐτόν.

746. ὑστριχὶς : Ἡ ἐξ ὑείων τριχῶν μάστιξ. (ἔστι δὲ καὶ ὑστριχὶς θηρίον τρίχας ἔχον ὑὸς, ἃς ἐν τῷ διώκεσθαι ἐξακοντίζει κατὰ τῶν διωκόντων.)

(εἰσέβαλεν : Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰς πόλεις πορθούντων τὸ εἰσέβαλεν. καὶ ἔμεινεν ἐν τῇ τροπῇ. κυρίως γὰρ εἰσβαλεῖν ἐστι τὸ πολεμίους τινὰς εἰσελθεῖν εἰς πόλιν.)

747. διὰ τὸ πλῆθος τῶν πληγῶν. R.

748. (βωμολοχεύματα : Τουτέστι βωμολόχα σκώμματα, ὅ ἐστι σκώπτοντας εὐτελεῖς τινὰς καὶ ἀσθενεῖς ἄνδρας.)

749. ἐποίησε τέχνην : Ταῦτα καὶ Φερεκράτης ἐποίησε τὸν Αἰσχύλον λέγοντα ἐν τοῖς Κραπατάλοις « ὅστις γ' αὐτοῖς παρέδωκα τέχνην μεγάλην ἐξοικοδομήσας. »

κἀπύργωσεν : Ἀντὶ τοῦ (ὕψωσεν,) ηὔξησεν, ἐμεγάλυνε καὶ ἠσφαλίσατο, καὶ ἐπὶ τὸ σεμνότερον τὰ ποιήματα ἤγαγεν. καὶ ἐν ἄλλοις [Ran. 1004] περὶ αὐτοῦ φησιν « ἀλλ' ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνά. »

750. (οὐκ ἀγοραίοις : Οὐ κατημαξευμένοις.)

752. ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν : (Ἐνδόξως πάλιν παρέλαβεν αὐτὸς τὸν Ἡρακλῆν. λέγει γὰρ, οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους ποιητὰς μετρίους τινὰς καὶ φαύλους λοιδορεῖν καὶ κωμῳδεῖν προειλόμην, ἀλλ' ὥσπερ Ἡρακλῆς τοὺς μεγάλους ἄθλους ὑπέστη, οὕτω κἀγὼ τοὺς ἀρίστους καὶ μέγα δυναμένους παρ' ὑμῖν κωμῳδεῖν εἱλόμην.) Ἡρακλέα γὰρ μιμούμενος, οὐκ εὐτελεῖς ἄνδρας κωμῳδεῖν ἐπεχείρει.

753. διαβὰς βυρσῶν ὀδμὰς : Ὡσανεὶ ἔλεγε ποταμοὺς ἢ χαράδρας. ταῦτα δὲ διὰ δὲ τὸν Κλέωνα· εἰκὸς γὰρ ἦν αὐτὸν ἀπειλεῖν τῷ Ἀριστοφάνει διὰ τὰς ὕβρεις. τὸ βαρβαρῶδες δὲ τοῦ Κλέωνος δηλοῖ διὰ τοῦ βαρβαροθύμους· Παφλαγὼν γὰρ ἦν. (τοῦ Ἡρακλέους δὲ μνημονεύσας, ἑξῆς τὸ βυρσῶν ὀσμὴν ἐπήγαγεν, ἐπεὶ δοκεῖ ὁ Ἡρακλῆς τὴν Αὐγέου κόπρον ἐκκεκαθαρκέναι.)

755. οὗ δεινότατοι : Ἐρατοσθένης ἀγνοήσας τὰ κατὰ τὴν Κύνναν, κυνὸς γράφει, (κυνὸς ὡς ἀκτῖνες ἔλαμπον). Κύννα δὲ καὶ Σαλαβακχὼ πόρναι Ἀθήνησι. (Ἄλλως. τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ καὶ τὴν τραχύτητα τῶν τρόπων δείκνυσι διὰ τῶν ὄψεων, ὡς καὶ Ὅμηρος [Il. A, 104] « ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην. » τῆς δὲ Κύννης μέμνηται καὶ ἐν τοῖς Ἱππεῦσι [765] λέγων « καὶ Κύνναν καὶ Σαλαβακχώ. » Ἄλλως. Κύννα ἑταίρα ἐστίν. δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἀναιδὴς καὶ πόρνης ὀφθαλμοὺς εἶχεν.)

756. ἑκατὸν δὲ κύκλῳ : (Ὡσεὶ ἔλεγεν ὄφεων.) εἰκὸς γὰρ σύστημα τὸν Κλέωνα ἔχειν κολάκων. χαράδρα δέ ἐστι διῶρυξ πηλοῦ μεστή. ὄλεθρον δὲ εἶπεν, οὐχ ὕδωρ ἔχουσα. δέον δὲ εἰπεῖν ἐλιχμῶντο, ἐλιχνῶντο εἶπε διὰ τὸ λίχνον τῶν κολάκων. Ἄλλως. εἰκὸς γὰρ σύστημα τὸν Κλέωνα ἔχειν μέγα δυνάμενον τῶν ὑποτρεχόντων αὐτὸν καὶ θεραπευόντων. ὁ δὲ εἶπεν, ὡσεὶ ἔλεγεν δρακόντων ἑκατὸν κεφαλαῖς αὐτὸν καθωπλίσθαι, καὶ τοῦτο πρὸς ἕνα τῶν Ἡρακλέους αἰνιττόμενος ἄθλων, τὴν ἑκατοντακέφαλον ὕδραν. (καὶ γὰρ Τυφῶνα αὐτὸν εἶπεν ἐν τοῖς Ἱππεῦσι [511]· τοσαύταις δὲ ἐκεῖνος κεφαλαῖς ὥπλιστο. ἢ διὰ τοὺς περὶ αὐτὸν κόλακας.)

757. χαράδρας : Ἀντὶ τοῦ χειμάρρου ποταμοῦ. κατάγουσι δὲ οὗτοι παντοῖα μετὰ τοῦ ῥεύματος. οὐκ εἶπε δὲ πηλὸν, ἀλλ' ὄλεθρον.

758. φώκης δ' ὀσμὴν : Θαλάσσιον ζῷον ἡ φώκη. Ὅμηρος [Od. Δ, 442] « φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή. »

λαμίας ὄρχεις : Δραστικοὶ γὰρ οἱ ὄρχεις. Δίδυμος δέ· εἰδωλοποιεῖ τινας ὄρχεις Λαμίας· θῆλυ γάρ. ἐντεῦθεν καὶ Λάμος ἡ πόλις τῶν Λαιστρυγόνων. (λέγεται δὲ ἡ Λάμια Βήλου καὶ Λιβύης θυγάτηρ, ἧς ἐρασθῆναι τὸν Δία φασὶν, μεταγαγεῖν δὲ αὐτὴν ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰταλίαν, ἀφ' ἧς καὶ πόλις ἐν Ἰταλίᾳ Λάμια προσαγορεύεται. ἔνθεν αὐτῇ συνελθὼν ὁ Ζεὺς, οὐκ ἔλαθε τὴν Ἥραν, ἥτις ζηλοτυποῦσα τὴν Λάμιαν τὰ γινόμενα αὐτῆς τέκνα ἀνῄρει ἀεί. ἡ δὲ ἀποθνησκόντων τῶν τέκνων αὐτῆς βαρυνομένη, τὰ τῶν ἄλλων παιδία διὰ φθόνον ὑποκλέπτουσα ἀνῄρει. διὰ τοῦτο καὶ τὰς τίτθας ἐκφοβούσας τὰ βρέφη καλεῖν ἐπ' αὐτοῖς τὴν Λάμιαν. μυθεύεται δὲ ὡς ἄϋπνος αὕτη διατελεῖ βουλήσει Ἥρας, ἵνα καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ἐν τῷ πένθει ᾖ, ἕως οὗ αὐτὴν ἐλεήσας ὁ Ζεὺς ἀφαιρετοὺς αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐποίησεν, ὅπως ἂν ἐν αὐτῇ ᾖ ἐξαιρεῖσθαι καὶ πάλιν θεῖναι. λέγεται δὲ ἐσχηκέναι παρὰ Διὸς καὶ τὸ μεταμορφοῦσθαι εἰς ὅ τι οὖν βούλοιτο. οὕτως εὗρον ἐν ὑπομνήματι. ἀλλόκοτον δέ τι τέρας ὑποστήσασθαι βούλεται τὸν Κλέωνα· τὴν γὰρ Λάμιάν φησιν ἄγριον εἶναι ζῷον καὶ δύσοσμον καὶ ἀνήμερον. οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ τούτοις αὐτὸν εἰκάσαι μόνοις, προσέθηκε καὶ ἄπλυτον, ἵνα μᾶλλον αὐξήσῃ τὴν περὶ τὸν Κλέωνα δυσοσμίαν.)

759. τοιοῦτον ἰδὼν τέρας : Εἰρηκὼς τῶν σκωμμάτων αὐτοῦ τὸ κατ' εἶδος, ἔσκωψεν αὐτὸν πάλιν ἐπὶ τὸ γενικὸν ἀναδραμὼν, δι' οὗ τέρας αὐτὸν καλεῖ μείζονα δόξαν τῶν προειρημένων ἐγκαταλιπὼν ἔχειν τοῖς ἀκηκοόσι περὶ αὐτοῦ.

762. παῖδας ἐπείρων : (Ὡς τῶν ἄλλων ἐξιόντων καὶ δεομένων καὶ νέων καὶ τῶν παίδων εἰς τὸ σπουδάζειν αὐτοῖς, ἵνα νικήσωσιν.) εἰώθασι δὲ καὶ παιδεραστεῖν ἁβρυνόμενοι τῇ νίκῃ. αἰνίττεται δὲ εἰς Εὔπολιν (καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν, ὡς παίδων ἐρῶντας καὶ παλαίστρας περιερχομένους).

764. (παῦρ' ἀνιάσας : Ὡς τῶν νικώντων ταῦτα ποιούντων καὶ εἰς ὕβριν ἐξελκομένων. ὀλίγα κωμῳδήσας ἢ οὐδὲν λυπήσας. ὁμοίως τῷ [Il. E, 800] « ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. »)

765. (πρὸς ταῦτα χρεὼν : Διὰ ταῦτα ὑμᾶς ἀξιῶ συλλαμβάνεσθαι, ἢ δι' αὐτὰ τὰ δίκαια.)

767. καὶ τοῖς φαλακροῖσι : Τοῦτο εἰς ἑαυτόν· φαλακρὸς γὰρ ἦν ὁ Ἀριστοφάνης. τρωγαλίων δὲ ἀντὶ τοῦ

τῶν τραγημάτων. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰ τραγήματα οἱ παλαιοί.

772. καὶ μὴ ἀφαίρει γενναιοτάτου : Μηδὲν ἀφαίρει τῶν παρακειμένων, ἀλλὰ πάντα παράθες. τὸ δὲ σχῆμα Ἀττικόν, τὸ γενικὴν εἰπεῖν ἀντὶ αἰτιατικῆς, ὡς καὶ νῦν εἶπε τῶν τρωγαλίων ἀντὶ τοῦ τὰ τρωγάλια.

773. λείπει ἡ ἐξ. R.

774. λαμπρὸν διὰ τὴν φαλακρότητα. ἢ εὐπαρρησίαστον. V. διαλαμπρόν. R.

(775). Μοῦσα σὺ μὲν πολέμου : Τὸ χ πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ μέτρου. αὕτη δὲ πλοκή ἐστι καὶ ἔλαθεν. σφόδρα δὲ γλαφυρὸν εἴρηται, καὶ ἔστι Στησιχόρειος.

μοῦσα σὺ μὲν : [Ἡ ᾠδὴ αὕτη καὶ στροφὴ κώλων ἐστὶ κϐ'. τοσούτων δὲ καὶ ἡ ἀντῳδὴ καὶ ἀντιστροφή. οὐ γὰρ διήρηνται, ἀλλ' ἐχόμεναι εἰσὶν ἀλλήλων, ἐπεὶ οὐ κεῖται μεταξὺ τὸ ἐπίρρημα. τὰ μὲν οὖν α', ς', ιδ', ις', ιθ', κα' δακτυλικὰ πενθημιμερῆ. τὰ δὲ β', δ' προσοδιακὰ δίμετρα ἀκατάληκτα ἐκ παίωνος β' καὶ χοριάμβου. τὸ δὲ γ' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. τὸ ε' ἰαμβικὸν πενθημιμερές. τὸ δὲ ζ' ἀκατάληκτον δίμετρον. τὰ η', θ', ια' δακτυλικὰ τρίμετρα. τὸ ι' τροχαϊκὴ βάσις. τὰ ιϐ', ιγ' χοριαμβικὰ εἰς βακχεῖον περαιούμενα δίμετρα. τὸ ιε' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. τὰ ιζ', κ' ἀναπαιστικαὶ βάσεις. τὸ ιη' δακτυλικὸν δίμετρον. τὸ τελευταῖον ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος, τῆς δ' ἀντιστροφῆς κορωνίς.]— διπλῆ καὶ μεταβολὴ εἰς μονοστροφικὴν δυάδα ἐννεακαίδεκα κώλων ἔχουσα τὰς περιόδους, ὧν τὸ α' δακτυλικὸν πενθημιμερὲς, τὸ β' περίοδος προσοδικὴ ἑνδεκάσημος ἢ δωδεκάσημος· τὸ γ' ἰθυφαλλικὸν καὶ τὸ δ' ὅμοιον. τὸ ε' πενθημιμερὲς, ὃ καλοῦσιν ἰαμβέλεγον. τὸ ς' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ζ' δακτυλικὸν τρίπουν εἰς δισυλλαβίαν. τὸ η' δακτυλικὸν ὅμοιον. τινὲς δὲ συνάπτουσι τὸ η' καὶ τὸ θ' καὶ γίνεται ἐγκωμιολογικὸν εἰς διπενθημιμερὲς, ὃ καὶ ἄμεινον. τὰ ἑξῆς ι', ια', ιϐ', ὡς μὲν κεκώλισται, ἔστι χορίαμβος ἐφθημιμερής, συνῆπται δέ. δύναται δὲ τὸ α' αὐτῶν μετατεθῆναι ἐκ τῆς ἑξῆς συλλαβῆς, τὰ δὲ λοιπὰ ἑνωθῆναι. τὸ δὲ ιγ' δακτυλικὸν ἐφθημιμερές. τὸ ιδ' ἀναπαιστικὸν τρίπουν. τὸ ιε' δακτυλικὸν τετράπουν εἰς τρισυλλαβίαν. τὸ ις' διπλοῦν εἰς δισυλλαβίαν. τὸ ιζ' δακτυλικὸν τετράπουν. τὸ ιη' δακτυλικὸν πενθημιμερές. τὸ ιθ' εἰς ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν. V.

778. κλείουσα θεῶν τε γάμους : Ὅτι σύνηθες ἦν τοῖς παλαιοῖς ᾄδειν θεῶν τε καὶ ἡρώων γάμους. σημειοῦται δὲ ταῦτα ὁ μόχθος πρὸς τοὺς ἀθετοῦντας τὴν ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν.

Καρκίνος : Τραγῳδίας ποιητής, (ὃς εἶχε ταπεινούς τινας παῖδας). Καρκῖνος τραγῳδοποιός. ἐν δὲ τῷ ἀντιγράφῳ (παροξύτονον) εὗρον τὸ Καρκίνος. ἴσως οὖν συνέστειλεν αὐτό, ὡς καὶ Ἄρατος. παῖδες δὲ Καρκίνου τρεῖς, Ξενοκλῆς, Ξενότιμος, Ξέναρχος. τραγικοὶ δὲ οὗτοι χορευταί, οἵτινες διὰ τὴν σμικρότητα τῶν σωμάτων ὄρτυγες ἐκαλοῦντο.

788. (ὄρτυγας οἰκογενεῖς : Δέον ὄρνιθας οἰκογενεῖς εἰπεῖν, ὄρτυγας εἶπε, πρᾶγμα τῆς φύσεως ἀλλότριον, πλὴν εἰ μὴ ὡς μαχίμους διαβάλλει τοὺς παῖδας τοῦ Καρκίνου· φιλεριστικὴ γὰρ τῶν ἀρρένων ὀρτύγων ἡ φύσις. οἰκογενεῖς δὲ ἀντὶ τοῦ ἡμέρους, ἐν οἴκῳ τεθραμμένους. προείρηται δὲ περὶ τῶν Καρκίνου υἱῶν, ὅτι μικροί. ἀεὶ μέντοι τὸ ὄρτυγας ἐκτείνεται, νῦν δὲ διὰ τὸ μέτρον συνέσταλται.)

γυλιαύχενας : (Αὐχένας οὐκ ἔχοντας, καθάπερ ὁ γύλιος. ὡς μικροὺς δὲ καὶ γογγυλώδεις σκώπτει. ἐχόρευον δὲ οὗτοι τῷ πατρί. Ἄλλως.) μακροτραχήλους· γύλιος γὰρ πλέγμα ἐστὶ στρατιωτικὸν ἐπίμηκες, τουτέστιν εἰς ὀξὺ λῆγον. κολοβὸν οὖν εἰκὸς εἶναι τὸ ὅλον σῶμα. καὶ μόνον τὸν τράχηλον μακρόν. (Ἄλλως. γύλιος πλεκτόν τι σκεῦος στρατιωτικόν, στενόστομον, ἐν ᾧ τὰ σιτία ἐμβάλλουσι. διαβάλλει δὲ αὐτοὺς ὡς λεπροὺς καὶ λεπτοὺς, καὶ μακροὺς τραχήλους ἔχοντας. ἐκ τοῖς ἐπιφερομένοις δὲ ἐξηγήσεται ὅ τι ἐστὶ τὸ γυλιαύχενας. ὀρχηστὰς δὲ, εἰσέφερε γὰρ αὐτοὺς ὁ πατὴρ ἐν τοῖς δράμασιν ὀρχουμένους.)

790. ναννοφυεῖς : Νάννοι λέγονται οἱ κολοβοὶ τῶν ἀνθρώπων· οἱ δὲ κολοβοὶ τῶν ἵππων ἴννοι λέγονται.

σφυράδων ἀποκνίσματα : Ἀντὶ τοῦ ταπεινοὺς καὶ μικρούς, οὐδὲ ὅλας σφυράδας. σφυράδες δέ εἰσι τὰ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων ἀποπατήματα. (Εὔπολις Αἰξί « σφυράδων πολλῶν ἀναμέστη. » Ἄλλως. ἡ σφυρὰς κυάμου ἔχει τὸ μέγεθος· ταύταις οὖν ἀπεικάζει αὐτούς. μᾶλλον δὲ οὐδὲ ταύταις, ἀλλὰ τοῖς ἀποκνίσμασιν αὐτῶν καὶ ἀποτμήμασιν. εὐτελίζει οὖν αὐτοὺς διὰ τὸ βραχύ· ἡ γὰρ τοῦ μικροῦ μερὶς μικρὰ οὐδὲν ἂν εἴη.)

792. μηχανοδίφας : Ἀπὸ μέρους τοῦτο· Ξενοκλῆς γὰρ ὁ Καρκίνου δοκεῖ μηχανὰς καὶ τερατείας εἰσάγειν ἐν τοῖς δράμασι. Πλάτων Σοφισταῖς « Ξενοκλῆς ὁ « δωδεκαμήχανος ὁ Καρκίνου παῖς τοῦ θαλαττίου. » (Ἄλλως. μηχανοδίφας εἶπεν αὐτούς, ἐπειδὴ πολλάκις ὡς τραγῳδοὶ μηχανὰς εἰσέφερον, ἡνίκα θεοὺς ἐμιμοῦντο ἀνερχομένους ἢ κατερχομένους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον.)

794. ὁ παρ' ἐλπίδας : (Τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω « μήτ' ἔλθῃς αὐτοῖς συνέριθος. ») καὶ γὰρ εἶπεν ὁ πατὴρ γαλῆν τινὰ (τῆς) ἑσπέρας ἀπάγξαι τὸ δρᾶμα αὐτοῦ, ὅπερ εἶχε παρὰ προσδοκίαν, τουτέστιν ὃ μετὰ μόχθου συνεγράψατο. διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς νόθον περὶ τὰ κλέμματα. Ἄλλως. δρᾶμα ἐποίησε τοὺς Μύας· διὰ τοῦτο καὶ γαλῆν εἶπεν ἀπάγξαι.

795. (γαλῆν τῆς ἑσπέρας : Ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς γαλῆς τὸ δρᾶμα ἀπαγχθῆναι. δρᾶμα γὰρ ποιήσας ὁ Καρκίνος ἢ ὁ Ξενοκλῆς παρῆλθε μέγα καυχώμενος ἐπ' αὐτῷ, καὶ παρελθὼν ἡττήθη. ὡς ἡττηθέντος οὖν εἶπεν, ἐν ᾧ μεγάλας εἶχεν ἐλπίδας δρᾶμα. ἐπειδὴ δὲ αἱ γαλαῖ τοὺς μῦς νυκτὸς πνίγουσι, παρὰ τοῦτο παίζει.)

797. (τοίαδε χρὴ Χαρίτων : Τῇ στροφῇ ἀποδέδωκε τὴν ἀντίστροφον· πάλιν γὰρ ἐπὶ τὸν οἰκεῖον ἐπανέδραμεν ἔπαινον, φάσκων ὅτι διὰ ταῦτα πάντα χρὴ τοὺς

θεατὰς μετὰ πάσης εὐνοίας ἀποδέχεσθαι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ποιήματα. ἴδωμεν οὖν τὴν στροφὴν τί ἐστι καὶ πῶς τὴν ἀντίστροφον ἐπήγαγε. κἀν ταῖς Νεφέλαις δὲ εἶπον ὅτι δεῖ πάντως ἀνταποδίδοσθαι τῇ στροφῇ τὴν ἀντίστροφον, εἶτα ἀμφοτέραις ἐπαγαγεῖν τὴν ἐπῳδόν· ἐκ τούτων γὰρ τὰ χορικὰ συνεστάναι, στροφῆς, ἀντιστρόφου, ἐπῳδοῦ. ἀντίστροφος δὲ εἴρηται παρὰ τὸ ἀναστρέφειν ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς νοῦν τοῦ λόγου, μεταξὺ λεγομένων τῶν περιττῶν, καὶ ὥσπερ ἐντεθειμένων καὶ δυναμένων ὑπεξαιρεῖσθαι, οὐδὲν ἧττον τῆς ἀκολουθίας σωζομένης. ἔχει δὲ οὕτως « ἀνδρῶν τε δαῖτας καὶ θαλίας μακάρων. σοὶ γὰρ τάδ' ἐξ ἀρχῆς μέλει. » εἶτα « τοιάδε χρὴ Χαρίτων. » διὰ μέσου δὲ τὰ περὶ τῶν Καρκίνου παίδων. ἔστι δὲ παρὰ τὰ Στησιχόρου ἐκ τῆς Ὀρεστείας « τοιάδε χρὴ Χαρίτων δαμώματα καλλικόμων ὑμνεῖν, Φρύγιον μέλος ἐξευρόντας ἁβρῶς ἦρος ἐπερχομένου. » δαμώματα δὲ) τὰ δημοσίᾳ ᾀδόμενα.

800. (ὅταν ἠρινὴ : Καὶ αὕτη πλοκὴ Στησιχόρειος. φησὶ γὰρ οὕτως « ὅταν ἦρος ὥρᾳ κελαδῇ χελιδών. »)

803. Μόρσιμος μηδὲ Μελάνθιος : Τραγικοὶ ποιηταὶ ἀμφότεροι. ὁ δὲ Μόρσιμος Φιλοκλέους τοῦ τραγικοῦ υἱός, πονηρὸς καὶ ἄμετρος. ὁ δὲ Μελάνθιος κωμῳδεῖται εἰς μαλακίαν καὶ ὀψοφαγίαν. καὶ πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Κόλαξιν Εὔπολις αὐτὸν ὡς κίναιδον διαβάλλει καὶ κόλακα. ἀλλὰ καὶ ὡς (λευκὰς ἔχοντα καὶ) λεπρὸν Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισιν [150] « ὃς οὐκ ἰδὼν βδελύττομαι τὸν Λέπρεον ἀπὸ Μελανθίου. »

808. (ἀδελφός τε καὶ αὐτὸς : Ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μελανθίου τραγικοῦ ὄντος ἀσήμου. Εἰς τὸ αὐτό. δέχονταί τινες ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μελανθίου τραγικοῦ ποιητοῦ ὄντος, ἀσήμου δέ. οὐκ ἀνάγκη δὲ διαιρεῖν καὶ ποιεῖν, πρὸς τὸ τὸν χορὸν εἶχε, τὸ ἀδελφός τε καὶ αὐτός. ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα ἰδίᾳ περὶ τοῦ Μελανθίου μέχρι τοῦ χορὸν εἶχεν. ἀπ' ἄλλης δὲ ἀρχῆς περί τε αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, τὰ εἰς ὀψοφαγίαν. ὅτι γὰρ ὁ Μελάνθιος ὀψοφάγος, προείρηται. καὶ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Ἀστρατεύτοις.)

809. (ἄμφω : Στικτέον εἰς τὸ ἄμφω. ὅτι μὲν γὰρ τραγικοὶ ἀμφότεροι, Μελάνθιος καὶ ὁ τούτου ἀδελφός, δῆλον· τὸ δὲ Γοργόνες καὶ ὀψοφάγοι ἐπὶ Μελανθίου μόνου· τοιοῦτος γὰρ οὗτος διαβάλλεται. τινὲς δὲ εἰς τὸ εἶχον στίζουσιν, ἵνα Μελάνθιος μὲν ἔχῃ τὸν χορόν, ἀμφότεροι δὲ ὦσιν ὀψοφάγοι.)

811. βατιδοσκόποι : Βάτις εἶδος ἰχθύος. ἢ καθόλου οἱ ἰχθύες. ἅρπυιαι δὲ ἅρπαγες τῶν ἰχθύων· ἅρπυια γὰρ ἁρπακτικὸν ζῷον.

812. γραοσόβαι : Ἀπὸ τῶν ἰχθύων ἀποσοβοῦντες τὰς γραΐδας, ὡς μὴ ἀγοράζειν. ἢ γραΐσι συγκοιμώμενοι· σοβάδας γὰρ τὰς πόρνας λέγουσιν. Εὔπολις « παρὰ τῇδε σὺ τῇ σοβάδι κατηγάγου. » (ὡς γραοφίλους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει, καὶ περὶ γραῶν ἔρωτας ἐπτοημένους. ἀντὶ τοῦ γραῦς ὀχεύοντες.)

τραγομάσχαλοι : Ἀντὶ τοῦ δύσοσμοι· οἱ γὰρ ἄρρενες τῶν αἰγῶν τοιοῦτοι.

ἰχθυολῦμαι : Οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἰχθῦς εἶχον ὡς μέγα ἔδεσμα.

815. καταχρεμψαμένη : (Μέγα) καταπτύσασα (αὐτῶν, ὦ Μοῦσα, τῶν προειρημένων ποιητῶν καὶ τῶν παίδων τοῦ Καρκίνου).

816. ἀφῆκε τὸ ῥῆμα καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. R.

819. ὡς χαλεπὸν : (Κορωνίς· προΐασι γὰρ οἱ ὑποκριταί. καὶ τὰ πρῶτα ἰαμβικὰ τρίμετρα ἀκατάληκτα λ'ς. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.) ὁ Τρυγαῖός ἐστι κατελθὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ λοιπὸν τῇ οἰκίᾳ πλησιάσας, καὶ τὸν κόπον, ὃν ὑπέστη, διηγεῖται.

822. κακοήθεις πάνυ : Ἀνθυπήλλαξεν ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν μικρότεροι, παρ' ὑπόνοιαν διαβάλλων Ἀθηναίους ὡς κακούργους. δοκεῖ δὲ καὶ τοῖς ἄνω τὰ κάτω μικρὰ φαίνεσθαι.

824. ἐπυθόμην τινὸς : Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὡς νομίζω, ὡς περὶ ἄλλου φησί.

829. ψυχὰς δύ' ἢ τρεῖς : Διαβάλλει αὐτοὺς ὡς μετεώρους, ἐπεὶ περὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλά. (συνεχῶς δὲ κωμῳδοῦσι τοὺς διθυραμβοποιοὺς ὡς ἐκ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν νεφελῶν σπῶντας τὰς λέξεις, διὰ τὸ συνθέτους εἶναι παρ' αὐτοῖς.)

830. ἀναβολὰς : Τὰς ἀρχὰς τῶν ᾀσμάτων. Ὅμηρος [Od. A, 155] « ἤτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν. »

831. τὰς ἐνδιαεριανερινηχέτους : Κωμῳδεῖ τοὺς διθυραμβοποιοὺς ὡς ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἀρχομένους, (καὶ λέξεις τινὰς αὐτῶν διαβάλλει τῶν διθυραμβοποιῶν ὡς τοιαῦτα λεγόντων. Δίδυμος δὲ πεπλάνηται λέγων αὐερινηχέτους· οὐ γὰρ λέγουσιν αὐέρα οὗτοι. συνεχῶς δὲ αὐτοὺς κωμῳδοῦσιν ὡς ἀέρας καὶ νεφέλας καὶ τὰ ἐκ τούτων σύνθετα ποιοῦντας. μήποτε δὲ οὐκ ἀορίστως μόνον, ἀλλὰ καί τινος τῶν διθυραμβοποιῶν λέξεις τινὰς χλευάζει. Ἄλλως.) τὰ προοίμια τῶν διθυραμβοποιῶν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀπᾴδοντά ἐστι καὶ οὐδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα δηλοῖ. τὸ δὲ τοιοῦτον μετεώρων ἀνδρῶν.

835. Ἴων ὁ Χῖος : Διθυράμβων καὶ τραγῳδίας καὶ μελῶν ποιητής. ἐποίησε δὲ ᾠδήν, ἧς ἡ ἀρχὴ « ἀοῖον ἀεροφοίταν ἀστέρα μείναμεν, ἀελίου λευκῇ πτέρυγι πρόδρομον. » φαίνεται δὲ τετελευτηκὼς ἐκ τούτων. παίζων οὖν ὁ Ἀριστοφάνης ἀοῖον αὐτόν φησιν ἀστέρα κληθῆναι. περιβόητος δὲ ἐγένετο. ἔγραψε δὲ καὶ κωμῳδίας καὶ ἐπιγράμματα (καὶ παιᾶνας καὶ ὕμνους καὶ σκολιὰ καὶ ἐγκώμια καὶ ἐλεγεῖα, καὶ καταλογάδην τὸν πρεσβευτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσιν εἶναί τινες καὶ οὐχὶ αὐτοῦ. φέρεται δὲ αὐτοῦ καὶ κτίσις καὶ κοσμολογικὸς καὶ ὑπομνήματα καὶ ἄλλα τινά. καὶ πάνυ δόκιμος ἦν. φασὶ δὲ αὐτὸν ὁμοῦ διθύραμβον καὶ τραγῳδίαν ἀγωνισάμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ νικῆσαι, καὶ εὐνοίας χάριν προῖκα Χῖον οἶνον πέμψαι Ἀθηναίοις. Σωκράτους δὲ τοῦ φιλοσόφου ἔστιν εἰς αὐτὸν λόγος λεγόμενος Ἴων. μέμνηται αὐτοῦ καὶ Καλλίμαχος ἐν τοῖς Χωλιάμβοις, ὅτι πολλὰ ἔγραψεν.) ⟦ὡς δ' ἦλθεν ἐνθάδε, ἀντὶ τοῦ εἰς

τὸν οὐρανὸν, ἀπέθανεν.] — εἰς τὸν οὐρανόν. ἀπέθανε γάρ. ἀοῖον δὲ τὸν ἑῷον. R.

837. (Ἀοῖον αὐτὸν : Ὅτι ὁ μὲν Ἴων ἤδη τεθνήκει, δῆλον. οὐκ ἄδηλον δέ ἐστι ὅτι πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἔν τινι τῶν διθυράμβων λελεγμένον τὸ ἀοῖος ἀστὴρ παίζει.)

839. οἱ καόμενοι : Οἱ σπινθηρίζοντες, οἱ καλούμενοι διάττοντες, (οἱ ἐν τῷ λάμπειν τοὺς σπινθῆρας πέμποντες.)

841. ἰπνοὺς : Οὓς νῦν ἡμεῖς λαμπτῆρας ἢ φανοὺς καλοῦμεν. (τοὺς νῦν φανοὺς καλουμένους λύχνους τινάς φασι λέγειν τῶν παλαιῶν, τὰς δὲ λαμπάδας τοὺς τραγικοὺς φανοὺς ἢ πανοὺς διὰ τοῦ π.)

842. (ταυτηνὶ λαβὼν : Ἐλέγετο ὅτι δύο πόρνας εἶχε τῇ Εἰρήνῃ συναφθείσας, τήν τε Ὀπώραν καὶ τὴν Θεωρίαν, ὧν τὴν μὲν Ὀπώραν ἔδωκε τοῖς γεωργοῖς, τῇ δὲ βουλῇ τὴν Θεωρίαν. τούτων οὖν τὴν μὲν Ὀπώραν τοῖς οἰκέταις ὁ Τρυγαῖος δίδωσιν ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς αὐτὸς αὐτὴν γαμήσων, καὶ παρακελεύεται τὰ πρὸς τοὺς γάμους αὐτῆς εὐτρεπίσαι. τὴν δὲ Θεωρίαν αὐτός φησιν ἀπομόσας δώσειν τῇ βουλῇ. ἴσως δὲ ἡ Εἰρήνη ἐν τῷ οὐρανῷ ἔμεινεν· οὐδαμοῦ γὰρ ποιεῖται αὐτῆς μνήμην ὡς κατελθούσης.)

843. ἀντὶ τοῦ κατακλύζεσθαι ποίησον, ὅ ἐστι γέμισον ὕδατος. R. V.

844. προστακτικόν ἐστι τὸ στόρνυ καὶ ἔστιν ὁ τε σύνδεσμος. R. V.

846. τὴν Θεωρίαν. R.

849. πορνοβοσκοῦσι : Πιθανῶς ἐδήλωσεν ὅτι πόρναι ἦσαν ἡ Ὀπώρα καὶ ἡ Θεωρία.

850. οὐχ, ἀλλὰ : Οὐχ ὡς ἐν ἀποφάσει, ἀλλ' ὡσεὶ εἶπεν, ἀλλ' οὐχὶ κἀκεῖ τινές εἰσιν ἀπὸ τούτων; ἐπεὶ πῶς ἀπαρνησάμενος συντίθεται πάλιν.

851. ἄγε νυν : Ὁ θεράπων λέγει ἄγε νυν ἴωμεν τῇ Ὀπώρᾳ, εἶτα ἐρωτᾷ τὸν δεσπότην περὶ τῆς Ὀπώρας.

854. λείχειν ἄνω : Τοῦτο καὶ τὸ ἑξῆς διὰ τὸ κακέμφατόν τινες παραιτοῦνται, (ὅτι ἐπαμφοτεριζόντως λέλεκται, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸς τὸ ἀσελγές).

855. εἰς τὸ κακέμφατον τῆς πόρνης λέγεται. R.V.

856. εὐδαιμονικῶς : [Στροφὴ ἀμοιβαία κώλων ζ'. ἔχει δὲ καὶ ἀντιστροφὴν τὸ « ἦ χρηστὸς ἀνήρ. » καὶ εἰσὶ τοῦ μὲν χοροῦ τὰ κῶλα Ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος, τὰ μὲν β' δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ γ' ἡμιόλιον· ὁ δὲ τοῦ ὑποκριτοῦ στίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός. καὶ αὖθις τὰ τοῦ χοροῦ τρία τοῖς ἄνω κάτισα κώλοις. ὑφ' ἃ παράγραφος καὶ ἡ ἔσω διπλῆ. ἑξῆς δ' ἐν εἰσθέσει σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν ε'. ὑφ' οὓς κορωνίς.] διπλῆ· ἕπεται γὰρ μέλος ἀμοιβαῖον τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ὑποκριτοῦ, οὗ ἐστι πρῶτον ἐν ἐκθέσει κῶλα γ' τοῦ χοροῦ, ὧν τὸ μὲν α' καὶ τὸ β' Ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος ἐφθημιμερῆ συνημμένα, τὸ δὲ γ' Ἰωνικὸν καὶ αὐτὸ ἡμιόλιον. ὁ δὲ τοῦ ὑποκριτοῦ στίχος, τετράμετρος ὅμοιος τοῖς ἄνω. ταῦτα δύναται εἶναι στροφὴ καὶ ἀντίστροφος. τὰ δὲ ἑξῆς εἰς ἐπῳδόν. εἰσὶ δὲ τοῦ χοροῦ στίχοι ὅμοιοι τοῖς ἄνω ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. δύο δὲ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἴαμβοι τετράμετροι καταληκτικοί. V. εὐδαιμονικῶς ὁ πρεσβύτης τὰ νῦν πράττει ὅσον ἐστὶν ἰδεῖν. R.V.

857. τὰ νῦν τάδε : Ἀττικοὶ οὕτως ἔλεγον ἀντὶ τοῦ νῦν. R. Ἀττικῶς οὕτως ἔλεγε ἀντὶ τοῦ νῦν. V.

861. ἀντὶ τοῦ γενόμενος. R. οἷον πάλιν ἀνανεάζων. V.

462. μυραλοιφίαις ἀληλιμμένος. V.

863. τῆς Ὀπώρας. οἶμαι, φησὶ, πάλιν νέος εἶναι, ὡς προεῖπον. V.

864. εὐδαιμονέστερος : Ἀντὶ τοῦ κακοδαιμονέστερος, ἐν εἰρωνείᾳ. στροβίλους δέ φησι τούτους ἢ διὰ τὸ τραχὺ τοῦ σώματος, ἢ πρὸς τὸ τοῦ Καρκίνου ὄνομα παίζων· ὀστρακόδερμοι γὰρ οἱ καρκίνοι, καθάπερ καὶ οἱ στρόβιλοι, [τουτέστιν οἱ κοχλίαι ἢ οἱ θαλάττιοι κήρυκες]. ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ ὀρχήσει στροβεῖσθαι, (ἐπειδὴ καὶ οἱ στρόβιλοι κώνου ἐπέχουσι δίκην). Ἄλλως. στρόβιλός ἐστιν ἡ συστροφή. στροβίλους οὖν εἶπε καθ' ὃ καὶ ἀλλαχοῦ [v. 789] γυλιαύχενας.

865. παρατηρητέον ὅτι οὐκ ἐπὶ ἁρμάτων μόνον ἔλεγον ὄχημα. R. V.

867. παραγραμμίσαι μοι δοκεῖ τοῦ γελοίου χάριν, ἀντὶ τοῦ πίνειν τε καὶ καθεύδειν. V.

868. [ἡ παῖς λέλουται : Κορωνὶς ἑτέρα εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν ἐξ ἰαμβείων μα'. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.]

869. σησαμῆ : (Παρὰ τὸ ἐν τοῖς γάμοις ἔθος. ἐδόκουν γὰρ ἐν τοῖς γάμοις σήσαμον διδόναι, ὅς ἐστι) πλακοῦς γαμικὸς ἀπὸ σησάμων πεποιημένος, διὰ τὸ πολύγονον, ὥς φησι Μένανδρος. (σησαμοῦς δὲ καὶ σησαμῆ διαφέρει· σησαμοῦς μὲν εἶδος πλακοῦντος, σησαμῆ ἣν φαμεν ἡμεῖς σησαμίδα. [Av. 159 :] « σήσαμα δὲ καὶ μήκωνες καὶ σισύμβρια. » φύλλα οἷς στεφανοῦνται οἱ νυμφίοι. καὶ σησαμούντια πόπανα.)

872. πρὸς οὐδὲν τὸ τι. V.

874. ἐπαίσαμεν : Συνουσιάζομεν, ἠλαύνομεν. πόρνη γάρ ἐστιν. ἐν Βραυρῶνι δὲ δήμῳ τῆς Ἀττικῆς πολλαὶ πόρναι. ἐκεῖ δὲ καὶ τὰ Διονύσια ἤγετο, καὶ καθ' ἕκαστον δῆμον, ἐν οἷς ἐμέθυον. μεθύοντες δὲ πολλὰς πόρνας ἥρπαζον. R. V.

875. καὶ μόλις ταύτης ἐγκρατεῖς γεγενήμεθα. V.

876. πρωκτοπεντετηρίδα : Παρόσον διὰ πενταετηροῦς χρόνου ἤγοντο αἱ θεωρίαι τῶν Διονυσίων.

879. εἰς Ἴσθμια : Οἱ γὰρ θέλοντες θεωρεῖν προκαταλαμβάνουσιν ἑαυτοῖς τόπους. εἰς Ἴσθμια δὲ εἴρηκεν, ἅμα ὅτι καὶ ἀγὼν Ἰσθμιακὸς, καὶ διὰ τὴν στενότητα τοῦ αἰδοίου τῆς πόρνης. διὸ καὶ εἶπε « τῷ πέει σκηνὴν ποιῶ. » στενὸς δὲ καὶ ὁ Ἴσθμος. πάσας δὲ τὰς πανηγύρεις θεωρίας ἐκάλουν. R. V.

(στενοῦ γὰρ ὄντος τοῦ τόπου πάντες προλαβεῖν σπεύδουσιν, ἐπεὶ οὐχ εὑρίσκουσι ξενίαν. πιθανῶς δὲ οὔτε Ὀλύμπια οὔτε Πύθια εἶπεν. Ἄλλως.) εἷς τῶν θεατῶν τὰ ἰσχία τῆς Θεωρίας καταλαμβάνει καὶ ἐφάπτεται περιφέρων τὸν δάκτυλον. ἅμα οὖν πρὸς τὴν Θεωρίαν τὰ Ἴσθμια. ἐπιτιμᾷ δὲ ὁ δεσπότης ὡς ἁπτομένῳ τῶν

ἰσχίων αὐτῆς. περιγράφειν γάρ ἐστι τὸ περιορίζειν ἁπτόμενον. (τῷ δακτύλῳ περιέγραφε τὰ ἰσχία. Ἄλλως. τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστι. προκαταλαμβάνω θήκην ἐμαυτῷ ταῖς ἡδοναῖς. ἐπεὶ δ᾽ ἐν Ἰσθμῷ διὰ τὴν τοῦ τόπου στενοχωρίαν οὐκ ἔστι ξενίας ἐπιτυχεῖν εὐχερῶς, ἔθος τῇ πανηγύρει τῶν Ἰσθμίων πρόπαλαι καταλαμβάνειν τὰς σκηνὰς τοῖς πανηγυρίζειν βουλομένοις.) R. V.

διττὴ ἡ ἑρμηνεία. πρός τε τὴν Θεωρίαν καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα. V.

παρεπιγραφή· ἁπτόμενος γὰρ αὐτῆς τῆς πυγῆς καὶ θαυμάζων καὶ τοῖς θεαταῖς ἐπιδεικνύμενος τὸ αἰδοῖον. πενταετηρίδα δὲ προσέθηκε τὸ ἔργον τῆς θεωρίας· διὰ πενταετοῦς γὰρ ἐπιτελοῦνται τὰ Διονύσια. ἢ ὅτι διὰ πέντε ἐτῶν εἶδον τὴν θεωρίαν. V.

881. ὁ δυνάμενος φυλάξαι τὴν Θεωρίαν, ἕως αὐτὴν παραδῷ τῇ βουλῇ. R.

882. τοὺς θεατὰς ἢ τὸ βουλευτήριον. R.

883. τεχνικῶς περὶ τῆς θεωρίας διαλεγόμενος ἐκείνου ἀνθάπτεται· ἅμα καὶ ὅτι ἐν ταῖς θεωρίαις ζωμοὶ γίνονται ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν θυομένων, ἅμα δὲ ὅτι λείκτης διεβάλλετο ὁ Ἀριφράδης καὶ μεμηνὼς ἐπὶ γυναιξίν. ὡς φοινικιστὴς γὰρ λοιδορεῖται, ὅπερ καὶ ἐκ τοῦ προσπεσὼν δηλοῖ. R. V.

ἔφην ὅτι ὡς ἀρρητοποιὸν αὐτὸν διαβάλλει. ὁρᾷς οὖν ὡς ἐπαμφοτεριζούσαις χρῆται ταῖς λέξεσιν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς θεωρίας διαλεγόμενος κἀκείνου καθαπτόμενος. ἐκλάψεται δὲ, ἐκπίεται καὶ ἐκροφήσει. καὶ τὸ σχῆμα δὲ τῆς αἰσχρουργίας διὰ τοῦ προσπεσὼν δείκνυσιν. V.

886. τὰ σκεύη : Ἀντὶ τοῦ τὰ μαγειρεῖα, διὰ τὸ θύειν ἐν ταῖς πανηγύρεσιν. ἢ πρὸς τὴν Θεωρίαν λέγει φέρουσάν τινα εἰρήνης καὶ γεωργίας σύμβολα. R. V.

887. πρυτάνεις : (Τῆς γὰρ βουλῆς ἐπρυτάνευον δέκα, ἄλλοι δέ φασιν ὀκτώ.) τὸν λόγον ἀπέτεινε λοιπὸν πρὸς τὴν βουλὴν ὡς παραδιδοὺς τὴν Θεωρίαν. R. V.

890. ἀνάρρυσις : Ἀνάρρυσις μία τῶν Ἀπατουρίων ἡμέρα. Ἀπατούρια δὲ ἑορτὴ παρ᾽ Ἀθηναίοις (τὸ συμβὰν δηλοῦσα τῇ προσηγορίᾳ. καὶ ἀναρρύειν τὸ ἐπιθύειν, ἀντὶ τοῦ θυσίαν ἐπιτελεῖν. τρεῖς δὲ ἦσαν αἱ ἡμέραι τῶν Ἀποτουρίων, δόρπεια, κουρεῶτις, ἀνάρρυσις. τὴν δ᾽ αἰτίαν καίπερ ἐν ἄλλοις [ad Eq. 146] ῥηθεῖσαν ἡμῖν οὐ χεῖρον κἀνταῦθα θεῖναι. Ἀθηναίων γὰρ περὶ Κελαινῶν πρὸς Βοιωτοὺς πόλεμον ἀραμένων, Ξάνθος Βοιωτὸς προεκαλέσατο τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην. καὶ οὗτος μὲν οὐκ ἐδέξατο, Μελάνθιος δέ τις Ἀρκὰς τὸ γένος, ἐν Ἀττικῇ ὢν καὶ οἰκῶν, ὑπέστη τὸ μονομάχιον. καὶ κατελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ ἀφωρισμένον πεδίον ἐπὶ τὸ μονομαχῆσαι, ὁ Μελάνθιος δόλῳ ἀναιρεῖ τὸν Ξάνθον. προσιόντι γὰρ αὐτῷ ἔφη « ἀδικεῖς, ὦ « Ξάνθε, μόνος φήσας παραγενέσθαι καὶ δεύτερος πα« ραγενόμενος. » ἐφ᾽ ᾧ στραφεὶς ὁ Ξάνθος, ὡς θεασόμενος τὸν ἥκοντα, ἐτρώθη παρὰ Μελανθίου καὶ ἀπώλετο. ἀφ᾽ οὗ καὶ τὴν ἑορτὴν Ἀθηναῖοι ταύτην ἄγουσιν, ἀπὸ τῆς ἀπάτης Μελανθίου Ἀπατούρια προσαγορεύσαντες. τινὲς δέ φασι τὸν Διόνυσον παραστῆναι τῷ Ξάνθῳ σὺν ἀγροικικῷ σχήματι, ὃν θεασάμενος Μελάνθιος τὰ εἰρημένα διεπράξατο· ὅθεν καὶ αὐτῷ ἦγον τὴν ἑορτὴν ταύτην.)

(πόλεμος γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις) συνέστη πρὸς Βοιωτούς. ἡγεῖτο δὲ τῶν μὲν Βοιωτῶν Ξάνθος, ἐβασίλευε δὲ τῶν Ἀθηναίων Θυμοίτης κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ τῇ ἡλικίᾳ ἤδη γέρων. ὁ οὖν Ξάνθος ὁ τῶν Βοιωτῶν προεκαλέσατο εἰς μονομαχίαν τὸν Θυμοίτην, ἐφ᾽ ᾧ, εἰ μὲν αὐτὸς νικήσει, κρατήσει καὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων ἀρχῆς, εἰ δὲ ὁ Θυμοίτης, καὶ τῆς τῶν Βοιωτῶν. (ὁ οὖν Θυμοίτης οὐ βουλόμενος διὰ τὸ γῆρας, ἵνα μὴ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀσθένειαν ἡ πατρὶς ἄλλῳ δουλεύσῃ, ἀνεκήρυξε τῷ μονομαχοῦντι τὴν ἀρχήν.) R. V.

891. (τοὐπτάνιον : Τὸ μαγειρεῖον, ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα, ὅπερ καὶ μᾶλλον. Ἄλλως. τὸ αἰδοῖον αὐτῆς δείκνυσι. τὸ κεκάπνικε δὲ, ἐπειδὴ μέλαν ἐστὶ διὰ τὰς τρίχας. καὶ αὕτη διαφέρει ἡ ἐξήγησις τοῦ λέγοντος αὐτὴν ἀποπνευματίσαι, ἣν καὶ ἐπλάσαντο τὴν ἄλλην μὴ νοήσαντες.)

892. καὶ κεκάπνικ᾽ : Ὡς ἀποπνευματισάσης. τὸ δὲ κεκάπνικεν ὡς ἐπὶ ὀπτανίου.

893. τὰ λάσανα : Ὅτι οὕτως οἱ χυτρόποδες. ἐπεὶ δὲ εἶπε τὸ ὀπτάνιον, ἐπήγαγε καὶ τὰ λάσανα. δηλοῖ δὲ τοὺς δασεῖς αὐτῆς μηρούς. δηλοῖ δὲ καὶ τὰ μαγειρεῖα, ὅπου τῇ βουλῇ σκευάζεται μετὰ τὰς θυσίας κρέα.

894. (ἐξέσται ποιεῖν : Οὐδὲν εὐφυέστερον τῆς παρενθέσεως, ἵνα ἐπὶ πλέον χρήσασθαι δυνηθῇ τοῖς μέσοις ῥήμασιν.)

896. ἐπὶ γῆς παλαίειν : (Ἅπαντα ὡς ἐπὶ συνουσίας σχημάτων καὶ θεωρίας.) — ὡς ἐπὶ συνουσίᾳ λέγει. R.

898. πὺξ ὁμοῦ : Παρὰ τὸ λεγόμενον « πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ σκέλει. » παρὰ προσδοκίαν οὖν ἀντὶ τοῦ τῷ σκέλει, δεικνύς τε τὰ μὲν ὡς ἐπὶ παλαισμάτων, τὰ δὲ ὡς ἐπὶ γυναικείων σχημάτων.

899. ἱπποδρομίαν : Τὸ γὰρ παλαιὸν ταῖς ὑστέραις ἡμέραις τὰς ἱπποδρομίας ἦγον ἐν τοῖς ἀγῶσι.

900. κέλης κέλητα : Παρὰ τὴν συνουσίαν καὶ τοὺς κέλητας ἵππους, οἵ εἰσι μονάτορες.

901. ἅρματα : Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν σώματα ἅρματα εἶπε. τῇ δὲ τρίτῃ τῶν Ἀπατουρίων ἱπποδρομία ἤγετο. — ἀνατετραμμένα ἀντὶ τοῦ περικείμενα ἀλλήλοις τὰ σώματα. R.

902. (προσκινήσεται : Ὅρα τὸ ἀστεῖον οἷον· δῆλον γάρ ἐστιν ὃ διὰ τῆς τροπῆς λέγει.)

904. (καμπαῖς : Συστροφαῖς. καὶ κάμπιος δρόμος ὁ οὐκ εὐθὺς καὶ ἁπλοῦς, ἀλλὰ καμπὰς ἔχων.)

905. (ἀλλ᾽ ὦ πρυτάνεις : Τοῖς πρυτάνεσιν ἔθος ἦν προσαγαγεῖν τοὺς δεομένους εἰς τὴν βουλήν. καὶ δῆλον ὅτι ἐδωροδοκοῦντο παρὰ τῶν χρῃζόντων προσελθεῖν, καὶ εἰ μέν τις αὐτοὺς ἐχρημάτιζε, προθύμως συνεπελαμβάνοντο, τοὺς δὲ προῖκα προσιέναι θέλοντας οὐκέτι μετ᾽ ἴσης σπουδῆς προσῆγον. σκώπτει γοῦν αὐτοὺς ὡς ἥττους ὄντας λήμματος.)

907. ἀλλ᾽ οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα : Τοῖς πρυτάνεσιν ἔθος

ἦν προσάγειν τοὺς δεομένους προσόδου ἐν τῇ βουλῇ. ἐδωροδοκοῦντο δὲ παρὰ τῶν δεομένων. τὴν δὲ ἐκεχειρίαν ἅμα μὲν ὡς προφασιζομένων « ὅτι ἐκεχειρία ἐστὶν, οὐ δυνάμεθα σήμερον προσαγαγεῖν » καὶ μὴ προσαγόντων τῇ βουλῇ τοὺς μὴ δεδωκότας αὐτοῖς τῶν δεομένων, ἅμα δὲ πρὸς τὸ ὑπέχειν τὴν χεῖρα ἐπὶ τῷ λαβεῖν. (ἀναβάλλονται γὰρ ἐπὶ τῶν μηδὲν διδόντων οὕτως. ἐκεχειρία δὲ ἡ ἀνοχὴ τοῦ πολέμου, παρὰ τὸ ἀπέχειν τὰς χεῖρας· νῦν δὲ παίζει τὸ ἔχειν τι ἐν τῇ χειρὶ παρὰ τῶν δεομένων.)

908. ἀλλ' εὗρον ἄν σ' ὑπέχοντα : Ἀλλὰ κατέλαβόν σε ὑπέχοντα τὴν χεῖρα ἑτοίμην πρὸς τὸ λῆμμα. ἐπειδὴ ἐκεχειρίαι τότε πρὸς τοὺς Λάκωνας ἦσαν αὐτοῖς, πρὸς τοῦτο ἔπαιξεν, ἅμα καὶ σκώπτων αὐτοὺς ὡς ἥττους λήμματος.

(τὴν ἐκεχειρίαν : Ἐκεχειρία ἡ ἀνοχὴ, ὅτι δεῖ τὰς χεῖρας ἐπέχειν τῶν ἔργων. νῦν δὲ παίζει πρὸς τὸ ἔχειν τι ἐν τῇ χειρὶ παρὰ τῶν δεομένων. παρὰ τὴν χεῖρα δὲ παίζει, ἐπεὶ εἰώθασι λέγειν « ἐκεχειρία ἐστὶν, οὐ δυνάμεθα σήμερον εἰσάγειν. »)

909. [χρηστὸς ἀνὴρ : Ἰδοὺ ἡ ἀντιστροφὴ τῆς « εὐδαιμονικῶς » στροφῆς, ἄλλα τε ὅσα ἐκείνη καὶ τὸ κατὰ περικοπὴν ἔχουσα σύστημα. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ τῆς ἀντιστροφῆς· τὰ γὰρ τετράμετρα τῶν ἰαμβείων παραγράφῳ περατοῦται.]

(πολίτης ἐστὶν : Οὔτε συμπολίτην οὔτε συνδημότην λέγουσιν. ὁ μέντοι Εὐριπίδης που [Heraclid. 826] λέγει « ὦ συμπολῖται τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ καὶ τῇ τεκούσῃ « νῦν τιν' ἀρκέσαι χρεών. »)

916. λεπαστὴν : Εἶδος ποτηρίου μεῖζον ἢ κύλιξ. οὕτως ὁ Σύμμαχος. ὁ δὲ Παλαμήδης τὸ πιθάριον ἐκδέχεται.

920. δημότην : Ἀντὶ τοῦ δημοτικόν.

922. [ἄγε δὴ τί νῷν : Κορωνὶς ἑτέρα ὁμοία τῇ ῥηθείσῃ, ἧς οἱ μὲν ιζ' στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. ὁ ιη' ὅμοιος τετράμετρος καταληκτικός. τὰ ἑξῆς δύο κῶλα ἀναπαιστικὰ δίμετρα. ὧν τὸ μὲν ἀκατάληκτον, τὸ δ' οὔ. ὁ τελευταῖος ἰαμβικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος. ὑφ' ὃν κορωνίς.]

διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς ἰάμβους τριμέτρους ἀκαταλήκτους ιζ'. V.

923. χύτραις ἱδρυτέον : (Ὁτὲ μὲν ταῖς χύτραις ὄσπρια ἧψον, ὁτὲ δὲ ἄλλο τι πολυτελὲς ἱερεῖον, καὶ οὕτως ἵδρυον, καὶ πρὸς τὸ θυόμενον ἔλεγον, βοῒ ἱδρύεσθαι ἢ αἰγὶ ἢ προβάτῳ, ἢ οἷον ἂν ᾖ τὸ ἱερεῖον, ὥσπερ ἐν Πλούτῳ. Ἄλλως. ἔθος εἶχον Ἑρμᾶς ἱδρύοντες πρὸ τῶν θυρῶν, καὶ ἄλλα τινὰ ἀγάλματα θεοῦ, ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύνειν παρὰ τὴν ἀνάστασιν, χύτραις ἀθάρας ἱδρύεσθαι καὶ ἄλλοις τισίν. Ἄλλως.) ὁπότε μέλλοιεν βωμοὺς καθιδρύειν ἢ ἄγαλμα θεοῦ, ἕψοντες ὄσπρια ἀπήρχοντο τούτων, τοῖς ἀφιδρυμένοις χαριστήρια ἀπονέμοντες τῆς πρώτης διαίτης, ὡς οὗτος εἶπεν ἐν Δαναΐσι « μαρτύ« ρομαι δὲ Ζηνὸς ἑρκείου χύτρας, μεθ' ὧν ὁ βωμὸς οὗ« τος ἱδρύθη ποτέ. » ποτὲ δὲ καὶ πολυτελεστέρῳ ἱερείῳ ἀφιδρύοντο· φησὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς [1090] « εἰρήνην « εἵλοντο καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ. » (μεμφόμενοι δὲ ὡς πολυτίμητον οὖσαν ἄλλαις ἱερωσύναις αὐτὴν ἱδρύσαντο· « ὡς οἱ μὲν νέφος ὀξὺ ἀπωσάμενοι πολέμοιο εἰρήνην « εἵλοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ. ») ἐν δὲ τῷ Πλούτῳ [1198] « τὰς χύτρας αἷς τὸν θεὸν ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσα ἐπὶ « τῆς κεφαλῆς φέρε. »

924. χύτραισιν ὥσπερ μεμφόμενοι : Ἠγανάκτησαν ἀκούσαντες ἐν χύτραις ἱδρύεσθαι τὴν Εἰρήνην, ὡς εὐτελοῦς οὔσης τῆς θυσίας ἐκ τῶν ἄλλων. διὸ φασὶν ἄλλαις ἱερωσύναις αὐτὴν ὡς πολυτίμητον θεραπεύσωμεν. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἱερείῳ φησὶ ἱδρύσασθαι αὐτὴν οὕτως· « ὡς οἱ « μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο εἰρήνην εἵ« λοντο, καὶ ἱδρύσανθ' ἱερείῳ. »

Ἑρμίδιον : Ἀντὶ τοῦ εὐτελές. ὡς τοῦ Ἑρμοῦ χύτραις ἱδρυμένου ἐπὶ πολὺ, ὡς μέμφεσθαι αὐτόν.

925. λαρινῷ βοΐ : (Ἐπειδὴ ἑώρα αὐτοὺς πρὸς τὴν διὰ τῶν χυτρῶν καθίδρυσιν ἀχθεσθέντας, ἄλλον τρόπον τῆς καθιερώσεως ὑποτίθεται, καὶ φησίν, βούλεσθε λαρινῷ βοΐ; περὶ δὲ τῶν λαρινῶν βοῶν Λύκος μὲν ὁ Ῥηγῖνος ἐπὶ ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρόν φησιν ἀπὸ Λαρίνου τινὸς βουκόλου ταύτην αὐτοὺς τὴν προσηγορίαν ἐσχηκέναι. εἰσὶ δέ τινες οἳ παρὰ τὸν λάρον ἀξιοῦσιν αὐτοὺς οὕτω καλεῖσθαι. οἱ δὲ τὴν ρι συλλαβὴν δασύνουσιν, ἵν' ᾖ λαρινοὺς τοὺς μεγαλορίνους· ἐν δὲ τῇ Χαονίᾳ φασὶ τοιούτους εἶναι βοῦς, οὓς καὶ Κεστρίνους καλοῦσιν. Ἄλλως.) ἀντὶ τοῦ μεγάλῳ καὶ εὐτραφεῖ. τοὺς δὲ ἠπειρωτικοὺς βοῦς οὕτω λέγουσιν ἀπό τινος Λαρίνου βουκόλου, παραλαβόντος παρὰ Ἡρακλέους τὰς Γηρυόνου βοῦς, (καὶ θρέψαντος εἰς εὐεξίαν. τοῦτο δὲ Ἡρωδιανὸς ὀξύνει ἐν τῷ ζ' τῆς καθόλου, λαρινός ὡς ἀληθινός, ὥστε περισπαστέον τὴν δοτικὴν λαρινῷ).

926. βοηθεῖν : Ἐπὶ μάχην δραμεῖν. — πρὸς τὴν ἀρχὴν τῶν ὀνομάτων τοῦ βοῒ καὶ βοηθεῖν ἔπαιξεν. R.

928. Θεαγένους ὑηνία : Ἀντὶ τοῦ μωρία, ἀμαθία. διεβάλλετο γὰρ ὁ Θεαγένης εἰς μαλακίαν, καὶ ὡς ὑώδης καὶ δύσοσμος καὶ πένης. (ἦν δὲ ἐκ Πειραιῶς. ἐδόκει δὲ καὶ πένης εἶναι, θρύπτεσθαι δὲ ἐπὶ πλούτῳ. ἦν δὲ τὸ σῶμα παχὺς καὶ χοιρώδης. τὴν δὲ ὑηνίαν, τὴν δυσωδίαν, ἐκ τῶν ὑῶν, οἵπερ διαφόροις ἐδέσμασι χρώμενοι δυσώδη ἀποπατοῦσι, καὶ εἰς βορβόρους δὲ κυλίονται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Θεαγένης, ὁ εἰς Ὅμηρον γράψας, ὃς καὶ ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο, καὶ ἄλλοι πολλοί.)

930. Ἰωνικὸν : Οἱ γὰρ Ἴωνες δισυλλάβως λέγουσιν ὄϊς, οἱ δὲ Ἀττικοὶ μονοσυλλάβως καὶ τὰς οἷς καὶ πολλὰ τοῦ αὐτοῦ γένους. οἱ Ἀττικοὶ συναιροῦντες τὸν ὄϊν οἶν. οἱ γὰρ Ἴωνες πολλὰ διῃρημένως φασίν.

932. οἱ καθήμενοι ὑπὸ τοῦ δέους : Ἵνα ἐπιστένωσι τῷ εἰσηγουμένῳ πόλεμον. τὸ γὰρ οἴ ὀδυρομένων ἐστὶν ἐπίφθεγμα καὶ δυσχεραινόντων. (Δίδυμος δὲ ἐν ἐκτάσει. οἱ γὰρ φοβούμενοι οὕτω λέγουσιν.)

935. ἀμνοὶ τοὺς τρόπους : Εὐήθεις, δειλοὶ ὡς οἱ κριοί. ἢ πραεῖς καὶ μαλακοί. τὸ γὰρ ἄρρεν πρόβατον,

ὅταν ἔχῃ τὴν μέσην ἡλικίαν, ἀμνὸς καλεῖται. οἱ δὲ τὸν ἐνιαύσιον ἄρνα ἀμνὸν καλοῦσιν.

939. ὡς πάνθ' ὅσ' ἂν θεὸς θέλῃ : (Ὁ χορὸς ταῦτα θαυμάζων ὅτι ηὐτύχησεν ὁ γέρων καθ' ἑαυτόν. εἶτα πρὸς τὸν πρεσβύτην φησὶ τὸ χωρεῖ κατὰ νοῦν, εἶτα τὰ ἑξῆς πάλιν ἰδίᾳ.) τινὲς δὲ οὕτως « ὁπόσ' ἂν θέλωσιν οἱ θεοὶ, καὶ ἡ τύχη κατορθοῖ. »

διπλῆ· ἕπεται γὰρ μέλος, ὃ ὑπονοῶ μὲν ἔχειν τὸ ἀντίστροφον ἐν διεχείᾳ, φέρεται δὲ ὡς διάφορον. διόπερ πρότερον παραθήσομαι ὡς φέρεται. καὶ ἔοικεν ἐνταῦθα τὸ κατορθοῖ περιττεύειν καὶ ὁ τέ σύνδεσμος πρὸς τὸ « σέ τοι θύρασι χρὴ μένειν ὄντας τινάς. » καὶ τοῦτο δὲ ἁμάρτημά ἐστιν, ὅτι πρῶτα γ' κῶλά ἐστι καὶ με^{τ} ς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐατέον, ὡς δὲ ἔχει, ἐξηγητέον. τὸ τοίνυν πρῶτον τῶν τριῶν κώλων τοῦ ὑποκριτοῦ ἴαμβος τετράμετρος καταληκτικὸς καὶ ἀναπαιστικὰ δύο δίμετρα ἀκατάληκτόν τε καὶ καταληκτικόν. εἶτα ἐν ἐκθέσει στίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικὸς τοῦ ὑποκριτοῦ καὶ ἐν εἰσθέσει τοῦ χοροῦ, οὗ τὸ πρῶτον προσοδιακὸν ἑνδεκάσημον, τὸ β' ἀναπαιστικὸν τρίπουν, τὸ δὲ γ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τὸ δὲ δ' σύζυγον ἰαμβικὸν ἢ ἀναπαιστικὸν, τὸ δὲ ε' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. εἶτα ἐν ἐκθέσει τοῦ ὑποκριτοῦ δίστιχοι ἴαμβοι δίμετροι καταληκτικοί. καὶ ἐν εἰσθέσει τοῦ χοροῦ ἓξ κῶλα, ὧν τὸ α' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ β' ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς καταληκτικῆς. τὸ γ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὸ ς' Ἰωνικὸν ἡμιόλιον. V.

940. ἄλλως ἄλλῳ κατὰ τύχην ἀποβαίνει τὰ πράγματα. V.

941. τούτων : Ἤγουν τῶν εὐτυχιῶν ἢ τῶν ἀνθρώπων. *Vict.*

942. ὡς ταῦτα δῆλά γ' ἔστιν : Ἀπὸ τούτων γὰρ κατάδηλόν ἐστιν, εἴ γε χρὴ τεκμήρασθαι τοῖς παροῦσιν. τὸ δὲ θύρασιν ἀντὶ τοῦ ἐξ ἑτοίμου.

943. ἐπείγετε : [Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀλλοιόστροφα. εἰσὶ γοῦν τῆς μὲν πρώτης στροφῆς κῶλα ἀναπαιστικὰ δέκα ἐπιμεμιγμένα προκελευσματικοῖς, τούτων δ' ἃ μὲν δίμετρά εἰσιν ἀκατάληκτα, ἃ δ' ἑφθημιμερῆ καὶ βάσεις, μετὰ δὲ ταυτα ἰαμβεῖα ζ'. τῆς δὲ δευτέρας στροφῆς τὰ κῶλα τρία, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἰαμβεῖον, τὰ δ' ἄλλα ἀναπαιστικὰ, δίμετρα μὲν ἄμφω, τὸ δέ τοι δεύτερον καταληκτικόν. ὁ ἑξῆς τοῦ ὑποκριτοῦ στίχος ἰαμβικὸς τετράμετρος καταληκτικός. τῆς τρίτης στροφῆς τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ τέσσαρα πλὴν τοῦ τελευταίου ἀκατάληκτα. οἱ ἑξῆς αὖθις τοῦ ὑποκριτοῦ ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. τῆς δὲ τετάρτης στροφῆς τὰ κῶλα Ἰωνικὰ ἀπὸ μείζονος ς', ἐπιμεμιγμένα παίωσι καὶ κρητικοῖς, ἀκατάληκτα πλὴν τοῦ πέμπτου καταληκτικοῦ καὶ τοῦ ς' ἡμιολίου. ὑφ' ὃ αἱ ἀμφοτέρωθεν ἔξω διπλαῖ. τιθέσθωσαν δὲ κἂν ταῖς ἀποθέσεσιν αἱ παράγραφοι.] ἐν ὅσῳ φησὶν, ἐκ τῶν θεῶν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐκπέπνευκε καὶ λελώφηκεν, σπουδάσωμεν ἱδρύσασθαι τὴν Θεωρίαν, τῶν τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν ἀντεισαχθέντων. σοβαρὰ δὲ σεσοβημένη, εὐκίνητος. μετάτροπος δὲ ἀντὶ τοῦ εὔκρατος μεταβληθεῖσα.

944. κατέχει τὰ ἡμέτερα πράγματα. R. V.

946. ἀντὶ τοῦ ἡ Εἰρήνη. R.

948. ὀλὰς : Ὅτι ἐκέκρυπτο ἐν τῷ κανῷ ἡ μάχαιρα ταῖς ὀλαῖς καὶ τοῖς στέμμασι. καὶ ἐντεῦθεν κανοῦν, ἀπὸ τοῦ καίνειν. Πλάτων Παιδαρίῳ « φέρε τοῦτ' ἐμοὶ δεῖ« ξον τὸ κανοῦν μοι δεῦρο· μὴ μάχαιρ' ἔνι. » — Ἄλλως· εἰώθασι γὰρ ἐπὶ τὸ κανοῦν τὴν μάχαιραν φέρειν κατακρύπτοντες αὐτὴν ταῖς ὀλαῖς καὶ τοῖς στέμμασιν. Ven.

951. Χαῖρις : Τῶν περὶ τὰς θυσίας αὐλητῶν ἦν ὁ Χαῖρις. ἦν δὲ καὶ ἕτερος κιθαρῳδός.

956. οὕτω τὴν χέρνιβα μᾶλλον προπαροξυντέον κατὰ τὴν ἀναλογίαν. οἱ δὲ Ἀττικοὶ παροξύνουσιν ὡς ἐν τραγῳδίᾳ καὶ κωμῳδίᾳ. δύο διπλαῖ καὶ ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ιζ'. V.

957. περίιθι : Τοῦτο πρῶτον ἐποίουν καθαίροντες τὸν βωμόν.

959. οὕτω διὰ τοῦ λ ὁ τὴν κωμικὴν γράψας λέξιν ἀναγινώσκει. V.

τὸ δαλίον : Τὸ ὕδωρ ἐδόκουν καθαίρειν ἀποβάπτοντές τι τοῦ πυρός· καθαρτικὸν γὰρ πάντων τὸ πῦρ, ὡς Εὐριπίδης Ἡρακλεῖ [928] « μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δε« ξιᾷ φέρειν, ἐπὶ χέρνιβ' (ὡς βάψειεν) Ἀλκμήνης τό« κος. » διὸ καὶ οὐ γραπτέον, ὥς τινες, δᾳδίον· ἱκανὸν γὰρ τὸ Εὐριπίδου εἰς πίστιν.

960. πρὸς τὸ ἱερεῖον λέγει. ἐσπούδαζον γὰρ ἐπισπένδοντες ἵνα σείσῃ τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπινεύειν τοῖς ἱεροῖς δοκῇ. R. V.

962. δέον εἰπεῖν « ῥῖπτε τῶν ὅλων κριθῶν, » νῦν εἶπε γενικῶς. ὀλαὶ γὰρ αἱ πρὸς θυσίαν κριθαί. V.

965. πρὸς τὴν κριθὴν παίζει, ὅτι τὸ τῶν ἀνδρῶν αἰδοῖον κριθὴν ἔλεγον, τὸ δὲ γυναικεῖον βύρσον. — κακεμφάτως τὸ πέος. R.

968. τῇδε : Σπένδοντες γὰρ ἔλεγον, τίς τῇδε, ἀντὶ τοῦ, τίς πάρεστιν. εἶτα οἱ παρόντες εὐφημιζόμενοι ἔλεγον, πολλοὶ κἀγαθοί. τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ σπένδοντες, ἵνα οἱ συνειδότες τι ἑαυτοῖς ἄτοπον ἐκχωροῖεν τῶν σπονδῶν. R. V. τὸ δὲ ποῦ ποτὲ ἔστι λέγει ἐν ἤθει. ποῦ εἰσὶν οἱ ἐπιφωνοῦντες, ἵνα αὐτῷ ἐπιλέγοιεν πιθανῶς. ἢ ὡς μηδενὸς ὄντος καλοῦ κἀγαθοῦ. V.

969. τοισδὶ : Τοῖς χορευταῖς. καταχεῖ δὲ αὐτῶν τὸ ὕδωρ ἐπὶ γέλωτι καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ.

974. διπλῆ καὶ εἴσθεσις εἰς ἀνάπαιστον, περίοδοι δύο, τὴν μὲν πεντεκαιτριακοντάμετρον ιθ' κώλων, ὅτι ἔχει μονόμετρα γ', τό τε β' καὶ ιά, καὶ ις', τὴν δὲ ἑξκαιτεσσαρακοντάμετρον κγ' κώλων, ὅτι ἔχει μονόμετρα τρία. V.

981. παρακλίνασαι : Παρανοίξασαι. Ὅμηρος [Il. Θ, 395] « ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι. »

986. ποίει μηδὲν : Μὴ κατὰ ταυτοῦ ὀλίγον χρόνον ποιήσῃς ἡμᾶς ἀπολαῦσαί σου, ἀλλ' εἰς τέλεον φανερὰν ἡμῖν σαυτὴν ποίησον.

990. Τὸ χ ὅτι οὐ συμφωνεῖ τοῖς χρόνοις ἃ λέγει. καὶ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσι [266] φησὶ « ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖδον εἰς τὰ χωρία. » ἀλλὰ καὶ ὁ Φιλόχορος ἀπὸ Πυθοδώρου, ἀφ' οὗ ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου δοκεῖ γεγενῆσθαι, μέχρι Ἰσάρχου καταριθμούμενος εἰς τὰ ιγ' ἔτη συνάγει τοὺς χρόνους. πάλιν Θουκυδίδης, κατὰ τὰς τῶν χειμώνων καὶ θερέων εἰσβολὰς τὸν πόλεμον γεγενῆσθαι λέγων, οὐδὲ αὐτὸς εἰς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔρχεται, ἀλλ' ἀπολείπεται παρὰ τὰ θ' ἔτη. λεκτέον τοίνυν ὅτι αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἀριστοφάνης τὸ ἐνδόσιμον δεδωκὼς πῇ μὲν ἀνάπαυλαν πῇ δὲ πόλεμον γενέσθαι, ὡς μηδὲ τὴν ἀρχὴν βεβαίαν εἶναι μήτε τοῦ πολέμου μήτε τῆς εἰρήνης, ὥστε αἱ διαφωνίαι τῶν πραγμάτων εἰσὶν ἀνόμοιαι. Ἄλλως. τὸ χ ὅτι οὐ συμφωνεῖ τοῖς χρόνοις. ἀπὸ γὰρ Πυθοδώρου μέχρι Ἀλκαίου θ' ἔτη. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι δὲ εἶπεν ὅτι ς' ἔτη εἰσὶν ἀφ' οὗ ὁ πόλεμος. ἀπὸ δὲ τῆς τῶν Ἀχαρνέων διδασκαλίας γ' ἔτη εἰσίν. οἱ δὲ ποιηταὶ πολλάκις ἀποσχεδιάζουσιν εἰς τοὺς χρόνους. τοῦτο πάλιν τὸ μονόμετρον βέλτιον κατὰ παράθεσιν ἀναγινώσκειν τριακαίδεκ' ἔτη. V.

991. κορκορυγάς : Τὰς βοάς, τὰς ταραχάς, τοὺς θορύβους.

992. ἀστείως συνέθηκε τὴν λέξιν παρὰ τὸ λῦσαι τὴν μάχην. R. V.

993. ὑπονοίας : Ἵνα μὴ ὑπονοῶσι τὰς ἀλλήλων σπονδάς.

995. ἀντὶ τοῦ φλυαροῦμεν. R.

996. μῖξον δ' ἡμᾶς : Εἰς φιλίαν ἄγε.

997. φιλίας χυλῷ : Ὡς ἐπὶ κακουμένων. χυλῷ οὖν τῷ ῥοφήματι.

999. ἡμῖν ἀγαθῶν : Τουτέστιν ἀφθονίαν τῶν ὠνίων ἡμῖν παράσχες. ἁρμόδιον δὲ τοῦτο τῇ εἰρήνῃ.

1000. ὅτι τὰ σκόροδα ἐκ τῆς Μεγαρίδος, ἔφη καὶ ἐν τοῖς προειρημένοις [502], λέγων « πρῶτοι γὰρ αὐτὴν τοῖς σκορόδοις ἠλείψατε. » V.

1001. σικύων πρῴων : Ἐν εἰρήνῃ πολλὰ δι' ἐπιμέλειαν καὶ πρῷα εἶχον. ὅτι δὲ καλοὶ οἱ πρώϊμοι σικύαι καὶ ἡ παροιμία δηλοῖ « ἀρχομένων σικύων καὶ ληγουσῶν κολοκυντῶν. »

τὸ πρῴων πρὸς τὸ σικύων· ἐν δύο δὲ συλλαβαῖς. ὡς καὶ τῶν σικύων δὲ πολλῶν ὄντων ἐν Μεγαρίδι καὶ φερομένων ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἀττικήν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν Ἀχαρνεῦσι [520] φησίν. οἱ δὲ πρώϊμοι σικύαι καλοὶ καὶ ἀβλαβεῖς. ἢ ὅτι οἱ ἐν εἰρήνῃ ὄντες πολλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ πρῷα εἶχον. V.

πρῴων : Τῶν πρὸ καιροῦ φαινομένων. διὰ δὲ τὸ ἀηδὲς τῆς ἐργασίας. V.

1003. κἀκ Βοιωτῶν γε : Ὅτι ὀρνιθοτρόφος ἡ Βοιωτία, καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι [876] φησὶν « ὥσπερεὶ χειμὼν « ἦλθες ὀρνιθίας εἰς τὴν ἀγορὰν φέρων, » ὅτε ἐπὶ τοῦ Βοιωτοῦ λέγει.

1005. Κωπαῒς λίμνη Βοιωτίας, ἐν ᾗ μεγάλαι ἐγχέλεις γίνονται, ὡς καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι [883] φησὶ « πρέσβειρα πεντήκοντα Κωπαΐδων κορᾶν. »

1007. εὐκαίρως τὸ ὀψωνοῦντας προσέθηκε πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ πολέμου, ἐν ᾧ δυσχερῶς ὠψώνουν, ἀπησχολημένοι ἐν τοῖς θορύβοις αὐτοῦ καὶ τοῖς κακοῖς. R. V. Ἄλλως. τὸ ὀψωνοῦντας προσέθηκε πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ πολέμου. καὶ γὰρ τότε ἀνάγκη ἦν εἰς τὸ συνιέναι αὐτούς, εἴ ποτέ τις ταραχὴ γένοιτο, κατὰ εἴλας, τουτέστι κατὰ συστήματα συστρέφεσθαι. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι [893] φησὶ « μηδὲ γὰρ θανὼν σου χωρὶς εἴην ποτέ. » V.

1008. Μορύχῳ Τελέᾳ : Καὶ τούτους ἀεὶ ἀπεῖναι βούλεται τῶν ὄψων, διὰ τούτου αὐτοὺς κολάζων ὡς γαστριμάργους, ὥς φησιν ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν [887]. νῦν δ' οὐκ οἶδα, ὅπως τὸ ἐναντίον φησίν. ἴσως οὖν τῇ παρουσίᾳ τούτων Μελάνθιον λυπῆσαι βούλεται ὄντα καὶ αὐτὸν λίχνον. ἦν δὲ τραγῳδίας ποιητής, ὡς προείρηται. R. V.

1009. ἀντὶ τοῦ λίχνοις. τένδειν γὰρ τὸ ἐσθίειν· « ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει. » Ἡσίοδος [Op. 522]. R.V. Ἄλλως. οὓς ἡμεῖς σιναμώρους. καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τινὲς ὀρθῶς δοκοῦσι γράφειν « ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένθει » διὰ τοῦ θ. V.

1011. θρηνεῖν. R. V.

1012. ἐκ Μηδείας : Μήποτε ἐκ τῆς Εὐριπίδου Μηδείας [96] παραγράφει ἐκεῖνα « ὢ δύστηνος ἐγὼ μελέα τε πόνων, πῶς ἂν ὀλοίμαν. » (οἱ δὲ αὐτοῦ τοῦ Μελανθίου φασὶν εἶναι Μήδειαν, ἐξ ἧς ταῦτα.)

1014. (λοχευομένας : Καὶ ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν [894] ἔφαμεν τοὺς μαγείρους μετὰ τεύτλων ἕψειν τὰς ἐγχέλεις. ἔπαιξε δὲ εἰπὼν λοχευομένας ἀντὶ τοῦ ἑψομένας. ἡδίστη δὲ ἡ ἔγχελυς ἐν τεύτλοις ἐστίν.)

1015. τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν : Τοὺς ὁρῶντας ἐπιχαίρειν αὐτῷ θρηνοῦντι.

1016. διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς ἰάμβους τριμέτρους ἀκαταλήκτους ζ'. V.

ὅτι ἐξεβλήθη τὸ η. V.

1019. οὐχ ἥδεται : Ταῦτα πρὸς τὸ ἔθος· φασὶ γὰρ τῇ τῶν συνοικεσίων ἑορτῇ θυσίαν τελεῖσθαι Εἰρήνῃ, τὸν δὲ βωμὸν μὴ αἱματοῦσθαι, Ἑκατομβαιῶνος μηνὸς (ἕκτῃ ἐπὶ δέκα. τινὲς δέ φασιν ἐκ τῆς παρούσης αἰτίας οὕτως αὐτῇ θύειν, αἵματος αὐτοὺς ἀπαλλάξασαν. Ἄλλως. πρὸς σύγκρισιν τοῦ πολέμου καλῶς ἔφησε μὴ χαίρειν τὴν Εἰρήνην σφαγαῖς· μόνοι γὰρ οἱ πολέμιοι αἵματι καὶ φόνοις χαίρουσι.)

1020. καὶ τοῦτο πρὸς σύγκρισιν τοῦ πολέμου, ὃς αἵμασι χαίρει.

(οὐδ' αἱματοῦται : Ἐν γὰρ τῇ τῶν συνοικεσίων ἑορτῇ οἱ μέν φασιν Εἰρήνῃ θυσίαν τελεῖσθαι, ἧς ὁ βωμὸς οὐχ αἱματοῦται. οἱ δὲ ἑστιῶσιν· ὡς ἄρα τότε σώζεται. καὶ ἰδίως ἀναιμωτὶ Εἰρήνῃ θύουσι.)

1022. χούτω τὸ πρόβατον : Διὰ τὸ μὴ θύεσθαι ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀλλὰ τὸν χορηγὸν τῷ δοκεῖν θύειν ἀποκερδαίνοντα τὸ θῦμα. τῶν γὰρ ἐντοσθίων αἰρομένων παρὰ τῶν θυόντων, τὸ λοιπὸν σῶμα σωθήσεται τῷ ἱερεῖ, ἐπὰν θύσωσιν.

(τῷ χορηγῷ σώζεται : Ἤτοι ὅτι τῶν σπλάγχνων καὶ τῶν ἐντοσθίων ὑφαιρουμένων δοκοῦσι μέρος τι τοῦ ἱερείου κερδαίνειν οἱ θύοντες.)

1024. σχίζας : Σχίζας κυρίως ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὰ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τιθέμενα ξύλα, ὡς καὶ Ὅμηρος [Od. Γ, 459] « καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων. »

1026. (μαντικῶς τὸ φρύγανον : Οἱ γὰρ ἀπὸ τοῦ πυρὸς μαντευόμενοι τὰ φρύγανα ὑποτιθέασιν εἰς τὸ ἐξάψαι κατὰ τὴν ἐπιστήμην τὴν ἑαυτῶν.)

1027. πῶς δ' οὐχὶ : Τοῦτό φησιν, ἐπεὶ ὑπέβαλε φρύγανα πρὸς τὸ ἀνάψαι, ὡς οἱ μάντεις. αὐτοὶ γὰρ ἑαυτοῖς καὶ τὰ φρύγανα τιθέασι πρὸς ἐπιστήμην ἑαυτῶν.

ὅσα χρὴ : Τί γὰρ οὐ ποιεῖς ὅσα χρὴ τοὺς ἐπιστήμονας;

1029. ἀντὶ τοῦ ὁπόσα χρή. R.

1030. εὐπόρῳ πρὸς τὸ ἐπινοεῖν. R.

1031. (Στιλβίδην : Ὁ Στιλβίδης εὐδόκιμος καὶ περιβόητος μάντις, τῶν τοὺς παλαιοὺς χρησμοὺς ἐξηγουμένων. ἀστειότατα δὲ τοῦτο παρέπλεξε. Ἄλλως. τὴν φλόγα, παρὰ τὸ στίλβειν, ἅμα δὲ καὶ παρὰ τὸν μάντιν Στιλβίδην, ὅν φησι Φιλόχορος ἀκολουθῆσαι ἐν Σικελίᾳ, ἡνίκα ἐπολέμουν Ἀθηναῖοι καὶ εἰς Σικελίαν ἐστράτευον. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Εὔπολις Πόλεσιν « ὡς « οὖν τίν' ἔλθω δῆτά σοι τῶν μάντεων; πότερος ἀμείνων ἀμφοτέρων, ἢ Στιλβίδης; »)

πιέζει : Ἀντὶ τοῦ λυπεῖ, ὡς λοιπὸν ἐκείνου ἀπορουμένου διὰ τὸ τοῦτον εὐδοκιμῆσαι.

1032. καὶ παιδὸς οὐδὲν δεήσει : Ἐμαυτῷ, φησὶν, ὑπηρετῶ, καὶ χρεία οὐκ ἔσται παιδός. φιλοτιμεῖται δὲ περὶ τὰς ὑπηρεσίας κατὰ πάντα τὸν Στιλβίδην πλεονεκτῶν καὶ θύων καὶ ὑπηρετῶν. [Hic desinunt scholia Ravenn.] Ἄλλως. φιλοτιμεῖται περὶ τὰς ὑπηρεσίας, ἵνα κατὰ πάντα τὸν Στιλβίδην πλεονεκτεῖν δοκῇ, καὶ θύων καὶ ὑπηρετῶν. ἐγὼ οὖν, φησὶν, οἴσω καὶ τράπεζαν, ὡς μὴ δεῖσθαι παιδός.

1039. ταυτὶ δέδραται : [Κορωνὶς εἰσιόντων ἑτέρων ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ πζ', ὧν οἱ μὲν κδ' ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, οἱ ἑξῆς μα' δακτυλικοὶ ἑξάμετροι. ἑξῆς τούτων κῶλον ὅμοιον ἐκ σπονδείων. οἱ ἑξῆς δέκα δακτυλικοὶ ἑξάμετροι. μεθ' οὓς ἰαμβεῖα ιϛ', ὧν τελευταῖον « οὐκ ἀποπετήσει θᾶττον εἰς Ἐλύμνιον. » ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.] διπλῆ καὶ ἔκθεσις εἰς ἰάμβους τριμέτρους ἀκαταλήκτους κδ'. V. δέδραται δὲ ἀντὶ τοῦ δέδαρται. καὶ Ὅμηρος [Il. Ψ, 169] « περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει. » ὁ δὲ λόγος, ταῦτα πάντα παρεσκεύασται καὶ πέπρακται.

1040. θυλήματα : Τὰ τοῖς θεοῖς ἐπιθυόμενα ἄλφιτα. ἐπιρραίνεται δὲ οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ. Τηλεκλείδης Στερροῖς « ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, κάπτε τῶν θυλημάτων. »

1044. δάφνη τις ἐστεφανωμένος : Οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ μάντεις δάφνῃ ἐστεφανοῦντο εἰς γνώρισμα τῆς τέχνης.

1045. ὡς ἀλαζὼν : Ὡς ἀπὸ τῆς ὄψεως ἀλαζὼν φαίνεται.

1046. Ἱεροκλῆς : Ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γινωσκομένου μᾶλλον ἤπερ ἀπὸ τῆς τέχνης. Ἄλλως. οὗτος μάντις ἦν καὶ χρησμολόγος, τοὺς προγεγενημένους χρόνους ἐξηγούμενος. ὡς ἀφυῆ δὲ καὶ [οὐκ] ἀκριβῆ μάντιν αὐτὸν κωμῳδεῖν βούλεται. καὶ ὅρα πῶς καθαρῶς· ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι μάντις τις πρόεισιν, ὁ ἕτερος οὐ συγκατέθετο, ἀλλ' ἔφησεν οὐ μὰ Δί' ἀλλ' Ἱεροκλῆς ἐστιν. ὡς ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γινωσκομένου μᾶλλον ἢ τῆς τέχνης. καὶ Εὔπολις Πόλεσιν « Ἱερόκλεες, βέλτιστε χρησμῳδῶν ἄναξ. »

1047. οὑξ Ὠρεοῦ : Διαβάλλει αὐτὸν ὡς οὐ πολίτην ἀλλ' Εὐβοέα. διὸ δηλοῖ ὅτι ὡς ξένος οὐκ εὐνοεῖ τῇ Εἰρήνῃ. Ὠρεὸς δὲ Εὐβοίας πόλις, ἣν Ὅμηρος Ἱστιαίαν φησίν.

1048. δῆλός ἐσθ' οὗτός γ' ὅτι : Προείπομεν γὰρ περὶ Εὐβοέων ὡς ἂν ἧσσον προθυμουμένων τῇ εἰρήνῃ.

1050. κατὰ τὴν κνῖσαν : Ὡς διὰ προφάσεως τοῦ σχήματος τῆς μαντείας ἐπεισπηδῶντος τοῦ Ἱεροκλέους καὶ μετέχοντος τῶν εὐωχιῶν.

1051. μὴ νῦν ὁρᾶν δοκῶμεν : Μὴ προσποιησώμεθα αὐτὸν ἑωρακέναι, μηδ' αὐτῷ προσλαλήσωμεν, ἵνα ἀπορηθεὶς παρέλθῃ μηδὲν ἐνοχλήσας ἡμῖν.

1052. τίς ἡ θυσία : Ἱεροκλῆς ἐπιστὰς ἄκλητος, καὶ ταῦτα περιεργαζόμενος, τίνι οὖν, φησὶ, τῶν θεῶν;

1053. ὄπτα σὺ σιγῇ : Ἀπαλλαγῆναι αὐτὸν ποιεῖ, μὴ προσέχων μηδὲ ἀκηκοέναι προσποιούμενος. οἷον μηδὲν ἀποκρίνῃ πρὸς τὸ ἐρωτηθέν.

ἀπὸ τῆς ὀσφύος : Ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὰ σπλάγχνα ὄπτα ἐν σιγῇ. λέγει οὖν, ἀπὸ τῆς ὀσφύος τὸν ὀβελίσκον ἀπάγαγε. οἷον πρόσεχε μὴ ἅψῃ αὐτῆς· ταύτῃ γὰρ μαντεύονται. Εἰς τὸ αὐτό. ἀναχώρει ἀπὸ τῶν ἱερείων καὶ ἀφίστασο, φησίν.

1054. ἡ κέρκος ποιεῖ : Ἡ οὐρὰ καλὰ σημαίνει. ἔθος γὰρ εἶχον τὴν ὀσφῦν καὶ τὴν κέρκον ἐπιτιθέναι τῷ πυρὶ, καὶ ἐξ αὐτῶν σημείοις τισὶ κατανοεῖν εἰ εὐπρόσδεκτος ἡ θυσία, καὶ ἄλλα τινὰ πρὸς τὰ νεύματα σημεῖα λαμβάνειν, περὶ ὧν τὴν θυσίαν ἐποίουν.

1056. τἀπάργματα : Τὰς ἀπαρχὰς, ἃς εἰώθασιν οἱ ἱερεῖς λαμβάνειν. ὁ Ἱεροκλῆς ταῦτα σημαίνει.

1058. πολλὰ πράττεις : Οἷον πολλὰ περιεργάζῃ καὶ πολυπραγμονεῖς.

1060. γλῶττα χωρὶς τέμνεται : Καὶ τοῦτο παροιμιακὸν ἀπὸ Ὁμήρου [Od. Γ, 332] « ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, » ὥς φησι Καλλίστρατος. καὶ τοῦτο δὲ Ἱεροκλέους πρὸς τὸ ἔθος. προειρήκαμεν δὲ ὅτι χρησμολόγος Ἱεροκλῆς· διόπερ νῦν χρησμοῦ τινὸς αὐτὸν προσάγει μνημονεύοντα.

1063. ἐς κεφαλήν σοι : Ὡς καταρασαμένου αὐτοῦ καὶ βλασφημήσαντος φησὶν, εἰς τὴν κεφαλὴν ἔλθοι τὸ δεινὸν, τουτέστι σεαυτῷ μάντευσαι ὅπερ εἶπας δυσχερές. Ἄλλως. μιμεῖται τοὺς χρησμολόγους· ἔστι γὰρ καὶ ὁ Ἱεροκλῆς χρησμολόγος. διόπερ νῦν χρησμοῦ τινος μνημονεύει.

1064. οὐκ ἀΐοντες : Οὐ νοοῦντες. οἵτινες διὰ τὴν

ἀβουλίαν τὴν ἑαυτῶν τῆς τῶν θεῶν οὐ συνίενται προνοίας.

1065. χαροποῖσι : Φοβεροῖς. πιθήκοις δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λέουσιν.

1066. αἰβοῖ αἰβοῖ : Παρεπιγραφή· ἀκούσαντες γὰρ τοῦ χρησμοῦ ἐγέλασαν. γέλωτος γάρ ἐστι τοῦτο τὸ μίμημα.

1067. καὶ κέπφοι : Εὔηθες ζῷον ὁ κέπφος, οὗ μέμνηται καὶ Νίκανδρος [Alexiph. 170] καὶ Ἄρατος [184] περὶ τῶν διοσημιῶν διαλεγόμενος, καὶ Καλλίμαχος ἐν τοῖς ἰάμβοις [fr. 81]. ἐκ δὲ τῆς θαλάσσης ζῆν αὐτὸν λέγουσιν, ἐσθίοντα τὸν ἀφρόν. εἶναι δὲ αὐτὸν πολὺν μὲν ἐν τοῖς πτεροῖς, ὀλίγον δὲ ἐν τοῖς κρέασι, καὶ κεκραγέναι ὠδίνοντα· ὅθεν γενέσθαι τὴν παροιμίαν « κέπφος ὠδίνει, » ἐπὶ τῶν ἐπαγγελλομένων μὲν μεγάλα, μηδὲν δὲ ἄξιον τῆς ἐπαγγελίας ποιούντων.

τρήρωνες : Οὐκ ἐπὶ τοῦ κέπφου, ἀλλὰ καθ' αὑτό. κέπφοι γὰρ οἱ κοῦφοι [ἀπὸ τῶν ὀρνέων], ὅθεν καὶ τοὺς ἐλαφροὺς ταῖς φρεσὶ κέπφους καλοῦμεν.

1068. ὧν δόλιαι ψυχαί : Ἀεὶ τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τοῦτο κωμῳδοῦσιν. καὶ Εὐριπίδης [Androm. 447] « Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια. »

1069. θερμὸς ὁ πλευμῶν : Κεκαυμένος. ἐσθίοντες γὰρ τὰ σπλάγχνα θερμὰ ὄντα, τοῦτό φασι πρὸς Ἱεροκλέα. Ἀττικῶς δὲ διὰ τοῦ λ ὁ πλεύμων.

1070. νύμφαι : Αἱ ἔφοροι τῆς μαντικῆς νύμφαι. οὕτω δὲ εἶπεν, ὡσεὶ ἔλεγεν ἐξεπαίδευον.

1071. Βάκις : Χρησμολόγος ὁ Βάκις. Βάκιδες δὲ τρεῖς, ὧν πρεσβύτατος ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας, ὁ δὲ δεύτερος Ἀττικός, τρίτος δὲ ὁ Ἀρκὰς ἐκ πόλεως Καφύης, ὃς καὶ Κύδας ἐκαλεῖτο καὶ Ἀλήτης, ὥς φησι Φιλητᾶς ὁ Ἐφέσιος. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ θ' τῶν Φιλιππικῶν ἄλλα τε πολλὰ περὶ τούτου τοῦ Βάκιδος ἱστορεῖ παράδοξα, καὶ ὅτι ποτὲ τῶν Λακεδαιμονίων τὰς γυναῖκας μανείσας ἐκάθηρεν, Ἀπόλλωνος τούτοις τοῦτον καθαρτὴν δόντος. ἔστι δὲ καὶ ἐπίθετον Πεισιστράτου.

1072. βακίζων : Εἰ μὴ παύσαιο μεμνημένος Βάκιδος, Βάκιδος μνημονεύων.

1074. τοῖς ἁλσί γε : Ἐπίτηδες ἀποκεκοφὼς τὸν λόγον λέγει. φησὶ δὲ τὰ κρέα χρῆναι πρότερον τοῖς ἁλσὶ πασθῆναι τὰ ὀπτηθέντα.

1076. ὑμεναιοῖ : Εἰς γάμους ἄγοιτο. τὸ ἀδύνατον δὲ εἶπε παρὰ τὸ « ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια « πιστά, οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄνδρες ὁμόφρονα θυμὸν « ἔχουσιν. »

1077. ὡς ἡ σφονδύλη : Σίλφη τίς ἐστιν ἡ σφονδύλη, βδέλλῃ προσομοία, δυσώδης ὄντως. ἄρχεται δὲ ἀδιανόητα λέγειν τοὺς χρησμῳδοὺς μιμούμενος καὶ τῶν χρησμῶν τὰ λοξά.

1078. χἠ κώδων : Παρὰ τὸ κραυγαστικόν, ἡ κύων τὸ ζῷον. ἔστι δὲ ἀδιανόητον καὶ τοῦτο. παρὰ τὴν παροιμίαν « ἡ κύων σπεύδουσα τυφλὰ τίκτει. » τὸ δὲ ἀκαλανθὶς ὑφ' ἕν. ἔστι δὲ ἀκαλανθὶς εἶδος ὀρνέου, ἃ τινὲς βασιλικοὺς ὀνομάζουσι. κώδων δὲ εἶπεν, ὅτι λάλον τὸ ζῷον. ταῦτα δὲ πάντα ἐπίτηδες ἀδιανοήτως ἔφρασεν, τὸ ἀσαφὲς τῶν χρησμῶν μιμούμενος, ἐπεὶ καὶ παρ' ἱστορίαν λελέχθαι δοκεῖ· οὐδὲν γὰρ τῶν ζῴων ὅτι μὴ κύων μόνον, σπεύδουσα τὰς ὠδῖνας, τοὺς κύνας τίκτει τυφλούς.

ἀκαλανθίς : Ὄνομα κυνὸς ἐπισήμου, οἱ δὲ ὀρνέου. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, ὡς φυσικῶς ἀπαράλλακτα τὰ εἰρημένα, οὕτως ἀμετάτρεπτα τὰ λεγόμενα. διό, φησί, τὴν εἰρήνην οὐκ ἔδει γενέσθαι.

1081. ἢ διακαυνιάσαι : Ἢ διακληρώσασθαι πότεροι ἐξ ἡμῶν τέλεον διαφθαρήσονται. καῦνον γὰρ τὸν κλῆρόν φασι. καὶ ἐν ἄλλοις [fr. 543] « πόσος ἐσθ' ὁ καῦνος; » τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν· οὐκ ἐχρῆν ἡμᾶς, φησίν, κατατεθεῖσθαι τὸν πόλεμον οὐδὲ ἐσπεῖσθαι, ἀλλὰ προσμεῖναι ἕως ἂν εἷς ἐξ ἡμῶν ἄρδην ἀπόληται. Ἄλλως. καυνιάσαι, κληρωθῆναι. καῦνον γὰρ λέγουσι τὸν κλῆρον. ὁ δὲ νοῦς, ἔδει ἡμᾶς μὴ εἰρήνην ἄγειν, ἀλλὰ κληρωθῆναι ἐπὶ τῷ γνῶναι τίνες ἡμῶν δυστυχήσουσι καὶ τῶν πολεμίων. καὶ Κρατῖνος Πυτίνῃ « ἀπὸ προτέρου τὸν καῦνον ἀριθμήσεις. » Ἄλλως. ἀντὶ τοῦ κληρωθῆναι. ὡς τῶν Καυνίων μάλιστα χρωμένων, ὡς καὶ σιφνιάζειν καὶ λεσβιάζειν.

1082. κοινῇ τῆς Ἑλλάδος : Ἐξ ἀρχῆς γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῆς γῆς ἐκράτουν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τῆς θαλάσσης.

1083. οὔ ποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον : Οὔτε τοὺς Λακεδαιμονίους δηλονότι ὀρθὰ καὶ ἁπλᾶ φρονεῖν.

1084. οὔποτε δειπνήσεις : Ὅτι καὶ οἱ χρησμολόγοι μετεῖχον τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως, δῆλον ἐκ τοῦ Λάμπωνος, ὃς τούτου ἠξίωτο. φησὶν οὖν, οὐκέτι ἔσται πόλεμος. τούτου γὰρ μὴ ὄντος οὐδὲν ἐλάμβανεν οὗτος ἐκ τοῦ δημοσίου· ἐπὶ γὰρ τοῦ πολέμου χρεία τῶν μάντεων.

1085. ἐπὶ τῷ πραχθέντι : Ἐπὶ τῷ γενέσθαι τὴν εἰρήνην.

1086. τὸν τραχὺν ἐχῖνον : Οὐδὲ ὑμεῖς φιλίαν πρὸς Λακεδαιμονίους. Ἄλλως. κάλλιστα πάμπαν τὸ εἰρημένον εἰς τὸ αὐτῶν μετήνεγκε πρόσωπον. οὐκοῦν, φησίν, οὔτε ἡμᾶς πείσαις ἄν ποτε μεταδοῦναί σοί τινος οὔτ' ἠπίους σοι γεγονέναι, ὥσπερ οὐκ ἄν ποτε λεῖος ὁ τραχὺς ἐχῖνος γένοιτο.

1090. ὡς οἱ μέν : Ἀστείως πάνυ παρέπλεξε τὰ Ὁμήρου.

1091. ἱδρύσανθ' ἱερείῳ : Οὐ χύτραις, ὡς ἄνω ἔλεγον. * * *

1093. ὁδὸν ἡγεμόνευον : Τῆς θυσίας ἠρξάμην.

1094. κώθωνα : Νῦν τὸ ποτήριον, ἀλλαχοῦ δὲ κάνθαρον. διὰ δὲ τὸ ἠπορῆσθαι τὸν μάντιν ἐκ τῆς θυσίας αὐτὸν μηδὲν ταύτης ἀποκερδῆσαι, ἀλλὰ μηδὲ σπονδῆς μετασχεῖν, τοῦτο ἔπαιξε. κώθωνα δὲ λέγει τὸν νῦν λεγόμενον κύαθον.

1095. Σίβυλλα : Οὐ γὰρ κεῖται ταῦτα παρὰ Σιβύλλῃ τῇ χρησμολόγῳ. Ἄλλως. τὰ ἔπη φησὶ ταῦτα

μὴ ἐπιγινώσκειν, μόνα δὲ εἰδέναι τὰ Σιβύλλεια. οὐ γὰρ κεῖται ταῦτα παρὰ Σιβύλλῃ.

1098. ἐπιδημίου : Τὸ ἐπιδημίου οὐκ ἔστι πρὸς τὰ προκείμενα, πρὸς ἀλλοχώρους γὰρ ἦν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὸ πολέμου ἔραται. εἰ μὴ ἄρα τῇ τῶν Ἑλλήνων ὀνομασίᾳ ἐπιδήμιος δόξει Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις ὁ πόλεμος.

1101. ὡς οὗτος φοβερὸς : Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ ἴκτινος· χαλεπὸς γὰρ οὗτος τοῖς σπλάγχνοις. Ἄλλως. εἰώθασι γὰρ οἱ μάντεις μετὰ τὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων λέγειν ὅτι προῄδειν τοῦτο τὸ ἐσόμενον. πρὶν δὲ γενέσθαι οὔτε προΐσασιν οὐδὲν οὔτε λέγουσιν.

1103. βαλανεύσω : Διακονήσω, ὑπουργήσω, καὶ ἐγχέω ἐμαυτοῦ τῶν σπονδῶν. ἀπὸ τῶν ἑαυτοῖς ἐπιχεόντων ὕδωρ, ἢ τὰς βαλάνους κρυπτόντων τῷ πυρί. Ἄλλως. κυρίως ἐπὶ τοῦ τὰς βαλάνους ὀπτᾶν· νῦν δὲ ἁπλῶς ὀπτεύσω. τὸ δὲ σπονδὴ σπονδή παρεπιγραφὴ ἐν εἰσθέσει κώλου δισπονδείου.

1109. πρόσφερε τὴν γλῶτταν : Κἀκ τούτου δηλοῖ ὅτι ἰδίᾳ τετμημένη προσεφέρετο ἡ γλῶττα παρὰ τῶν παλαιῶν.

ἀπένεγκε : Ἀπόπεμπε. ἤτοι μὴ γευσαμένην τῶν σπλάγχνων μηδὲ μετασχοῦσαν τῆς σπονδῆς, ὡς βλάσφημα καὶ πονηρὰ μαντευομένην.

1112. πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ : Ἀντεμπαίζουσιν αὐτῷ, αὐτοὺς τοὺς στίχους ἀποκρινόμενοι πρὸς αὐτὸν κατὰ τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ, οὓς ὀλίγῳ πρότερον αὐτοῖς εἶπεν, οὐκ ἐπιτρέποντος ἤδη τὴν εἰρήνην γενέσθαι.

1113. ἄλλως : Ἀντὶ τοῦ μάτην· οὐ γὰρ πείσεις.

1115. συσπλαγχνεύετε : Συγγεύεσθε τῶν σπλάγχνων.

1118. ἀλλ' ἁρπάσομαι : Παρεπιγραφή· ταῦτα γὰρ εἰπὼν χλευάζει καὶ ἀναιδῶς ἁρπάζει. καὶ ἐπιδραμόντες κατέλαβον καὶ ἐτύπτησαν.

1119. τὸν Βάκιν : Τὸν Βάκιδος χρησμοὺς λέγοντα. τυπτόμενος δὲ λέγει ὁ Ἱεροκλῆς μαρτύρομαι.

1120. τένθης : Λίχνος· τένθειν γὰρ τὸ ἐσθίειν.

1123. ἀλάμβαν' αὐτὸς : Ὡς τῶν μάντεων ἐξαπατώντων καὶ οὐ δεόντως κερδαινόντων καὶ λαμβανόντων τὰ κώδια.

ἐκβολβιῶ : Ἐξορύξω. ἀπὸ τῶν τοὺς βολβοὺς χαμόθεν ἐκβαλλόντων ἡ μεταφορά· ὑπὸ γῆς γὰρ ὄντες κἀκεῖνοι ὀρύσσονται.

1125. ὁ κόραξ : Κόρακα εἶπεν, ἐπειδὴ ἥρπαζεν.

1126. Ἐλύμνιον : Καλλίστρατός φησι τόπον Εὐβοίας τὸ Ἐλύμνιον. Ἀπολλώνιος δὲ ναόν φησιν εἶναι πλησίον Εὐβοίας. νυμφικὸν δέ τινες αὐτό φασιν, ὅτι ὁ Ζεὺς τῇ Ἥρᾳ ἐκεῖ συνεγένετο. μέμνηται καὶ Σοφοκλῆς « πρὸς πέτραις Ἐλυμνίαις, » καὶ ἐν Ναυπλίῳ « νυμφικὸν Ἐλύμνιον. »

1127. [ἥδομαι : Κἀνταῦθα παράβασίς ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἔχει πάντα τὰ μέρη, μόνην δὲ τὴν ᾠδὴν καὶ στροφήν, τὸ ἐπίρρημα, τὴν ἀντῳδὴν καὶ ἀντιστροφήν, καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ἔστι γοῦν τῆς παρούσης ᾠδῆς καὶ στροφῆς τὰ κῶλα ιγ'. τὰ α', θ' χοριαμβικὰ ἡμιόλια. τὰ β', γ', δ', ε' ὅμοια ἑφθημιμερῆ ἐξ ἐπιτρίτων. τὸ ϛ' ἀντισπαστικὸν Γλυκώνειον. τὸ ζ' ὅμοιον ὑπερκατάληκτον. τὸ η' παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. τὰ ι', ια' τροχαϊκὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὰ γὰρ λοιπὰ ἑφθημιμερῆ. τὸ τελευταῖον παραγραφέσθω, καὶ τῇ ἔσω διπλῇ σημειούσθω. τῇ αὐτῇ καὶ τὸ ἐπίρρημα. τοῦτο δὲ δῆλον ὡς τροχαϊκῶν ἐστι τετραμέτρων ιϛ', ἔχον καὶ ἐν ἐκθέσει κῶλα ὅμοια τρία, πλὴν τοῦ τρίτου, δίμετρα ἀκατάληκτα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντεπίρρημα. ὑφ' ὃ ἡ ἔξω διπλῆ.]

κορωνίς. εἰσελθόντων τῶν ὑποκριτῶν ὁ χορὸς μόνος καταλιπεὶς διαπεραίνεται συζυγίαν ὁμοιομερῆ τριαδικὴν οὐ πυκνῶς γενομένην. αἱ πλεκταὶ ἐπιρρηματικαὶ δυαδικαί εἰσιν, αὕτη δὲ ἔχει μελικὴν μὲν πρώτην ιγ' κώλων, στιχικὴν δὲ ιϛ' στίχων, ᾧ μάλιστα φιληδεῖ Ἀριστοφάνης, καὶ ὕστερος τρίκωλος. τὸ α' παιωνικὸν δίρρυθμον. τὸ β' καὶ γ' δ' ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως καὶ τροχαϊκῆς κλειδός. τὸ ε' καὶ ϛ'. τρίρρυθμος δὲ καὶ δίρρυθμον ζ' η' θ'. ἐν μὲν τῇ β' περικοπῇ ἐστι παιωνικὸν τρίρρυθμόν τε καὶ δίρρυθμα. δύο δὲ ἐν τῇ στροφῇ. τὸ ι' ια' ιβ' ιγ' τροχαϊκὰ δίμετρα, δύο μὲν ἀκατάληκτα, δύο δὲ καταληκτικά. V.

1129. ταῦτα γὰρ εἰς πόλεμον αἴρουσι. V.

1131. πρὸς τὸ πῦρ : Ἀλλὰ συμπίνω καὶ εὐωχοῦμαι [πρὸς τὸ πῦρ], τουτέστι μέσον τῆς οἰκίας καθεζόμενος.

διέλκων : Διάγων παρὰ τῇ ἑστίᾳ, ἅμα τε θερμαινόμενος καὶ τῆς τοῦ θερμοῦ διακονίας πλησίον ὤν.

1134. δανότατα : Ξηρότατα τῷ θέρει καὶ εὐκαυστότατα, ἃ μήτε καπνὸν ποιεῖ καὶ εὐκόλως ὑφάπτεται. V.

1136. κἀνθρακίζων : Φρύγων τὸν ἐρέβινθον, καὶ ξηρὸν ποιῶν. ταῦτα γὰρ ἐσθιόμενα προτρέπεται εἰς ποτόν.

1137. τὴν φηγὸν : Φηγὸς εἶδος φυτοῦ, ὃ τὰς ἀγρίας βαλάνους φασὶ φέρειν. περιεσταλμένως δὲ τὸ αἰδοῖον βούλεται λέγειν, ἐπεὶ καὶ αὐτό τινες βάλανον καλοῦσιν.

1143. ἐμπιεῖν ἐμοί : Τοῦ θεοῦ ὕοντος ἀρέσκει μοι τὸ σχολάζειν τῷ ποτῷ.

1144. ἄφαυε : Φρύξον. τινὲς γράφουσι ἄφαυσον, ἀντὶ τοῦ ζέσον.

1145. τῶν τε πυρῶν : Ἀντὶ τοῦ ἐμβαλοῦσα καὶ μίξασα καὶ τῶν πυρῶν σὺν αὐτοῖς· δοκοῦσι γὰρ ἐφέλκεσθαι τὸ ποτόν. τὸ δὲ ἔξελε ἀντὶ τοῦ πρόελε, ἀνάλεξον τὰ σῦκα.

1147. οἰναρίζειν : Τὸ ἀποφυλλίζειν· οἴναρα γὰρ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου. τινὲς δὲ γράφουσιν ἀμπελουργεῖν, οὐκ ὀρθῶς. οἰναρίζειν δὲ τὰς οἴνας ἐργάζεσθαι, καὶ οἴναρα τὰ φύλλα.

1148. τυντλάζειν : Πηλοπατεῖν· τύντλος γὰρ ὁ πηλός. ἢ ἀντὶ τοῦ βωλοκοπεῖν. παρδακὸν δὲ δίυγρον· οὕτω

γὰρ καὶ Ἀρχίλοχος καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ τῷ Ἀμοργίῳ « σὺν παρδακοῖσιν εἵμασιν σεσαγμένοις. »

1149. σπίνῳ : Σπίνος εἶδος στρουθοῦ.

1150. πυός : Ὁ πυὸς ὀξυτόνως καὶ ἀρσενικῶς ἐν τῷ ιε' τῆς καθόλου φησίν. Ἄλλως. τὸ πρῶτον γάλα, ὃ καὶ ἑψόμενον πήγνυται, ὃ καὶ ἡμεῖς χυτρίτην λέγομεν. τὸ μεταβεβληκὸς αἷμα. τὸ γαλακτῶδες ὑγρόν. γάλα νέον μετὰ χθεσινοῦ γάλακτος ἀμελχθέν.

1154. Αἰσχινάδου : Ὡς τοῦ Αἰσχινάδου μᾶλλον τῶν ἄλλων ἔχοντος καρπίμους μυρρίνας. ἢ ἀπὸ τῶν καρπῶν Αἰσχινάδου. ἢ ἀπὸ τοῦ σχίνου. τῆς δὲ μυρρίνης ἡ μὲν στεφανωτὶς, ἡ δὲ κάρπιμος, ὥς φησι Θεόφραστος [H. Pl. 5, 8, 3]. [ἢ ὄνομα κύριον αὐλητοῦ, ἢ φίλου. βωσάτω δὲ βοησάτω.]

1158. τἀρόματα : Τὰ ἀροτριάματα, παρὰ τὸ ἀροτριοῦν. τὰ προηροτριωμένα. λέγουσι δὲ ἔνιοι καὶ τὰ ἄλφιτα καὶ τὸν λιβανωτὸν ἀρώματα, ὡς παρ' Εὐπόλιδι « καὶ εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων, » ἀντὶ τοῦ τῶν ἀλφίτων. ἐκτείνεται δὲ διὰ τὴν συναλοιφήν.

1159. [ἡνίκ' ἂν : Ἡ ἀντῳδὴ αὕτη καὶ ἀντιστροφὴ κώλων ἐστὶν ὁμοίων τοῖς τῆς στροφῆς ιγ' καὶ ἰσομέτρων. ἐπὶ τῷ τέλει αἱ δύο διπλαῖ.]

ἀχέτας : Ὁ τέττιξ διηχεῖ παρὰ τὸ Ἡσιόδειον [Op. 580] « ἦμος δὲ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ καὶ ἠχέτα τέττιξ. » ὁ δὲ Ἀρίσταρχος οὔ φησι τοὺς ᾄδοντας ἀρσενικῶς λέγεσθαι, τὰς δὲ θηλείας οὕτως. »

1162. τὰς Λημνίας : Εἶδος ἀμπέλου Λημνία, ὡς ἱστορεῖ Ἀνδροτίων ἐν τῷ γεωργικῷ.

1164. φίτυ : Σπέρμα, καὶ φιτῦσαι γεννῆσαι. καὶ τὸ γέννημα φίτυμα. Εὔπολις Αὐτολύκῳ « ἀτὰρ ἤγαγες καινὸν φίτυμα βοῶν. » πρῷον δὲ πρώϊμον, δισυλλάβως. — φῖτυ τὸ σπέρμα, τὸ γένος. καὶ γὰρ εἰσι φυτὰ πρὸ τοῦ καιροῦ τοὺς καρποὺς παρέχοντα, καὶ καλοῦνται πρώϊμα. καὶ Σοφοκλῆς « οὔτ' ἄλλο φῖτυ πρῷον » λέγει, ὅ ἐστι πρώϊμον καὶ ὥριμον. V.

1165. φήληκα : Τὸν ὄλινθον. λέγει δὲ αὐτὰ ὁ Καλλίστρατος. κυρίως μὲν οὖν ὁ ἤδη σκληρὸς καὶ πάρωρος. ὁ ὄψιν μὲν πεπάνσεως ἔχων, ἄωρος δὲ ὤν. καὶ μήποτε φήληξ τίς ἐστιν ὁ ἀπατεὼν καὶ ψευδόμενος τῇ ὄψει εἰς βρῶσιν. καὶ φῆλος ὁ ἀπατεών. Μένανδρος Ἁλιεῖ « δύ' οἰκίας φηλῶν γερόντων. » καὶ φηλώματα ἐξαπάτας, παρ' Ἀντιφῶντι. — οὗτος δὲ ἐπὶ τοῦ ὠμοῦ σύκου κέχρηται, εἰπὼν οἰδαίνοντα· οἰδαίνεται γὰρ ὅτε ἄρχεται πεπαίνεσθαι. καὶ ἐν Ταγηνισταῖς δὲ τῇ λέξει κέχρηται. V.

1167. κἀπέχω : Τῷ στόματι προσάγω. καὶ Ὅμηρος [Il. I, 489] « ὄψου ἄσαιμι προταμὼν καὶ οἶνον ἐπισχών. »

1169. κυκῶμαι : Κυκεῶνας ἐσθίω. ἄνω [v. 712] τῷ πότῳ τῷ ἐπὶ τῆς γλήχωνός φησι χρῆσθαι πρὸς τὴν ὀπώραν, νῦν δὲ τῷ θύμῳ χρῶνται. μετὰ δὲ τὸ τὴν ὀπώραν φαγεῖν κυκεῶνα πίνουσι, καὶ οὐ βλάπτονται, ἀλλὰ καὶ παχεῖς γίνονται.

1170. γίνομαι παχὺς : Ἐπειδὴ ἀργοῦσιν οἱ γεωργοὶ τότε τοῦ ἀμητοῦ, ὡς Ἡσίοδός φησιν [Op. 606] « δμῶας ἀναψῦξαι φίλα γούνατα. »

1173. φοινικίδα : Περικεφαλαίαν φοινικῷ χρώματι βεβαμμένην. οἱ δὲ κόκκινα περιβλήματα. Ἄλλως. ταῖς φοινικίσι μᾶλλον ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, ἵνα μὴ αἰσθάνωνται τοῦ αἵματος διὰ τὴν ὁμοιότητα, καὶ ἵνα τρωθέντες μὴ γνωσθῶσι τοῖς πολεμίοις. ὀξεῖαν δὲ ἀντὶ τοῦ εὔχρουν καὶ ἐρυθρὰν πάνυ.

1174. Σαρδιανικόν : Διαφέρουσι γὰρ αἱ Λυδικαὶ βαφαί. — καὶ Ὅμηρος [Il. Δ, 141] « ὡς δ' ὅτε τις ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ. » καὶ Σαπφὼ « πόδα δὲ ποικίλος « μάσθλης ἐκάλυπτε, Λύδιον καλὸν ἔργον. » V.

1176. Κυζικηνικόν : Εἰς κιναιδίαν διαβάλλεται, ὥστε μηδὲ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν εὐρύτητα κρατεῖν δύνασθαι, — ὡς καὶ Εὔπολις ἐν Πόλεσιν « ἡ δ' ὑστάτη « ποῦ 'σθ'; ἥδε Κύζικος πλέα στατήρων. | ἐν τῇδε τοί« νυν τῇ πόλει φρουρῶν ἐγώ ποτ' αὐτὸς | γυναῖκ' ἐβίνουν « κολλύβου καὶ παῖδα καὶ γέροντα | κἀξῆν ὅλην τὴν « ἡμέραν τὸν κύσθον ἐκκορίζειν. » Ἄλλως. τουτέστι κατασχημονεῖ. οἱ γὰρ Κυζικηνοὶ ἐπὶ δειλίᾳ καὶ θηλύτητι ἐκωμῳδοῦντο. V.

1177. ὥσπερ ξουθὸς : Ὡς φοινικᾶ πτερὰ ἔχοντα δηλοῖ. ὅτι τοῦ παρ' Αἰσχύλῳ πολλάκις κληθέντος ἱππαλεκτρυόνος, ὃν ἀεὶ κωμῳδοῦσιν, ἐν Μυρμιδόσι μέμνηται. — Ἄλλως. ὁ Αἰσχύλος « ἀπὸ δ' αὖτε ξουθὸς « ἱππαλεκτρυὼν στάζει κηρο.... θεν τῶν φαρμάκων πο« λὺς πόνος. » θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι πρῶτος φεύγει ὡς ἵππος καὶ ὄρνεον. V.

1178. ἐγὼ δ' ἕστηκα λινοπτώμενος : Ἐγὼ δ' ἕστηκα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ παρατηρῶν καὶ περιβλεπόμενος, ὅπου ἂν ταχθῶ. λινόπτας γάρ φησιν Ἀριστοτέλης τοὺς τὰ θηρευτικὰ λίνα φυλάττοντας, ὡς καὶ οἰνόπτας τοὺς οἰνοφύλακας. ἀπείρως δὲ ἀπὸ τῶν εἰς τὰ λίνα πιπτόντων ὀρνίθων. οἱ δὲ περιεργότερον τὸ λίαν κατεπτηχέναι, τοῦτο λινοπτᾶσθαι λέγουσιν.

1181. ἐξαλείφοντες : Ὅτι τοὺς μὲν ἐξήλειφον, τοὺς δὲ ἐνέγραφον εἰς τὸν κατάλογον τῶν πολεμίων.

1182. οὐ γὰρ ᾔδειν : Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ᾔδει, ὡς τὸ [Plut. 696] « ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν. » — ἐνταῦθα τῷ πρώτῳ ἀντὶ τοῦ τρίτου προσώπου ἐχρήσατο· τὸ γὰρ ὀρθὸν ἦν « οὐ γὰρ ᾔδει ἐξιών. » V.

1183. πρὸς τὸν ἀνδρίαντα : Εἷς ἐστι τῶν ιβ' ἀνδριάντων ἐν οἷς ἐγράφοντο οἱ στρατιωτικοὶ κατάλογοι καὶ τὰ κηρύγματα. εἶδεν οὖν, φησὶ, τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα γεγραμμένον ἐν τῷ ἀνδριάντι τοῦ Πανδίονος. — Ἄλλως. ἑκάστης φυλῆς ἐπώνυμος ἦν ἀνδριὰς τοῦ τῶν φυλῶν ἐξηγησαμένου, Αἰαντίδος, Θησηΐδος, Ἀκαμαντίδος καὶ τῶν λοιπῶν, ἔνθα ἐτίθεντο τὰ ὀνόματα τῶν ἐπ' ἐξόδῳ καταλελεγμένων. Ἄλλως. τόπος Ἀθήνησιν παρὰ πρυτανεῖον, ἐν ᾧ ἑστήκασιν ἀνδριάντες, οὓς ἐπωνύμους καλοῦσιν. ἐπειδὰν οὖν κατάλογον δεήσῃ γενέσθαι στρατείας, προσγράφοντες τὰ ὀνόματα τῶν καταλεγομένων ἐπὶ ἑνὸς προτιθέασι τούτων τῶν ἀνδριάντων, ὑπὲρ τοῦ φανερὸν ἐκεῖσε γενέσθαι τοῖς κα-

ταλεγομένοις. τούτων οὖν τῶν ἐπωνύμων καὶ ὁ Πανδίονός ἐστιν ἀνδριάς. φησὶν οὖν, ἐξαιφνῆς ἐπιστάς τις τούτῳ τῷ τόπῳ, καὶ θεασάμενος ἑαυτὸν ἐγγεγραμμένον, εἰς ἀμηχανίαν καὶ ἀπορίαν περιίσταται, κατεπειγούσης τῆς ἐξόδου καὶ αὐτὸς ἀπαράσκευος ὤν. V.

1184. ὀπὸν : Ἀντὶ τοῦ πικρίαν καὶ δριμύτητα ὁρῶν. καὶ ὀπὸς δὲ τὸ τῶν δένδρων δάκρυον, καὶ τὸ ἀποστάλαγμα τοῦ γάλακτος.

1186. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐχθροὶ τὸ παρ' ὑπόνοιαν ἐπήνεγκε. V.

1188. αὕτη ἐστὶν ἡ τρίκωλος καὶ αὕτη τροχαϊκή, ἀλλὰ διμέτρων δύο μὲν ἀκαταλήκτων, ἑνὸς δὲ καταληκτικοῦ. V.

1189. οἴκοι λέοντες : Παροιμία παρὰ τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Λάκωνας ἀτυχήσαντας, « οἴκοι λέοντες, ἐν Ἐφέσῳ δὲ Λάκωνες. »

1191. ἰοὺ ἰού : Κορωνὶς εἰσιόντων τῶν ὑποκριτῶν. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ογ'. τὸ μέντοι πρῶτον μονόμετρόν ἐστιν. [ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς.]

1193. ἔχ' ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί : Περικεφαλαίαν δίδωσιν, ἵνα τοῖς λόφοις ἀπομάττῃ τὴν τράπεζαν. ἔστι δὲ παρεπιγραφή.

1194. ὄφελός ἐστ' αὐτῆς ἔτι : Πεπαυμένου γὰρ τοῦ πολέμου οὐκ ἔστιν οὐδεμία χρεία τῶν πολεμικῶν σκευῶν.

1195. τὰς ἀμύλους : Ἄμυλοι πλακοῦντές τινες, οἱ δὲ ζωμοὶ πλακουντώδεις. ὃν νῦν ἀμύλατόν φασιν.

1196. κολλάβους : Εἶδος ἄρτων. εἰσὶ δὲ μικροὶ ἀρτίσκοι, ἐκ τῶν μεγάλων κεκολλαβισμένοι, οὓς καθάπαξ ἄρτους οὐκ ἠξίουν καλεῖν. καὶ ἐν Βατράχοις [507] μέμνηται « ἄρτους ἔπειτα κολλάβους. » σχήματος δέ ἐστιν ὄνομα, ὥσπερ κολλύραν λέγουσί τινες.

1200. οὐδὲ κολλύβου : Εἶδος εὐτελοῦς νομίσματος. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀβολοῦ.

1202. τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀργούς : Πιπράσκει δηλονότι, καδοποιὸς δὲ ἦν ὁ σὺν αὐτῷ.

1203. τῶν δρεπάνων : Χαλκεὺς ὢν δῶρον δρέπανον αὐτῷ δίδωσιν εἰρήνῃ πρέπον, καὶ ὁμολογεῖ χάριν ὡς τῆς τέχνης αὐτοῦ χρηματιζούσης.

1204. καὶ τῶνδ' ὅ τι βούλει : Σαφῶς ἄγαν ἐπὶ τοῦ τέλους τοῦ δράματος τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκροωμένοις, ἐκ τούτων δηλῶν καὶ κρίνων τά τε τοῦ πολέμου ἔργα καὶ τὰ τῆς εἰρήνης αὐτοῖς ἄγων ὑπ' ὄψιν, ἵνα εἰς ὃ βούλεται μᾶλλον αὐτοὺς ἀγάγῃ. τὴν δὲ καταστολὴν τοῦ δράματος ἐποίησεν ὁμοίαν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν, ἐπεὶ κἀκεῖ τῷ μὲν πρυτανεύσαντι τὴν εἰρήνην δῶρα δίδοται παρὰ πάντων ὡς εἰπεῖν τῶν Ἑλλήνων, τῷ δὲ Λαμάχῳ οὐδέν.

1210. προθέλυμνον : Ὅ ἐστιν, ἄρδην ἀπώλεσάς με τὴν εἰρήνην προξενήσας. φαίνεται δὲ καὶ οὗτος καὶ ἄλλοι τὸ προθέλυμνον ἀντὶ τοῦ πρόρριζον ἀκούειν. [καὶ παρ' Ὁμήρῳ (Il. I, 541) « πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα. »] Ἀρίσταρχος δὲ τὸ συνεχὲς καὶ ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ δηλοῦσθαί φησι [Il, N. 130 :] « φράξαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ. » καὶ [O, 479] « σάκος θέτο τετραθέλυμνον, » τούτεστι τέσσαρας ἐπ' ἀλλήλων ἔχον πτύχας. καὶ ὁ λοφοποιὸς δὲ ἐναντία τοῦ δρεπανουργοῦ φρονῶν, ἔρχεται καταβοῶν Τρυγαίου ὡς πεποιηκότος εἰρήνην, καὶ μηδὲν χρησιμευούσης τῆς τέχνης αὐτοῦ.

1211. λοφᾶς : Λόφους πολλοὺς ἔχεις ἐν πράσει. ὄνομα δὲ πεποίηκε νοσήματος ἀπὸ τοῦ πράγματος, ὡς λέγομέν τινα ὑδεριᾶν, ποδαγρᾶν, σπληνιᾶν, [χαλαζᾶν]. σημαίνει δὲ τὸ πλῆθος ἔχειν λόφων.

1215. αἰσχύνομαι : Ἐλάχιστον γάρ ἐστιν ὃ μέλλω δοῦναι τίμημα.

1216. τὸ σφήκωμα : Τόπος τῆς περικεφαλαίας ὅπου τὰ πτερὰ δέδεται. Ἄλλως. τὸ πλέγμα, οἷον ὅτι ἐπιμελῶς τοῖς ἱμᾶσιν ἐνδέδεται. καὶ Ὅμηρος [Il. P, 52] « πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. »

1219. ἔνεγκε τὰς ἰσχάδας : Ὅτι οὐ μόνον πρὸς γενικὴν εἶπεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αἰτιατικὴν λέγει.

1222. τριχορρυεῖτον : Οἷον οὐκ ἐπιμελῶς συνδεδεμένοι εἰσίν· ὑπὸ τοῦ χρόνου γὰρ ἐσάπησαν. καὶ αἱ τρίχες τῶν ἵππων αἱ ἐν τοῖς λόφοις ῥέουσιν.

1224. θώρακος κύτει : Περιφραστικῶς εἶπεν ἀντὶ τοῦ θώρακα. τινὲς δὲ τὸ κοῖλον τῶν θωράκων. εἰσὶ γάρ τινες τῶν θωράκων ἁλυσειδωτοί. τινὲς δέ φασιν ὅτι ἀνιέμενοι οἱ ὀρθοὶ καὶ τεταμένοι, οὓς εἰς θυσίαν ὑπέδυνον.

1225. ἐνημμένῳ : Συντεθειμένῳ, ἐρραμμένῳ. ἄλλος δέ ἐστιν οὗτος ὀλοφυρόμενος, ὅτι μὴ δύναται αὐτὸν τῆς ἀξίας ἀποδόσθαι τιμῆς.

1227. ἀλλ' αἰρέ μοι τοῦτόν γε : Ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ πρόσφερε καὶ ἐπὶ αἰδοῦς. ἴσως δὲ διὰ τὸ εἰπεῖν τῆς ἰσωνίας τοὺς Ἴωνας σκώπτει, ὡς ἁβρῶς διαιτωμένους καὶ πολλὰ ἀποπατοῦντας, ὡς δηλοῖ τὸ ἑξῆς.

τῆς ἰσωνίας : Τῆς ἴσης τιμῆς, καὶ ὅσου σοι καθέστηκεν ἢ ἐπώλησας ἄλλῳ.

1227. ἐναποπατεῖν γὰρ ἐστ' ἐπιτήδειος πάνυ : Δηλονότι οὐκ ἔστιν ἁλυσειδωτός, ἀλλ' ὁ λεγόμενος στατός. εἰκάζει δὲ αὐτὸν λασάνῳ ὀρθῶς σταθέντι, ἐπεὶ τὰ ἄνω παραπλήσια τοῖς χείλεσιν ἔχει τοῦ λασάνου.

1230. τρεῖς λίθους : Καὶ γὰρ παροιμία « τρεῖς εἰσὶν ἱκανοὶ πρωκτὸν ἀπομάξαι λίθοι. » τινὲς δὲ προστιθέασι καὶ τοῦτο, ὥς φασιν, « ἂν ὦσι τραχεῖς, ἂν δὲ λεῖοι, τέτταρες. » Ἄλλως. ἔνιοί φασι τοῦτο λελέχθαι, ἐπεὶ οἱ χέζοντες τρεῖς λίθους παρατιθέασι, καὶ ὥσπερ λάσανον ὑπ' αὐτῶν ποιοῦσιν. ἀναγκαιοτέρα δὲ ἡ πρώτη ἐστὶν ἐξήγησις.

1231. ποίᾳ δ' ἀποψήσει : Διὰ ποίου μέρους ἀπομάξασθαι τὸν πρωκτὸν δυνήσῃ;

1232. διὰ τῆς θαλαμιᾶς : Διὰ τῆς ἐκβολῆς τῆς χειρὸς τῆς ἐν τῷ θώρακι τὴν αὐτοῦ χεῖρα καθῆκεν. θαλαμιὰ δὲ εἴρηται παρὰ τὸ ἐοικέναι νεὼς τρυπήματι· κυρίως γὰρ ἡ κάτω τῆς νεὼς τρώγλη θαλαμιὰ λέγεται.

1234. ἵνα μή γ' ἁλῶ : Τοῦτό φησιν εἰς τοὺς τριηράρχας, ὅτι ἀπέφραττόν τινα τρυπήματα, ἵνα τὸν μισθὸν τῶν ναυτῶν κερδαίνοιεν, ἐκ δὲ τῆς ὄψεως τῶν

τρυπημάτων μὴ ἐλέγχωνται. γελοίως οὖν ἀμφοτέραις ταῖς χερσί φησιν ἀποψῆσαι τὸν πρωκτὸν, ἵνα μὴ ὡς οἱ τριηράρχαι κρύπτων τρῆμα τῆς νεὼς ἁλῷ. ἠναγκάζοντο γὰρ οἱ ναύκληροι τοσούτους ναύτας μισθοῦσθαι ὅσα εἶχε τρυπήματα ἡ τριήρης. Ἄλλως. ἐπεὶ οἱ τριηράρχοι λαμβάνοντες τὸν μισθὸν τοῦ πληρώματος ἀπέφραττον τὰ τρυπήματα τῶν ἐρετμῶν, ἵνα μὴ ἐλέγχωνται κλέπτοντες ἐρέτας ἐκ τοῦ τὰς θαλαμιὰς εἶναι κενάς. ἑξῆς δὲ τοῦτο ἀστείως ἐπήγαγεν, διὰ τὸ προειρημένον ὑπ' αὐτοῦ « τηδὶ διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς. »

1235. ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ : Καὶ ὑπομενεῖς, φησὶ, τοσοῦτον ἀργύριον αὐτοῦ διδοὺς ὥστε λασάνῳ ἀγγείῳ χρήσασθαι.

1239. θλίβει τὸν ὄρρον : Μιμεῖται τοὺς ἐπ' ἀληθείᾳ ἐνδυομένους τοὺς θώρακας καὶ διὰ τὸ μὴ ὠνεῖσθαι θλίβειν λέγοντας τὸν τράχηλον ἢ τοὺς ὤμους. τοιαῦτα δέ φασι βουλόμενοι διακόψαι τὸ τίμημα. ὄρρος δέ ἐστιν ὁ ὑποκείμενος τοῖς σφαιρώμασι τόπος. δῆλον δὲ ὅτι λαβὼν τὸν θώρακα ἐπεκάθισεν αὐτῷ ὡς λασάνῳ, ἵνα μᾶλλον κινήσῃ γέλωτα.

1242. μόλιβδον ἐς τουτὶ : Ἀντὶ τοῦ μολίβδῳ τὸν κώδωνα τῆς σάλπιγγος πληρώσας. τὸν κώδωνα δὲ τῆς σάλπιγγος συμβουλεύει αὐτῷ πωμάσαι μολίβδῳ, καὶ ἐν μέσῳ ἐνεῖραι ῥάβδον, ἵνα γένηται κατακτὸς ὁ κότταβος. ξύλον γὰρ αἰωρήσαντες ἐκ τοῦ μέσου καθάπερ πλάστιγγα, ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἐξῆπτον ἐλλύχνια καὶ κυμβεῖα κοῖλα, καί τι ἀγγεῖον ἐτίθεσαν ὕδατος πλῆρες. εἶτα καθάπερ ἐπὶ τρυτάνης τὸ ἕτερον βαρύνοντες μέρος προΐζειν ἐποίουν, ὥστε πληροῦσθαι τὰ ἐλλύχνια. εἶτα τὸ ἕτερον πάλιν βαρύνοντες μέρος, ἀνάγκην ἐποίουν ἀνεγειρομένῳ καὶ ἀναπηδῶντι τῷ πεπληρωμένῳ ἐκ τῶν ἐλλυχνίων ἀναπέμπειν τὸ ὕδωρ. ὑπέκειτο δὲ τὰ κυμβεῖα τοῖς ἐλλυχνίοις, ὥστε εἰς ταῦτα πάλιν ἐμπίπτειν τὸ ὕδωρ, καὶ ὁ τῶν πλειόνων ἐπιψαύσας κυμβείων ἐδόκει νικᾶν. κάτακτοι δὲ ἐκλήθησαν ἀπὸ τοῦ κατάγειν καὶ αὖ πάλιν ἀνάγειν τὸν κότταβον. περὶ μὲν οὖν τῆς ῥάβδου καὶ Ἕρμιππος εἶπεν ἐν Στρατιώταις « ῥάβδον ὄψει τὴν κοτταβικὴν, ἐν τοῖς ἀχυροῖσι κυλινδομένην. » μέμνηται δὲ καὶ Φερεκράτης ἐν Παννυχίδι τῶν κυμβείων καὶ τοῦ κατακτοῦ κοττάβου. περὶ δὲ τῆς πάντων τούτων κατασκευῆς καὶ χρήσεως ἐξῆκται καὶ ἐν ταῖς ἐκλογαῖς. Ἄλλως. τὸν κώδωνα τῆς σάλπιγγος συμβουλεύει αὐτῷ πωμάσαι μολίβδῳ, καὶ ἐν μέσῳ ἐνεῖραι ῥάβδον. οὕτω γὰρ ἡ χαλκῆ λάταξ ἐν μέσῳ ἐτίθετο ἠρτημένη, ὥς φασιν, ἀπὸ τῆς ὀροφῆς, ἀπὸ τοῦ αὐλοῦ τοῦ μέσου, ὥστε ἀποκοτταβίζειν εἰς αὐτήν. νῦν δὲ καὶ ἀγγεῖον κότταβον εἴρηκε. κατακτὸν δὲ ἀπὸ τοῦ κατάγειν ἄνωθεν τῇ χειρί.

1244. τῶν κατακτῶν κοττάβων : Διττὸς ὁ τρόπος τῶν κοττάβων, ὧν ὁ μὲν ἕτερος τοιοῦτος· ἵστασαν ξύλον τι λυχνίῳ παραπλήσιον ἐν μέσῳ τοῦ συμποσίου, καὶ ἀπ' ἐκείνου ἤρτητο ἀγγεῖον ὅμοιον ὀξυβάφῳ, εἰς ὃ τὸ καταλειπόμενον ἐν τῷ ποτηρίῳ ἠκόντιζον, καὶ ὁ ἐπιτυχὼν ἐνίκα. ὁ δὲ ἕτερος τοιοῦτος· κατὰ τοῦ συμποσίου ἐτίθεσαν ἀγγεῖον ὅμοιον λεκάνῃ, ὕδατος πλῆρες, καὶ ἐν τῷ ἀγγείῳ τούτῳ ὅμοιόν τι ποτήριον περιεπήγνυσαν, καὶ κύκλῳ τῆς λεκάνης μυρσίνας, καὶ ἔβαλλον εἰς τὸ ποτήριον ἐκεῖνο τὸ ἀπολειπόμενον, καὶ ὁ καταδύσας τὸ ποτήριον ἐνίκα. νῦν δὲ αὐτὸ τὸ ἀγγεῖον κότταβον εἴρηκεν ἀπὸ τοῦ κατάγειν. Ἄλλως. τῶν κοττάβων δύο ἦσαν εἴδη, ἓν μὲν τοῦ κατακτοῦ λεγομένου. ἦν δὲ οἷον λυχνίον ὑψηλὸν, ἔχον ἐν αὐτῷ πρόσωπον, ὃ μάνην ἐκάλουν, ἐφ' οὗ ἔδει πεσεῖν καταβαλλομένην τὴν πλάστιγγα. ἕτερον δὲ ἀγγεῖόν τι ἐοικὸς λουτῆρι πλῆρες ὕδατος, ἐν ᾧ ὀξύβαφον ἦν ἐπιπλέον τὸ πλῆθος, ὅπερ καταδύειν τοῖς λάταξιν ἐπειρῶντο. Ἄλλως. κότταβος Ἀθήναιος ἐν τῷ ιε' [p. 666] φησὶν ὅτι Σικελική τις ἐστὶ παιδιὰ, πρώτων εὑρόντων Σικελῶν, ὥς φησιν Κριτίας ὁ Καλλαίσχρου ἐν τοῖς ἐλεγείοις « κότταβος ἐκ Σικελῆς ἐστὶ χθονὸς, ἐκπρεπὲς ἔργον. » Δικαίαρχος δὲ ὁ Μεσσήνιος, Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου καὶ τὴν λάταγα αὐτὴν εἶναί φησι Σικελικὸν ὄνομα. λατάγη δέ ἐστι τὸ ὑπολειπόμενον ἐκ τοῦ ἐκποθέντος ποτηρίου ὑγρὸν, ὃ συνεστραμμένῃ τῇ χειρὶ ἄνωθεν ἐρρίπτουν οἱ παίζοντες εἰς τὸ κοττάβιον. κότταβος δὲ ἐκαλεῖτο καὶ τὸ τιθέμενον ἆθλον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ, καὶ τὸ ἄγγος εἰς ὃ ἐνέβαλλον τοὺς λάταγας, ὡς Κρατῖνος ἐν Νεμέσει δείκνυσιν. ὅτι δὲ καὶ χαλκοῦν ἦν, Εὔπολις ἐν Βάπταις λέγει· « χαλκῷ περὶ κοττάβῳ. » Πλάτων δὲ ἐν Διῒ κακουμένῳ παιδιᾶς εἶδος παροίνιον τὸν κότταβον εἶναι ἀποδίδωσιν, ἐν ᾗ ἐξίσταντο καὶ τῶν σκευαρίων οἱ διακυβεύοντες. ἐκάλουν δὲ ἀγκύλην τὴν τοῦ κοττάβου πρόεσιν, διὰ τὸ ἐπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. καὶ ἀγκυλητοὺς ἔλεγον κοττάβους. ὅτι δὲ ἆθλον προέκειτο τῷ προεμένῳ, προείπομεν. ἐλέγοντο δέ τινες καὶ κατακτοὶ κότταβοι. ἦν δὲ λύχνιον ἀγόμενον, πάλιν τε συμπῖπτον, ὑψηλὸν ἔχον τὸν μάνην καλούμενον, ἐφ' ᾧ τὴν καταβαλλομένην ἐπιπεσεῖν πλάστιγγα, ἐντεῦθεν δὲ ἐμπίπτειν εἰς λεκάνην ὑποκειμένην πληγεῖσαν τῷ κοττάβῳ. καί τις ἦν ἀκριβὴς εὐχέρεια τῆς βολῆς. τοῦ δὲ μάνου πολλοὶ μέμνηνται. ἦν δὲ ἕτερον εἶδος παιδιᾶς τῆς ἐν λεκάνῃ. αὕτη δὲ ὕδατος πληροῦται. ἐπέκειτο δὲ ἐπ' αὐτῇ ὀξύβαφα κενὰ, ἐφ' ἃ βάλλοντες τὰς λάταγας ἐκ καρχησίων ἐπειρῶντο καταδύειν. ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοττάβια ὁ πλείω καταδύσας. ὅτι δὲ τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο ἀφιέντες ἐπ' αὐτοῖς τοὺς λεγομένους κοττάβους, δῆλον ποιεῖ Ἀχαιὸς ἐν Λίνῳ καὶ Καλλίμαχος· « πολλοὶ καὶ φιλέοντες ἀκόντιον ἧκον ἔραζε « οἰνοπόται Σικελὰς ἐκ κυλίκων λά- « ταγας. » Σικελὰς δὲ αὐτὰς οὐκ ἀπεικότως ὠνόμασεν, ἐπεὶ, ὡς προείπομεν, Σικελῶν τὸ εὕρεμα, καὶ ἐσπούδασται σφόδρα παρ' αὐτοῖς ὁ κότταβος.

1247. σπαρτίοις ἠρτημένην : Τὸ μεσαίτατον, φησὶν, ἔκδησον σπάρτῳ, ἵνα τρυτάνη γένηται ἐκ τοῦ τῆς αὐλοῦ σάλπιγγος.

1250. οὗτος χράνη κομίζει δύο. V.

1251. ὅτ' ἀντέδωκα : Τότε με ἀπώλεσας, ὅτε καὶ ἀντὶ τούτων μνᾶν ἔδωκα.

1254. συρμαίαν μετρεῖν : Οἱ μὲν ἀξιοῦσι χυλὸν βοτάνης εἶναι τὴν συρμαίαν, ᾗ χρῶνται Αἰγύπτιοι πρὸς διάρροιαν, τινὲς δὲ τὸν λεγόμενον ζῦθον, ὡς καὶ φησὶ Δίδυμος. Ἄλλως. φαίνονται τοῦ χυλοῦ τῆς συρμαίας πίνειν οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς διάρροιαν, ὡς Δίδυμος. ἀλμαίαν ἐκ ῥαφανίδων Αἰγυπτιακήν, πρὸς κάθαρσιν ἐπιτήδειον.

1258. λαβάς : Ὠτάρια τοῖς κράνεσιν, ἵνα γένωνται κάδοι. δείκνυσι δὲ τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ ἔστι παρεπιγραφή.

1261. τούτῳ γ' ἐγὼ τὰ δόρατα : Ἀττικῶς εἶπε τούτῳ ὠνήσομαι, ἀντὶ τοῦ παρὰ τούτου ὠνήσομαι.

1265. τὰ τῶν κεκλημένων εἰς δεῖπνον. V.

1267. ἅττ' ᾄσεται : Τὸ ἑξῆς, δοκεῖ δέ μοι ἵνα δεῦρο προοιμιάσηταί τινα μέλη ᾆσαι καὶ προμελετῆσαι.

1270. νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν : Οὐδὲν ἀστειότερον τῆς εὑρέσεως. δύο γὰρ δῆθεν ἵστησι παιδία ᾄδοντα, ἵνα ἀφορμὴν σχῇ τοῖς πατράσιν αὐτῶν ὀνειδίσαι, καὶ διαβαλεῖν τὸν μὲν ὡς φιλοπόλεμον ὄντα, τὸν δὲ ὡς ῥίψασπιν. πρῶτον οὖν πεποίηκε τὸ τοῦ φιλοπολέμου ᾆδον παιδίον, καὶ θέασαι ὡς πρόσφορα αὐτῷ περιέθηκε πράγματα. ἀρχὴ δὲ τῶν Ἐπιγόνων Ἀντιμάχου.

1271. ὁπλοτέρους : Παρὰ τὸ ὅπλον παίζει.

1283. ἔκλυον : Ἀπέλυον, ἐξέλυον. εἶτα ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι β'. — εἶτα ἐν εἰσθέσει ἐπικοὶ δύο. V.

1286. θωρήσσοντ' : Ἀντὶ τοῦ ἔπινον, παρὰ τὸ εἰς τὸν θώρακα πέμπειν τὸν οἶνον.

ἄσμενοι οἶμαι : Πρὸς τὸ πεπαυμένοι, οὐ πρὸς τὸ θωρήσσοντο. εἰ μὴ ὅτι ὁμωνύμως θωρήσσεσθαι ἔλεγον καὶ τὸ πίνειν παρὰ τὸν θώρακα, ὅτι ἐν αὐτῷ τὸ ὑγρὸν λέγεται εἶναι.

1288. εἶτα ἐν ἐκθέσει στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι γ'. εἶτα ποὺς σπονδεῖος καὶ ἐν εἰσθέσει ἐπικοὶ β'. καὶ στίχοι ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι δ'. V. καὶ ἐλεγεῖον Ἀρχιλόχου καὶ στίχοι ἐπικοὶ β'. — καὶ στίχοι ἰαμβικοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ β'. ἴαμβος δίμετρος ἀκατάληκτος. V.

1290. Λαμάχου : Τοῦ ἀεὶ βουλομένου μάχεσθαι. ἔπαιξε δὲ παρὰ τὸ τέλος τοῦ Λάμαχος ὀνόματος. τὸ δὲ αἰδοῖ γελῶν λέγει.

1293. ἐπεὶ μισοπόλεμος ὁ Κλεώνυμος. ὅτι δειλὸς καὶ ῥίψασπις ὁ Κλεώνυμος, πολλάκις εἰρήκαμεν. V.

1297. οὐ πράγματ' ᾄσεις : Οὐδὲν τῆς εἰρωνείας ἥδιον· καὶ γὰρ ὡς κιναιδιζόμενον τὸν Κλεώνυμον κωμῳδεῖν βούλεται.

1298. [ἀσπίδι μὲν Σαΐων : Ἀρχιλόχου ἐστὶ τὸ δίστιχον. οὕτως δὲ ἐγράφη ἐπὶ τῇ ἀπορρίψει τῆς ἀσπίδος. ἐπιτηδείως δὲ καὶ ἐνταῦθα πρὸς ῥίψασπιν εἴρηται. Ἄλλως. Ἀρχίλοχος ποιητὴς ἦν καὶ πάντας διέβαλλεν. ὅθεν καὶ Πίνδαρος Πυθικῶν [2, 99] « εἶδον κατὰ γὰρ « ἑκὰς ὄντα πολλὰ ψογερὸν Ἀρχίλοχον βαρυλόγοις ἔχθεσι « πιαινόμενον. » Ἄλλως. οὗτος ὁ Ἀρχίλοχος ἐξῆλθεν εἰς πόλεμον ἐν τῇ πρὸς Σαΐους μάχῃ· ἔστι δὲ ἔθνος Θρᾴκης· καὶ φοβηθεὶς ἔφυγε ῥίψας ἑαυτοῦ τὰ ὅπλα. αὐτὸν οὖν διαβάλλων λέγει.]

1300. πόσθων : Ὑποκοριζόμενοι οὕτως ἔλεγον τὰ παιδία. ἢ οὕτω λέγεται τοῦ βρέφους τὸ αἰδοῖον. ὦ αἰσχρέ.

εἰς τὸν σαυτοῦ πατέρ' ᾄδεις : Εἰς τὸν Κλεώνυμον, ὅτι ῥίψασπις.

1301. καὶ τοῦτο Ἀρχίλοχος.

1306. φλᾶν : Κατακαίειν. δῆλον δὲ ὅτι τὰ πολεμικὰ ἢ συντρίβειν καὶ γεωργεῖν ἢ τρώγειν.

κενὰς παρέλκειν : Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐρεττόντων μὴ βαπτόντων τὰς κώπας, ἀλλὰ τῷ δοκεῖν κενὰς περιφερόντων. παρακελεύεται δὲ τοῖς ἐπὶ δεῖπνον ἥκουσι γενναίως ἐσθίειν.

1309. σμώχετ' : Ἐσθίετε, τρίβετε· τὸ γὰρ ἐκλαμπρύνειν σμώχειν λέγεται.

1310. ὅτι παροιμία ἐστίν. καὶ οὕτως « οὐδὲν ἔργον ἐστὶν ἀνδρῶν λευκῶν, ἢν μή τι καὶ μάχωνται. » ἔτι δὲ οὕτως « οὐδὲν λευκῶν ἀνδρῶν ἔργον εἰ μὴ σκυτοτομεῖν. »

1316. κορωνίς. εἰσίασι γὰρ οἱ ὑποκριταὶ καὶ εἰσὶν οἱ πρῶτοι ἐν ἐπεκθέσει στίχοι ἀναπαιστικοὶ δ'.

1319. Ὑπέρβολον : Στρατηγὸς φιλοπόλεμος. εἴρηται δὲ παρ' ὑπόνοιαν.

1320. διπλῆ καὶ ἐν ἐπεισθέσει περίοδος ἑπτακαιδεκάμετρος θ' κώλων, ὅτι ἔχει μονόμετρον τὸ ε'.

1325. παρὰ τὰ Ἡσιόδου [Op. 232] « αἱ δὲ γυναῖκες τίκτουσιν. » τοῦτο γὰρ εὐετηρίας σημεῖον, τὸ τίκτειν γυναῖκας. τῶν γὰρ ἀνδρῶν ἐν εἰρήνῃ ὄντων αἱ γυναῖκες συλλαμβάνονται.

1329. διπλῆ καὶ ἐπὶ τέλει μονοστροφικῶν περίοδος πεντακώλων Ἰωνικῶν διμέτρων δύο καταληκτικῶν, τριῶν δὲ βραχυκαταλήκτων. εἶτα ἐν ἐπεισθέσει τοῦ χοροῦ τὸ ἴσον. καὶ πάλιν τὰ ε' τοῦ αὐτοῦ μέτρου τοῦ χοροῦ.

1333. ἐν τούτοις φέρονται κατά τινας παραγραφαί, ἵνα ὁ χορὸς ἀνὰ μέρος αὐτὰ λέγῃ.

1335. ἔν τισιν οὐ φέρεται διὰ τὰ μέτρα.

1340. ἀντὶ ζεύγους αἴρουσιν αὐτὴν οἱ χορευταὶ ἀναλαβόντες.

1344. ἐντεῦθεν ἐν τοῖς ἀντιγράφοις οὐ φέρεται οὐ πεντάκωλα ἀκολούθως ὡς φέρεται καὶ ἐνταῦθα ἐστί.

1345. πράγματ' : τὰ τοῦ πολέμου δηλονότι.

1346. γεωργοῦντες.

1348. τὸ αἰδοῖον λέγει τοῦ νυμφίου, τουτέστι τοῦ Τρυγαίου.

1349. τὸ τῆς Ὀπώρας αἰδοῖον λέγει· ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ ὄνομα τῆς Ὀπώρας τὸ σῦκον λέγει.

1353. ὑφ' ἃ κορωνὶς τοῦ δράματος. ὑμὴν ὑμέναι' ὦ. οὕτως Ἡλιόδωρος.

1355. πρὸς τοὺς θεατάς.